

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

32'nci Birleşim
13 Aralık 2019

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130)

A) TİCARET BAKANLIĞI

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ

1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE UZAY AJANSI

- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kurulduğu tarihten itibaren Helal Akreditasyon Kurumundan belge alan herhangi bir firmanın olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmadaki bazı ifadelerine ve vicdanlı, adil bir bütçeyi görüştüklerine ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Genel Kurul görüşmelerinin hangi usul ve esaslara göre yapılacağının İç Tüzük'te belirtilmesine ilişkin açıklaması
- 4.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, Milliyetçi Hareket Partisi olarak kadına bakışlarının erkeğin yanında yer almak suretiyle politikalar geliştirmesi gerektiği yönünde olduğuna ilişkin açıklaması
- 5.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, TÜBİTAK'ta yaşanan hukuksuzluğa ilişkin açıklaması
- 6.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmadaki ifadelerinin kabul edilemeyeceğine, devletin ve milletin töhmet altında bırakılamayacağına ilişkin açıklaması
- 7.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve eleştirilerde bulunmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması
- 8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu her söz istediğinde kendisinin de söz talebinde bulunacağına, terörle katı ve etkin mücadele edilmesi gerektiğine, ÖSO'nun Kuvayimillîye'ye benzetilmesinin tam bir garabet olduğuna ve Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ı İç Tüzük 69'a uymaya davet ettiğine ilişkin açıklaması
- 9.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemini esas alarak görüşlerin ifade edilmesinden yana olduklarına ancak "Suriye'nin kuzeydoğusunda katliam yapılıyor." ifadesine sessiz kalmalarının mümkün olmadığına ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak insanların hangi gerekçeyle olursa olsun öldürülmesini lanetlediklerine ilişkin açıklaması
- 10.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bütçesinin askerî sınıai kompleksi geliştirmek üzere kurgulanmış bir bütçe olması nedeniyle savaş politikaları ile silahlı savaşın tartışılmasının kaçınılmaz olduğuna ve bağlamından kopuk bir tartışma sürdürmediklerine ilişkin açıklaması
- 11.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, konuşmalarını İç Tüzük hükümleri çerçevesinde yaptıklarına, Suriye'nin kuzeyinden ülkemize yöneltilen teröristlere gereken cevabın verildiğine, emperyalizmin uzantısı olan terör örgütlerini lanetlediklerine, sivil vatandaşların dinine, diline, ırkına bakmadan yanlarında olduklarına ve olacaklarına ilişkin açıklaması
- 12.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Suriye'nin kuzeyinde sivil insanların öldüğüne ilişkin açıklaması
- 13.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, hangi Birleşmiş Milletlerin "Millî Suriye Ordusu" isimli çete grubunu Suriye'nin meşru ordusu olarak kabul ettiğini ve maaşlarının nereden ödendiğini öğrenmek istediklerine, meşru iktidarın uluslararası hukuku ve insan haklarını çiğneyen yapıların yanında duramayacağına ilişkin açıklaması
- 14.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmadaki bazı ifadelerine, yürütmenin yaptığı iş ve işlemlerin en açık, en ağır şekilde eleştirileceği tek ve meşru yerin Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğuna ilişkin açıklaması
- 15.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, millet, vatan, devlet, din, bayrak konusunda yarışılmasının güzel olduğuna ve müşterek paydada birleşilmesi gerektiğine, Suriye Millî Ordusu'nun Suriyelilerden oluştuğuna ve Türk ordusuyla beraber Tel Abyad ile Resulayn'daki Barış Pınarı Harekâtı'nda önemli fonksiyonlar icra ettiklerine, hakaret etmemek kaydıyla devletin ve Hükümetin uygulamalarının eleştirilebileceğine ilişkin açıklaması
- 16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kuvayimillîye kavramıyla ilgili polemik yapıldığına, devletin eleştirilmesi ile iktidarın eleştirilmesinin farklı olduğuna ve içinde bulunulan devleti yaşatmak, korumak gerektiğine ilişkin açıklaması
- 17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, iktidarın uygulamaları ile politikalarını tartışıp eleştirdiklerine ilişkin açıklaması
- 18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, devletin iş ve işlemlerini yürüten organın eleştirilmesinin devletin eleştirilmesi anlamına geldiğine ilişkin açıklaması
- 19.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 20.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Türk ordusu ve Mehmetçik'imizle ilgili sözleri reddettiğine ilişkin açıklaması
- 21.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, ABD Senatosunun Ermeni tasarısını kabul etmesi kararına karşı siyaseten resmî bir tepki verilmediğine ilişkin açıklaması
- 22.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, ABD Senatosunun Ermeni tasarısını kabul etmesi kararını yok hükmünde gördüklerine ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, ABD Senatosunun Ermeni tasarısını kabul etmesi kararına Recep Tayyip Erdoğan'dan bu milletin, bu Meclisin şanına şerefine yakışır bir refleks beklediklerine ilişkin açıklaması
- 24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, yurt dışındaki iş adamlarının yaşadığı sorunlar konusunda Ticaret Bakanının hassasiyetine dikkat çekmek istediğine ilişkin açıklaması

25.- Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan'ın, Antalya Serbest Bölgesi'nin büyütülmesi projesinin 2020 için programa alınıp alınmadığını Ticaret Bakanından, güneş enerjisi sistemleriyle ilgili projeler hakkında ne düşünüldüğünü Sanayi ve Teknoloji Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

26.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon ilinin milletvekili sayısının düşmesinin nedeninin azalan nüfusu olduğuna ve Çömlekçi Kentsel Dönüşüm Projesi'nin tamamlanmadığına ilişkin açıklaması

27.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ilinde ilk kuru kayısı deposunun temelini atılması nedeniyle Sanayi ve Teknoloji Bakanına teşekkür ettiklerine, Malatya 1. Organize Sanayi Bölgesi'ndeki atıksu arıtma tesisinin kapasitesinin 40 bin metreküpe çıkarılması projesinin tamamlanması sözünü beklediklerine ilişkin açıklaması

28.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adana TEMSA fabrikasında yaşanan sıkıntıların çözümü konusunda Sanayi ve Teknoloji Bakanının müjde verip veremeyeceğini öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

29.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Türkiye kamuoyunda Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın en başarısız Bakan olarak görüldüğüne ilişkin açıklaması

30.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hizmetlerinden ötürü Kabine üyelerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

31.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, sözlerinin Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu tarafından "gereksiz söylem" olarak değerlendirilmesini doğru bulmadığına ilişkin açıklaması

32.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Kabinesi üyelerinin görevinin Meclise hesap vermek olduğuna, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında sergilediği tutumun kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

33.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, yaratılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Sanayi ve Teknoloji Bakanına sadece ve sadece Bakanlığını anlatma yetkisi verdiğine ve 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini talihsizlik olarak nitelendirdiğine ilişkin açıklaması

34.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, bütçe görüşmelerinin Anayasa ve İç Tüzük'e göre yapıldığına, bütçeyi teklif eden Bakanlığın temsilcisi olarak Kabine üyesinin Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi çerçevesinde yürütme adına konuşma hakkına sahip olduğuna ve siyasi eleştiri getirenlerin siyasi eleştiriye açık olması gerektiğine ilişkin açıklaması

35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Bakanların statülerinin Anayasa'da belirlendiğine ilişkin açıklaması

36.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, istenildiğinde AK PARTİ Genel Başkanı, istenildiğinde Cumhurbaşkanı olunamayacağına ilişkin açıklaması

37.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Ticaret Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını eleştirirken hedefinin Hükümetin özgürlük alanını daraltan politikaları olduğuna ilişkin açıklaması

38.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, seçilmemiş birinin Genel Kurulda polemik yapamayacağına, Hükümete yönelik eleştirilere Hükümetin cevap vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, siyasi eleştiri yöneltilen kişilerin de siyasi olarak kendilerini savunma hakkının muteber olduğuna ve millet iradesine sahip çıkılması gerektiğine ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, gündemi değiştirerek Meclisi tartışır hâle getirmeyi doğru bulmadığına ve süreci iyi işletilebilmek adına Grup Başkan Vekillerine tartışmaların sonunda söz hakkı vereceğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türkiye'de "kürdistan" diye bir bölgenin olmadığına ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, milletvekillerinin açıklamalarına saygı duyduğuna ama zamanın verimli kullanılabilmesi açısından sürelerle dikkat edilmesi gerektiğine ilişkin konuşması

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Amerika Birleşik Devletleri Senatosunda alınan Ermeni soykırımının kabul edilmesi kararının ne Türk milletinin vicdanında ne de evrensel hukuk nezdinde meşru olmadığına ilişkin konuşması

VI.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 13 Aralık 2019 Cuma günü yaptığı toplantıda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresinin gündeme alınarak oylamasının bugünkü birleşimde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun tarihi gerçekleri saptırmak suretiyle uluslararası hukukun temel kurallarını yok sayarak sözde Ermeni soykırımı iddiaları konusunda kabul ettiği kararı Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak esefle kınayarak reddedildiğine ilişkin tezkeresi (3/1032)

VIII.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA DÜZELTMELER

1.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, 12/12/2019 tarihli 31'inci Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin dilekçesi

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün dördüncü turdaki görüşmeleri yapacağız.

Dördüncü turda bütçe ve kesin hesapları yer alan kamu idarelerini okutuyorum:

“Ticaret Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Rekabet Kurumu, Helal Akreditasyon Kurumu, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Patent ve Marka Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığı, Türkiye Uzay Ajansı.”

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) ^(x)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) ^(x)

A) TİCARET BAKANLIĞI

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ

1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

^(x) 129, 130 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 09/12/2019 tarihli 28’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE UZAY AJANSI

- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilecektir. Bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru ve cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Dördüncü turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahıslar adına söz alanların adlarını sırasıyla okutuyorum:

“Gruplar adına:

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına: Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak, Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek, İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yöner, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz, Konya Milletvekili Esin Kara, Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına: Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu, İstanbul Milletvekili Hüda Kaya, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin, İzmir Milletvekili Murat Çepni, İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına: İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan, Adana Milletvekili Orhan Sümer, Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir, İzmir Milletvekili Mahir Polat, Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver, Samsun Milletvekili Kemal Zeybek, İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç, Kayseri Milletvekili Çetin Arık, İzmir Milletvekili Ednan Arslan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına: Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvrıcık, Denizli Milletvekili Nilgün Ök, İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk, Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer, Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat, Van Milletvekili Abdulahat Arvas, Konya Milletvekili Selman Özboyacı, Trabzon Milletvekili Adnan Günnar, Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu, Kırşehir Milletvekili Mustafa Kendirli, İstanbul Milletvekili İffet Polat, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız.

İYİ PARTİ Grubu adına: Samsun Milletvekili Bedri Yaşar, Isparta Milletvekili Aylin Cesur, Ankara Milletvekili Koray Aydın, Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş.

Şahıslar adına: Lehide Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, aleyhinde Yozgat Milletvekili İbrahim Ethem Sedef.

Yürütme adına: Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank.”

BAŞKAN – Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ilk söz Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Fendoğlu. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Sayın Başkanım, Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurumu ve Helal Akreditasyon Kurumunun 2020 yılı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sayın Başkan, değerli milletvekillerini ve ekranları başında bizleri izleyen yüce Türk milletini en kalbî duygularıyla selamlıyorum.

1071'den 2019'a Anadolu'yu ana yurt yapmak için, bu uğurda şehit olan tüm şehitlerimizi; son Türk devletinin kurucusu ve başkomutanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü; 1071'den beri yolu yolumuz, sözü sözümüz olan ve 1969'da fikrimizin ve Türk milliyetçilerinin siyasetteki sesi olan, Ülkü Ocaklarının kurucusu Başbuğ Alparslan Türkeş'i rahmetle, minnetle ve şükranla anıyoruz. (MHP sıralarından alkışlar)

Bugün Rekabet Kurumu ve 15 Temmuz 2018'de kurulan Helal Akreditasyon Kurumu hakkında biraz bilgi vereceğim.

Piyasa ekonomisinin dayandığı temel ilke, ekonomik ilişkilerin rekabet odaklı olduğu varsayımdır. İktisadi anlamda rekabet, bir piyasada satıcıların daha fazla müşteri edinerek mal ve hizmet satışlarını, dolayısıyla da kârlarını artırmak için giriştikleri yarışır.

Rekabet Kurumu, 4054 sayılı Kanun'un 20'nci maddesine göre, mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu kanunun uygulanmasını gözetmek ve kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere kurulmuştur. Bu çerçevede, Kurumun esas görevi, kanunun kendisine verdiği yetkileri kullanarak mal ve hizmet piyasalarındaki rekabetçi sürecin tehdit edilmesini engellemektir. Rekabetçi sürecin korunması yoluyla kaynakların etkin dağılımının sağlanması, toplumsal refahın artırılması, Rekabet Kurumunun misyonunun temel dayanağını oluşturmaktadır.

Helal akreditasyon nedir? Helal uygunluk değerlendirme alanında faaliyet gösteren, diğer bir ifadeyle, helal belgesi veren kuruluşların, ulusal ve uluslararası kabul görmüş standartlara göre değerlendirilmesi, yeterliliklerin onaylanması, düzenli aralıklarla denetlenmesi ve izlenmesi demektir.

Kurumun yeni olması dolayısıyla her zaman karşılaştığımız soruların başında “Helal Akreditasyon Kurumu neyin helal, neyin haram olduğuna karar verecek mi?” sorusu gelmektedir. Tabii ki hayır. Bu kurum bir fetva makamı değildir ve Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı bir kurum da değildir; doğrudan Ticaret Bakanlığımızın uhdesinde kurulmuş bir kurumdur ve helal belgesini de bizzat kendisi düzenlemez. Gerekli izinleri verip onları denetleyerek, dünyada bilinirliği ve güvenilirliği olan, tüketiciler nezdinde de farkındalığı yüksek bir yapı kurma iddiasındadır.

Yine bir başka soru akla geliyor bu Kurum hakkında: “Helal belgesi olmayan ürünler ya da hizmetler haram mıdır?” Helal, İslam fıkhrına göre “Yasaklanmamış, izin verilen ve kurallara uygun olan.” anlamını taşır. Bu tanım, gıda ve diğer ürünlerin sağlık ve temizlik konusundaki kriterlere uygunluğunu da içermektedir. Helal belgelendirme kuruluşlarınca yapılacak belgelendirme, uluslararası alanda kabul gören gıda güvenliği, hijyen ve sağlıkla ilgili standartların gerekliliklerini de kapsamaktadır. Ancak kimse buradan şu anlamı çıkarmasın: Helal belgesi olmayan ürünün haram olacağı sonucunu çıkarmasın.

Bu helal gıda ve hizmet belgesinin önemi, tüketiciye güven, üreticiye ise rekabet, kalite ve dış ticarete pazar giriş

kolaylığı sağlamasıdır. Şöyle ki: Dünyada 1,8 milyar Müslüman nüfusun tüketim alışkanlıklarına helal belgesi özelinde bakıldığında, gıda, tekstil, eczacılık ürünleri, kozmetik gibi ürünler ile turizm ve seyahat gibi hizmet sektörlerinin yer aldığı helal ürün ve hizmetler için 2018 yılında yapılan harcamalar yıllık yüzde 5 büyümeye kaydederek 2,2 trilyon ABD dolarına ulaşmıştır. İslami finans ise yüzde 6,2 oranında büyüyerek 4,5 trilyon ABD doları işlem hacmine ulaşmıştır. Hak, helal belgesi sahibi olmanın, Müslüman dünyasının ihtiyaçlarına cevap verecek bir yetkinliğe ulaşması gerektiğini savunmaktadır. Bu alandaki parçalı yapının aşılması bakımından helal standartları ve belgelendirmesi konusunda ortak bir yaklaşım sergilenmesi ve uygulamada harmonizasyonun sağlanması gereklilik arz etmektedir. Bu harmonizasyon yapıldığı takdirde ticaretle helal belgelendirme bir teknik engel değil, ürün ve hizmetlerin kalite imajına olumlu bir katkı unsuru olarak da ön plana çıkacaktır. Bu şekilde helal belgeli ürünlerin dış ticaretinin, sadece Müslüman ülkeler arasında değil, üçüncü ülkelere yönelik olarak da artış göstermesi beklenir. Bu bağlamda, yurt içinde ve yurt dışında helal akreditasyon alanında faaliyette bulunmak, uluslararası platformlardaki helal akreditasyon çalışmalarında ülkemizi temsil etmek ve yürütülen çalışmaların öncülüğünü de üstlenmek üzere Türkiye’de helal akreditasyon hizmeti sunma yetkisini haiz tek kurum olarak Helal Akreditasyon Kurumu, yani kısaca “HAK” kurulmuştur.

Son olarak, biraz gündem dışı konuşacağım. Tabii, dün Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun kabul etmiş olduğu sözde Ermeni soykırımı tasarısını kabul etmemiz mümkün değil, kabul etmiyoruz; bizim için de hiçbir şey ifade etmiyor. Zehri zezem diye yutturmaya kalkışan dolandırıcı ve dalavereciler, Türk milletini küçük düşürmenin, ülkemizin saygınlığını zayıflatmanın hevesine kapılmışlardır. Türkiye’yi yurt dışında şikâyet etmedikleri kapı kalmadığı gibi, güvendikleri dağlar da erozyona uğramıştır. Bitmişlerdir, tükenmişlerdir ve dağılma sürecine girmişlerdir. Önünü göremediğinden düzlük ile uçurum arasındaki farkı idrak ve ayırt edemeyen gafillerin neden olduğu sis bulutu ülkemizin üzerine çökreklense de Türkiye, soytarıların ithamıyla değerinden bir şey kaybetmeyecektir.

“Tarihi, dâhiler ve kahramanlar kadar, alçaklar ve şarlatanlar da yönlendirir.” sözü bir kez daha anlam ve karşılığını bulmak üzeredir, dün Amerika’da alınan kararın sonucu gibi. Türkiye’yi yere düşürmek amacıyla yer çekimiyle yarışanların ihanet ve ibret verici iffetsizlikleri hepimizin gözü önünde cereyan etmektedir. Bulaşık suyunu kristal bir vazo içinde saklayan sahtekârlar, Türkiye’yi aşıktan tehdiye yeltenmişlerdir amma velakin bu Gazi Mecliste 4 parti grubu anında toplanarak Libya’yla Doğu Akdeniz Mutabakat Muhtırası’nı onaylamıştır ve oyunlarını geçmişte bozduğu gibi yine de bozacaktır.

Yüce Türk milleti ve Milliyetçi Hareket Partisi, soysuzların çamuruyla, duruşundan, tarihî vakarından asla vazgeçmeyecektir. Fitneye ve fesada geçit vermeyecektir. Bizlere bu doğrultuda yön veren ve bağrına basan, yılların tecrübesi, tarihî birikimi, öngörüsü ve stratejisiyle Türkiye’nin önünü açan ve söylediklerinde de hep haklı çıkan bilge liderimiz ve hareketin lideri Sayın Devlet Bahçeli’ye Allah sağlıklı sıhhatli uzun ömürler versin.

FETÖ ve bölücü terör örgütleriyle mücadele azmini Orhun kaynağından alan, “Kürşad’ın narasıyla indik Tanrı Dağı’ndan / Ruhumuzu kandırdık Orhun’un kaynağından / Bu kaynaktan içenin yürekleri tunç olur /Türk’e kefen biçenin ölümü korkunç olur.” diyerek Kürşad Marşı’yla yürüyen Emniyet güçlerimize, MİT teşkilatımıza, Jandarma Özel Harekâta, Polis Özel Harekâta ve tüm Türkiye sevdalılarına selam olsun, helal olsun. (MHP sıralarından alkışlar)

Gazi Meclisimizi ve bizleri izleyen aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. 2020 yılı bütçemiz hayırlara vesile olsun inşallah. Cumamız mübarek olsun, Allah’a emanet olun; servetiniz ana baba duası olsun.

Saygılarımla. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bir konuyu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, kurulduğu tarihten itibaren Helal Akreditasyon Kurumundan belge alan herhangi bir firmanın olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, az evvel hatip Helal Akreditasyon Kurumuyla ilgili bazı bilgiler verdi. Ben hazır Sayın Başkan buradayken bir soru yöneltmek istiyorum Helal Akreditasyon Kurumuyla alakalı.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Soru-cevaba mı geçtik?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakanım, size Helal Akreditasyon Kurumuyla alakalı bir soru yöneltmek istiyorum.

Temmuz 2018’de faaliyetiyle ilgili kararname oluşturulmuş, Helal Akreditasyon Kurumu devreye girmiş; ihracatı artırmak amacıyla kurulmuş, 50’ye yakın eleman istihdam edilmiş Yönetim Kurulu hariç, bir buçuk yılda bütçesi de 15 milyon 619 bin lira. Şu ana kadar Helal Akreditasyon Kurumundan belge alan herhangi bir firma var mı? Bizdeki rakam “sıfır” olarak gözüküyor, yanlışsa bunu bilmek istiyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- 2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)
- 1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)
- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)
- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)
- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Şimdi, Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurumu ve Helal Akreditasyon Kurumu bütçelerini değerlendirmek üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak kararlı duruşumuzla desteklediğimiz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde yaklaşık on sekiz ayı geride bırakmış bulunuyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, tüm kurum ve kuruluşlarıyla Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yanı sıra, Türk devleti ve necip Türk milleti lehine olan bütün faydalı gelişmeleri mutlak bir şekilde desteklemekteyiz.

15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasındaki süreçte ülkemiz, sadece terörle mücadele etmek ve sınır güvenliğini yedi düvele karşı korumak için değil, aynı zamanda, cumhuriyet tarihinde gördüğümüz en büyük ekonomik saldırılarla da mücadele etmek zorunda kalmıştır.

Dış kaynaklı olan yazılı beyanlarla ve alenen tehdit unsuru olarak kullanılan sanal saldırılar sonucu döviz kurlarında suni bir yükseliş ve dalgalanma yaşanmıştır. Yaşanan olumsuzluk, faiz, enflasyon ve büyüme oranlarının etkilenmesine neden olmuştur. Dünya ekonomisindeki daralmadan yoğun biçimde etkilendiğimiz 2019 yılında ülkemizin içinden geçtiği bu kritik süreçte, ekonomimizin itidalli bir toparlanma içerisinde olduğunu bütçe raporlarında görmek umut vericidir.

Ticaret Bakanlığının bütçesi içerisindeki en büyük kalemin ihracattaki devlet destekleri olması ve EXIMBANK'ın her 100 dolarlık ihracatın 20 dolarını finanse etmesi dış ticaret açısından olumlu bir gelişmedir. Bu anlamda, Ticaret Bakanlığı verilerine göre, ithalat ve ihracat arasındaki makasın daralması dış ticaret dengemize yaklaşık olarak 29 milyar dolarlık pozitif bir katkı sağlamıştır. Bu sonucun ticaret erbabına, mavi ve beyaz yakalı çalışanlara olumlu olarak yansıtacağı temennisiyle, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Ticaret Bakanlığının sunduğu bütçeyi desteklediğimizi ifade ederim.

İçinde bulunduğumuz 21'inci yüzyılın, algı yönetimi ve ticaret savaşlarıyla dünya siyasetine yön verdiği bir gerçektir. Yüz yıl önce devletlerin söz sahibi olduğu bir dünyadan, çok uluslu şirketlerin söz sahibi olduğu bir düzene geçtik. Bu düzen, algı yönetimiyle, geleneksel aile yapısını, kültürel zevk ve tüketim alışkanlıklarını küresel şirketlerin üretim ve planları doğrultusunda değiştiren ve giderek devlet bütünlüğünü bozmaya kasteden bir düzendir. Yine bu fitneci, bozguncu küresel irade, kartel medyası gücüyle, ülkemizin ekonomisini ve toplumsal kimyasını da değiştirmektedir. Ülke sınırları içinde etnik kimlik kısırtmasıyla toplumsal bütünlüğü bozarken, perde gerisinde ise tüketim odaklı, küresel, kimliksiz, özgür köleler yetiştirerek yeni dünya düzenini inşa etmektedir.

Bu küresel zorba iradenin dayatmalarının yanında, bu yüzyılın getirdiği teknolojik dijital gelişmelerin bir sonucu olarak toplumun kabul ettiği pek çok kavram ve olgu değişmiş, dünya ticaretinin yüzde 85'i dijital ortama kaymıştır. Değişen ticaret düzeninde dünyanın Endüstri 4.0, yapay zekâ ve dijital paralar dönemine girdiğini sizlere buradan bir kez daha hatırlatmak isterim. Bu kapsamda Ticaret Bakanlığının kullandığı, fiziki müdahale olmadan yolcu üzerine gizlenmiş yasa dışı eşyaları tespit etmeye

yarayan Yolcu Görüntüleme Sistemi, TÜBİTAK'la ortaklaşa geliştirilecek olan yapay zekâ teknolojisine dayalı Tarama Ağı Projesi ve Savunma Sanayii Başkanlığımızla ortaklaşa başlatılan MİLDAR Projesi'ndeki olumlu çalışmalar yakından takip edilmelidir.

Bizler açısından gurur verici söz konusu projeler dışında, Ticaret Bakanlığı, ayrıca, çağın gerektirdiği düzenlemelere uyum sağlayarak, dijital paraların altyapısını içeren blok zincir teknolojisi kapsamında Blockchain Türkiye kuruluşunun ilk kamu üyesi olmuştur.

Gelişen teknoloji, bilginin kolay ulaşılır olması, toplumları yenilikçi, geçerli, kullanışlı kamu ve özel sektör politikaları arayışına yöneltmiştir. Bu durum -yerli ve millî bir ortak hafızayla, toplumun sosyoekonomik problemlerini ve coğrafyamızın stratejik önemini kavrayarak, kendi referanslarımız doğrultusunda kendi yöntemlerimizi oluşturup- topyekün mücadele ve seferberlik gerektirecek önemli bir konudur. Bu anlamda, dünyanın düzensiz ekonomi sistemine terk edildiği günümüzde, kamunun ve özel sektörün sahip olduğu bilgi birikiminin paylaşılması gerekmektedir. Piyasaların sağlıklı işlemesi, gelişmesi için, ahlaki rekabet kurallarıyla güven veren yüksek katma değerli ürünlere yatırım yapılmalı, büyüme ve ekonomik hedeflere ulaşılması gerektiği noktada ortak akıl ve vizyonla hareket edilmelidir.

Bilindiği üzere, dünyada ve ülkemizde yaşanan değişikliklerden, vekili olduğum Eskişehir'dekiler de dâhil tüm işletmeler, mali yapı ve finansman erişimi açısından olumsuz yönde etkilenmektedir. Bu olumsuzluğu ortadan kaldıracak, kuru dalgalanma risklerinden koruyacak bir sistemin yatırımcı, üretici ve bankalarla acilen oluşturulması gerekmektedir. Yerli ve millî üretim yapan, markalaşmak isteyen, AR-GE ve inovasyon yapan, patente ve katma değeri yüksek ürünlere yatırım yapan firmalara finansman desteğinin yanında eğitimli eleman desteği sağlanarak uluslararası rekabet disipliniyle yönlendirilmelidir. Bunun yanında, uluslararası ticarete etkili olmak adına dış misyonlardaki tüm diplomatlarımız birer ticaret uzmanı gibi o ülkenin ekonomik örgütleriyle diyalog hâlinde olmalıdır. Buradan hareketle, Avrupa Birliğiyle yürürlükte olan ticaret anlaşmaları bir an önce güncellenmelidir. Ayrıca uzmanlık alanı ithalat ve ihracat olan mühendislerin, günümüzün gerektirdiği düzenlemeleri, hızlı kararları ve doğru yatırımları yaparak dünya ticaretindeki payımızı artıracakları düşüncesindeyim. Diğer taraftan, ticaret ve sanayi odalarının üniversitelerle birlikte yapacağı çalışmalar sonucunda, stratejik kararlar alan profesyonel dış ticaret uzmanları da sahada olmalıdır.

Ekonomik büyüme ve toplumsal refahın, kısaca, küresel rekabette oyun kurucu olmanın inovasyonla mümkün olacağı, bunun da istikrarlı büyümeyi getireceği malumdur. Küresel ve yapısal eşitsizliklerin yanında, yatırımların aynı çizgide, inovasyondan uzak sürdürülmesinin ekonomik ilerlemeyi durdurduğu bir gerçektir. Bu konuda Rekabet Kurumunun 2019-2023 Stratejik Planı içerisinde disiplinli ve kararlı uygulamalarda bulunması umut verici bir gelişmedir.

Yirmi yılı aşan bir süredir ülkemizde hizmet veren Rekabet Kurumu, kamu tarafından özelleştirilen şirketleri yakından incelemeli, hâlihazırda aynı sektörde var olan diğer şirketlere karşı avantajlı konumda olmamasına özen göstermeli, ayrıca rekabet ihlalleri ve tüketiciyi mağdur eden monopolleşmeyi de titizlikle soruşturmalıdır. Rekabet Kurumu, sahip olduğu bilgi birikimini daha efektif kullanmalı ve gelişmiş ülkelerdeki muhatapları seviyesine çıkması için de istihdam edilen nitelikli personel sayısını artırmalıdır. Esnaf ve sanayicimizin mağdur olmaması amacıyla onları her türlü zarara karşı korumalı, uluslararası kurum ve kuruluşlar nezdinde gerekli girişimleri yapmalı ve gerektiğinde misilleme hakkını da kullanmalıyız.

Sayın milletvekilleri, belirtmek istediğim bir diğer konu da şu: Türkiye'nin sesinin kısılmaya çalışıldığı bir dönemde, ekonomik olarak umut verici gelişmeler yaşanmasına rağmen; 1,8 milyar Müslüman nüfusun oluşturduğu ve büyüklüğü 4 trilyon doları aşan helal ekonomisinde pazar bulmakta maalesef çok geri kaldık. Çok değil, bir asır önce hüküm sürdüğümüz topraklardan ibaret olan bu pazarda, İngiltere ve Fransa âdetâ kartelleşmiş bir konumdadır. Küresel helal ekonomisi pazarında ilk etapta yüzde 5 pazar payı hedeflenmeli ve kademeli olarak da hedef yükseltilmelidir.

Tüm İslam ülkelerinin başkentlerinde yapay zekânın yönettiği ve teknik uzmanların istihdam edildiği ticaret merkezleri kurulmalı, ülkemizdeki mevcut şirketler desteklenmeli, özel sektörün yetersiz kaldığı durumlarda ise kamu kendisi yatırım yapmalıdır.

Bu kapsamda, helal belgesi veren kuruluşların sertifikalarını akredite etmek amacıyla temelden uluslararası bir yapılanmayla Kasım 2017'de kurulan Helal Akreditasyon Kurumu, teşkilatlanmasını yeni tamamlamış ve 16 Ekim itibarıyla artık sertifikaları akredite edebilir hâle gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, değişen dünyada demir yolu taşımacılığına yeni bir yön verecek olan, kamuoyunda "yeni İpek Yolu" olarak adlandırılan ve Pekin'den Londra'ya uzanan Bir Kuşak Bir Yol Projesi kapsamında, 42 tıra eş değer elektronik ürün taşıyan yük treni geçtiğimiz ay Çin'den çıkıp Marmaray'ı kullanarak Avrupa'ya geçmiştir. Ülkemize ticari kazanç ile yeni iş birlikleri sunan, demir yolu taşımacılığı için milat kabul edilen bu projenin bizim topraklarımızdan geçmesi ve geniş beşerî sermayemiz avantajımızdır. Bu avantajı iyi kullanmalı, raylı sistem ve yüksek teknoloji tecrübesine sahip olan seçim bölgem Eskişehir'in, yeni İpek Yolu'nda merkez üs konumuna gelmesi sağlanmalıdır.

Bu minvalde, TÜLOMSAŞ'ın, gerek teknolojik altyapı gerek nitelikli personeliyle, bu büyük projede üzerine düşen görevi millî ve yerli bir şekilde yapmaya hazır olduğunu bir kez daha ilgililere hatırlatırım.

Muhterem milletvekilleri, ayrıca, bulunduğumuz haftanın Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası olduğunu hatırlatmak isterim.

Ülkemizin jeopolitik konumunu ve genç nüfusumuzu dünyanın göz ardı edemeyeceği malumdur. Bu anlamda, çocuklarımızın, yerli ve millî üretim ve tüketim bilinci aşılanarak, insan haklarını gözeten, Hakk'a tapan özgür bireyler olarak yetiştirilmesini, dünya sulhunda ve adaletinde Türk'süz bir dünya olamayacağını vurgulamak ve hatırlatmak isterim.

Değerli milletvekilleri, malumunuz olduğu üzere, Amerika Birleşik Devletleri'nin gerçeğe aykırı siyasi bir kararla sözde Ermeni soykırım tasarısını Senatoda kabul etmesinin, tarihin, gerçeğin ve bizim için hiçbir anlamı olmadığını ifade etmek istiyorum.

İnsan hakları sadece sermayelerine ve ideallerine hizmet eden coğrafyalarda değil Kızıldere'li yerli Amerikalılar, Afrika'da yapılan köle ticaretinde ölen milyonlar, Hiroşima, Kore, Vietnam, Afganistan ve Irak için de geçerlidir. Doğu Türkistan'daki soydaşlarımızın gördüğü zulme karşı gösterdikleri hassasiyetleri manidardır ve aklımıza katilin polisle birlikte arama yaptığı cinayetleri getirmektedir. Türk'ün ahlakını, adaletini, merhametini sorgulayacak yürekte, şecerede olmadıkları malumdur. Güçlü gözükmek, haklı olmayı sağlamaz. Cesameti ne olursa olsun, bu köksüz ağacın akıbeti bellidir. Bizim ekimiz de kökümüz de bellidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

METİN NURULLAH SAZAK (Devamla) – Yaprak dökmüş olabiliriz ama mevsimi geldiğinde açmayı da mazluma gölge olmayı da en iyi biz biliriz.

Bosna katliamına desteğin Nobel Ödülü'ne layık görüldüğü bir konjonktürde, dünya medeniyetlerinin kökünü kazıyan emperyalistler bize insan hakları dersi vermeye kalkmasın.

Bu vesileyle Ticaret Bakanlığının 2020 yılı bütçesinin necip Türk milleti için hayırlara vesile olmasını temenni eder, yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi söz sırası, Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek'e aittir.

Buyurun Sayın Özyürek. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurumu ve Helal Akreditasyon Kurumu bütçeleri üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle birlikte, Ticaret Bakanlığı, 2 farklı bakanlığın birleştirilmesiyle, dış ticaret, gümrük ve iç ticaret idarelerini aynı çatı altında bir araya getirmiştir. Ticaretin hem güvenli hem de kaliteli bir şekilde yapılması, gümrük ve ticaret politikalarının başat unsurudur. Ülkemiz için, Bakanlığın bu unsuru göz ardı etmeden çalışmalarına devam ediyor olması memnuniyet vericidir. Ülkemizdeki iş ortamını güven olgusuyla geliştirirken dış ticaretimizin de ülkemizin büyümesine daimi olarak katkı sağlaması küçük işletmelerin, esnaf, sanatkâr ve kooperatiflerin imkânlarını her zaman bir adım ilerisine taşımak ve güçlendirmek önem teşkil etmektedir. Bakanlığın verilerine göre, şu an 1 milyonu aşkın esnaf ve sanatkârimizin varlığı ülke ekonomisi içerisinde gelişmelere yön verebilecek bir kesimi göstermektedir. Esnafımızın millî ticaret içerisindeki değeri göz ardı edilmeden, mesleki eğitim sistemi geliştirilmeli ve mensubiyet bilinciyle strateji oluşturularak esnafımıza güven verilmelidir. Böylece esnafımızın verimliliğini artırmak adına bir adım atılmış olacaktır. Zira bizim için esnaf ve sanatkârlarımızın faaliyetlerini desteklemek aynı zamanda yerel olanı desteklemektir. Bu alanda sosyal refahı sağlamak ve korumak adına istihdamlarının artırılması, gelir dağılımındaki dengesizliklerin bir ivmeye ulaştırılması ve yeni girişimcilerin ekonomiye kazandırılması için eylem planları geliştirilmelidir. Ticaret Bakanlığımızın bu husustaki çalışmaları umut vericidir. Ancak esnafımızın taleplerini de dile getirmenin gerekliliğiyle SGK prim oranı düşürülmeli ve SGK prim gün sayısı ile emekli aylıkları arasında eşitsizlik giderilmelidir.

Bir diğer husus şudur: Ticaretin kolay ve hızlı bir şekilde sürdürülebilir olması ülkemiz için elzemdir. Küreselleşen ve dijitalleşen günümüz dünyasında Ticaret Bakanlığının geliştirmiş olduğu, ticaretin elektronik ortam üzerinden gerçekleştirilebiliyor ve daha fazlası için alt yapı oluşturuluyor olması, ülkemiz ticaretini daha da ileriye taşıyacaktır. Ülkemizin sanayi alt yapısı ve beşeri sermayesinin bir arada varlığı, dış ticarete ülkemizi önemli bir konuma getirmiştir.

Küresel ekonomi içerisinde tahrip olmamak için çağın gerekliliklerini takip etmeli ve ihracatın sürdürülebilirliğine dikkat edilmelidir. İhracatta devlet desteklerinin sağlanmasını önemsemekte ve ihracatçının dış pazarda yetkinlik kazanması için gerekli çalışmaların yapıldığını görmekteyiz. Ticaret Bakanlığı, bu yıl ihracatçılarımıza 3 milyar 754 milyon destek vermeyi öngörmektedir. İhracatçının uluslararası görünürlüğü için pazara giriş aşamasında desteklenmesi, kalite belgesi alması veya markasını yurt dışında tescil ettirmesi önem arz etmektedir. Elbette, bu durumda uluslararası rekabetçiliğin de geliştirilmesi söz konusu olacaktır. Üstelik rekabet olgusu, ülkenin yalnızca uluslararası ekonomik yarış alanında değil, kendi ekonomik pratikleri içerisinde de var olmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde Türkiye de dâhil olmak üzere pek çok ülke serbest piyasa ekonomisi sistemini benimsemiştir. Bu sistemin temel ilkelerinden biri, ekonomik ilişkilerin serbest rekabet odaklı olmasıdır. Ancak teşebbüslerin ekonomik menfaatlerini artırmak amacıyla rekabet etmek yerine rekabeti sınırlayıcı iş birliklerine gitmesi ya da ekonomik güçlerini rekabeti kısıtlamak üzere kötüye kullanması riski nedeniyle, bu sistemde dahi piyasaların bütünüyle kendi başına bırakılması mümkün gözükmemektedir. Zira teşebbüslerin bu davranışları, serbest piyasa ekonomisi sisteminden beklenen faydaların elde edilmesinin önüne geçecektir. İşte, tam da bu riski bertaraf etmek ve piyasanın sağlıklı bir şekilde işlemesini sağlamak amacıyla, dünyada giderek artan sayıda ülke, ekonomik sistemini bir rekabet kanunuyla desteklemekte ve bu kanunu uygulayacak bir rekabet otoritesi kurmaktadır.

Rekabet Kurumunun temel görevi, kartelleşmeyi ve tekelleşmeyi engellemek suretiyle piyasaların rekabetçi bir şekilde işlemesini ve böylece tüketici refahının artmasını sağlamaktır. Buradaki önemli husus, ekonomiyi zedeleyen kartellerin, rekabet hukukunda rekabeti sınırlayan diğer eylemlerden ayrı tutularak değerlendirilmesi ve cezalandırılması gerekliliğidir.

Kurumun 2019 yılındaki faaliyetlerine bakıldığında, toplam 300 adet nihai karar alınmıştır. Bu kararların yüzde 61'inin birleşme, devralma ve özelleştirme, yüzde 19'unun rekabet ihlali, yüzde 10'unun ise menfi tespit ve muafiyet başvurularına ait olduğu görülmektedir.

Rekabet ihallerine ilişkin aynı dönemde 29 soruşturma açılmış, farklı sektörlerde toplam 11 soruşturma tamamlanmış, bu soruşturmalardan 7'sinde idari para cezası uygulanmıştır. Ayrıca, düzenleme ve denetleme faaliyetlerinin yanı sıra, Kurumun rekabet savunuculuğu faaliyetleri de büyük önem arz etmektedir; öyle ki rekabet hukukunu piyasada faaliyet gösteren şirketlerden tüketicilere, kamu kurumlarından öğrencilere kadar geniş bir kitleye tanıtmış ve ülkemizde rekabet kültürünü büyük ölçüde yerleştirmeyi başarmıştır.

Rekabet Kurumu çalışmaları uluslararası alanda da kabul görmüş ve takdirle karşılanmıştır. Gerek uluslararası diğer rekabet kurumlarıyla yaptığı iş anlaşmaları gerek 30 ülkenin katılımıyla gerçekleşmiş olan İstanbul Rekabet Forumu ve neticesinde çok sayıda ülkenin rekabet kurumundan eğitim talebinde bulunulması bunun açık bir göstergesidir.

Avrupa Komisyonunun Türkiye'nin üyelik sürecinde kaydettiği ilerlemeler konusunda düzenli olarak hazırladığı ilerleme raporuna bakıldığında da Rekabet Kurumunun işlevselliğinden ve uygulama alanından geçer not aldığı görülmektedir.

Kurumun günümüzde dijitalleşmenin tetiklediği hızlı ekonomik değişime uyum sağlayabilmesi, bu değişimin ortaya çıkarabileceği rekabetçi sorunlara hazırlıklı olabilmesi, faaliyetlerini olması gerektiği şekilde devam ettirebilmesi ve sözünü ettiğim kazanımlarını çoğaltarak koruyabilmesi için niceliksel ve niteliksel gelişimi sağlaması gerekmektedir.

Bu amaçla Rekabet Kurumunun 2020 yılı bütçesi 115 milyon 750 bin Türk lirası olarak teklif edilmiştir. Teklifi yerinde buluyor ve Kurumun faaliyet alanının genişletilmesi için gerekli çalışmaları desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığımız bünyesinde var olan Helal Akreditasyon Kurumumuzdan bahsetmek isterim. Kısaca "HAK" olarak ifade edeceğim bu Kurum, bir tüketici hizmeti olarak sunulmakta ve helal belgelendirme görevi üstlenmektedir. Ancak Müslüman tüketicinin helal belge talebi, bazı ülkeler arasında, dağınık yapı nedeniyle ticaret engeline takılmaktadır.

Ayrıca, İslam dünyasında birbirinden farklı helal standartlarının, logolarının ve denetim uygulamalarının varlığı helal belgelerine yönelik kuşkuyla ortaya çıkarmıştır. Küresel anlamda helal ürün ve hizmet piyasasının giderek büyüyor olması, bu engeli aşmanın gerekliliğini bizlere göstermiştir. Bu yüzden HAK, Türkiye'de helal uygunluk değerlendirme kuruluşlarını denetleme üzerine yetkili tek kurum olarak ortaya çıkmıştır.

Kurumun ülke bazlı helal düzenlemeleri gerçekleştiriyor olması, kurumsal tarafsızlık çizgisinde ilerlemesini gerekli kılmaktadır. Bu amaçla, varlığını ticari, mali, siyasi, idari etkilerden sıyrılmış olarak inşa etmelidir. Ticaret Bakanlığımızın ifadesine göre, helal ekonomisi küresel bazda 4,5 trilyon dolarlık bir büyüklüğe ulaşmıştır. Bu durumda, faaliyet alanı içerisinde, uluslararası ve bölgesel anlamda Kurumun ülkemizi temsil edecek durumda olduğunu ifade etmek isterim.

Burada Sayın Bakanım bir şey ifade etmek istiyorum, Sayın Varank Bey'e. Sayın Bakanım, Sayın Cumhurbaşkanımız Sivas'ın özel teşvik kapsamına alınacağı müjdesini Sivas'ta bize vermişti, karamamenin imzalanacağını söylemişti. Henüz Sivas'la ilgili bir gelişme yok. Biliyorsunuz, Sivas gerçekten önemli bir şehir. Bizim denizimiz yok, turizm alanında çok önemli yerlerimiz

olmayabilir ama unutulmasın ki Sivas, Selçuklu İmparatorluğu'nun başkentliğini yapmış, Osmanlı'nın kuruluşunda önemli bir rol oynamış, en önemlisi de 4 Eylül Sivas Kongresi'ne imza atmış bir şehirdir. Sivas'ta turizm alanları da çoktur. Bugün, medresesiyle, konaklarıyla, hanlarıyla, hamamlarıyla, Çifte Minareli'siyle ve Divriği Ulu Camisi'yle gerçekten, baktığınızda bir tarih vardır burada. Bu yüzden de gerçekten, Sivas'ın işe ve aşı ihtiyacı vardır. Sivas'ın nüfusu gittikçe çoğalmakta, her yıl göçün gittikçe artmakta olduğunu görmekteyiz. Bunu sizden önemle rica ediyoruz çünkü Sivas'ın yiğidoları sizden bu müjdeli haberi bekliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AHMET ÖZYÜREK (Devamla) – Sayın Bakanım, lütfen, artık bu karnameyi imzalayın, Sivas'ın yiğidolarına bu müjdeli haberi biz de sizin sayenizde verelim ve sevindirelim.

Buradan da Sivasspor'u tekrar tebrik ediyorum. Gerçekten, şu anda Süper Lig'de en çok yerli futbolcuyu oynatan takım sadece Sivasspor'dur arkadaşlar. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve Sivasspor 30 puanla liderliğini sürdürmekte. Onun için de inşallah, bu hafta pazar günü oynayacağımız Sivasspor-Fenerbahçe maçında da Sivassporumuza ve yiğidolarımıza buradan başarılar diliyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnşallah, her şey Sivasspor için, ülkemiz için.

Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi söz sırası, İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'e ait.

Buyurun Sayın Yönter. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında muhterem ve muteber heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. Ekranları başında bizleri takip eden milletimizin her güzel insanına en iyi dileklerimi sunuyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul görüşmelerinde parti grubumuz adına Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi, KOSGEB İdaresi Başkanlığı, Türk Standardları Enstitüsü, Türk Patent ve Marka Kurumu ile Türkiye Uzun Ajansı bütçeleri hakkında söz aldım.

Üretim alanında şimdiye kadar, 1'isi tarım, 3'ü sanayi olmak üzere 4 büyük gelişme, 4 büyük sıçrama, klasik ifadesiyle devrim yaşanmıştır. İnsanlık milattan önce on binli yıllara yani Neolitik Dönem'e kadar avcı ve toplayıcı bir hâlde yaşıyordu yani tamamıyla tüketici insan ortadaydı. 1712'de Thomas Newcomen isimli bir mucit bir buhar makinesi yaptı. Bu buhar makinesi çok basit çalışan bir sisteme sahipti ve bu sistemle beraber, mesela bir piston kaldıraca, kaldırıc da tulumcaya bağlanarak bu buhar sistemi devreye alındı. 1712'de yapılan bu buhar makinesinin bilhassa dokuma sanayisinde kullanılmasıyla beraber 1'inci Sanayi Devrimi sürecine de geçilmiş oldu. Bu geliştirilmiş buhar makinesi 18'inci yüzyılın başından itibaren yaygın olarak kullanılmaya başlandı. Tekstil ve kimya sanayisi derken bilhassa demir yolu ağının yaygınlaşmasıyla sanayi üretimi, sanayi süreci, Sanayi Devrimi gelişmeye ve yayılmaya da başladı. Nitekim biz, 1'inci Sanayi Devrimi'ni yani Endüstri 1.0 dönemini ifade ederken daha çok makineleşmenin ve elde edilen ürünlerin demir yolu ağıyla tüketim merkezlerine taşınmasını görüyor ve bunu anlıyoruz. Endüstri 2.0 döneminde, aynı zamanda üretimdeki makineleşme ve demir yolu ağının yaygınlaşmasıyla beraber elektrik de kullanılmaya başlanmıştır. Elektrikle beraber, elektriğin kullanılmasıyla insanlık 2'nci Sanayi Devrimi aşamasına geçmiştir. 1970'li yıllardan itibaren algılayıcılardan alınan bilgiyi mikroişlemci tabanlı programlanabilir sistemler üzerinden iş elemanlarına aktaran yeni bir model geliştirilmiş ve insanlık 3'üncü Sanayi Devrimi'ne geçmiştir. Bu, 3'üncü Sanayi Devrimi ya da Endüstri 3.0 dönemi insan emeğine en az ihtiyaç duyulan dönemin de kapısını aralamıştır. Takdir edersiniz ki insan emeğine ihtiyacın azalması, pek çok sosyal ve ekonomik sorunu da beraberinde getirmiştir.

Sayın milletvekilleri, tarım devrimi ile Sanayi Devrimi arasında geçen tam on iki bin yıllık bir süre vardır. 2'nci Sanayi Devrimi ile 3'üncü Sanayi Devrimi arasında yüz yirmi yıl, 3'üncüsü ile 4'üncüsü arasında da yetmiş uzun yıl vardır. Bu süreç zarfında, üretim sistemlerinde günden güne, hatta endişe verici ölçüde insan emeğinden tasarruf edilmiştir. Endüstri 4.0 dönemi şu anda insanlığın içinde bulunmuş olduğu bir dönemi işaret etmektedir. İmalat sanayisinde bilhassa bilgisayarlaşmanın en üst düzeyde bulunduğu yani dijitalleşmenin en üst düzeyde bulunduğu bir dönem şu anda insanlığın karşısındadır. Yüksek teknolojiye dayalı üretim modeliyle karşı karşıyayız. Artık üretim seriyeye bağlandı, üretim süreçleri esnek hâle geldi ve az önce de yine vurguladığım gibi emekten, maalesef, daha fazla tasarruf edilir hâle gelindi.

Dünya bugün, 2011 yılında Almanya'nın Hannover kentinde gündeme getirilen 4'üncü Sanayi Devrimi, Endüstri 4.0 döneminin peşinde. Üretim sürecine yön ve ivme verecek robot teknolojileri, yapay zekâlar artık insanlığın geleceğini şekillendiriyor. Sanayileşme, işin özü ve esasında devamlı surette kendisini güncelliyor. Dünya bu kapsamda da baş döndürücü bir değişim ve dönüşüm güzergâhında. Bizim üzerinde durmamız gereken asıl sorun, asıl soru, sanayileşme etaplarının ülke olarak neresindeyiz? Bu etaplara uygun sosyal, ekonomik ve siyasal hazırlıklar içerisinde miyiz? Hepsinden önemlisi, sanayileşme etaplarını geçirirken bir fikir gücüyle buna hazırlıklı mıyız?

Sanayileşmek, elbette sadece dönen çark, tüten baca, dökülen ter, verilen emek, sarf edilen mesai ya da sermaye değil; sanayileşme, bunların daha ötesi, daha büyüğü, daha fazla anlam ve önemini ihtiva ediyor. Sanayinin kendi içinde bir mantığı var, bir fikri var, bir akli var, bir ahlakı var. Bu fikir, ahlak süreçlerinden mahrum olan toplumların aslında medeniyetler ve milletler mücadelesinde nasıl geriye düştüklerini de geçmişe bakarak ibretle görmemiz mümkün. "Sanayileştik." diyerek sanayileşmek mümkün değil. Sanayileşmenin getirdiği insan modelini, ekonomik modeli, daha doğrusu ekonomi politikası hayata geçirmeden de takdir edersiniz ki hedeflere ulaşmak çok mümkün değil. Sanayi demek, öncelikle bir fikir üzerine inşa edilen ve geleceği planlayan bir vizyon demek. Türkiye, sanayileşmenin farklı etaplarını maalesef ıskaladı, sanayileşmemenin getirmiş olduğu pek çok olumsuz ve acı verici maliyetle karşı karşıya kaldı. Geçtiğimiz yüzyılın başlarında ancak ve ancak 3-5 tane, o da adı sanı pek duyulmayan sanayi sektörüyle Türkiye ekonomisi hatta dönemin imparatorluk ekonomisi idare ve idame ediliyordu. Maalesef, 17'nci ve 18'inci yüzyıllarda bu süreçler pas geçilmiş, ihmal edilmiş yani ıskalanmıştır. Bizim, her sanayi döneminin bir insan sureti, bir ekonomik yapısı, bir sosyal yapısı, bir de siyasal ve beşerî ilişkiler yapısı olduğunu bilmemiz ve buna göre de bir planlama yapmamız lazım. Eğer biz, gerek sanayide gerek siyasette gerek güvenlikte gerek ekonomide geleceği planlayamazsak başkalarının planlarına mutlaka alet oluruz. Ben Sayın Varank'ın bütçe sunumunu da dinledim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kitapçığını da okudum; bu kapsamda, millî ve yerli sanayi politikalarının hazırlığı içerisinde olduğunu görmekten de memnuniyet duyduğumuzu kendileriyle paylaşmak istiyorum.

Türkiye, 2023'e yönelik hazırlıklarını hızlandırıyor ve bu kapsamda da sanayide önemli, ciddi ve bize göre müessir adımlar atıyor. Biz, bu sanayideki gelişmelere, sanayinin ihtiyaç duyduğu insan modeline göre ortaya çıkan gereklilikleri eğer yerine getiremezsek, sanayinin ruhuna uygun bir insan zihniyeti, ekonomik sistem inşa edemezsek ve geçmişteki, muhatap kalınan sanayi süreçlerini telafi edemezsek –yani onları ıskaladık- değerli arkadaşlarım, 2023 ve ondan sonraki yıllarda Türkiye adından, maalesef, beklediğimiz ölçüde, çok bahsettiremez. Tıpkı bileşik kaplar misali, sanayideki bir gelişme hayatın diğer alanlarına da zaman içinde nüfuz ve sirayet edecektir; daha doğru bir deyimle, sirayet etmek zorundadır.

18'inci yüzyıldan itibaren dünyanın değişim hızı normal sınırları aşmıştır değerli arkadaşlarım. I. Abdülhamit Han

döneminde Tuna Nehri'nin üzerine bir köprü yapılacaktır. Köprü yapılmadan önce merhum padişahımız ulemayı toplar, der ki: "Mühendis okulu kuracağım, köprü yapacak bir okul açacağım ama sizin fikrinizi almak isterim." Tabii, ulema şikâyet eder, sızlanır ve tepki gösterir. Ulemaya bir soru sorar, der ki: "Bu soruyu -sorduğum soruyu- bilerseniz üniversiteyi, okulu açmayacağım. Bilemezseniz okulu açacağım. Bir üçgenin iç açılarının toplamı ne kadardır?" Ulema düşünür, ileri gelenlerinden birisi "Üçgeninden üçgenine değişir Hünkârım." diye cevap verir. Bunun üzerine İstanbul Teknik Üniversitesi 1773'te kuruldu değerli arkadaşlarım.

Biz bunları tartışırken, üçgenin iç açılarının ne olduğuyla ilgili karşılıklı polemikler içerisindeyken maalesef, Batı sanayi süreçlerinin etaplarını yaşıyordu. Bugünkü aşamaya -kabul edelim etmeyelim, beğenelim beğenmeyelim, sevelim sevmeyelim- ışıkları sönmeyen laboratuvarlar eşliğinde gelindiği çok açık. Bu nedenle, 2020 bütçesinde AR-GE harcamalarına önemli bir pay ayrılmasından dolayı da tekrar Sayın Bakanı kutluyorum ve bu konuda özellikle AR-GE harcamalarının, AR-GE'ye ayrılan payların gittikçe artmasından da parti olarak memnuniyet duyduğumuzu ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlar, ışıkları sönmeyen laboratuvarlar emek ister, katkı ister, para ister, çaba ister, ahlak ister. Bir fikir bir milletin kaderini değiştirebilir. Bir silah, bir milletin kaderine etki edebilir, diyecek bir şey yok. Bir Türk atasözü: "Bir mih, bir nal; bir nal, bir at; bir at, bir komutan; bir komutan, bir milleti kurtarabilir." Buna diyecek bir şey yok. Fakat biz, fikrin muharrik ve müessir gücünü asla ihmal ve inkâr edemeyiz. Bu konuda da sanayi politikalarına hâkim olan millî ve yerli fikirden de memnuniyet duyuyoruz, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Bey'in de uzun yıllardır savunduğu buydu. 2023 lider ülke Türkiye'ye ulaşılacaksa millî ve yerli duruş sayesinde ulaşılacak; bize özgü, bize has bir insan modeliyle, ekonomik modelle, siyasi yapıyla ulaşılacak. Başka türlü bekamızı ilanihaye muhafaza etmemiz, emin olunuz, çok mümkün değil. Ha, biz, sanayileşeceğiz diye kökümüzden, öz değerlerimizden, kaynaklarımızdan kopacak da değiliz, aksi hâlde "sanayileşme" derken birdenbire soysuzlaşmaya ulaşmak da kaçınılmaz olabilecektir. Bu nedenle, Hükûmetin bilhassa 2020 yılı hedefleri arasında yerli ve millî bir duruşu görmekten büyük mutluluk duyduğumuzu bir kez daha üstüne basa basa ifade etmek isterim. Elbette, sanayileşeceğiz diye soysuzluğa kapı aralanmasını hiçbirimiz makul göremeyiz, bunu kabul edemeyiz, buna onay veremeyiz çünkü biz Türk milletiyiz, Türkiye'yiz. Merhum düşünürlerimizin, Türk İslam âlimlerinin, hepsinin ortak paydasında hayata olumlu, müspet, iyimser bakması vardır ve esastır. Elbette, bir Müslümana karamsarlık yakışmaz, Müslümana karamsarlık haramdır. Karl Popper'in ifadesiyle, hayat sorun çözmektir, özü ve esası da budur. Sanayileşmenin de en mühim vasfı burada aranmalıdır. Sorunlar altında bunalan, bunalan, buharlaşan toplum ve milletlerin hayat pınarlarının zaman içinde kurduğunu görmek kaçınılmaz bir gerçektir.

Sanayileşmenin avantajları elbette pek fazla ama konuşmamın içerisinde dezavantajlarından da bahsettim, bunlardan biri de emek gücünden tasarruftur. Maalesef, emekten sağlanacak tasarruflar çok büyük ekonomik ve sosyal yıkımlara yol açabilecektir. Biz, Türkiye olarak kendi gerçeklerimize göre muhakkak ve kalıcı, sürdürülebilir bir sanayi politikasını kurmak, oluşturmak zorundayız. iPhone'u yapan John, Mehmet'e satıyor değerli arkadaşlar ve Mehmet, iPhone'daki gelişmeleri günbegün takip ediyor. Hepimizin çocuğu var, hepimizin ailesi var; bugün telefonlardaki yeni gelişmeler anbean takip ediliyor ama yeni çıkan kitaplar takip edilmiyor, yeni fikirler takip edilmiyor. İnsanlık "posttruth" döneminde, hakikat ötesi bir dönemde fakat 18 yındaki bir gencimiz, iPhone'un yeni modelini düşünüyor, babasını zorluyor, hatta almak için banka kredisi alıyor, ne var ki eğitim konusunda, öğretim konusunda aynı çaba gösterilmiyor. Biz diliyoruz ki bir iPhone'u, bir bilgisayardaki, dijitalleşmedeki gelişmeyi, teknolojik bir gelişmeyi Hasan da yapsın Mehmet de yapsın Ahmet de yapsın. Buna Türk milletinin gücü yeter değerli arkadaşlarım çünkü bizde bu güç var, bizde bu akıl var, bizde bu zekâ var. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Boşuna denmedi "Bir Türk, dünyaya bedel." diye. Biz buna inanıyoruz, damarlarımızdaki asil kanda muhtaç olduğumuz kudretin dolaştığını düşünüyoruz. Geçmişte pas geçtiğimiz, gecikmeli itikal ettiğimiz sanayi süreçlerinin yenilerini, yeni etaplarını yakalamak, hatta ve hatta öne geçmek zorundayız.

Dikkat etmemiz gereken asıl konulardan bir tanesi de şu: Şayet teknolojik gelişmeyi yakalayacağız diyerek sosyal gelişmeyi teknolojik gelişmenin çok gerisine düşürürsek -altını kalın olarak çizip uyarmak isterim ki- aradaki boşluk, ahlaki sorun olarak karşımıza çıkıyor; merhum Erol Güngör Hocamızın en önemli tespitlerinden bir tanesi budur. Sosyal gelişme geride, teknolojik gelişme ileride; bu aradaki boşluktan kaynaklanan buhranlar mesela kadına şiddet olarak karşımıza çıkıyor, mesela toplumda huzursuzluk dalgası olarak karşımıza çıkıyor, mesela kutuplaşma, cepheleşme, çatışma olarak karşımıza çıkıyor.

Biz tarih boyunca maddi ve manevî gelişmeyi eş anl, eş zamanlı başarmış bir milletiz. Düşünün Kanuni zamanında bir tarafta Baki, bir tarafta Mimar Sinan, bir tarafta Kanuni Sultan Süleyman'ın seferleri yani hem fikir, sanat, düşünce, duygu alanında yükseliyoruz hem de askerî zaferlerde yükseliyoruz. Bizim mazimiz, geçmişimiz budur. Yusuf Has Hacıp'in Kutadgu Bilig'ine, Kaşgarlı Mahmut'un Divanü Lûgat-it-Türk'üne, Farabi'nin Medeni Şehir, Fazıla, isimli eserine, İbni Rüşd'e, Gazali'ye, bütün hepsine baktığımızda Türk İslam düşünce hayatının dengeli gelişimini görürüz. Bu nedenle, bugünkü sorunların özü ve esasında, sosyal gelişme ile teknolojik gelişme arasındaki çarpıklık ve uçurumu mutlaka dikkate, gündeme almak lâzımdır. Bu kapsamda da Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Bey huzursuzluktaki sorunlardan dolayı insanlığın bir huzura ihtiyacı olduğunu, bunun da bir projeye yapılması gerektiğini düşünerek bu konuda adım atmıştır.

İnsanlığın başını uzaya çevirdiğini görüyoruz, uzaya araştırmalar yapıyoruz, uzaya mekikler gönderiyoruz, üsler kuruyoruz fakat insanlığın başı uzaydayken ayağı terördedir, ayağı eşitsizliktedir, ayağı adaletsizliktedir, ayağı maalesef insanlık dışı, vicdan dışı olaylara değmiş durumdadır. Bu çelişkiyi, bu tenakuzu aşmak zorundayız. Aşamazsak, Sayın Genel Başkanımızın yine ifade ettiği gibi "kaos çağı" günden güne kendisini güncelleyecek, tescil edecek, teyit edecektir.

Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Bey Türkgün gazetesine vermiş olduğu bir mülakatta, müsaade ederseniz okuyayım, şöyle bir cümle kullanmıştı: "Siber fiziksel sistemler yani gerçek dünyadaki nesnelerin ve davranışların bilgisayar ortamındaki simülasyonu yapılırken vicdan köprüleri yapılamıyor. Yatay ve dikey entegrasyonlarla teknolojik altyapıda kesintisiz bir iletişim ve akış sağlanıyor ne var ki aynı akış ve iletişim küresel ahlak ve adalette sağlanamıyor..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

"...Nesnelerin internetiyle cihazların, başka cihazlarla iletişimi kurulup hayat kolaylaşırken aynı durum insanca yaşama gösterilemiyor, uygulanamıyor. Öğrenen robotlar, yapay zekâlar üretiliyor, hoşgörü ve hürmet üretilmiyor. Günümüzde internete bağlı cihazlardan toplanan veri boyutunun zettabayta -yani 1 zettabayt biliyorsunuz 1 milyar terabayt- ulaştığı söyleniyor. Fakat vicdani ve insani sorumluluklar geriledikçe geriliyor."

Değerli milletvekilleri, hangi vicdan sahibi bu tespitlere "Hayır." diyebilir? Hangi insaf, vicdan sahibi bu düşünceleri abartı bulabilir? "Hadi sen de oradan." diyebilir? Genel Başkanımız haksız mı?

Dünyada servet sahibi 26 kişinin mal varlığı 3,8 milyar insanın gelirine eşit. Böyle korkunç ve devasa bir eşitsizlikten, haksızlıktan nasıl huzur çıkacak? Bir yanda çok yiyen, çok kazanan, bir yanda açlıktan, susuzluktan, çaresizlikten, gelirsizlikten, sefalet içinde yaşayanlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın...

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) – Sağ olun, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, biz tarihimize, milletimize, kendimize güvenirsek bu çelişkileri, bu huzursuzluk girdabını mutlaka aşacak kudreti kendimizde buluruz, bunu başarırız. Türk milletinde bunu yapacak kudret var, kuvvet var, birikim var, tecrübe var. Geçmişin parlak günlerini geleceğin sahnesine taşımak elbette mümkün. İşte Cumhuriyet İttifakı'nın amacı da budur, ahlaki da budur, aradığı da budur. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Pek çok engellemeye, pek çok saldırı ve suikasta rağmen Türkiye ekonomisi kefeni yırtmış, dengeli ve disiplinli bir şekilde yükselişe geçmiştir. Tekrar, Hükûmeti ve Sayın Bakanı kutluyorum.

Sanayimizdeki gelişmeler göz dolduruyor. Öyle bir noktadayız ki artık ihraç ettiğimiz ürünlerin, dikkatinizi çekiyorum, yüzde 80'i sanayi malı. Bu çok ciddi bir gelişme ve sanayinin istihdam içindeki payı da çok değerli bir noktada. Gayrisafi yurt içi hasıladan yılın dokuz ayında sanayinin payı yüzde 22,4. Bu, çok büyük bir oran değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) - Sayın Başkanım, süremi doldurduğumun farkındayım.

Değerli arkadaşlarım; 2020 bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Şanlıurfa milletvekili Sayın İbrahim Özyavuz Bey'in. (MHP sıralarında alkışlar)

Buyurun Sayın Özyavuz.

MHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü turunda GAP ve DAP Başkanlıkları bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Şanlıurfalı hemşehrilerimi, büyük Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, ülkemizi ve milletimizi bölmeye çalışan bütün terör örgütlerini ve destekçilerini ve onları himaye edenleri buradan nefretle ve şiddetle kınamak istiyorum. Bu uğurda, bölücülere karşı mücadele ederken şehit düşenlere Allah'tan rahmet diliyor, gazi olan bütün kahramanlarımızı minnetle anıyorum.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı 27 Ekim 1989 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ve 6 Kasım 1989 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'yle kurulmuştur.

Güneydoğu Anadolu Projesi, cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı projesi olup bugüne kadar hazırlanan bölgesel kalkınma planı ve programları arasında en etkin olarak uygulananıdır. GAP entegre bölgesel kalkınma yaklaşımı, sürdürülebilir insani gelişme felsefesiyle uluslararası literatüre geçen ve marka değeri olan çok büyük bir projedir. Proje tamamlandığında 4 milyon kişiye istihdam sağlayacak, ülkemiz ve bölgemiz için de çok önemli bir kazanç sağlayacaktır. Harran Ovası'nın büyük bir kısmının 1995 yılından itibaren GAP kapsamında sulanmaya başlanmasıyla tarımsal ürün desende çeşitliliğe, verim ve gelir artışına sebep olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bundan sonraki bölümünde GAP'ın merkezinde bulunan seçim bölgem Şanlıurfa'nın gündemde olan ve çözüm bekleyen bazı sorunlarını dile getirmek istiyorum. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında birçok vatandaşımız çapulcuların yanında değil de devletin yanında olduğunu göstermek amacıyla evine, iş yerine ve aracına şanlı Türk Bayrağı'mızı asarak gururla dalgalandırmıştır. Fakat aradan geçen yıllar içerisinde bayraklar, yağmurdan, güneşten ve havadaki tozdan dolayı yıpranmış olmasına rağmen değiştirilememiştir. Seçim bölgem olan Şanlıurfa başta olmak üzere, çeşitli şehirlerimizde, özellikle camilerin giriş kapılarına ve minarelerine asılan bayraklarımız belli aralıklarla değiştirilmediği için yıpranmış, deforme olmuştur. Şehit kanlarının renk verdiği bayrağımızı camilerimizde ve evlerin balkonlarında yıpranmış hâlde görmek millî vicdanımızı derinden yaralamaktadır. İçişleri Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığınca yayınlanacak bir genelgeyle bu durum yeniden düzenlenmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şanlıurfa'da inşaatlar uzun zaman önce başlamış olmasına rağmen, bir türlü bitirilemeyen otogar kavşak inşaatı ile İpekyol-Süleymaniye kavşak inşaatlarının bitirilmesi için gerekli talimatların verilmesi ve eksik ödeneklerin çıkarılması, Şanlıurfa şehir içi ve şehirler arası trafiğini rahatlatacaktır. Hava şartlarının sertleşmesi ve yağışın başlaması ve yine, Şanlıurfa'da iki ana arter üzerinde bulunan yol ve kavşak inşaatları yüzünden trafikte seyretmek çileye dönüşmüştür. Bu inşaatlar başladığından beri güzergâh üzerinde onlarca trafik kazası meydana gelmiştir. Bu inşaatların bitirilememesi Şanlıurfa'da halkın Hükûmete olan güvenini de sarsmaktadır. Bölge milletvekillerimiz de bu konuya vâkıftırlar. Bu sebeple inşaatların ivedi olarak bitirilmesi için gereği derhâl yapılmalıdır.

Sayın milletvekilleri, hızlı tren projesinden Urfa'mızın da faydalanması öğrenci, küçük esnaf, dar gelirli vatandaş ve tarım işçilerimiz açısından son derece önemlidir. Hızlı tren hattının Gaziantep üzerinden Şanlıurfa'ya uzatılması gerekmektedir. Şanlıurfa'nın hem bugününün hem de önümüzdeki elli yılının şehir içi ulaşım sorununu kökten çözebilmemiz için, organize sanayi bölgesi, Osmanbey Kampüsü ile Abide Kavşağı ve havaalanı güzergâhlarının arasına iki tramvay hattı yapılabilmesi için, gerekli olan ödeneğin çıkarılması bütün hemşehrilerimizin isteği ve arzusudur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsüden defalarca dile getiriyor olmama rağmen, seçmenle iç içe bir milletvekili olarak aldığım şikâyetler üzerine yine ve yeniden söylüyorum ki Şanlıurfa'nın kangren hâline gelmiş en büyük sorunlarından biri de elektrik kesintileri ve düzensiz gelen akımlardır. Yaşanan elektrik kesintileri evlerde cihazların yanmasına, bozulmasına da neden olmaktadır. Elektrik kesintileri, iş yerlerinde üretimin durmasına ve vatandaşlarımızın milyonlarca liralık maddi kaybına sebep olmaktadır. Elektrik şirketleri bu kesintilerin sebebini kaçak kullanım oranının yüksekliği olarak gösterse de kaçak kullanımını önlemeye yönelik herhangi bir çabaları veya yatırımları bulunmamaktadır. En hızlı şekilde büyüyen kentlerden biri olan Şanlıurfa'nın elektrik altyapısının mutlaka ama mutlaka yenilenmesi ve güçlendirilmesi gerekmektedir.

Bir diğer konu da çok yüksek gelen faturalardır. Faturalar vatandaşı ezmekte olup hiçbir şekilde, vatandaşın yaptığı itirazlar kurum tarafından incelenip vatandaşa bilgi verilmemektedir.

Yine, önemli bir konu: İŞKUR tarafından Toplum Yararına Program kapsamında "kursiyer" adı altında altı veya dokuz ay süreyle işçi alımı yapılmaktadır. Bu uygulama, diğer illerde olduğu gibi Şanlıurfa'mızda da binlerce işsiz vatandaşımızın umudu hâline gelmiştir. Ancak ne var ki bu kapsamda işe alınan vatandaşlarımızın statüsü "işçi" değil de "kursiyer" olduğundan, her ne kadar asil işlerde çalışsalar da bütün sosyal haklardan mahrum kalmaktadırlar. Altı veya dokuz ay çalıştıktan sonra işlerine son verilmekte, çalıştıkları süre yeterli olmadığından işsizlik maaşından da faydalanamamaktadırlar. Bu işçi kardeşlerimizin sosyal ve mali haklarının verilmesi, statülerinin "kursiyer" yerine "işçi" olarak belirlenmesi mağduriyetlerini önleyecektir.

Daha önce, farklı tarihlerde 3 defa temeli atıldığı hâlde henüz inşaatına başlanamayan 1.700 yataklı şehir hastanesinin yapımı belirsizliğini korumaktadır. Şehir hastanesi yapılacak diye eski hastanelerin kapatılmasından dolayı vatandaşlarımız zor durumda kalmıştır. Hastanelerimizde birçok branşta doktor eksikliği sebebiyle, Şanlıurfalılar tedavi ve ameliyat gibi hizmetleri alabilmek için hâlen şehirlere akın etmektedirler. Kapatılan hastanelerin personel, cihaz ve araç bakımından güçlendirilerek alternatif olarak yeniden hizmete açılması gerekmektedir.

İlimizde kapalı spor salonlarının yetersiz olması, gençlerimizin spordan kopmasına yol açmıştır. Kötü alışkanlıklar yayan

mekânları mesken tutmuşlardır. Gençlerimizi yeniden spora yönlendirmek için Akabe TOKİ bölgesine ve Açıkso-Maşuk arasındaki bölgeye hem gençlerin spor yapabilecekleri hem de konser, kongre, konferans gibi etkinliklerin yapılabilmesi en az iki tane 5 bin seyirci kapasiteli spor salonu yapılması zorunludur.

Şanlıurfa esnafı yüksek kiralar, ağır vergiler, BAĞ-KUR primleri ve benzeri giderlerin yanı sıra piyasaların da durgun olmasından dolayı çok zor günler geçirmektedir. Esnafa can suyu olabilecek şekilde, çok acil faizsiz, üç yıl geri ödemesiz kredi imkânı sağlanmalıdır. Aynı şekilde yüksek gider ve maliyetlerden dolayı sıkıntı içinde olan çiftçilere de kredi imkânı sağlanmalı ve bankalara olan borçları da ertelenmelidir.

Şanlıurfa'nın merkezinde bulunan Şanlıurfa Haşimiye Meydanı'ndaki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özyavuz.

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Devamla) - ...Arasa Hamamı'nın restorasyonunun yapılması ve çevresindeki yapıların yıkılarak kamulaştırılması 58 Meydanı'na giden 250 metre uzunluğundaki yolun genişletilmesi tarihî yapıların ortaya çıkması açısından çok önemlidir.

Birçok kez gündeme gelmesine rağmen Şanlıurfa'mız ile diğer iller arasındaki uçak seferlerinin yetersiz olduğu bir gerçektir. Bir de buna bilet fiyatlarının yüksekliğini eklersek Urfa'ya seyahat maalesef zorlaşmaktadır. Özellikle, Sayın Cumhurbaşkanımızın içinde bulunduğumuz yılı "Göbeklitepe Yılı" ilan etmesiyle birlikte maalesef Urfa ve Göbeklitepe hak ettiği ilgiyi görememiş, yeteri kadar turist ilimize gelmemiştir. "Bir turist, bin turist getirir." düşüncesiyle olaya bakarsak, uçak seferleri ve bilet fiyatlarının düzenlenmesi gereklidir.

Şanlıurfa'da birçok gencimiz Kıbrıs'ta öğrenim görmektedir ama maalesef Urfa'dan Kıbrıs'a uçak seferi bulunmamaktadır. Ulaştırma Bakanlığımızdan Kıbrıs'a direkt uçuş seferleri konulması, genç kardeşlerimin ve Şanlıurfa'nın beklentisidir.

Şanlıurfa'dan ülkemizin çeşitli illerine tarım işçisi olarak giden mevsimlik işçi kardeşlerimiz gittikleri illerde çadır ortamında yaşamaktadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Devamla) – Sayın Başkanım, bitireceğim.

Bu kardeşlerimizin gittikleri yerlerde yaşam alanlarının oluşturulmasını, eğitim ve sağlık imkânlarının sağlanmasını, elektrik, su gibi temel ihtiyaçlarının karşılanmasını düzenleyen çalışma yapılmalıdır. Ekmeğini taştan çıkaran bu kardeşlerimiz için gereğinin yapılması gereklidir diye düşünüyorum.

Sayın Başkanım, bu duygu ve düşüncelerle 2020 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlara vesile olmasını diliyorum ve buradan Şanlıurfa'lı bir şairimizin güzel bir şiirini gündeme almak istiyorum: "Urfalıyam ağam ben/ Dertlere ortağam ben/ Dostlarıma söyleyin lo/ Ölmemişem sağam ben." (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Konya Milletvekili Esin Kara'ya aittir.

Buyurun Sayın Kara. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, büyük Türk milletinin değerli milletvekilleri; Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Bir ülkenin toplumsal ve ekonomik anlamda topyekûn gelişmesine "kalkınma" adı verilmektedir. Bu gelişmenin hızlandırılması, bölgesel alanda faaliyetlerin uygulanması ülkemizde kalkınma ajansları vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Kalkınma ajansları, bölgenin kalkınmasını hızlandırmak amacıyla eylem planları hazırlamakta ve projelerin yürütülmesinde kurumlar arası koordinasyonu sağlamaktadır. Ayrıca kurum ve kuruluşlar tarafından talep edilen projelerin gerçekleştirilmesine yardımcı olmak, bu süreçte mali ve teknik destek sağlamak görevini de üstlenmektedirler. Uygulanan eylem planları neticesinde doğal ve ekonomik kaynakları etkili ve verimli kullanarak kalkınmayı ülkemizde dengeli ölçüde yaymak, yerel dinamikleri ve fırsatları doğru biçimde değerlendirmek ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını asgariye indirmek hedeflenmektedir. Ülkemizde iktisadi faaliyetlerin Marmara Bölgesi'nde yoğunlaşması nüfus ve kentleşmeye bağlı sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu durumun ülke üzerindeki bölgesel dinamiklere uygun biçimde ve yerelde kalkınmayı destekleyecek nitelikte dağıtılması gerekmektedir. Ancak bu şekilde ülkemizde var olan potansiyelin tam olarak kullanılabilmesi mümkün olacaktır. "2023 Lider Ülke Türkiye" vizyonuna ulaşabilmek için, yerelde kalkınmış, rekabet gücü olan, refah düzeyi yüksek bölgeler oluşturmak temel hedefimiz olmalıdır. Bu kalkınma ancak bölgelerin nitelikleri iyi okunarak, potansiyellerine uygun planlar hazırlanması sayesinde mümkün olabilmektedir.

KOP bölgesini içine alan Konya, Karaman, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Yozgat, Kırşehir ve Kırıkkale şehirlerine yönelik hazırlanan eylem planları kapsamında özel sektör yatırımlarının destekleneceği, ekonomik ve sosyal altyapı ile beşerî kaynakların geliştirilmesine yönelik projelerin ve eylem planlarındaki diğer projelerin gerçekleştirilmesine devam edileceği ve gelişme politikalarıyla bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılacağı, tüm bölgelerin potansiyellerinin değerlendirilerek bölgesel rekabet güçlerinin artırılacağı ve büyümeye azami seviyede katkı sağlanacağı ifadeleri yer almaktadır. KOP, ülkemizin ilk resmî sulama projesi olma özelliğini de taşımaktadır. Ülkemizin tarım alanlarının yüzde 19,5'ine sahip olan bölgenin yarısını tarımsal alanlar oluşturmaktadır. Ancak su kaynaklarının sınırlı olması sebebiyle çoğunlukla sulu tarım yapılamamakta ve mevsime bağlı yaşanan kuraklıklar nedeniyle, yetiştirilen ürünlerde rekolte düşüşü yaşanmaktadır. Ayrıca yer altı sularının tarımsal sulamada bilinçsiz kullanımı ve yetersiz yağış nedeniyle Tuz Gölü, Beyşehir Gölü, Suğla Gölü, Akşehir Gölü, Meke Gölü, Ereğli Akgöl, Yunak Akgöl su çekilmesi ve kuruma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Bu sorunun çözümüne yönelik yapılan Mavi Tünel Projesi'yle Göksu Nehri'nin suyunun Konya Ovası'na aktarılması sağlanmıştır. İlk etüt çalışmaları 1960 yılında yapılan tünelin inşaatına 2009 yılında başlanarak Nisan 2012 tarihi itibarıyla açılışı yapılmış, 22 Mayıs 2015 tarihinde tünelden ovaya ilk defa su akışı sağlanmıştır. Ancak bölgede tarımsal sulamanın ihtiyacı olan su miktarı hâlâ sağlanamamaktadır. Bölgeye dış havzalardan su getirilmesi için DSİ tarafından yapılan çalışmaların bir an evvel tamamlanması, bölgenin kalkınması, göllerde yaşanan kuruma tehlikesine önlem alınması ve ekonomik anlamda güçlenmesi için hayati önem taşımaktadır. Ekonomik anlamda güçlenen KOP bölgesi, aynı zamanda ülkenin millî tarım sorununa çözüm sunacaktır. Üretimi yapılan yerli mahsullerin ülke içerisinde ihtiyaç duyulan miktarı üretecek, tüketim fazlasının da ithalatı sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem olan Konya, Anadolu'da yer alan mevcut metropol kentlerden birisidir. Tarımsal üretime ve tarımsal üretime bağlı endüstriyel alanda oldukça yüksek üretim gücüne sahiptir. Kalkınmada öncelikli yörelerin tespitinin il bazında yapılması, ilçelerimizde yapılacak yatırımların vergi ve diğer muafiyetler avantajı nedeniyle öncelik verilen çevre illere kaymasına neden olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ESİN KARA (Devamla) - Bu durum, ilçelerimizin gelişmesini engellemekte ve şehre göçe neden olmaktadır. Kalkınmada önceliklerin belirlenmesinde il bazlı değil ilçe bazlı uygulama yapılması önem arz etmektedir. Bu durum, bölgenin topyekûn kalkınmasında daha faydalı olacaktır. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin belirttiği üzere, savunma sanayinin ve yerli otomotiv

sanayimizin kurulması için en uygun il Konya'dır. Savunma sanayisi ve yerli otomotiv fabrikasının kurulması, ilimiz için büyük önem arz etmektedir.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ordu Milletvekili Sayın Cemal Enginyurt'a aittir.

Buyurun, Sayın Enginyurt. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sözlerime başlamadan evvela dün akşam Amerikan senatosunda alınan Ermeni soykırım yasa tasarısını şiddetle kınıyorum. Kızıldilleri katleden, zencilere faşist ırkçılık yapan, Vietnam'da katillikte sınır tanımayan, Irak'ta, Suriye'de, dünyanın her yerinde, vahşet neredeyse orada var olan Amerika Birleşik Devletleri'nin ve onun başındaki katillerin Türkiye Cumhuriyeti devletini protesto etmeye, senatosunda karar almaya zerre kadar hakları yoktur. Bunu lanetliyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bugün 2020 yılı bütçesini görüşmek üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hakikaten bütçenin ne kadar hayırlı bir iş olduğunu idrak ediyorum. Neden hayırlı bir iş? En azından bir yıldır hiç görmediğim bakanları görme imkânım oluyor. Allah bir türlü bizi bunlarla buluşturmuyor, görüştürmüyor. Özel kalemlerini geçemiyoruz, ulaşamıyoruz. Böylelikle hiç olmazsa, bütçede bir yılda bir kere de olsa bir şeyler söyleme imkânı buluyoruz. İnşallah dikkate alırlar da milletvekillerinin tamamının telefonlarına bakarlar; özel kalemlerine de talimat verirler de özel kalemlerini geçirir. Bunların özel kalemi duvar gibi.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Berat arkadaşın.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Berat'ı seviyorum. Berat Albayrak'ta sıkıntı yok.

Özellikle Sayın Sanayi Bakanımıza hitap etmek istiyorum. Ünye ilçemiz, Ordu'nun üç büyük ilçesinden bir tanesi. Geçen sene de size ifade ettim. Organize sanayisi olmayan tek ilçemiz. Altınordu ilçemizde var, yeterli değil; ikincisi istimlak edildi, paralar ödenmedi. Fatsa ilçemizde var, yeterli değil; ikincisi için istimlak çalışmaları devam ediyor. 120 milyon gibi bir kaynak lazım ama maalesef şu ana kadar hiçbir kaynak gönderilmedi.

Ünye'de kurulacak organize sanayi, Ünye ve arkasındaki Akkuş, Çaybaşı, İkizce ilçelerini kurtaracaktır. Fatsa ilçemizde kurulacak organize sanayi Çamaş, Çatalpınar, Kabataş, Aybastı, Korgan, Kumru, 6 ilçemizi kurtaracaktır. Altınordu ilçesinde kurulacak olan organize sanayi Gülyalı, Perşembe, Kabadüz, Ulubey, Gürgentepe, Gököy, Mesudiye ilçelerimizi kurtaracak, 20 bin insana istihdam imkânı yaratacaktır.

Biz "Özel sektör gelir mi, gelmez mi?" diye bir endişe içerisinde değiliz. Ordu'ya iş adamı geliyor, yatırımcı geliyor ama maalesef yer yok, organize sanayilerde yeterli imkân bulunmuyor, bunun için de yatırım yapılmıyor.

Sayın Bakan, 120 milyon lira para, çok bir para değil. Ordu'ya şehir stadı yapıldı. Orduspor amatörde oynuyor, bir takımı da 3. Lig'de. 120 milyon para harcandı, daha 40 milyon para gerekiyor bitmesi için ama 120 milyonu 3 organize sanayiye harcasaydık 20 bin insan kurtulacak, şehrin göç problemi çözülecek ve şehrin ekonomik kalkınması sağlanacaktı.

Onun için, bu bütçe vesilesiyle bu fırsatı buldum, tekrar söylüyorum: Ünye organize sanayimiz öncelikli olmak kaydıyla, Ordu'daki 850 dönüm arazinin istimlak bedelleri ödenmek kaydıyla, Fatsa ilçesindeki ikinci organize sanayinin istimlakının yapılması Ordu insanına yapacağınız en büyük hizmet olacaktır.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Ünye'yi çözdük.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Bunu da niye istiyorum Sayın Bakan? Bakın, Allah sizin yüzünüze güldü; oy derdiniz yok, seçmen derdiniz yok ama burdakilerin hepsinin oy derdi var, seçmen derdi var. Eğer bu organize sanayiler yapılmazsa vallahi şehre giremeyiz, millettten oy isteyemeyiz. Onun için siz biraz da burdakileri düşünün, bunlara da biraz destek verin de şehre hizmet ettik desinler. Twitter'dan mesaj atsınlar, Facebook'tan yazsınlar ki seçmenleri de bunlara teşekkür etsinler.

Ben hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'da.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 2020 yılı bütçesini görüşüyoruz ve 2023 yılı hedeflerine göre en başarısız iki bakanlığın bütçesini görüşeceğiz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Haydaa!

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Haydaa!

GARO PAYLAN (Devamla) – 2023 yılı hedeflerinde Ulaştırma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı belli noktalarda, yüzde 50, 60, 70 hedeflerini tutturmuş ama en başarısız iki bakanlık şu anda burada oturuyor. Elbette on sekiz aydır bakanlar, bütün sorumlulukları onlara vermiyorum ama en başarısız iki bakanlık.

Değerli arkadaşlar, düşünün, Sayın Tayyip Erdoğan 2011 yılında dedi ki "500 milyar dolar ihracat yapacağız." Değil mi? 500 milyar dolar... Daha bu yılın nisan ayında hâlâ "500 milyar dolar ihracat yapacağız 2023'te." diyordu. Nihayet ya, yıllardır diyorduk; arkadaş, bu hedefe ulaşamayacaksın, gel yeni bir hedef koy, diyorduk. Nihayet, Ticaret Bakanımız Ruhsar Hanım geldi, dedi ki: "Biz 500 milyar değil -kaç para- 223 milyar dolar ihracat yapabileceğiz." dedi. Arkadaşlar, hani, yüzde 10 şaşar, anlarım; yüzde 20, yüzde 30 şaşar, anlarım; ya, arkadaşlar, yarısından az bir hedefi Ruhsar Hanım gelip ortaya koydu.

Büyük bir başarısızlık var. Peki, bununla ilgili bir özeleştiri var mı? Yok. Sayın Cumhurbaşkanı bir öz eleştiri veriyor mu? Hayır.

Değerli arkadaşlar, ben Sayın Varank'ı da Sayın Bakanımız Ruhsar Hanım'ı da bu konuda eleştirmiyorum, eleştirdiğim 2 kişi var: Sayın Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ve Sayın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu. Çünkü arkadaşlar, bakın; bilim, teknoloji, sanayi ve ticaret olması için her şeyin başı özgürlüklerdir. Eğer özgürlük olursa özgür beyinler, iyi eğitilmiş beyinler teknoloji yaratırlar, bilim yaratırlar. Bilim ve teknoloji yaratılırsa, arkadaşlar, yüksek teknoloji yaratılırsa oradan yüksek teknoloji ürünler üretir sanayicilerimiz. Ondan sonra, o yüksek teknolojiyle üretilen ürünleri de Ticaret Bakanımız alır, bütün dünyaya ihraç eder; aynen şu anda vekilimizin de olduğu gibi iPhone kullanmaz, Sayın Bakanlarımızın da olduğu gibi iPhone kullanmaz, WhatsApp'la haberleşmez, YouTube'dan video izlemez ve Sayın Varank hariç bütün bakanlarımız Mercedes'e binmez arkadaşlar. Sayın Varank Toyota'ya binmiş, diyor ki: "Toyota'ya bindim ki örnek olayım bakanlara."

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Hibrit, hibrit...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Yanlış bilgi.

GARO PAYLAN (Devamla) – Sanki Toyota da yerli ve millî marka. Ama hiçbir bakanımıza örnek olamamış, yalnızca kendisi Toyota'ya biniyor, o da örnek olmak içinmiş. Bütün bakanlarımız maalesef Mercedes'e biniyor.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yarın yerli otoyu seyredin, yıl başında...

SALİH CORA (Trabzon) – Çok mahcup oldun.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın arkadaşlar, öz eleştiriye ben vereyim. Bakanlarımız vermeyecek, biliyorum, gelecekler burada “Alice Harikalar Diyarında” diye hikâyeler anlatacaklar bize yine. “Şöyle büyüyeceğiz, böyle büyüyeceğiz...” Bakın, hedefin yarısında kalmışız. Neden? Çünkü arkadaşlar, bakın, özgürlükler bitirilmiş memlekette. Ben ABD’ye gidiyorum, Silicone Valley’i gezdim; bakın, yapay zekâ geliştiren, teknoloji geliştiren beyinler Türkiyeli beyinler arkadaşlar. Kayserili Ahmet, İzmirli Mustafa, İstanbullu Ayşe Silicone Valley’de bilim üretiyor. Milyarlarca dolarlık projelerin içinde binlerce mühendisimiz var. Arkadaşlar, Harvard’a gidiyorsunuz, yüzlerce Türkiyeli bilim insanı teknoloji üretiyor, bilim üretiyor, AR-GE üretiyor. Onlara sorduk: “Neden buradasınız, neden memleketinizde bilim üretmiyorsunuz?” Arkadaş, şunu söyledi: “Wikipedia’nın yasaklı olduğu bir ülkede ben bilim üretebilir miyim?” Bakın “Wikipedia’nın yasaklı olduğu bir ülkede ben bilim üretebilir miyim?” sorusunun cevabını bu Meclis veremezse Sayın Bakanlar, ne bilim geliştirilebilir ne teknoloji üretilebilir ne sanayi gelişir ne de ticaret gelişir arkadaşlar. Bu anlamda, bizim ciddi anlamda bir beyin göçümüz var arkadaşlar. Bu beyin göçünü tersine çevirmedeğimiz sürece de bu ülkede ne sanayi olur ne bilim olur ne teknoloji olur.

Değerli arkadaşlar, bakın, geçen gün çok önemli bir veri açıklandı. Tayyip Bey diyor ki: “200 tane üniversitemiz var.” 200 tane. Değerli arkadaşlar biliyor musunuz, bu 200 üniversitenin 72 tanesine de rektörü Tayyip Bey atadı. Bu 72’si uluslararası alanda tek bir yayın yayınlamamış, bir tane dahi yayın yayınlamamış ve 72 tanesi bu üniversitelerimize rektör olmuş. O üniversitelerde acaba bilim çıkabilir mi, acaba teknoloji üretilebilir mi, acaba üretilen teknoloji sanayiye aktarılabilir mi ve oradan iPhone çıkar mı arkadaşlar, Samsung çıkar mı? Çıkmaz arkadaşlar. Bu anlamda Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde eğer ki 110’uncu sıradaysak, Demokrasi Endeksi’nde 111’inci sıradaysak ne bilim bekleyin ne teknoloji bekleyin.

Sayın Varank, çok büyük bir hata yaptı Bakanlığınız. Bakanlığınızın adı neydi? Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıydı değil mi? Hangi harfi düşürdü sizce, hangi kelimeyi düşürdü?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İHA çıkar, SİHA çıkar, Altay Tankları çıkar oradan, hepsi çıkar, merak etme. ANKA çıkar...

GARO PAYLAN (Devamla) - “Bilim” kelimesini düşürdü. İşte “Bilim” kelimesini düşürmesi aslında malumun ilamıydı ama bilimin olmadığı yerde sanayi ve teknoloji olmaz arkadaşlar.

Bakın, Sayın Ticaret Bakanımız Ruhsar Hanım, Avrupa Birliğiyle Gümrük Birliği Geliştirme Anlaşması yapmak istiyor, tıpkı geçmiş 5-6 bakanımız gibi, bunu çok istiyorsunuz değil mi Sayın Bakan? Elbette istersiniz. Ben de isterdim. Bakın, ben astronot da olmak istiyordum çocukken, olamadım. Uzaya gitmek istiyordum, bütün hayalim buydu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz göndeririz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bence olmuşsun Garo, sen uçuyorsun vallahi.

GARO PAYLAN (Devamla) - “Bunun için teknoloji gerekir, bilim gerekir, bir füze gerekir. Bilime ve teknolojiye ihtiyacınız var.” dediler, o da bu ülkede yokmuş meğerse.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz göndereceğiz.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın, Avrupa Birliği gümrük anlaşması yapmak için de kriterler var arkadaşlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – TÜRK SAT 2 uydusunu gönderdik haberin var mı?

GARO PAYLAN (Devamla) – Duydunuz mu, hatırlıyor musunuz, Kopenhag Kriterleri var arkadaşlar. Diyor ki Avrupa Birliği: “Gümrük Birliği Genişleme Anlaşması için Kopenhag Kriterlerine uyacaksınız. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uyacaksınız. Bu olmazsa Gümrük Birliği Genişleme Anlaşması olmaz.” Bakın, bunu yapsak ihracatımız sıçrar, öyle değil mi Sayın Bakan? İhracatımız sıçrar ama bakın sıçrayamıyor ve bu yüzden...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sıçradı zaten, 180 milyar dolar oldu.

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Milletvekili.

Şimdi, laf atan arkadaşlara ben söz vereceğim burada, hazırlık yapsınlar.

SALİH CORA (Trabzon) - Çok iyi olur Başkanım, memnun olurum.

BAŞKAN – Yapmayın, laf atmayın arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bu yüzden 8 milyon işsizimiz var arkadaşlar, 8 milyon işsizimiz. Avrupa Birliğiyle Gümrük Genişleme Anlaşması yapamıyoruz, 8 milyon işsizimiz var, insanlarımız intihar ediyor. Neden? Süleyman Soylu’nun antidemokratik uygulamaları yüzünden, Tayyip Erdoğan’ın tek adam rejimi yüzünden.

Değerli arkadaşlar, bakın, Avrupa Birliğiyle Gümrük Genişleme Anlaşması yapamamanızın sebebi ne biliyor musunuz? Sevgili Selahattin Demirtaş’ın hapiste olması, Sevgili Figen Yüksekdağ’ın hapiste olması, Sevgili Osman Kavala’nın hapiste olması, Sevgili Ahmet Altan’ın hapiste olması arkadaşlar. Bütün bu gerekçelerle Kopenhag Kriterlerini yerle bir ettik ve Gümrük Birliği Genişleme Anlaşması yapamıyoruz, 8 milyon vatandaşımız işsiz.

Sayın Varank “Yerli araba, millî araba.” diyor, iki yıldır da öyle söylüyor. Daha önceki bakanlar da söylediler, gitmişlerdi arkadaşlar, bir tane prototip almışlardı karoser, 100 milyon euro mu ne vermişlerdi, çöp oldu o para. Şimdi, diyoruz ki: Arkadaş, nerede bu yerli araba, nerede bu millî araba? Ortada yok. Hikâyesi var mı? Yok. Bakın, dünya teknoloji 5.0’a gidiyor arkadaşlar, 4.0’ı geçtik, 3.0’ı kaybettik, 4.0’da da treni kaçırdık, teknoloji 5.0’a gidiyor. Artık otonom araba, yani sürücüsüz arabayı yapabilenin arabası satılacak. Bir pil takıp da bir arabayı bin kilometre götürebiliyorsanız o araba satılacak ama bilimin olmadığı yerde, teknolojinin olmadığı yerde bin kilometre bir arabayı bir pille götüremezsiniz, otonom arabayı burada yapamazsınız, başkaları yapar, siz alırsınız, Mercedeslerinize binmeye devam edersiniz, halkımız yoksulluk içinde yaşar. Bakın, Türkiye’nin bütün araştırma geliştirmeye ayırdığı kaynak ne kadar biliyor musunuz arkadaşlar? “Gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 1’i.” diyorlar yani 7-8 milyar dolar. Yalnızca Volkswagen, bakın, bir şirket 16 milyar dolar harcıyor, yalnızca Volkswagen şirketi. Yani biz, bütün ülke, bir şirketin ayırdığı AR-GE’nin yarısını ayıramıyoruz araştırma geliştirmeye. Acaba burada yerli ve millî arabayı gerçekten dünya çapında üretebileceğinizi düşünüyor musunuz Sayın Varank? Mümkün mü arkadaşlar?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Mümkün.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değil. Niye? Bütün kaynaklar saraya, silaha ve yandaşlara ayrılıyor, kaynaklar araştırma geliştirmeye ayrılmıyor.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; son olarak, esnafın hâli perişan. Bilmiyorum siz nereden alışveriş yapıyorsunuz ama ben nereye gitsem, esnaf “Hâlimiz perişan.” diyor “Perişanınız, borç altındayız.” diyor. Sayın Bakan, niye biliyor musunuz?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Seni kandırıyorlar.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın Sayın Bakan, gelin, en ücra mahalleye beraber gidelim, şu Ankara’nın bir kenar mahallesine gidelim, ne görürüz biliyor musunuz? 100 metrede bir BİM, 100 metrede bir A101...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Trabzon) – Ayrancı kapının karşısındaki markete git.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Devamla) – ...100 metrede bir Carrefour görürüz arkadaşlar, en ücra mahallede. Peki, orada ne görürüz başka? Kepenklerini kapatmış bakkallar, kasaplar, manavlar görürüz.

Bakın, gelin beraber Hollanda'ya gidelim, acaba şehir içinde herhangi bir mahallede, orada bu zincir marketleri görür müsünüz? Göremezsiniz çünkü orada tüketici kooperatifleri vardır. Orada tüketici kooperatifleri o sokaklara BİM'i, A101'i, Migros'u, Carrefour'u sokmazlar arkadaşlar; esnaf ayaktadır, güçlüdür. Onlar kooperatifleriyle güçlü bir şekilde alım yaparlar, indirimli alımı 100 tane, 1.000 tane bakkal hep beraber yaparlar ve güçlenirler; tüketici kooperatifleri bunun için önemlidir.

Bir de üretici kooperatifleri vardır. Nerede vardır biliyor musunuz? Hemen şehrin dışında. Yani benim çocukluğumda İstanbul'un köyleri vardı, köylerinde üretim vardı, köylü gelip pazarlarda satışını yapardı, hem organik gıdayı vatandaşımız yedi hem de köylü kalkınırdı, kır-kent ilişkisi sağlanırdı. Ne yaptınız? Her şeyi ranta açtınız, köylüyü bitirdiniz, üretimden kopardınız. Yalnızca Antalya'da seralarda domates üretiliyor. Domates tarlada 50 kuruş, İstanbul'da 8 lira oluyor arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Son bir dakika daha alabilir miyim Sayın Başkan? Bir arkadaşımıza iki dakika vermiştiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan, selamlayıp bitiriyorum.

Arkadaşlar, yani bu anlamda anahtar, tüketici kooperatifleri ve üretici kooperatiflerinden geçiyor. BİM, A101 ve Carrefour ne kadar güçlüymüş, ne kadar güçlü bir lobisi varmış ki Rekabet Kurumu bile dokunamıyor arkadaşlar.

Arkadaşlar, bu anlamda, her şeyin başı özgürlüklerden ve demokrasiden geçiyor. Bu vicdansız ve adaletsiz bütçenin, vicdansız ve adaletsiz Ticaret ve Sanayi Bakanlığı boyutuyla da, arkadaşlar, BİM'lerin, A101'lerin, Carrefourların bütçesi olmayalım. Gelin, kasap Mehmet amcanın; gelin, bakkal Hüseyin amcanın bütçesini yapalım.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve vicdanlı, adil bir bütçeyi gördüklerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Biraz evvel konuşan hatibin, tabii, eleştiri hakkı vardır ama eleştirilerin de haklı olması gerekir. Biz vicdanlı ve adil bir bütçeyi görüşüyoruz. Mesela onun bir yansıması olarak dün bütün milletimize asgari ücretlerin, hakikaten dar gelirli vatandaşlarımızın konut edinebilmeleriyle ilgili muazzam işlere bugüne kadar TOKİ vasıtasıyla imzalar atılmıştı, 100 bin sosyal konut projesini her yıl vatandaşlarımızla buluşturma niyetindeyiz. Biz bilimi sanayinin, teknolojinin ve ticaretin içine mündemik olarak yerleştirmiş, bilimi her zaman en hakiki mürşit olarak gören bir partiyiz. Aynı zamanda TÜBİTAK'ta, HAVELSAN'da, ASELSAN'da, TAI'de, özel sektörde, üniversitelerde, Gebze Yüksek İhtisas Enstitüsünde bilim üretiliyor, teknoloji üretiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Vakit sınırlı...

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Benim de söz talebim var Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda hakikaten muazzam işlere imza attık, bunun da temelinde özgürlüğü genişletme, refahı tabana yayma, milletimizin güvenliğini sağlama, huzurunu temin etmeye ilişkin güçlü ve büyük Türkiye hedefi ve buradan hareketle de Mevlâna'nın metaforuyla, bir ayağımız yerli ve millî olarak güçlü ve büyük Türkiye'de, diğer ayağımız da bütün insanlığın aynı şekilde adil ve merhametli bir düzene kavuşabilmesinde diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdilik sarfınazar ediyorum. Cumadan sonra inşallah...

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.46

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

- 1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)
- 1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)
- 1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)
- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)
- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)
- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi söz sırası İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu'nda.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benim konuşmam Rekabet Kurumu üzerine olacak fakat baştan söyleyeyim ki Rekabet Kurumunun bugünkü yöneticileri herhangi bir şekilde alınmasınlar -tabii ki eleştireceğim- çünkü Rekabet Kurumuyla ilgili olarak benim altını çizmeye çalışacağım sorunlar, başta Başkan olmak üzere orada çalışan insanların sorunları değil, bir sistem meselesi ve bu sistemi esas olarak eleştireceğim.

Şimdi, efendim -çok kısaca, vaktimi de iyi kullanarak- Rekabet Kurumuna niye ihtiyaç oldu? Biliyorsunuz, 1980'le birlikte dünyada neoliberal serbest piyasacı görüşler hâkim olunca bu süreçte ilk dâhil olan ülkelerden biri de Türkiye oldu biliyorsunuz. 1983'te rahmetli Özal iktidara geldikten sonra, esas itibarıyla "serbest piyasa düzeni" denilen bir düzeni, özelleştirme, serbestleştirme ve deregülasyon dediğimiz ilkeler çerçevesinde gündeme getirmek istedi. Uzatmayayım ama 1980 ile 1990 yılları arasındaki uygulama, serbest piyasa düzeni çok da olması gereken bir biçimde olmadı ve dolayısıyla da 1991'de, 49'uncu Hükûmet zamanında, rahmetli Demirel ve rahmetli İnönü'nün Hükûmeti sırasında, 4054 sayılı Yasa, esas itibarıyla bu boşluğu doldurmak üzere hazırlandı ve Avrupa Birliği ilişkileri çerçevesinde bir sebeple yani katılma kararı verdiğimizde de Rekabet Kurumunun bir ihtiyaç olduğu ortaya çıktı ve dolayısıyla, bu kanun Mecliste beklerken, bir gecede kanunlaşmış oldu.

Şimdi, bu Kurumun en önemli özelliği, bu kanunla getirilen en önemli özelliği, onun bağımsız olmasıdır. Neden bağımsız olması gerekir? Çünkü "rekabet" dediğimiz mesele, yani firmaların birbirleriyle olan ilişkileri ve tüketici aleyhine ve diğer firmaların aleyhine herhangi bir şekilde uygulama içine girmemeleri için Kurumun bağımsız olması gerekiyor. Fakat neden bağımsız olması gerektiğiyle ilgili olarak benim anladığım kadarıyla Türkiye'de çok net bir düşünce yok.

Arkadaşlar, çünkü rekabeti bozma potansiyeli, aynı zamanda, devlet işletmeleriyle de ilgilidir. Dolayısıyla da bu Kurum öylesine kuruldu ki gerek devletin kurumlarının yani KİT ve ona benzer kurumların rekabeti bozucu davranışlarını çerçeve içine almak ve gerekse özel sektörün rekabeti bozucu davranışlarını çerçeveye almak için bağımsız olması gerektiği söylendi, kanuna geçti ve idarî ve malî bakımdan özerk bir kurum olarak kabul edildi. Fakat hepiniz biliyorsunuz, ben de bunu zaman zaman çok

sıklıkla söylüyorum, çünkü söylememin sebebi de şu, tekrar altını çizeyim: Çünkü Adalet ve Kalkınma Partisinin bu son dönem, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden bir önce de başlamıştı esasında, özellikle ekonomide alınan kararları, “merkezleştirme” diye bir derdi var; yani “serbest piyasa” deniyor bir taraftan ama bir taraftan da mümkün olduğunca idari kararlarla ekonomiyi yönlendirmeye çalışan bir anlayış var. Dolayısıyla da 2011’de, hatırlayacaksınız, bir KHK’yle, kanun hükmünde kararnameyle bu kurumların bağımsızlığı ortadan kaldırıldı; hepsi Bakanlığa bağlı hâle geldi, bakanların denetimine açık hâle geldi. Şimdi, dolayısıyla da, bugün itibarıyla baktığımızda, bence, benim görebildiğim kadarıyla bu kurumlar, devlet kurumlarının rekabeti bozmaya yönelik etkilerini dikkate almamak üzere iş yapmak zorundalar. Çünkü aksi takdirde, başları belaya girer açıkçası. Dolayısıyla da böyle bir problem var ve bu problemi aşmamız da mümkün değil. Demin de ifade ettiğim gibi, bu bir Hükümet meselesi. Hükümetin 2011’de aldığı kararlar birlikte, SPK’dan BDDK’ye, Rekabet Kurumundan Tütün Kuruluna kadar, Şeker Kuruluna kadar, hepsi aynı torbada bağımsızlıklarını yitirdiler. Dolayısıyla da şimdi karşımızdaki kurumlar esas itibarıyla da Hükümet kurumlarıdır, devlet kurumları değildir yani tarafsız olma şansları yoktur.

Şimdi, öte yandan arkadaşlar, sadece imalat sanayisi bağlamında söylüyorum, sadece imalat sanayisinde, bu konuyla ilgili ve bilgili herhangi bir insan baktığında, “alarme” olması gereken, dehşete düşmesi gereken bir tabloyla karşı karşıyayız. İmalat sanayisinin yüzde 60’ında aşırı derecede tekelleşme var. Bunu başka bir biçimde ifade edecek olursam: Mutlaka ve mutlaka Rekabet Kurumunun müdahale etmesi gereken bir durum var. Tekeller cirit atıyor neredeyse. İmalat sanayisi için hesaplayabildiğimiz bir şey bu ama diğer sektörleri, hizmet sektörlerini, tarımı düşündüğümüzde durumun daha da vahim olma ihtimalini gündeme getiriyor. Dolayısıyla da bugün itibarıyla baktığımızda, Türkiye’de serbest piyasa ekonomisi var mı? Yani zombi gibi, hem var hem yok; var gibi duruyor ama aslında yok bence ve görebildiğim kadarıyla da piyasadaki fiyatlar konusunda, doğrudan doğruya bu tekellerin kendi aralarındaki ilişkilerin belirlediği biçimde karar alınıyor. Şimdi, peki, bu durum tabii ki Rekabet Kurumunun önüne gelmesi gereken ve Rekabet Kurumunun resen değerlendirmesi gereken ve gerektiğinde -ki gerektiği çok açık-davalara konu olması gereken bir durum.

Doğrusunu isterseniz, son dört dakikamı ben medyaya ilgili konuşmaya çevirmek istiyorum. Çünkü medyanın tekelleşmesi, arkadaşlar, beyaz eşya sanayisinde tekelleşmeye benzemez. Beyaz eşya sanayisinde tekelleşme olduğunda ne olur? Mesela buzdolabı piyasasında tekelleşme oldu diyelim; bu, beyaz eşya fiyatlarının yükselmesi anlamına gelir, dolayısıyla da aşırı kârlar oluşması demektir ve tabii ki tüketici aleyhine bir durumdur esas itibarıyla. Ama, ona rağmen, medyanın daha özellikli bir durumu olduğunun altını çizmemiz lazım. Çünkü medyada tekelleşme olduğu zaman 2 tane önemli konu gündeme gelir arkadaşlar.

Bunlardan bir tanesi, ülkedeki demokratik ideallerden kopma ihtimali ortaya çıkar çünkü eğer az sayıda kişi medyayı kontrol eder hâle gelirse ülkedeki demokratik idealin, demokratik bekleyişin veya demokratik bir toplumsal siyasi ortamın oluşması mümkün olmaktan çıkar. Neden? Çünkü çok az sayıda insan, çok insanın bir bakıma evine girer medya aracılığıyla ve istediği gibi yönlendirme şansına sahip olabilir; bu bir.

İkincisi de son yıllarda -iktisatla ilgilenenler bilirler- beklentiler, tüketicilerin ve üreticilerin beklentileri çok önemli kavramlar hâline geldi. Bunlar maddi kavramlar değilse bile, ama tıpkı maddi değişkenler gibi ekonomide dikkate alınması gereken kavramlar, beklentiler. Arkadaşlar, medyadaki tekelleşme çok rahatlıkla insanların, toplumun beklentilerini manipüle edebilir, olmayanı olmuş gibi gösterebilir ve böylelikle de bu medyaya sahip olan kişiler veya şirketler açısından, borsadan tutun herhangi bir işleme kadar, müthiş bir etki alanı oluşturur.

Şimdi, dolayısıyla da medyadaki tekelleşme çok özel bir tekelleşmedir ve bence her kurumda yani toplumun demokratik mekanizmalarından sorumlu her kurumunda buna dikkat edilmesi lazım. Şimdi, ben Plan ve Bütçe Komisyonunda bu soruyu sordum “Medyadaki tekelleşme sizi rahatsız ediyor mu?” diye. Okumayayım şimdi “Biz ölçtük ve medyada herhangi bir şekilde hâkim durum olmadığını, dolayısıyla da bir incelemeye ihtiyaç olmadığını...” biçiminde bir cevap verdiler. Şimdi, arkadaşlar, bu konuyu bilenler bilirler, siz eğer “4 firma yoğunlaşma oranı” denilen bir oranla ölçüyorsanız bu bir şey ama eğer mesela çapraz mülkiyet sahipliği bakımından bir endeks kullanırsanız... Yani şunu kastediyorum: Bir şirket sadece televizyona sahip olmayabilir; televizyona sahip olur, radyoya sahip olur, dijital alanda bir sahiplik vardır ve bu sahiplik olayı, bu çeşitli alanlardaki sahiplik olayı esas itibarıyla –demin söylemeye çalıştığım- medyanın olumsuz bir etki üretmesinin de temel sebebidir. Dolayısıyla da bu anlamda –çok az zamanını kaldı- baktığımızda gerçekten ciddi bir sıkıntı var.

Şimdi arkadaşlar, asıl konuşmak istediğim belki buydu ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Arkadaşlar, benim elimde, hesapladım, Türkiye’de medya sahipliğine baktım. Kimler sahip bu medyaya? Adlarını söylemekte de bir sakınca yok, söyleyeyim size. Ciner: Habertürk, Show TV, Bloomberg. Doğuş: STAR, NTV, Kral TV, NTV Spor. Demirören: CNN Türk, Kanal D, Teve2. Kalyon: ATV, A Haber, Yeni Asır TV. TürkMedya, ES Medya: 24 TV, TV 360, TV4. Albayraklar: Tvnet ve Tempo TV. Bir de İhlas Holding var “TGRT ve TGRT Haber” diye.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – FOX yok mu?

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – FOX’u dışında bıraktım çünkü o tek... Sadece onu değil, başkalarını da dışında bıraktım yani mesela “3N Medya” diye bir medya grubu daha var, onu da dışında bıraktım.

Şimdi niye bunları dikkate aldım? Arkadaşlar, burada okları da tabii ki görmeyeceksiniz ama, bu grupların hemen hemen hepsi yani medyaya sahip olan bu grupların çoğu inşaat şirketleri ama aynı zamanda kabuk değiştirmiş durumdalar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – ...nitelik değiştirmiş durumdalar ve şu anda, benim anladığım kadarıyla, neredeyse her alanda yatırımı olan dev holdingler hâline gelmiş durumdalar. Arkadaşlar, tuhaf olan nedir biliyor musunuz? Son yıllarda, devletten kamu ihalesi ve özellikle de davet usulüyle ihale alan şirketler hemen hemen bu saydığım şirketler. Yani bu bir tesadüf olamaz arkadaşlar. Şöyle bir mekanizma kurmuş Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı: Medyada istediğinizi yansıtıyorsunuz, hükümetin istedikleri yansıyor ve hükümetten bunun karşılığında ihale alıyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ama bu ağır bir itham.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Doğru söylüyorsun, çok ağır bir itham ve ben ağırlığından dolayı da -Rekabet Kurumu Başkanı burada, Sayın Bakanlar burada, onun için de- altını çizerek söylemek istiyorum. Bu gerçekten, Türkiye demokrasisine yapılmış en büyük zararlardan biridir ve bunun temizlenmesi de son derece zordur. Bir ihale sistemi medya sahipliğiyle ilişkilendirilmiş ve Türkiye’yi böyle yönetiyorlar. Arkadaşlar, bu gerçekten hiçbir şekilde demokratik değildir ve bunun düzeltilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum: Biraz evvel söylenen ithamı kabul etmediğimizi ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Genel Kurul görüşmelerinin hangi usul ve esaslara göre yapılacağının İç Tüzük'te belirtildiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bütçe görüşmelerini yapıyoruz. Hangi usul ve esaslara göre görüşmeleri yapacağımız İç Tüzük'te açıkça belirtilmiş. Meclis Başkanlığımızın bastırdığı bir program var. Bütçe görüşmesi yaptığımız için Parlamento içerisinde kimi sayın milletvekilleri yürütmenin iş ve işlemleriyle ilgili övücü, kimi sayın milletvekilleri de yürütmenin iş ve işlemleriyle ilgili yerici beyanlarda bulunacaklardır; bundan doğalı olamaz.

Şöyle bir teamül oluşuyor, buna daha önce de dikkat çektim: Biraz önce, öğleden önce, bir başka siyasi parti grubunun sayın milletvekilleri Hükûmetin kimi icraatlarını takdir ettiler, biz de bu görüşe saygı duyduk. Şimdi konuşan milletvekilleri Hükûmetin iş ve işlemleriyle ilgili eleştirel yaklaşımlarda bulunuyorlar ve bu programa göre de siyasi parti gruplarından sonra Hükûmet adına -Hükûmet demeyelim de- Kabine adına bakanlar gelip eleştirilere cevap verecek. Eğer şöyle bir yol izlenecekse ben, İYİ PARTİ'ye ve HDP'ye çağrı yapıyorum; Hükûmetle ilgili olumlu her konuşmadan sonra biz de sisteme girelim, kayıtlara bir şey geçirelim. Böyle bir usul yok Sayın Başkan. Bu böyle devam ederse ben her konuşmadan sonra, her konuşmacının konuşmasıyla ilgili bir dakikalık, iki dakikalık yorum ve değerlendirme yapmak istiyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Destekliyoruz Sayın Grup Başkan Vekilini.

BAŞKAN - Konu anlaşılmıştır Sayın Grup Başkan Vekili, teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

- 1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE BİLİMSSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN - Şimdi söz sırası İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya.(HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 2020 bütçesinin Helal Akreditasyon Kurumuyla ilgili bölümünde söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, muhalefet olarak bizim görevimiz, iktidar ne yaparsa yapsın muhalefet etmek, eleştirmek, karşı çıkmak olmadığı gibi, iktidarın işi de muhalefet ne derse desin söylediklerini, tekliflerini reddetmek, yok saymak ve iyi olsun, eleştiri olsun, her ne teklif etmiş olursa olsun itiraz etmek, itham etmek, mahkûm etmek olmamalıdır. Böyle yaparak halkımıza karşı sorumluluğumuzu ve buradaki yürütme görevimizi hakkıyla yerine getirmiş olamayacağımızı hepimiz biliyoruz. Bizim görevimiz burada sadece farklı partilerde, farklı kimliklerde, farklı politik tercihlerde, farklı politik proje ve yönetimlerde farklı düşünüyoruz diye birbirimizin sözünü kesmek, laf atmak, müdahale etmek tabii ki olmamalıdır. Her birimiz, ülkemizde halkımız, ülkemizin, toplumumuzun selameti için, huzuru için, barış içinde yaşayabilsin, yarınlara umutla, güvenle bakabilsin diye, farklı düşünüyor olsak da bunun çırpınışı, bunun gayreti, bunun politikası içerisindeyiz. Hepimiz ülkemizi, memleketimizi, halkımızı seviyoruz. Kim ne düşünürse düşünsün, nasıl yaşıyorsa yaşasın, hangi partiden, kimlikten, inançtan, düşünceden olursa olsun, biz 82 milyon halkımızla beraber, her birimiz, içinde bulunduğumuz bu gemiyi en güzel bir şekilde, fırtınalı limanlardan daha sakın, daha sükunetli... İnsanlarımız yarınlara nasıl umutla bakabilir, geçenebilir, ekmek kazanabilir, eşitçe yaşayabilir, özgürce yaşayabilir... İnsanların huzursuz ve endişe içinde olmadan, geçinemeyeceği korkusu olmadan, konuşmaktan çekineceği, eleştirmekten çekineceği, eline telefonu alıp sosyal medyada bir kelime düşüncesini yazmaktan bile endişe edeceği durumlar olmadan, hangi kitabı okuyup, hangi gazeteyi takip ettiğinin fişlenme endişesi olmadan, huzur içinde, güven içinde yaşayacağı bir toplum olsun diye hepimiz istiyoruz, bunun mücadelesini veriyoruz. Hiç kimse kandan memnun değil, hiç kimse huzursuzluktan, kavgadan, nefretten memnun değil, hiç birimiz bunu istemiyoruz ama belki teşhislerimizde farklılıklarımız olabiliyor, tedavi yöntemlerimizde farklılıklar olabiliyor.

Değerli arkadaşlar, siyasiler olarak bizim görevimiz, kavramlar, kelimeler, inançlar, kutsallar, değerler üzerinden birbirimizle atışmak, gündemleri çarpıtmak, gündemler oluşturmak, bunları yapmakla halkımızın huzurunu bozmak olmamalıdır. Vitrinlere, ekranlara bir gösteri yapma durumunun elbette hiç kimsenin düşüncesi olduğuna inanmak istemiyorum. Bizim vazifemiz, burada... İnsanlarımız gerçekten huzurlu mu? Ekmek bulabiliyorlar mı? Kendini güvende hissedebiliyor mu insanlar? Çocuğu aç, kirasını verebiliyor mu? Kredisini ödeyemeyip intihar eşiğine gelmiş olanlar var mı? Faturalarını ödeyemeyip binlerce haciz dosyalarıyla adliyelerde boğuşan yoksullarımız, emekçilerimiz, köylülerimiz var mı? Ki var. Adaletsizlikler sebebiyle insanlar haktan, adaletten umutlarını kestiler mi? Binlerce insan cezaevlerinde demokratik, vicdani, insani, ahlaki bir toplumda olmaması gereken davranışlarla, insanlık dışı tutum ve davranışlarla muhatap oluyor mu? Binlerce insan sadece farklı düşünüp konuştukları için haksız yere hapislerde yatıyor mu? Çalışıp didinerek hak ettikleri işlerine atanamayanlar ne durumda? Bununla ilgili sayısız alanda, her gün yüzlerce şikâyet, başvuru almaya hâlâ devam ediyoruz. Asgari ücret garabetiyle geçinmeye çalışan milyonlarca insan nasıl bir yaşam mucizesi gerçekleştiriyor? Ve biz bu insanlara nasıl bir yol açabiliriz? Artık çoğunluğu üniversiteli, nitelikli işsiz olan milyonlarca insanımıza acil, yeni iş imkânları ve sahalar nasıl açabiliriz? Kadınlar evde ve sokakta korkmadan kendilerini güvende hissederek nasıl huzurla nefes alabilirler ve geleceğe bakabilirler? Bunun derdinde olmalıyız.

Dün burada Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız vardı. Söz sırası gelmedi bana ama şunu da ifade etmek istiyorum: Dün bazı konuşmacı arkadaşlarımız, MHP'den bazı vekil arkadaşlarımız... Evet, toplumda gerçekten kadının ve erkeğin insani değerleri, kişiliği, özeli, özgünlüğü muhafaza edilerek aile yapısı da tabii ki korunmalı fakat şuna dikkat etmeliyiz değerli arkadaşlar: Boşanmaların artması, ailelerin dağılması gibi... Bizlerin, aileyi koruyalım derken kadını nasıl bir çerçeveye, nasıl bir yaşama mahkûm ettiğimizin sorgulamasını ve hassasiyetini de gözden kaçırmamamız gerekiyor. Arkadaşımızın şu ifadesi dün özellikle dikkatimi çekmişti: "Boşanmaların artmasıyla şiddet, sokağa yansıdı." Kadının zaten ev içinde yaşadığı şiddetin sokağa yansması, artık bir aysbergin ucunun toplumda, kamuda görünür hâle gelmesi, kaçınılmaz hâlde yansması demektir arkadaşlar. Biz burada aileyi koruyalım derken aslında belki bilinçaltında farkında olarak ya da olmayarak şunun hassasiyetini, derdini görüyoruz ve buna itiraz ediyoruz, bunun endişesini yaşıyoruz: Aileyi korumak demek erkeğin menfaatini korumakla eşleştirilir hâle getirilmiştir veya getirilmeye çalışılıyor. Burada kadının ne sokakta ne ev içinde güvencesiz, şiddetle karşı karşıya kaldığı ortamların giderilmesi... Önce erkeklerin eğitilmesi, kadınların özgürlüğünün ve özgünlüğünün, cinsel eşitliğinin, her anlamda kişilik eşitliğinin, insani eşitliğinin güvence altına alınmasıdır arkadaşlar. Bizlerin bunlarla ilgilenmesi gerekiyor, yoksa kim az inanmış, kim inanmamış, kaç yerde ezan okunmuş, kaç yerde cami yapılmış, kaç yere bayrak dikilmiş... Ne dinin ne vicdanın ne ahlakın ne hukukun ne de toplumsal adaletin ve hakkaniyetin ölçüsü bunlar değildir arkadaşlar. Sürekli olarak kimlikler ve inançlar üzerinden bir söylem, bir dayatma, sürekli birilerini düşmanlaştırma, tehdit ve beka sorunu hâline getirme, hegemonik ve tahakküm edici zihniyet politikaları halkımız arasında hep bir endişe, güvensizlik ortamı ve birbirine karşı şiddetin, nefretin yayılmasına sebep olmaktadır. Acı olan, üzüntü verici olan ve bize gerçekten bunu bir yara olarak hissettiren ise iktidar ve iktidar vekillerimiz, arkadaşlarımız tarafından, ısrarla bu problemlere dikkat çekmeye çalıştığımız hâlde, bunların sanki sadece bir eleştirden ibaret olduğu, bir polemik noktası olduğu gibi algılanarak doğruya, her şeye itiraz edilerek, görmezden gelinmesidir arkadaşlar. Bunlar bizim toplumumuzun bir gerçekliğidir. Bu hastalıkları tedavi edebilmemiz için önce sağlıklı teşhislerde birbirimizle ortaklaşabiliyoruz, hep birlikte, halkımızın menfaatine birlikte adımlar atabiliyoruz gerekmektedir arkadaşlar.

Bakın, KONDA'nın son günlerde yaptığı bir araştırmayı sizler de muhakkak ki biliyorsunuz, okumuşsunuzdur. Buna göre, dinî göstergelerde halkımız arasında, özellikle gençler arasında ciddi düşüşler vardır. Bunun ayrıntılarına girmiyorum, her biriniz zaten bunu okuyup araştırabilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HÜDA KAYA (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Arkadaşlar, bu tabloyu önümüze koyup bir muhasebe etmemiz gerekiyor. “Dindar nesil yetiştireceğiz.” iddiasıyla on yedi yıllık bir iktidar döneminde eğer gençler arasında artık dinî inançlarda, yaşamda, tercihte hızla bir zayıflama gerçekliğiyle karşı karşıyaysak bu gençlerimiz neyi düşünüyorlar, neyi tercih ediyorlar ve bu iddia neden çürüdü, nasıl çürüdü, bir kez daha bunun sorgulanması gerekiyor. Biraz önceki konuşmamın içinde de belirttiğim gibi, bizim derdimiz “Kim neye inandı, oruç tuttu mu, namaz kıldı mı, ne yaptı, camiye gitti mi, geldi mi?” meselesinden ziyade, bütün inançların temel değerleri olan, ortak değerleri olan ve çağımızda da evrensel, vazgeçilmez, insani değerler olan adaletle sahip çıkmak, insanın iradesine, düşüncesine, özgürlüğüne, yaşam hakkına, çalışma hakkına, emeğine, ehliyetine saygı duymak ve bunun karşılığını politika olarak gerçekleştirmektir.

Hepinize teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi söz sırası, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran’a ait. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de herkesi saygıyla selamlıyorum.

Ben de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerinde görüşlerimizi ifade edeceğim ama ondan önce bugün Ankara’da Sıhhiye Adliyesinde uzun süredir devam eden JİTEM davasının duruşması vardı. 19 kişinin yargılandığı ve 17 kişinin katledildiği dosya, maalesef tıpkı diğer faili meçhul dosyalar gibi, tıpkı diğer 1990’lı yıllarda işlenen ve üstü örtülen, cezasızlık politikasıyla yok sayılan dosyalar gibi beraatle sonuçlandı. Burada önceki dönem işlenen suçlar, maalesef bu dönemin iktidarının eliyle, bu cezasızlık politikalarıyla bir kez daha sahiplenilmiş oldu. Biz buradan bu yaraların sargılanması, bu yaralara dermanın sağlanması için adaletin bir an önce sağlanması gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, dediğim gibi, ben Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerine konuşacağım. Eskiden “Bilim” de varmış önünde ama biz bilimi bir tarafa bırakalı uzun bir dönem oldu. Çünkü bir ülkede bilimin olabilmesi, bilimin sanayi üretebilmesi, teknoloji üretebilmesi için demokrasinin ve özgürlüklerin olması gerektiğini benden önceki milletvekili arkadaşlarımız da söyledi.

Eğer bir ülkede çocuklar daha okula başlar başlamaz, ilkokul 1’inci sınıftan, hatta okul öncesi eğitimden başlayıp üniversiteye kadar bir şekilde tekçi bir bakış açısıyla yetiştirilirse; sorgulamayan, eleştirmeyen, itiraz etmeyen bir nesil yetiştirilirse üniversiteye gelecek gençlerden bilim üretmelerini bekleyemeyiz. Tabii ki bir de üniversitelerin durumu bilimi üretemememizin de en önemli parçalarından biri. Şu anda Türkiye’nin dört bir yanında onlarca üniversite var ama bu üniversitelerin birçoğunda bırakın profesörü, doçentlerin bile olmadığı üniversitelerin sayısını biz artık tespit edemiyoruz. Hukuk fakültesinin başına veterinerin dekan olduğu bir dönemi yaşıyoruz ve maalesef itiraz eden, bilimsel araştırmalar yapan, eleştirilerini sunan bütün akademisyenler de ya ceza tehdidiyle ya ihraç tehdidiyle karşı karşıya kalıyor. Bunlardan 2 tane örnek vereceğim, bunları daha önce de bu Meclis kürsüsünden ifade etmiştik.

Bunlardan bir tanesi, Bülent Şık’tı. Bülent Şık, bildiğiniz gibi, Kocaeli’nin de aralarında bulunduğu bazı bölgelerde kanserin yaygınlaşmasını araştıran bir bilim insanıydı. Bununla ilgili bir rapor düzenledi ve bu raporu kamuoyuna deklare etti. Ancak kendisiyle ilgili olarak, gizli belgeleri temin etmek ve açıklamaktan beş yıl ile on iki yıl arası ceza istendi ve kendisine ceza verildi. Bir bilim insanıydı ve bu bilim insanı maalesef yaptığı bir araştırma neticesinde ya da yaptığı bir araştırma nedeniyle cezalandırıldı.

Yine, hatırlarsınız, bu Meclis kürsüsünden çokça ifade etmiştik “Bu Suça Ortak Olmayacağız” bildirisine imza atan barış akademisyenleri, 1.121 barış akademisyeni bu ülkede var olan savaş siyasetine itirazlarını dile getirdikleri için “hain” “terörist” “vatan haini” ilan edildiler. Önce KHK’yle ihraç edildiler, haklarında davalar açıldı, bu davalardan cezalar aldılar, en son, bu cezaların ifade özgürlüğünü ihlal ettiği gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine taşındılar. Bakın, Anayasa Mahkemesi, bu ülkenin en üst yargısı bunun bir ifade özgürlüğü ihlali olduğunu, bunun ifade özgürlüğüne aykırı bir tutum olduğunu ifade etti ama bu kararı verirken çok mahcup bir biçimde “Ama biz bunun içeriğine katılmıyoruz.” diye bir açıklama yapmak zorunda kaldı.

İşte, hâl bu hâlden bu ülkeden teknoloji de bilim de sanayi de çıkmaz arkadaşlar. Çünkü baktığımız kadarıyla -şimdi, biz bütçenin tamamını inceledik, baktık- yani, özellikle, bu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2014 yılı bütçesinde silah sanayisine yani savunma sanayisine 44 milyar bir bütçe ayrılmışken 2020 bütçesi 160 milyar TL neredeyse... Kaç katı, siz hesap edin arkadaşlar. Altı yılda, bu Bakanlığımızın bütçesinin neredeyse tamamını sanayi alanına yönlendirmiş vaziyeteyiz. Yani nedir? Ya bir savaşın bir ortağı olup bir şekilde bunları pazarlayacağız ya bir ülkede bir şekilde savaş çıkmasını sağlayacağız ya da bu savaşın çıkmasını umacağız, savaş çıkması için dualar edeceğiz. Bu şekilde, ülkenin kalkınmasını bekleyeceğiz.

Türkiye’de her şey ithal edilir olmuş. Baklagiller ithal edilir, buğday ithal edilir, un ithal edilir ve ben, kendi memleketimden de biliyorum -buradaki birçok arkadaşın da memleketinde muhtemelen benzer manzaralar vardır- topraklarımız boş, işletilmiyor ama biz, dışarıdan buğdayı ithal ediyoruz, dışarıdan baklagilleri ithal ediyoruz çünkü biz, gıdaya, tarıma bir şekilde destek sunmuyoruz. Bizim tek derdimiz silah sanayisi olmuş, onu da üretmiyoruz arkadaşlar, getiriyoruz yurt dışından bütün parçaları, aslında montaj sanayisi yapıyoruz. Getiriyoruz, Legolar gibi bunları birbirine birleştiriyoruz ve her taraftan da birilerinin yaptığı silahların reklamını veriyoruz.

Ben, Bakanın sosyal medya hesabına baktım, Bayraktarların reklam ajansı gibi çalışıyor, Bayraktar reklam ajansı. Her attığı “tweet”in 3 tanesinden 1’i Bayraktarların yaptığı İHA’lar, SİHA’lar, insansız hava araçları vesaire, bunların reklamını yapmakla uğraşmış. Keşke, bir firmanın reklamını yapmakla uğraşacağına gerçekten bu ülkenin kalkınması için bazı adımlar atılsaydı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sanayi üretimi onlar, sanayi üretimi.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Sanayi üretiyor da bundan başka sanayi üretimi yok mu? Türkiye’de başka sanayi biçimleri de var, açıklayayım...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Onların da reklamını yapıyor.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Onların reklamını bütün Türkiye yapıyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) - Besin sanayisi var, makine sanayisi var, maden, tekstil sanayisi, dokuma, orman ürünleri, cam, seramik, kimya...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hepsinin yapıyor.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Onların da reklamını yapıyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) - Size dünya kadar sayabilirim. Bunları yapmıyoruz arkadaşlar. Şöyle yapıyoruz tabii: Birilerinin talanına açıyoruz. Mesela “Maden sanayisini geliştireceğiz.” diye Kaz Dağları’nda 190 bin ağacın kıyımını başka şirketler eliyle yaptık. Yine burası yapmadı, yurt dışından başka bir şirket geldi, 190 bin ağacı yok etti; şöyle bir açıklama yaptı hatta...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – PKK’nın yaktığı ormanlardan bahset!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) - “Biz dışarıdan işçi çalıştırmıyoruz, Türkler çok iyi taş taşır.”

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Olmadı, olmadı.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sıra size geldiğinde siz konuşursunuz, ayıptır ya!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) - Yabancı şirketlerin Türkiye'deki insanlara bakış açısı maalesef bu arkadaşlar.

Peki, "Kimya sanayisini ne kadar geliştiriyoruz?" dersiniz, yani bu topraklara ekolojik sisteme zarar vermeyecek tek bir sanayi türüyle uğraşmıyoruz. Tıpkı atomu bir şekilde parçalara ayıranlar gibi, o atomun parçalanmasından insanlık namına bir şeyler çıkarmaya çalışmamız gerekirken, atom bombası hâline getirip insanları yok etmek için kullanıldıysa bizim de bilime bakış açımız bu. Bilime bakış açımız, dediğim gibi, "Biz, sanayiye nasıl geliştirebiliriz?"

Arkadaşlar, bu, ülkenin kalkınmasına katkı sağlayacak bir durum değil, kendimizi savaşlar üzerinden organize edemeyiz, savaş beklentisiyle ekonomimizi dizayn edemeyiz. İşte, onun için, biz buradan, bu kürsüden defalarca dedik ki: "Bu bütçe savaş bütçesi, sürekli savunmaya para harcadığımız bir bütçe." Ama "Topraklarımız boşken tarımı nasıl geliştirebiliriz?" diye düşünmüyoruz "Bu ülkede gerçek bilim insanlarını nasıl yetiştirebiliriz?" diye düşünmüyoruz arkadaşlar. Üniversitelerde artık gençler kalmıyor, kaçıyor, bu ülkeden kaçıyorlar. Bu, 1.128 akademisyeni siz ihraç ettiğiniz için şu anda dışarıda bağımsız bir şekilde akademisyen kimliklerini devam ettirmeye çalışıyorlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayır, kaçmıyorlar, gençler kaçırılıyor PKK tarafından.

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekili, değerli kardeşimize...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Yine, dediğim gibi, bakın, bu üniversitelerde bir özgürlük alanı olmadığı için kendilerini ifade edemiyorlar ki. Siz, sorgulamayan, eleştirmeyen, itiraz etmeyen bir beyinden üretim bekleyebilir misiniz? Bu beyinler üretim yapamaz, biat eder. Siz böyle bir nesil yetiştirmeye çalışıyorsunuz, diyorsunuz ki: "Biat etsinler, itiraz etmesinler." değil mi? Bunu defaatle de söylediniz, bunu böyle yetiştirmeye çalıştınız, müfredatlarınız bu biçimde, bilime yaklaşımınız bu biçimde, sanayiye yaklaşımınız bu biçimde, teknolojiye yaklaşımınız bu biçimde. Onun için, yıllardır bir yerli otomobil hayaliyle yaşıyoruz. Yerli otomobille ilgili de ancak dışarıdan parçaları getiririz Türkiye'ye, Legoları birleştiririz, onu ben de yaparım arkadaşlar, rahat olun, onu ben de yaparım. Onun için aman aman bir bütçe ayırmanıza gerek yok. Getirin, çok da severiz biz, çoluk çocuğu toplarız, onlar da birleştirirler.

Onun için, değerli arkadaşlar, bu bütçenin yapılışı, bu bütçeye bakış açısı, bu ülkeyi yönetiş biçiminiz gerçekten ülkenin kalkınmasına katkı sağlamıyor. Ekolojiyi, doğayı talan ediyorsunuz, sürekli bir savaş ortamıyla insanların huzurunu bozuyorsunuz, özgürlük ortamlarını yok ederek genç beyinlerin, üretici beyinlerin bu ülkeyi terk etmesine neden oluyorsunuz. Bütün gençler şimdi diyor ki: "Ben bu ülkeden nasıl kapağı atarım, soluğu başka bir ülkede alırım?"

Arkadaşlar, bu yolun, yol olmadığını defalarca söyledik. Bence biz gençleri biraz dinleyin, bu ülkeyi ancak biz dönüştürüp değiştirebiliriz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

ARZU ERDEM (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Normal akışımızı olumsuz etkileyecek açıklamalara müsaade etmeyeceğiz.

Buyurun Arzu Hanım.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, Milliyetçi Hareket Partisi olarak kadına bakışlarının erkeğin yanında yer almak suretiyle politikalar geliştirmesi gerektiği yönünde olduğuna ilişkin açıklaması

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir önceki hatip, konuşmasında Milliyetçi Hareket Partimizin de adını zikrederek bir açıklamada bulundu, buna bir cevap vermek istiyorum. Cevap niteliğinde de değil, sadece bir açıklama yapmak istiyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim kadına bakışımızın merkezinde aktif, eşit ve katılımcı bir yön yatmaktadır. Burada liderimizin de belirtmiş olduğu gibi kadın annedir, kadın eştir, kadın yuvadır, ailenin temel direğidir. Kadının, şanlı şerefli tarihimizde olduğu gibi, geçmişte olduğu gibi bugün de erkeğin yanında yer almak suretiyle politikalar geliştirmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu konuda da gerekli çalışmaları yaptık, yapmaya da devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Turan Bey, buraya geldiniz siz, söz talebiniz oldu.

5.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, TÜBİTAK'ta yaşanan hukuksuzluğa ilişkin açıklaması

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sorum, dile getireceğim konu TÜBİTAK'la alakalı.

BAŞKAN – Soru kısmı daha sonra.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Soru değil efendim, bir hukuksuzluğu dile getireceğim.

TÜBİTAK'ta bir hukuksuzluk söz konusu. TEZ-KOOP-İŞ Sendikası 20/9/2019 tarihinde sözleşmeyle TÜBİTAK'ta yetki aldı. Yetki alan sendikaya dayanışma aidatı yatıran üyelerin de bu yetkiden yararlanması gerekirken, sendikanın sözleşmeyi yaptığı tarihten önce başka bir sendikaya dayanışma aidatı yatıran işçileri de bu sözleşmeden faydalandırdınız yani bir haksız rekabetle beraber kurum zararı sağladınız. Bu tablonun, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında tarafınızca gündeme getirilmesi, zararın ve haksız rekabetin ortadan kaldırılması gerektiği inancıyla düşüncelerimi dile getirdim Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

- 1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

- 1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

- 1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Söz sırası Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'de.

Buyurun Sayın Sürücü. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkenin en verimli topraklarında yani GAP'ın kapsadığı bölgelerde yaşayan halk, ülkenin dört bir yanına mevsimlik işçi olarak dağılıyor. Gittikleri yerde ise gayriinsani koşullarda, sağlık güvencesiz ve ırkçı uygulamalara maruz kalarak karın tokluğuna çalıştırılmaktadır. Bölge halkının refah düzeyinin yükseltilmesi GAP'la hedeflenmişti; maalesef, bölgenin tarım, sanayi, altyapı, enerji, işsizlik ve sağlık gibi birçok sorunu olduğu gibi duruyor, nüfus artışıyla bu sorunlar daha da büyüyor.

Türkiye'de pamuk ekim alanları azaltılıp pamuk ithal ediliyor. Urfa çiftçisi çok ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Mazot, zirai ilaç, gübre, tohum, girdi maliyeti yüzde 100 artmışken destekleme sınırlandırılıyor, elektrik ve sulama borcundan dolayı desteklemeler bloke ediliyor. On yedi yılda nohudu, mercimeği, samanı, pamuğu, sığırı ithal edecek kadar toprağı kısırlaştırıp, çiftçiye, açıkça "Git evinde otur, nasıl geçiniyorsan geçin." dediniz; çiftçiyi bankalara mahkûm ettiniz, çiftçi ağır banka borçlarını ödeyemiyor, bu koşullarda da tarım ve hayvancılık yapmaktan vazgeçiyor. Savaşa, sömürüye ve baskılara ayırdığınız bütçenin sadece onda 1'iyle çözülecek olan bu sorunlarla bölge halkını cezalandırıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, Urfa'da sağlık alanında ciddi sorunlar yaşanıp iktidar tarafından görülmüyor. 2 milyon üzerinde nüfusu olan Urfa'da 500 binin üzerinde Suriyeli de mevcut bulunmakta.

Urfa merkez ilçelerinde yaşayanların ulaşabildiği sadece bir tane kadın doğum ve çocuk hastanesi var. Urfa'da sağlık çalışanlarının koşullarına baktığımızda, günde ortalama 120 hasta bakılıyor. Bu koşullarda sağlıklı bir sağlık hizmeti alınabilir mi? Sağlık çalışanları robotlaştırılıyor.

Bu ağır temponun yanında, bir de Urfa İl Sağlık Müdürü hiçbir yazılı emir göstermeksizin 19 Eylül'den bugüne Rojava'da devam eden operasyonlar gerekçe gösterilerek tüm sağlık çalışanlarının yıllık izinlerini keyfî bir şekilde iptal etmiş durumdaydı. Şimdi öğrendiğim kadarıyla bugünden itibaren sadece bir kesim doktor izinlerinin bir kısmını kullanabilecek ama görevlendirmeler

devam ediyor, özellikle de Tel Abyad ve Resulayn'a. Peki neden? Çünkü kuzeydoğu Suriye'de masum insanlar öldürülüyor, Kürtler bir statü kazanmasın diye katliamlar yapılıyor. Birleşmiş Milletler ve UNICEF'in son açıklamaları Tel Rıfat'ta yapılan sivil katliamına dair, 12 kişinin katledildiği ve aralarında çocukların da olduğu belirtilmektedir. ÖSO çetelerinin sağlık hizmetine daha rahat ulaşabilmesi için sınır kentlerinin doktorları âdeta sürekli nöbet hâlinde bekletiliyor.

Evet, değerli milletvekilleri, iktidarın baskıyla demokratik siyaseti tasfiye etme operasyonları devam ediyor. 9 Ekim günü Urfa'da DTK çalışmaları gerekçe gösterilerek ev baskınları yapılmış, 53 arkadaşımız gözaltına alınıp 30 arkadaşımız tutuklanmıştır. Tutuklananlar arasında Cizre bodrumlarında yakılarak katledilen DBP parti meclis üyemiz Mehmet Yavuzel'in 55 yaşındaki hasta ve yaşlı annesi Hanım Yavuzel de var ve kemoterapi gören kanser hastası Mahmut Korkmaz ve yüzde 100 görme engelli Delil Akkurt da bulunuyor.

Yine, Hilvan Cezaevinde 65 yaşındaki ağır hasta mahpus Emine Aslan Aydoğan 3 Aralıkta kötüleşerek hastaneye kaldırılıyor ve orada yaşamını kaybediyor. Emine annenin defin işlemleri sırasında imama "Bu, bir terörist cenazesi." denilip dinî vecibeleri yerine getirilmiyor. Mardin kayyumu tarafından taziye evi verilmiyor ve taziye çadırı kurulması engelleniyor. 65 yaşında cezaevinde yaşamını yitiren bir annenin defin işlemlerine, taziyesine, dinî vecibelerine izin vermeyen bir iktidarla yönetiliyoruz.

Emine anneyi yakından tanıyordum, yıllarca birlikte çalıştık. Emine anne, sonuna kadar barışı savunan ve barış için mücadele eden bir insandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Başkan, bir dakika alabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Evet, bir gün adalet size de lazım olacak. Sizler, çözüm üretemediğiniz tüm meselelerde fişlemeyi ve işkenceyi bir yöntem olarak uyguluyorsunuz fakat insanlık onuru, güvenlikçi politikalarla, işkence ve tutuklamalarla yenilmeyecek kadar değerli ve güçlüdür.

Bu bütçe, kadınların, emekçilerin ve halkların bütçesi değil; bu bütçe, iktidarın kendini yaşatma bütçesidir.

Genel Kurul tekrar saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki ifadelerinin kabul edilemeyeceğine, devletin ve milletin töhmet altında bırakılamayacağına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, biraz evvel dinlediğimiz hatibin konuşmalarına katılmak asla mümkün değildir. Zira, kullanılan ifadeler, mevsimlik işçilere ırkçı uygulamalar...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Yok mu?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Yok mu?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Yok mu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yok!

"Suriye'nin kuzeyinde Kürtler bir statü kazanmasın diye katliamlar yapıldığı" gibi gerçek dışı beyanlarda bulunulmuştur. Türkiye, Suriye'nin kuzeyinde Kürt, Türkmen...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ne işi var, ne işi var!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...Arap, Keldani, Hristiyan, Müslüman, kim olursa olsun; hepsinin sağlık, gıda, barınmaya ilişkin hususlarda yardımcısıdır ancak PKK, PYD, YPG, DAEŞ, adı ne olursa olsun teröristlerin de karşısındadır. Meselenin özü budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

HABİP EKSİK (İğdır) – Onun için mi Genel Başkanınız "Orası Kürtlerin yaşamasına uygun değil." dedi? Ayıp ya!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sakarya'daki fındık işçisinden bahsediyor Muhammet Bey, Sakarya'daki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; sonuç itibarıyla, işkenceye sıfır toleransı ortaya koyan, uluslararası sözleşmelerin Anayasa'nın 90'ıncı maddesi çerçevesinde bir iç hukuk sistemine dönüştürülmesine vesile olan AK PARTİ'dir. Dolayısıyla bunlar asla kabul edilemez. Devletimiz ve milletimiz bu şekilde töhmet altında bırakılamaz. Bunu reddettiğimizi ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

7.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve eleştirilerde bulunmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, zaten bizim hatibimizin konuşmasını Adalet ve Kalkınma Partisinin çok doğru bulmasını beklemiyorduk, normal. Yani burada herkes görüşlerini ifade ediyor. Eleştirilerimizi de söylemeye devam edeceğiz çünkü bütçenin anlamı bu. Politikalarını her alanda eleştiriyoruz.

Şimdi, geçen, Tel Rıfat'ta -ben de burada söyledim- ÖSO çeteleri tarafından 10 sivilin öldürüldüğü... Bakın, biz ÖSO çeteleri diyoruz, Millî Suriye Ordusu çetesi diyoruz. Yani siz de buna alışacaksınız çünkü öyle, bütün dünya böyle tanımlıyor. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komiserliği daha yeni kayıtlara geçti, dedi ki: "Orada ağır savaş ve insanlık suçları işleniyor olabilir, biz bunu araştırıyoruz." Siz, bu ağır insanlık ve savaş suçlarının arkasında niye durmaya çalışıyorsunuz?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – YPG'nin arkasında durmuyoruz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Siz niye YPG'nin arkasında duruyorsunuz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – 8 çocuk öldü Tel Rıfat'ta. 8 çocuğun cenazesini yere sıraladılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Alçak YPG'yi lanetliyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ya, dinleyin, dinleyin. Bak, Grup Başkan Vekiliniz var.

BAŞKAN – Toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlayacağım Sayın Başkan, teşekkür ederim.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Siz niye YPG'nin arkasında duruyorsunuz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – 8 çocuk öldü, 8 çocuk; cenazeleri yere sıralandı, aynı Roboski'deki cenazeler gibi.

Bunu görün. İnsanlar görüyor, bunu dünyanın her yerindeki insanlar görüyor da siz niye bunu destekliyorsunuz, o anlaşılır gibi değil. Yani ne denebilir başka?

Şimdi, bu sizin "operasyon" dediğinize, biz en başından beri "savaş" dedik, biz en başından beri "işgal girişimi" dedik. Bunu, niye öyle dediğimizi size de anlattık. Çünkü orada insanlar yaşıyor, yüz binlerce insan yaşıyor, orada bir hayat var; esnafıyla, çiftçisiyle, işçisiyle, kadınıyla, erkeğiyle, çocuğuyla insanlar yaşıyor orada. Siz orada askerî bir işgale girdiğiniz zaman, kaçınılmaz olarak sivillerle karşı karşıya geliyorsunuz. Biz de bunu eleştirdik hep, sivillere verilecek zararların ne kadar tahrip edici olacağını söyledik. Bu eleştirilerimiz yeni değil, onun için niye buna sinirlendiğinizi anlayamıyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, gündemi değiştirerek Meclisi tartışır hâle getirmeyi doğru bulmadığına ve süreci iyi işletilebilmek adına Grup Başkan Vekillerine tartışmaların sonunda söz hakkı vereceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, biraz evvel Engin Bey çok güzel bir öneri getirdi. Ticaret Bakanlığı ile Sanayi Bakanlığının bütçesi görüşülüyor ve Türkiye'nin de çok önemli 2 Bakanlığı Ticaret ve Sanayi Bakanlığı. O gündemi değiştirerek daha değişik bir gündemle Meclisi bugün tartışır hâle getirmeyi doğru bulmuyorum. Zaten bunlar, şu anda tartışılan konular uzun süredir tartışılan konular. En son, Grup Başkan Vekillerimiz uygun görürlerse kendilerine veya kendi partilerine yönelik bazı ifadelere, tartışmaların sonunda onlara söz verelim, gelsinler, hepsine cevap versinler. Şimdi, bizim bu polemiklerle süreci iyi işletemeyeceğimiz ortaya çıkıyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Demokrasiden bağımsız bir gündem yoktur Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Altay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu her söz istediğinde kendisinin de söz talebinde bulunacağına, terörle katı ve etkin mücadele edilmesi gerektiğine, ÖSO'nun Kuvayimillîye'ye benzetilmesinin tam bir garabet olduğuna ve Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ı İç Tüzük 69'a uymaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, ben peşinen söyleyeyim: Sayın Akbaşoğlu butona basar basmaz ben de basacağım; bunun altını çiziyorum.

Şimdi iki şeye açıklık getirmek istiyorum. Sık söz almama adına müsamahanıza sığınıp bir iki değerlendirme yapacağım. Sayın Başkan, az önce söyledim, siz de uygun görüşünüzü belirtiniz. Biz buradaki işleri buna göre yürüteceğiz. Şimdi, İç Tüzük 69'da deniliyor ki: "Şahsına sataşılabilir veya ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüş kendisine atfolunan komisyon, siyasî parti grubu veya milletvekilleri, açıklama yapabilir ve cevap verebilir.

Açıklama ve cevaplar için Başkan, aynı oturum içinde olmak üzere söz verme zamanını takdir eder." Gerisini okumuyorum.

Şimdi, Sayın Akbaşoğlu'nu dinlerken ben şunu merak ettim: Ben mi bilmiyorum, yoksa bu Resulayn, Tel Rifat, Tel Abyad, bu bölgeler ne zamandır Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik alanı içinde?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın milletvekili "Bu coğrafyada sivil kayıplar var." dedi. Evet var, kim yapıyorsa yapsın, var. Ben hep şunu söylerim: Türkiye, terörle katı ve etkin bir mücadele etsin; bu konuda geçmişte de Hükümetin getirdiği bir sürü kanun teklifinde "Bunlara ihtiyacımız var." dedi. Biz yapıcı uyarıları yaparak "Evet." dedik. Ama Sayın Başkan, şu yok: "Ben terörle mücadele ediyorum, 3 sivil ölürse ölsün." Buna müsamahamız olmaz, AK PARTİ'nin hiçbir sayın milletvekilinin de olmaması lazım. Terörü bahane ederek yani "Arada 3 sivil gidiyorsa canım." mantığı, insanlık dışı bir mantıktır, bu kabul edilemez, bir.

İkincisi: Bu ÖSO'yu, İstiklal Savaşı'ndaki Kuvayimillîye'ye, Millî Kuvvetlere benzetmeler oldu, ya bu tam bir garabettir. Böyle bir şey olabilir mi? Dünyada herkes biliyor ki, ÖSO'nun içinde El Kaide uzantılı bir ton cihatçı unsur var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Bunlar bugün kısmen zapt ediliyorsa verilen maaşlar sayesinde, bir ay maaşlarını kesin, o "ÖSO" diye övdüğünüz insanlar sizin gırtlığınızı keser. Nitekim ben sosyal medyada, dünyada ve Türkiye'de onlarca ÖSO canisinin insan kafasını kesip poz verdiğini görmüşüm. Burada kimsenin ÖSO'yu süttten çıkmış ak kaşık gibi tanımlamasını ve sahiplenmesini doğru bulmam.

"Güvenli bölge, güvenli bölge" dediniz, ne oldu? Türkiye için daha riskli, daha belirsiz bir bölge ortaya çıktı.

Dolayısıyla son cümlem şu Sayın Başkan: Sizi de İç Tüzük 69'a uymaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

9.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemini esas alarak görüşlerin ifade edilmesinden yana olduklarına ancak "Suriye'nin kuzeydoğusunda katliam yapılıyor." ifadesine sessiz kalmalarının mümkün olmadığına ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak insanların hangi gerekçeyle olursa olsun öldürülmesini lanetlediklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Elbette, Türkiye Büyük Millet Meclisinin o günkü gündemini merkeze alarak görüşleri ifade etmekten yana olduğumuzu belirtmek istiyorum Sayın Başkan. Biz de mümkün mertebe –konuşmacılarımız- bu hususa öteden beri dikkat etmeye gayret ediyoruz. Ancak Türkiye'ye yönelik bazı ifadeler olunca da bu konulardaki görüşlerimizi ifade etmek mecburiyeti de oluyor.

"Efendim, Suriye'nin kuzeydoğusunda katliam yapılıyor." ifadesi kullanıldı. Şimdi buna sessiz kalmak mümkün değil. Katliamı orada DEAŞ yaptı, PKK/PYD yaptı, halka tasallutta bulundu, göçürttü, hayatı zindan etti ve Türkiye'nin güvenliğini ve bölgenin güvenliğini tehdit etti ve Türkiye de Türk Silahlı Kuvvetleri vasıtasıyla, Barış Pınarı'yla bu olumsuzluklara, bunlara engel olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu ithamların PKK ve PYD terör örgütüne dolaylı da olsa destek vermekten başka bir anlamı yok. 8 çocuk değil, isterse 1 çocuk katledilsin, bu hepimizin lanetlemesi gereken bir husustur. Bizim de Milliyetçi Hareket Partisi olarak insanların öldürülmesini, katledilmesini, ne ad altında olursa olsun, hangi gerekçeyle olursa olsun, lanetlediğimizi ifade etmek istiyorum. Ancak Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu harekâtlarıyla, insani bakımdan da ve insan hayatını gözetme ve insani

yardımlar bakımından da, o bölge insanlarıyla insani kaynaşması bakımından da bütün dünyaya örnek tek ülke olduğunu da hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç...

10.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bütçesinin askerî sınai kompleksi geliştirmek üzere kurgulanmış bir bütçe olması nedeniyle savaş politikaları ile silahlanmanın tartışılmasının kaçınılmaz olduğuna ve bağlamından kopuk bir tartışma sürdürmediklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yanlış düşünmeyin, size polemik yapmak için söylemiyorum bunu fakat bu konuşmaların gerekçesine dair bir şey söylemek istiyorum.

Şimdi, bakın, Sanayi Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz ve Sanayi Bakanlığının bütçesi, aslında temel olarak, bizim iddiamıza göre, askerî sınai kompleksi geliştirmek üzere kurgulanmış bir bütçe yani kalkınmanın bir parçasını böyle bir anlayış üzerine yerleştirmiş diye yorumluyoruz ve dolayısıyla bunu tartışırken de bu sanayi politikasını tartışırken de... Bu, ilk defa, Türkiye'de bulunmuş, icat edilmiş bir şey değil -Sayın Bakan da biliyordur- 70'li yıllarda, 80'li yıllarda dünyanın birçok ülkesinde, hem Batı ülkelerinde hem Uzak Doğu ülkelerinde, ekonomi askerî sınai kompleks üzerinden geliştirilmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla bunu tartışırken kaçınılmaz olarak savaş politikalarını ve silahlanmayı tartışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İkincisi: Ticaret Bakanlığının bütçesini tartışırken -Komisyonda da bu gündeme geldiği için- mesela Afrin zeytinleri meselesi... Afrin'e bir operasyon yapıldı, bir işgal girişiminde bulunuldu, oradaki ÖSO çeteleri, oradaki zeytin ürününü alarak, bunu zeytinyağı hâline getirerek Türkiye üzerinden işte dünyanın çeşitli yerlerine, hatta iddialara göre iç pazara da sundular. Dolayısıyla Afrin zeytinleri ve zeytinyağı, Ticaret Bakanlığının politikalarının tartışılmasının içindeki bir parçadır aynı zamanda. Dolayısıyla bağlamından kopuk bir tartışma sürdürmüyoruz, buna işaret etmek istemişim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

11.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, konuşmalarını İç Tüzük hükümleri çerçevesinde yaptıklarına, Suriye'nin kuzeyinden ülkemize yöneltilen teröristlere gereken cevabın verildiğine, emperyalizmin uzantısı olan terör örgütlerini lanetlediklerine, sivil vatandaşların dinine, diline, ırkına bakmadan yanlarında olduklarına ve olacaklarına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Biraz evvel Sayın Altay İç Tüzük'ü göstererek bir açıklamada bulundu. Biz de konuşmalarımızı zaten bu İç Tüzük hükümleri çerçevesinde yapıyoruz. Hem grubumuza hem milletimize hem devletimize hakaretimiz anlamında, gerçek dışında...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Hükûmetinize yapıyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın şöyle: Hep beraber milletimizi, devletimizi, hepimizi, Hükûmeti ve grubumuzu da töhmet altında bırakacak şekilde "Sizler bize işkenceyi bir yöntem olarak uyguluyorsunuz." diyor ve bize hitaben "Kürtler bir statü kazanmasın diye katliamlar yapıyorsunuz." deniliyor. Bunların hepsi yalan, bunların doğru olmadığını beyan ediyorum.

NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Roboski nedir?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yani şöyle: Siz istediğinizi söyleyin, biz hiçbir açıklama yapmayalım. Ne güzel bir dünya ya! Ne güzel bir dünya! Yani her türlü gerçek dışı ithamlarda bulunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Vallahi siz de kürsüde bir sürü gerçek dışı şey söylüyorsunuz. Sizin sözcülerinizin kürsüde söylediklerinin tamamı yalan!

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz, basın ile ihale arasında farklı bir şekilde bağlamından kopuk münasebet kurup kendi sözcünüz "Büyük bir ithamda bulunuyorum." diye ifade ederken; "Biz bu ithamı reddediyoruz." diyerek yaptığımız bir cümlelik açıklamaya bile tahammül gösterememe durumu var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tahammül gösteririz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dolayısıyla değerli arkadaşlar, bakınız, bir sürü suçlamalar oluyor; biz hepsine birden, toptan kısa cevaplar veriyoruz.

Suriye Millî Ordusu, Birleşmiş Milletler nezdinde statüsü olan bir yapıdır; bir. (HDP sıralarından gürültüler)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hangi Birleşmiş Milletlerden bahsediyorsun sen ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hangi Birleşmiş Milletler ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İkinci olarak: Uluslararası hukuka uygun bir şekilde, Suriye'nin kuzeyinden ülkemize yöneltilen teröristlere cevabı verilmiştir. PKK\PYD ve DAESH'i gelin hep beraber lanetleyelim. DAESH'i lanetleyin, terör örgütlerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HABİP EKSİK (İğdır) – DAİŞ'in içinde kafa kesen 30 kişi şu an Suriye Millî Ordusunun içinde.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Toparlıyorum efendim.

Evet, terör örgütleri arasında ayırım yapmayın. DAESH'i lanetliyorum, PKK'yı, PYD'yi, YPG'yi, bebek katillerini lanetliyorum ve onların arkasındaki siyonist, emperyalistleri lanetliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tırlarla malzeme göndermeyin onlara.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, uyuşturucu ticaretiyle, emperyalizmin içimizdeki uzantıları olan bütün terör örgütlerini lanetliyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – MİT tırları kime silah götürüyordu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve bütün sivillerin yanında olduğumuzu, Mehmetçik'imizle, sağlık çalışanlarımızla, Kızılayımızla, AFAD'ımızla, milletimizle ve devletimizle de bütün sivil vatandaşların; dinine, diline, ırkına bakmadan hepsinin yanında olduğumuzu ve yanında olacağımızı ilan ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bağdadî'nin de yanındaydınız.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

12.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Suriye’nin kuzeyinde sivil insanların öldüğüne ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, her konuşmacıyı dinlediğimde, ortak birleştikleri bir şey var: Suriye’nin kuzeyinde sivil insanlar ölüyor. Burada hepimiz müşterek fikir beyan edebiliriz. Öldürenler, DEAŞ, PKK\PYD, ÖSO denilen lejyonerler ordusu ama neticede olan, oradaki sivil halka oluyor.

SALİH CORA (Trabzon) – ÖSO ne zaman sivil öldürdü? ÖSO hangi sivil öldürdü?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yalnız, o noktada şunu da unutmamak lazım: Suriye’nin kuzeyinde cereyan eden bu olaylara, bu yangın yanarken eliyle benzin döken kimdi? “Stratejik derinlik” denilen, Türkiye’yi stratejik çukura düşüren sizin dış politika siyasetinizdi. Suriye’nin bu noktaya gelişinde çok kabahatiniz var, orada ölen her sivilde sizin de vebaliniz var. Oysa üstü açık gördün mü çocuğun, üstünü örteceksin, aç ise doyuracaksın, ne diline ne dine bakacaksın; biz böyle öğrendik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Onları yapıyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Netice itibarıyla, bu yangının içerisinde benzin döken insanlar olarak bir kez daha kendinizle yüzleşmeniz gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

13.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, hangi Birleşmiş Milletlerin “Millî Suriye Ordusu” isimli çete grubunu Suriye’nin meşru ordusu olarak kabul ettiğini ve maaşlarının nereden ödendiğini öğrenmek istediklerine, meşru iktidarın uluslararası hukuku ve insan haklarını çiğneyen yapıların yanında duramayacağına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bu “Millî Suriye Ordusu” isimli çete grubunu hangi Birleşmiş Milletlerin Suriye’nin meşru ordusu olarak kabul ettiğini çok merak ediyoruz doğrusu, hangi Birleşmiş Milletler?

SALİH CORA (Trabzon) – YPG meşru mu?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu, büyük ihtimalle, sizin Birleşmiş Milletlerdir, bizimle alakası yok bunun yani dünyadaki Birleşmiş Milletlerle. Bakın, ne Birleşmiş Milletleri kabul ediyor bunu ya! Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Ofisi açıklama yapıyor, bu Suriye Millî Ordusu çetesinin insan hakları ihlali işlediğine, insanlık suçu ve savaş suçu işlediğine dair açıklama yapıyor, “Araştırma yapıyoruz. Türkiye bunların yanında duruyorsa o da suçlu hâle düşer.” diyor. Bunu, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Ofisi açıklıyor, sizin haberiniz yok. Şimdi, bakın...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – YPG için ne açıklıyor?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yok öyle şey.

İnsan Hakları İzleme Örgütü açıklama yapıyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – YPG ve PYD için ne açıklıyor?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yok öyle şey, bilmeden söylüyorsunuz.

Biz size sorduk, dediniz ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Kuvayımiliye” diye bütün bir tarihe leke sürdüğünüz, o isim verdiğiniz çete... “Bunları kim finanse ediyor?” diye sorduk size, cevap veremiyorsunuz. Millî Savunma Bakanı, Plan ve Bütçe Komisyonunda dedi ki: “Bizim Bakanlığımızın bu finansmanla bir alakası yok.” Peki, neresi finanse ediyor bunu? Nereden oraya paralar gidiyor? Nereden ödeniyor o maaşlar?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Amerika, Amerika. PYD, YPG...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hayır efendim, ben Suriye Millî Ordusundan bahsediyorum, sizin Urfa’da kurdurduğunuz Suriye Millî Ordusundan bahsediyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 30 bin tır, YPG’ye, PYD’ye Amerika taahhütname verdi... Çarpıtmayın!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, dolayısıyla bilmeden konuşmayın, insanları yanıltmayın. Bunların içinde IŞİD’li var; El Kaide ve El Nusra artıkları var; eski ÖSO’cular var; kafa kesenler, kadınlara tecavüz edenler var; bu çeteye Kuvayımiliye dediniz siz, biraz da utanmıyorsunuz ya. Şimdi, bu böyle olmaz, yanında duramazsınız bunların. Bunların yaptıklarını savunamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

SALİH CORA (Trabzon) – Hangi bütçeyle aldınız o 30 bin tır silahı?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sen ne diyorsun ya? Her seferinde yapma bunu ya?

SALİH CORA (Trabzon) – 30 bin tır silahı hangi bütçeyle aldınız?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ya, çık şu kürsüye, ne dediğinizi anlamıyoruz. Ya, Salih Bey, seni anlamıyoruz, çık bir buraya seni dinleyelim, çık. Şuraya çık ya!

SALİH CORA (Trabzon) – PKK’yı terör örgütü olarak kabul ediyor musunuz, etmiyor musunuz?

BAŞKAN – Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor ya.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ya, çık bir oraya, anlamıyorum, anlamıyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – PKK’yı lanetliyor musunuz, lanetlemiyor musunuz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Dolayısıyla gayrimeşru, hukuka dayanmayan, uluslararası hukuku çiğneyen, insan hakları, savaş hukukunu çiğneyen yapıların yanında duramazsınız meşru iktidar olarak. Kabul edilemez bu. Biz bunu söylediklerimiz zaman kızılıyorsunuz; kızmayacaksınız, yanlarında durmaktan çekileceksiniz. Bunlar Kuvayımiliye filan değil, bunlar öyle insan haklarına ve savaş hukukuna uygun savaşan insanlar değil, bunlar çetedir, sivilleri katlediyorlar doğrudan doğruya; bir kez daha bunu söylemiş olayım.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – PKK da terör örgütüdür.

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

14.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü’nün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap

Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, yürütmenin yaptığı iş ve işlemlerin en açık, en ağır şekilde eleştirileceği tek ve meşru yerin Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Akbaşıoğlu dedi ki: "Biz burada millete hakaret ettirmeyiz." Şimdi, Sayın Akbaşıoğlu, bu millete hakaret noktasında biz varken o iş size düşmez, biz millete hakaret ettirmeyiz, merak etme. (CHP sıralarından alkışlar) "Devlete de hakaret ettirmeyiz." dedi, tabii ki devlete de hakaret edilmez, biz de ettirmeyiz ama devlet eleştirilir, hem de burada eleştirilir. Burası devletin yaptığı, yürütmenin yaptığı iş ve işlemlerin en açık, en ağır şekilde eleştirileceği tek yerdir, tek ve meşru yerdir. Buna tahammül edeceksiniz arkadaşlar.

SALİH CORA (Trabzon) – Ama devlete işgalci diyenler sizin saflarınızda ağabey.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, bir dakika, ben bitireyim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İktidarınıza söylüyoruz biz, iktidarınıza, işgalci bir iktidarınız var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, öte yandan, ben, Sayın Ayşe Sürücü'nün konuşmasını dinledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bekle bir sonraki dönem seni yaparlar grup başkan vekili, bekle.

BAŞKAN – Beyler, Grup Başkan Vekili konuşurken niye laf atıyorsunuz ya! Sizin Grup Başkan Vekiliniz söz istemiş şu anda, bekleyin.

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Ayşe Sürücü "katliam" ifadesini kullandı ama ben o konuşmadan "Türk Silahlı Kuvvetleri katliam yapıyor." anlamadım, "Mehmetçik katliam yapıyor." anlamadım, isim vermedi çünkü, isim vermedi. Ben buradan "Olsa olsa bu katliamı Suriye merkezî yönetimine bağlı güçler yapmış olabilir, olsa olsa bu katliamı önceden 'ÖSO' diye anılan, şimdi 'Suriye Millî Ordusu' diye bir isim takılan grup yapmış olabilir, IŞİD yapmış olabilir, PKK, PYD de yapmış olabilir." bunu anladım, "Mehmetçik yapmış." anlamadım. Sayın Akbaşıoğlu buradan alıp da millî duyguları köpürterek ve kaşıyarak, buradan kendisine siyasi olarak bir artı getirme anlayışı ve arzusuyla nasıl bu topa giriyor, merak ediyorum.

Şunun için söylüyorum bunu: Değerli milletvekilleri, milliyetçilik hassas bir iştir, istismara gelmez, yapmayın bunu. Hepiniz, buradaki herkes, HDP Grubu dâhil herkes bu vatani en az sizin kadar seviyor, seviyordur, bunu kabul edeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu vatani, bu bayrağı seven sadece siz değilsiniz.

SALİH CORA (Trabzon) – Ama alkışlamadılar!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu vatanın, bu bayrağın bekası, namusu, geleceği sadece size emanet değil, en az sizin kadar bize de emanet; şu huyunuzdan vazgeçin. Şunu tekrar söylüyorum: Devlet eleştirilecek ve en ağır şekilde burada eleştirilecek. Hakaret, bırakın devleti bırakın milleti, şurada birbirimize bile hakaretimiz konuşmamız ahlaki değil.

Tekrar altını çiziyorum, ama şu duygudan Sayın Akbaşıoğlu'nun öncelikle kurtulmasını talep ediyorum, teklif ediyorum: Yani devletin, milletin tek şövalyesi siz değilsiniz; merak etmeyin, burada bir Cumhuriyet Halk Partisi Grubu var, hiç merak etmeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Nasıl var? Böyle mi var?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Devlet kimsenin babasının malı değil, devlet hep birlikte bir organı oluşturur.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben cevabı vereyim isterseniz.

BAŞKAN – Buyurun Akbaşıoğlu.

15.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, millet, vatan, devlet, din, bayrak konusunda yarışılmasının güzel olduğuna ve müşterek paydada birleşilmesi gerektiğine, Suriye Millî Ordusunun Suriyelilerden oluştuğuna ve Türk ordusuyla beraber Tel Abyad ile Resulayn'daki Barış Pınarı Harekâtı'nda önemli fonksiyonlar icra ettiklerine, hakaret etmemek kaydıyla devletin ve Hükûmetin uygulamalarının eleştirilebileceğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Şöyle: Yani şövalyelik ruhu noktasında birbiriyle herkes yarışabilir. Millet, vatan, devlet, din konusunda, bayrak konusunda hepimiz ne kadar yarışsak o kadar güzeldir. Gelin, müşterek paydada birleşelim diyoruz zaten. Bu konuda milletimizin lehine, devletimizin lehine, vatandaşlarımızın, 82 milyon insanımızın tamamının lehine biz hep beraber burada duralım istiyoruz, bundan ancak memnuniyet duyarız; bir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bizim durduğumuz yer orası değil ama.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İkinci olarak, konuşmacı tashih edebilir, açıklama yapabilir "Ben Mehmetçik'i kastetmedim." diye.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Öyle bir şey çıkmadı ki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – O zaman bununla ilgili siz öyle anlamışsınız ama öyle söylenmedi, cümlelerin başından itibaren bir siyasi görüş itibarıyla "Mevsimlik işçilere Türkiye'de ırkçı uygulamalar yapıyorsunuz." diye başladı. (HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Oradan hareketle de Türkiye Cumhuriyeti devletine yönelik olarak orada sivil katliamlarda bulunuyorsunuz, işkence uyguluyorsunuz diye Mecliste bulunan bizleri ve Türkiye yönetimini suçladı dolayısıyla biz de cevabını verdik.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İktidarınız yapıyor, iktidarınız. Devlet babanızın malı değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunun dışında, değerli arkadaşlar, bakınız, Suriye Millî Ordusu Suriyelilerden oluşmaktadır, oradaki Kürt, Arap, Türkmenlerden oluşmaktadır ve Suriye'nin selameti için, demokratik cumhuriyeti için mücadele vermektedir. Birleşmiş Milletler nezdinde de Suriye muhalefeti temsilen özel temsilciler statüsünde anayasa çalışmalarında yer almaktadır. Dolayısıyla Suriye Millî Ordusu Türk ordusuyla beraber Tel Abyad ve Resulayn'daki Barış Pınarı Harekâtı'nda çok önemli fonksiyonlar icra etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Suç işliyorsunuz, suç.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, sonuçta millete ve devlete hakaret etmemek kaydıyla devletin uygulamaları, hükûmetin uygulamaları tabii ki eleştirilebilir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sizin bütün uygulamalarınız devlete ve millete hakarettir!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ama eleştiri sınırını aşan ve iftira ve yalana, gerçek dışı birtakım beyanlara başvurulduğunda da...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu devleti ne hâle getirdiniz! Bundan daha büyük hakaret mi olur!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...bizim bu konuda doğrusunu ortaya koyma vazifemiz, sorumluluğumuz söz konusudur. Bundan da kimsenin gocunmaması gerekir.

Sonuç itibarıyla, HDP sözcüsü, sadece Millî Suriye Ordusu ve DAESH'le ilgili açıklamalarda bulundu ancak PKK/PYD ve YPG'nin terörizmiyle ilgili en ufak bir açıklamada bulunmadı. Ben, onları lanetlemeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Onu da ben söylüyorum, yetmez mi?

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kuvayimillîye kavramıyla ilgili polemik yapıldığına, devletin eleştirilmesi ile iktidarın eleştirilmesinin farklı olduğuna ve içinde bulunulan devleti yaşatmak, korumak gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu Kuvayimillîye kavramıyla ilgili de bir polemik yapıldı. ÖSO Kuvayimillîye midir, değil midir; o bizim işimiz değil, bizim de böyle bir tanımlamamız yok. Ama buradan hatırlatmayla, 1921 yılında, dikkat buyurun, 1921 yılında yani Türkiye emperyalist devletler tarafından işgal altındayken ve Adana, Antep, Maraş, Urfa Fransızlar tarafından işgal altındayken, ordumuz dağıtılmış, silahlarımız elimizden alınmışken Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle Kuvayimillîye müfrezeleri oluşturulmuş, o namüsaî şartlar altında Fransızların karargâhı niteliğindeki Afrin'e askerî operasyon yapılmıştır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...ve bundan sonra 1921 Ankara Anlaşması Fransızlarla akdedildikten sonradır ki bahsettiğim Adana, Antep, Maraş, Urfa'daki Fransız işgali sona erdirilmiştir. 1921'de sona erdirilen Fransız işgali ki 2018-2019'da da bölgede Suriye'nin kuzeydoğusunda Amerikan işgali ve onların uşağı, maşası PKK/PYD'nin tasallutu sona erdirilmiştir. Afrin'de yıllarca PKK halkın zeytinine el koydu ve zeytinyağını Türkiye'ye getirdiler. Onu da ilk gündeme getiren milletvekillerinden birisiydim çünkü benim seçim bölgem Manisa zeytin ve zeytinyağı üreticisidir. PKK'nın bu kadar zeytinliklere tasallutunu görmeyip, şimdi de zeytin ve zeytinyağı üzerinden spekülasyon yapılmasını da doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, değerli arkadaşlar, devlet olmadan hiçbir şey olmaz. Devlet sadece "iktidar" demek değildir; yani, devletin eleştirilmesi farklıdır, iktidarın eleştirilmesi farklıdır. Bizim de Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir unsuru olduğumuzu hatırlatmak istiyorum. Devlet bir bütünlük ve genişlik ifade eder, iktidar bunun bir parçasıdır. Yani "Devlet eleştirilecek." denildi, eleştirilebilir tabii; hiçbir kurum, kavram eleştiriden masun değildir fakat bizi içinde bulunduğumuz devleti yaşatmak, korumak ve bunun önemini kavramak lazım çünkü devletsiz toplumlar ayak altında eziliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biz, Türk milleti olarak kendi vatanımızda kendimizi ayak altında asla ezdirmeyeceğiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ne deniliyordu Erkan Bey: "İnsanı yaşat ki devlet, devleti yaşat ki millet yaşasın."

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, iktidarın uygulamaları ile politikalarını tartışıp eleştirdiklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir şeye açıklık getireyim: Birincisi, iktidarın uygulamalarını, politikalarını -iç ve dış politikalarını, ekonomi politikalarını- tartışıyoruz, eleştiriyoruz burada. Şimdi, AKP Grup Başkan Vekili Sayın Akbaşıoğlu bu tepkiyi neden böyle gösteriyor? Çünkü onlar, parti ile devleti özdeşleştirdiler, parti devleti hâline getirdiler. (HDP sıralarından alkışlar) Parti devleti hâline geldiği için biz partiyi ve o partinin kurduğu iktidarı, hükûmeti eleştirdiğimiz zaman "Devleti eleştiriyorsunuz." diye ayağa kalkıyorlar, öyle değil. Biz, sizin parti devleti hâline getirmenizi de eleştiriyoruz, sizin iktidarınızı eleştiriyoruz. Bakın, zaten sorun şimdi bu bakanlıklarla ilgili değil elbette, daha genel bir sorun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tartışmaya devam edeceğiz önümüzdeki günlerde de. Zaten sizin Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi dediğiniz tek kişi rejimi, bu parti devlet meselesiyle doğrudan doğruya bağlı olduğu için, kuvvetler ayrılığını kuvvetler birliğine çevirdiği için eleştiriyoruz. Bu eleştirilerimizin hepsinin bir bütünlüğü var dolayısıyla, buna işaret ediyoruz.

Diğer konuyla ilgili son söyleyeceğim şey, şunu unutmayın: Bütün dünya biliyor, bu sizin Millî Suriye Ordusunun içinde İŞİD artıkları var. Onun için yanlarında dururken dikkat edin diyoruz size, en azından devleti bulaştırmayın buna diyoruz; söylediklerimiz bu.

Sonuncusu da, ben MHP Grup Başkan Vekilinin söylediklerini çok iyi anladım, ona itiraz diye söyleyemiyorum fakat - iktidara yine söylüyorum, size değil- Kuvayimillîye lafını yüzyıl sonra tarihe gömmeyin; bunu söylüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, devletin iş ve işlemlerini yürüten organın eleştirilmesinin devletin eleştirilmesi anlamına geldiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan, sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Benim de çok tasvip etmediğim birkaç değerlendirme oldu doğal olarak. Sayın Akbaşıoğlu'nun yaptığı gibi değerlendirme yapmak istiyorum efendim.

Efendim, birincisi şu: Herhâlde Sayın Akçay tam meramımı anlamamış olabilir. Devlet bana göre bir mekanizmadır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Size cevap vermedim, kendi görüşlerimizi ifade ettim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır hayır. Ben de size cevap diye söyleyemiyorum ama bir açıklık getirme gereği doğdu.

Bana göre devlet bir mekanizmadır. İçinde elbette bu Meclis de var ama devletin iş ve işlemlerini yürüten de bir organ var. Devletin iş ve işlemlerini yürüten organın eleştirilmesi bir anlamda devletin de eleştirilmesidir. Devletin uygulamasıdır o neticede. Vatandaş penceresinden baktığınız zaman uygulamanın adı devlettir. Örneğin, Tarım Kredi Kooperatifinin önünde, borcundan dolayı evine haciz gelen çiftçi meseleye devletin bana yaptığı bir iş ve işlem diye bakar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Dolayısıyla -altını özellikle çizmek isterim ki- eleştirilmeyen, eleştirilemez yönetimleri barındıran devletler batmaya mahkûmdur. Evet, insanı yaşat ki devlet yaşasın ama devleti eleştiremezsen, devlet eleştirilmez hâle gelirse, devlet kutsanırsa o devletin ömrü pek kısa olur.

Sayın Başkan, ikinci olarak şunu garipsedim: Sayın Akbaşıoğlu, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ÖSO'yla birlikte kimi terör örgütlerine karşı mücadele ettiğini söyledi. Türk Silahlı Kuvvetlerinin içine düştüğü şu hâle bakar mısınız? Bir gün geliyor Türk Silahlı Kuvvetleri şimdi devletin "terörist" diye nitelediği -buna itirazım var diye demiyorum- PYD ve YPG'yle iş birliği yaparak Süleyman Şah Türbesi'ni kaçırıyor, sonra aradan biraz zaman geçiyor aynı Türk Silahlı Kuvvetleri ÖSO diye bir örgüte bu sefer Suriye Demokratik Güçlerine karşı savaşıyor. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Bu, işte, benim söylediğim devletin âciz, ucuz, düşük kalibreli dış politikasızlığın -politikası bile demiyorum- sonucu Türk Silahlı Kuvvetlerinin bölgede içine düştüğü hâlin bir yansımasıdır.

İrkçi söylemden bahsedildi. Burada bir cümleyle bir şey söylememiz lazım. Birbirimizi yaftalayarak burada kimse bir yere varamaz ama bir ırkçı söylem arıyorsak ben şu cümleyle dikkat çekmek isterim: "Benim için çıktı bir tanesi 'Gürcü'dür.' dedi -ki ben Gürcü'yüm, Gürcülüğümle de övünüyorum bu arada- hatta çok daha çirkin şeyler söyleyenler oldu, 'Ermeni.' dedi; ben Türk'üm." Bu cümleyi kim sarf ettiyse en büyük ırkçı odur.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

19.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Altay, "Meramımı anlamamış olabilir." şeklinde bir ifade kullandı, ben şahsen biraz üzıldüm.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır ağabey.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani "Anlaşılmamış olabilir." deseydi daha şık olurdu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Düzeltiyorum, meramım anlaşılmamış olabilir, düzeltiyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Akbaşıoğlu, buyurun.

20.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Türk ordusu ve Mehmetçik'imizle ilgili sözleri reddettiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Benim söylediğim cümleyi kendi maksadından çarpıtarak Mehmetçik'i böhman altında bırakmayı kabul edemem. Mehmetçik'imizle ilgili, Türk ordusuyla ilgili söylenen sözleri kesinlikle reddediyorum. Bu konuda biz millî menfaatlerimiz doğrultusunda, uluslararası hukuk çerçevesinde, millî hedeflerimize ulaşmak gayesiyle anayasal çerçevede hukuk içerisinde gereken ne varsa onu yaptık ve yapacağız, yapmaya da devam edeceğiz inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

21.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, ABD Senatosunun Ermeni tasarısını kabul etmesi kararına karşı siyaseten resmî bir tepki verilmediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Eğer Sayın Akbaşıoğlu millî hedeflerine devam edecekse bundan sonra etmesin çünkü daha dün gece sıcak bir sorununuz, sıcak bir konu, sorun oluştu. Amerikan Senatosu bu millete çok ağır hakaret de içeren bir karar aldı. Siz herhâlde bu karara siyasi bir tepki verme... Buradaki konuşmanızı saymıyorum, bizim Grup Başkan Vekilimiz de konuştu. Üst perdeden an itibarıyla verilmiş bir siyasi tepki yok. Galiba siz Trump'tan tepkinizin oranıyla ilgili bir icazet bekliyorsunuz, Trump'ın müsaade ettiği kadar.

Türkiye, Amerikan Senatosunun kabul edilemez kararına karşı daha siyaseten resmî bir tepki vermiş değil; bu ayıp da size yeter. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, arkaya alın, beraberce bir konuşsunlar.

BAŞKAN – Evet, öyle yapalım mı?..

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Akbaşıoğlu'nun nöbetçi olduğu dönemlerde Meclis çalıştırılmıyor. AK PARTİ hakikaten bütçenin geçmesini istemiyor galiba!

BAŞKAN – Yani uzun süredir tartışmaları takip ediyoruz; saygı duyuyorum ben bu tartışmalara ama aynı şeyler konuşuluyor, bu da zaman kaybı oluyor.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

22.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, ABD Senatosunun Ermeni tasarısını kabul etmesi kararını yok hükmünde gördüklerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dün, Amerikan Senatosunda alınan kararla ilgili daha önce biliyorsunuz, Temsilciler Meclisinde bir karar alınmıştı ve burada bir ortak açıklamayla bu hususu hep beraber kınamıştık ve devletimizin yetkilileri bu konuda net bir beyanda bulunmuşlardır. Bu husus, bütün Grup Başkan Vekillerince dün sıcaklığı sıcaklığına Mecliste değerlendirilmiş ve gerekli tepkiler de ortaya konulmuştur. Bu konuda kayıtlara geçmesi açısından bir kez daha ifade etmek istiyorum ki yüz yıl önce Mehmet Akif en güzel cevabı vermiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama Cumhurbaşkanlığından ses yok Başkanım, burada yasama organından ses var.

BAŞKAN – Buyurun Akbaşıoğlu, Mehmet Akif'ten...

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – O Kuvayımillîye ruhuyla yüz yıl öncesindeki duygu ve düşüncelere biz de milletçe ve devletçe aynen sahip çıkıyor ve haykırıyoruz.

“Tükürün ehlihalibin o hayasız yüzüne!
Tükürün onların asla güvenilmez sözüne!
Medeniyet denilen maskara mahluku görün:
Tükürün maskeli vicdanına asrın, tükürün!”
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bunlar hikâye...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz Amerikan Senatosunun bu kararını keenlemyekûn olarak yok hükmünde görüyor ve bu karara tükürüyoruz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

23.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, ABD Senatosunun Ermeni tasarısını kabul etmesi kararına Recep Tayyip Erdoğan’dan bu milletin, bu Meclisin şanına şerefine yakışır bir refleks beklediklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, biz karara -ruhu şad olsun- Mehmet Akif’ten değil, Recep Tayyip Erdoğan’dan bu milletin, bu Meclisin şanına, şerefine yakışır bir refleks bekliyoruz. Bunu göstermesini bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.14

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.30

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), Rümeyza KADAK(İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

- 1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

- 1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE BİLİMSSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakan makamı yok hiç.

BAŞKAN – Bakın, Tanal'ın ağzına düşmeyin, dikkat edin Sayın Bakan yani.

Söz sırası Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'e ait.

Buyurun Sayın Maçın. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler 2020 yılı merkezî yönetim bütçesini görüşmekteyiz. Ben de -DAP- Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresiyle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum.

Doğrusunu söylemek gerekirse, ne DAP'ın ne de GAP'ın kuruluş amacına uygun faaliyet yürüten projeler olmadığına, yaşanan zaman dilimi içerisinde, bölge halkı ve bizler tanıklık ediyoruz. Bu projelerin gösterilen iddialı hedefleri sadece barajlar, hidroelektrik santralleri, sulama yapıları ve fiziksel yatırımlarla sınırlı kalmayıp, ekonomik yapıyı geliştirmek, gelir düzeyini yükseltmek, bu bölgeler ile diğer bölgeler arasındaki gelir farkını azaltmak, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam olanaklarını artırmak, bölge kaynaklarını etkin kullanım yoluyla ekonomik büyüme, sosyal istikrar ve hatta ihracatın teşviki gibi büyük amaçları vardır. Ancak, izlenen iki temel yanlış politika bu projeleri boşa çıkardı, deyim yerindeyse dağ fare doğurdu. Neden? Öncelikle, devletin Kürt ve kürdistan sorunundaki güvenlikçi politikaları bölge insanını zorunlu göçe mecbur bıraktı. Mera ve yaylalar yasaklandı, insanlar üretimden koparıldı; insanlara tarım ve hayvancılık değil, köy koruculuğu dayatıldı. İkinci bir sistematik sömürü sistemi olan kapitalizmin en yıkıcı olan neoliberal politikalarıyla milyonlarca insan mülksüzleşti. Küçük üretici ve çiftçiler kent varoşlarında ya mevsimlik işçi oldular ya da işsizler ordusunu büyüttüler. Tarım ve Orman Bakanlığının 2020 yılı bütçesine bakıldığında, tarımı içinde bulunduğu krizden çıkarmaktan uzak bir bütçe olduğunu... Ne yazık ki DAP da, GAP da işlevsiz projeler olarak kâğıt üzerinde kalmaya devam edecekler.

GAP, 1989'da Başbakanlığa bağlı olarak kurulan bir projeydi. Bu projenin süresi on beş yıldır ancak üzerinden otuz yıl geçmesine rağmen hâlen elektrik kısmının yüzde 80'i, sulama kısmının ise yüzde 20'si gerçekleşmiştir. Oysa ki bu proje sadece ülke içi yatırımları değil, yurt dışına ihracatı da esas alan bir misyona sahipti.

DAP'a gelince, sekiz yıllık bir kuruluş süresi olan bir projenin faaliyet raporuna bakıldığında, program kapsamında gerçekleştirilenler sadece saha ziyaretleri, araştırma ve uygulama birimleri ile yapılan toplantılar, çalıştay ve teknik gezilerdir. 2018 yılı faaliyet raporunda yer alan birkaç projeye bakalım: Bir: Malazgirt Zaferinin 947'nci Yıl Dönümü Anma Etkinlikleri, Muş. İki: Peynirciler Çarşısı Düzenleme Projesi, Van. Üç: Aydınlar Beldesi Kırsal Altyapıyı Güçlendirme Projesi, Bitlis. Dört: Tarihî Sinema Yokuşu Projesi, Bitlis. Beş: Arapgir Kaşgaloğlu Konağı Projesi, Malatya. Altı: Pütürge Tarihî Evleri Sokak Sağıklaştırma Projesi, Malatya. Yedi: DAP-TANAP İçmesuyu Destek Programı, Ardahan. Saydığım faaliyetlerden de anlaşılacağı gibi bu faaliyet ve projelerin DAP'ın esas kapsamı içinde geçen hiçbir faaliyetle alakası olmadığı gibi, bu faaliyet ve projeler için aslında DAP'a da gerek olmadığı açıkça ortadadır. Çünkü bu çalışmalar kaymakamlık, il tarım müdürlükleri ve belediyelerin bünyesinde yapılabilecek hizmetlerdir. Bu bütçenin kullanımına baktığımız zaman, ne DAP var ne de GAP var. Bu bütçe, DAP ve GAP'ın bütçesi olmaktan çıkmış, esas olarak AKP'nin ve yandaşlarının ve büyük çiftlik sahiplerinin bütçesi hâline gelmiştir!

Türkiye tarımında geleneksel üretimin terk edilmesiyle uluslararası şirketlerin, endüstriyel tarımın olmazsa olmazı olarak görülen gübre, mazot, ilaç ve tohum gibi girdilerin kontrolünü elinde bulundurmasına karşılık, bugün içine girdiğimiz tarımsal krize Tarım ve Orman Bakanının günün kurtarmaya yönelik palyatif çözüm arayışları, krizi çözmekten ziyade daha da derinleştirmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın...

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – Dolayısıyla, uluslararası sermayenin egemen olduğu Türkiye tarımında çiftçi emeğinin sömürüldüğü ve tüketimin büyük oranda finans, kapital tarafından biçimlendirildiği üretim ve tüketim ilişkisi içerisinde, gıda güvenliği, gıda güvenliği, gıda egemenliği, insan sağlığı, tarım emeği, mevsimlik tarım işçileri, küçük aile çiftçileri bu bütçede yok.

Bu bütçe, işçinin, köylünün, esnafın, emeklinin, kadının ve gençliğin bütçesi değildir. Bu bütçe, işsizliği, yoksulluğu, iflasları ve intiharları durduran bir bütçe değil. Bu bütçe, AKP ve yandaşlarının bütçesidir; uluslararası tekellerin, savaş sanayisinin, askerî bürokrasinin ve polis devletinin bütçesidir.

Bir ülke ki bilim insanı bile kendi ülkesini terk ediyorsa, bir ülkenin muhalif siyasi beyni ya cezaevinde ya da cezaeviyle tehdit ediliyorsa o ülkede demokratik, eşitlikçi bir bütçeden bahsetmek mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NUSRETTİN MAÇIN (Devamla) – Bu bütçe, Türkiye'nin yakın geleceğini tehdit eden ve Türkiye'yi savaşa sürükleyen bir bütçedir. Bu bütçe bir savaş bütçesidir.

Bizi seyreden bütün halkımı saygıyla selamlıyorum. Biz bu bütçeye baştan beri "hayır" dedik. Bu bütçeden demokrasi ve eşitlik çıkmaz; bu bütçeden olsa olsa daha çok cezaevleri, daha çok gözaltılar, daha çok sürgünler çıkar. Bu bütçe daha çok bilim insanının yurt dışına gitmesi anlamına geliyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türkiye'de "kürdistan" diye bir bölgenin olmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Anayasa'mıza göre Türkiye'nin bölümlendirilmesi illere göredir. Anayasa'mızdaki tanımlamaların dışında bir tanım kullanmak Anayasa'mıza aykırıdır. Türkiye'de "kürdistan" diye bir bölge yoktur.(AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Söz sırası İzmir Milletvekili Murat Çepni'ye aittir.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, ben, DOKAP -Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi- üzerine söz almış bulunuyorum. DOKAP ve Doğu Karadeniz madalyonun bir diğer yüzü aslında. Oraya girmeden önce, Doğu Karadeniz'i tartışmamız esnasında mutlak ve mutlak başvurmamız gereken, Türkiye'deki modelin, sistemin kendisine bir bakmak lazım.

Şimdi, biz, burada günlerdir bakanlıklarla muhatap oluyoruz; Enerji, Adalet, Kültür ve Turizm, Çevre ve Şehircilik ve benzeri... Aslında, bütün bu bakanlıkların, saray çevresinin aparatlarına dönüştüğünün ve pazarlama şirketlerinin departmanlarına dönüştüğünün altını çizmek lazım. Yani bu süreç şöyle yürütülüyor: Sarayda çizilen proje -örneğin, diyelim ki Enerji Bakanlığının yaptığı planlamalar- buna itiraz edenlerin Adalet Bakanlığı tarafından susturulmaya çalışıldığı, İçişleri Bakanlığının da elindeki kolluk kuvvetler vasıtasıyla itirazları susturmaya çalıştığı bir modelle karşı karşıyayız. Hepsinin ortak mottosu millî çıkarlar. Fakat nasıl bir şeyse bu, içinde millî hiçbir şeyin olmadığı, halkın, işçi sınıfının, emeklerin olmadığı bir millî çıkar tarifi üzerine bütün bu halk, doğa karşıtı siyaset, ekonomi, politika pekâlâ yürütülebiliyor.

Örneğin, dün ve bir önceki gün, Kültür ve Turizm Bakanı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı burada konuştu. Şimdi, Kültür ve Turizm Bakanına bir soru sordum ben. Kendisi, tabii, burada bir pazarlama şirketinin CEO'su gibi konuştu; ağzından "para" "kâr" "pazarlama" dışında tek bir kelime duymadık. Oysa, kültür, bir toplumun tarihsel olarak tüm birikimlerinin ifade edilmiş hâlidir. Dolayısıyla, bir coğrafyada Kültür Bakanının temel görevi, evet, bu tarihsel birikimlerin korunması, kollanması ve geliştirilmesidir. Bu kapsamda, örneğin, Hasankeyf'i sordum kendisine. Hasankeyf on iki bin yıllık bir tarih, yüzlerce binlerce eseri barındıran ve tarihsel olarak bugüne kadar gelmiş, gelebilmiş bir dünya mirası. Sordum, yanıt vermedi çünkü orası bir güvenlik politikasına bağlı olarak bir enerji santraline kurban ediliyor.

Şimdi, dün de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı bir konuşma yaptı. Çok enteresandır, muhtemelen sizlerin de dikkatinizden kaçmamıştır. Orada, doğa tahribatına ilişkin eleştirilere bir yanıt verdi, resimli bir yanıt verdi, dedi ki: "Bakın, bu eski hâli yani tahrip edilmiş hâli, tıraşlanmış dağ; yeni hâli ise yeşillenmiş hâl." Yani diyor ki: "Siz biraz sabredin, buralar bir süre sonra yeşillenecek." Oysa yıllardır, aylardır, günlerde bir şey söylüyoruz; bütün ekoloji örgütleri, bütün yurttaşlar, olayın yaşandığı alandaki bütün yurttaşlar bir şey söylüyor, diyor ki: "Biz ölüyoruz." Türkiye'de yılda 33 bin insan hava kirliliğinden ölüyor Bakan burada "Sabredin, biz buraları yeşillendireceğiz." diyor. Şimdi, böyle bir anlayışla karşı karşıyayız.

Şimdi, geliyoruz DOKAP'a yani Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi. Şimdi, ben de bir Rizeli, Karadenizli olarak bunu çok derinden yaşayan insanlardan birisiyim. Şimdi, tabii, 80'lerden sonra neoliberal politikaların yani özelleştirme politikalarının yaygınlaşmasıyla birlikte, devlet kontrolündeki yerel kaynakların özel şirketler vasıtasıyla sermaye tekellerine aktarılma süreci başladı. Bu süreçte DOKAP'ın bir açıklaması var, orada, raporlarında şöyle bir tanımlamada bulunuyor: "Uluslararası sermayenin, turizm gibi ticarete konu olmayan hizmetlerle ilgili olarak ticaret üzerinden değil, ülkenin fiziki sermayesinin mülkiyetinin -bakın burası önemli- satın alınmasından fayda sağlayacağı için mülkiyet istediği..." Yani politikanın esasının, turizm olmaktan öte, kaynakların, toprakların sermayeye peşkeş çekilmesi olduğunu bizzat kendileri ifade ediyorlar.

Şimdi, DOKAP kapsamındaki Yeşil Yol Projesi üzerinde özel olarak durmak lazım. Yeşil Yol; Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Artvin, Rize, Bayburt illerini kapsayan bir proje ve bu proje 2.600 kilometre uzunluğunda, yaylaları birbirine bağlayan bir proje. 1.000 kilometresi yeni yapılan yollardan, 1.600 kilometresi ise yenilenen yollardan oluşuyor ve bunun da 500 kilometresi beton yoldan ibaret. Şimdi, buralar, 33 turizm merkezi ve 5 adet kültür turizm gelişim bölgesi olarak tanımlanmış. Yine, Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı ve Turizm Özel İhtisas Komisyonu Raporu'nda da buraların turizme açılacağı, yapılan teşviklerle, anlaşmalarla başta Arap sermayesi olmak üzere turizme açılacağı ve buraların kalkındırılacağı kaynaklarda yer alıyor.

Şimdi ben, kısaca birkaç başlık altında bu projenin zararlarına ilişkin halkımıza seslenmek istiyorum, Karadeniz halkımıza seslenmek istiyorum: Bakın, bu bölgenin yüzde 37'si flora ve fauna açısından zengin olanaklara sahip yani dünyada sayılı. 36 adet koruma alanı var burada. Yine, dağlar yani suyun kaynakları... Şimdi, Karadeniz, biliyorsunuz HES projeleriyle derelerin çölleştirildiği bir bölge. Dolayısıyla, bunların yarattığı, küresel ısınmanın da yarattığı "beklenmeyen doğa olayları" diye tarif ettiğimiz seller gerçekleşiyor, heyelanlar gerçekleşiyor. Şimdi, AKP iktidarı Karadeniz Sahil Yolu'nu bitirdi, sahilleri betonlaştırdı, sonra "enerji yatırımı" adı altında HES işgaline dönüştürdü. Yetmedi, dağlarda kalmış olan su kaynaklarını da bu projeye ortadan kaldırmaya çalışıyor.

Şimdi, Karadeniz'deki yaylaların hepsinin yolu var. 2.600 kilometrelik yolun -başta da belirttiğim gibi- 500 kilometresi betondan ibaret. Buralar aynı zamanda hayvan geçiş yolları yani yollarla birlikte insanların yaylaya çıkıp hayvanları otlatacakları meralar ortadan kaldırılmış durumda. Yani bu, aynı zamanda, yine aşırı yağmurlar ve heyelanlara sebep olacak bir mesele.

Aynı zamanda, bu bölge, biliyorsunuz, çay bölgesi ve çayın da kimyasal kullanılmadan üretildiği neredeyse dünyadaki tek alan. Bu, tabii, nadir bir özellik gerçekten. Dolayısıyla, bu projeye birlikte, dokunun bozulmasıyla, aynı zamanda kimyasal üretim yapmak zorunda kalacak küçük üreticiler.

Yine, burası fındığın yüzde 73'ü... Bakın, arı kovanı varlığının yüzde 12'sini barındıran bir bölge. Bölgede ortalama eğitim yüzde 74 oranında. Dolayısıyla, yüzde 74 oranında eğitim olan bir arazide, bölgede yapılacak yol binlerce, milyonlarca tonluk hafriyatın doğal olarak araziye serilmesine sebep olacak. Tabii, bunun yaratacağı sonuçlar, herhâlde hepimizin malumu.

Bölgede turizm zaten yaygın yani bölgede bir turizm zaten var. Fakat "Yeni yollar turizm adına yapılıyor." derken aslında, bu turizm tam olarak şöyle bir turizm: Yani yaylaların zengin şirketlere, zenginlere açılması suretiyle kurulan tesislerle, aslında oradaki turizm tümüyle bir zengin turizmine dönüştürülecek yani lüks oteller, AVM'ler, alışveriş merkezleri, benzin istasyonları ve benzeri.

Buradaki en büyük handikaplardan biri de yaylacılığın bitecek olmasıdır. Yani yaylacılık tarihsel bir kültürümüz bizim Karadeniz'de, insanlar belli dönemlerde hayvanlarıyla beraber çıkarlar. Memleketin dört bir tarafından gelirler ve yaylaya çıkarlar; orada hem hayvancılık yaparlar hem de horon ederler, bir araya gelirler, kardeşleşirler, hasret giderirler birbirleriyle. Dolayısıyla, bu, aynı zamanda Karadeniz halkının kültürüne bir saldırı niteliği taşıyor çünkü oraya yapılan bu zengin turizmi, doğal olarak oradaki doğal yaşamı, doğal kültürel yapıyı da dinamitleyecektir.

Bölgenin bu projeden elde edeceği hiçbir mali getiri yok çünkü bütün proje, kurulan lüks tesisler üzerinden gerçekleştirilecek. İnsanlar otobüslerle gelecekler ya da helikopterleriyle gelecekler ve gidecekler, dolayısıyla kentin kendisine ne istihdam sağlama şansı var ne de bir mali getirisi söz konusu. Aynı zamanda, burası bir zamanlar 40 milyon hektardan fazla meraya sahipken, bugün 14 milyon hektara düşmüş olan bir mera olayıyla karşı karşıyayız.

Şimdi, Yeşil Yol Projesi'nin aynı zamanda ÇED raporu da yok. Peki, bunu nasıl yapmışlar? Buraları 19 kilometrelik dilimler hâlinde planlayarak davetiye usulü yaptıkları için ÇED raporuna ihtiyaç duymuyorlar.

Şimdi biz buradan soruyoruz? Bunu kime sorarak yaptınız? Yani böylesine bir projeyi kime sorarak yaptınız? Kimden onay aldınız?

SALİH CORA (Trabzon) – Halka sorduk.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Halka falan sormadınız, sorduğunuz tek kurul şirketler, anlaşma yaptığınız yabancı

şirketler. Arap sermayesi diye en çok yaygın olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Çepni.

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç alakası yok ya, senin oradan haberin yok, biz orada yaşıyoruz.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Siz Karadeniz’de yaşamıyorsunuz, siz sırça köşklere yaşıyorsunuz.

Karadeniz insanı, Karadeniz halkı yoksulluk içerisinde. Karadeniz insanı göç ediyor. Karadeniz insanının yaylaları, meraları zapt edilmiş durumda. Dolayısıyla, bölgenin ihtiyacı olan tek şey güvenli bir istihdam politikasıdır.

Son bir örnek vermek istiyorum: Ben İkizdere’liyim. İkizdere Vadisi “İssız Vadi” diye geçer yani henüz Ayder’deki gibi ihanet etmediğiniz bir vadidir İkizdere Vadisi. İkizdere’de -şöyle söyleyebilirim- bir çivi çakılmış değildir yani bir yatırım yapıldığı görülmemiştir, bir fabrikanın kurulduğu görülmemiştir fakat orayı da ne yazık ki şimdi bir turizm bölgesi ilan ettiler ve biz eyvah diyoruz, eyvah diyoruz. İkizdere’de AKP’nin ve onun yandaş sermayesinin talanına maalesef maruz kalacak.

Şimdi biz şunu söylüyoruz burada: Karadeniz’deki tablo, işte, Türkiye’nin toplamındaki tablonun aynısıdır, madalyonun diğer yüzüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Çepni.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Toparlıyorum.

Evet, Karadeniz insanı peki buna nasıl onay veriyor? Onay vermiyor çünkü Karadeniz insanını siz ırkçılıkla ve şovenizmle zehirlediniz, onları ölüme mahkûm ettiniz; onları ölüme mahkûm ederek teslim almaya çalışıyorsunuz. Karadeniz insanı, Cerattepe’de Havva ananın dediği gibi, size meydan okumaya devam edecek. Bu talan ve hırsızlık politikalarınıza karşı isyan etmeye devam edecek ve sizin gidişiniz, emin olun ki Karadeniz’den olacak.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan’ın, milletvekillerinin açıklamalarına saygı duyduğuna ama zamanın verimli kullanılabilmesi açısından sürelere dikkat edilmesi gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, daha önce de birkaç sefer dile getirdim ben. Önemli tabii, milletvekillerimizin yaptıkları açıklamaların hepsine saygı duyuyorum ama zaman konusunda bir dikkat açısından söylüyorum. İyi çalışırsak zamanında mesajımızı veririz yani beş dakika yeterli. Daha önce de ifade ettim, bazen planlı bir dakika, on dakikadan daha verimli oluyor. Bir milletvekili söz isteyince vermememiz de şahsen beni üzüyor. O bakımdan, sürelere dikkat edersek sevinirim sayın milletvekilleri.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

- 1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Sayın Dilşat Canbaz Kaya'ya aittir.(HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Genel Kurulu ve tüm halkımızı selamlıyorum.

Beş gündür burada -sizlerin de bildiği gibi- bütçeyi tartışıyoruz. Birileri teşekkür ediyor, birileri çok iyi, çok güzel bir bütçeden bahsediyor. Evet, beş gündür burada tüm Genel Kurula “Bu bütçe kimler için yapıldı, neden yapıldı?” diye sormak istiyorum. Mesela, kadınlar var mı içinde, gençler var mı? İşçiler, çocuklar, akademisyenler, bilim var mı içerisinde? Kimler için yapıldığını tekrar sormak istiyorum ve biraz ona değinmek istiyorum.

Birçok vekil arkadaş bahsetti burada; “Saraylar için yapıldı.” dediler, “Şatafatlar için yapıldı.” dediler. Evet, ben de katılıyorum, saraylar ve saltanatlar için yapılıyor bu bütçe çünkü emekçi halkımız bu bütçenin hiçbir yerinde yok.

Evet, ben de buradan belki büyük saraylara yani kışlık, yazlık, uçan, yüzen saraylara değil ama küçük saraylara dair bir şey söylemek istiyorum: Peki, bu sarayları, bu şatafatı, bu devasa harcamaları biz nerede gördük? Diyarbakır'da gördük. Biz nerede gördük? Mardin'de gördük. Biz nerede gördük? Van'da gördük bu harcamaları. Ne zaman gördük? Tabii ki kayyumlar döneminde gördük, küçük sarayları gördük. Evet, bu harcamalarla buna vurgu yapmak istiyorum. İşte, tam da burada, bütçenin kimler için yapıldığını, nerelere harcandığını, nerelere gittiğini tekrar, tekrar etmek istiyoruz.

Bugün, Diyarbakır'da, Mardin'de, Van'da kayyum döneminde bunları açıklayan Eş Başkanımız Selçuk Başkan -sizlerin de bildiği gibi tutsak- şahsında tüm tutsak olan arkadaşlarımızı buradan selamlıyorum, tekrar saygıyla hatırlatmak istiyorum. Peki, işte, tam da “Bu bütçeler nereye gidiyor?” derken, biz kadınlar cephesinden nereye gidiyor? Peki, bütçede kadın, genç, çocuk, işçi, akademisyen var mı? Maalesef, o da yok.

Peki, asgari ücret, ekonomik kriz bu kadar derinken, bu kadar varken, bakın, kadınlar tarafından bir de bakalım bütçeye diyor. Kayıtlı, kayıtsız; güvenceli, güvencesiz; sendikali, sendikasız; part-time, taşeronda çalışan birçok kadın var. Gıdadan sağlığa, deriden tekstile birçok iş kolunda çalışan kadınlar var ama bu bütçede kadınlar yok, kadının adı, kadının kimliği yok çünkü bu ülkede kadına dair hiçbir şey yok. Kadına -bizlere- ya ölüm ya şiddet ya taciz ya tecavüz ya da hapishaneler reva görülüyor. Daha dün burada kadın bakanlığı yani Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı konuşulurken kadın arkadaşlarımız söz aldılar; bakanlıklara dair, kadına dair, kadın cinayetlerine dair söz aldılar. Evet, onlar buralarda konuşurken –haberlerde- 3 kadın katledildi; yine en yakınları tarafından, yine en yakınlarındaki erkekler tarafından katledildi.

Peki, bizler bunları biliyoruz da iktidarın kadın katliamlarına bakışı nedir, nasıldır, neler yapıyor; buna dair bir şeyler söyleyelim. Erkeği koruyan politikalar devam ediyor, mahkemelerde iyi hâl indirimleri yapılıyor, boşanmak isteyen kadınlara “Git uzlaş, evini, yuvanı dağıtma.” deniliyor ama siyasi tutsaklara gelince güvenlikli hapishanelere konulurken katiller açık hapishanelerde tutuluyor. Biliyorsunuz, bir Ceren Özdemir cinayeti vardı; bugün haberlere düştü, onu buradan sizlerle paylaşmak istiyorum arkadaşlar. Neydi? Ceren Özdemir'in katili bugün kendisinin istediği bir cezaevine sevk edildi, cezaevine gitti ve bugün yapılan, çıkan haberde şunu söyledi; Ceren Özdemir'in katili, kendisini tanımayan bir erkek tarafından katledilen Ceren Özdemir'in katili şunu söylüyor: “Ben mahkemeye çıkarıldığımda, güvenlik gerekçem dolayısıyla...” Güvenlik uygun olmadığı için SEGBİS'le katılacak mahkemeye ve bu bir karar altına alındı. Ne kadar hızlı bir şekilde karar altına alındı ama kendisinin güvenlikte olmadığını düşünen bir katil, bugün, sokak ortasında hiç tanımadığı bir kadını katledebiliyor. İşte, bugün, ölmek için öz savunma uygulandığında ise ağırlaştırılmış hapis cezaları veriliyor, öz savunma yaptığımız için. Tek tek, bir sürü isim var; burada sadece hatırlatmak için birkaç kadın katliamından bahsetmek istiyorum: Fatma Şengül, Emine Bulut, Ceren Damar, Şule Çet ve en son Ceren Özdemir en azından hafızalarımızda kalan isimlerden. Peki, bu adaletsizliğe ses çıkaran, kadın katillerine “Dur!” diyen, “Yaşamak istiyoruz.” diye haykıran kadınlara neler yapılıyor? Alanlarda kolluk kuvvetleri saldırıyor, gözaltına alıyor ve tutukluyorlar; o da yetmiyor, hapishanelerde cinsel ve fiziksel şiddete maruz kalıyorlar.

Daha geçtiğimiz günlerde, hepinizin de malumu, Bakırköy Cezaevinde, Esin Kavruk'tan hukuksuz bir biçimde DNA örneği almak istemişler ve bu esnada kendisine ve koğuştaki diğer kadın arkadaşlarımıza fiziksel ve cinsel saldırıda bulunmuşlardır. Yine, çok uzağa değil, geçtiğimiz haftaya gidelim. “Ölmek istemiyoruz, yaşamak istiyoruz!” dediğimiz için... Şili'de başlayan ve dünyanın dört bir yanına yayılan danslı kadın protestosu var çünkü bizler alanlarda, gittiğimiz her yerde, kadına dair, kadın cinayetlerine dair sözümüzü sloganlarımızla söylüyoruz; bu da farklı bir protesto sonucu. Evet, dünyanın birçok yerinde yapıldı ama Türkiye'de, maalesef, bu protestoda saldırıyla karşı karşıya gelindi, 6 kadın arkadaşımız ters kelepçeyle gözaltına alındı. Dün Ankara Güvenpark'ta aynı eylem yapıldı ve arkadaşlarımız, kadınlar kelepçelenerek, yerlerde sürüklenerek gözaltına alındı.

Peki, bu kadar korkunun, tedirginliğin nedeni nedir diye düşünüyoruz, özelde de kadınlar cephesinden nedir? Çünkü kadınların hak ve eşitlik mücadelesi için yüzyıllardır mücadele ediyoruz. İlmek ilmek ördüğümüz bu mücadelelerimiz, kazanımlarımız var; bu kazanımlar üzerinden bizden daha fazla çekiniyorsunuz diye düşünüyoruz ve bu korkuyu mevcut bütçe tekliflerine baktığımızda da görüyoruz. Bugün burada oylayacağımız bütçelerin hiçbirisi toplumsal cinsiyete dayalı olan bütçeler değildir. Kadın istihdamının önünü tıkayan, kadını erkeğe bağımlı kılmamanın önünü açan bütçeleri kesinlikle kadınlar olarak kabul

etmediğimizi bir kez daha söylüyoruz. Buradan -doğrudur ki- verilmeyen her hak için kadınlar yüzyıllardır olduğu gibi haklarını almak için mücadele ediyor ve mücadele etmeye de devam edeceğiz.

Ekranları başında bizi izleyen değerli halkımız, bugün, zengin ile yoksul, işçi ile patron, üretkenler ile sömürenler arasındaki gelir adaletsizliği her geçen gün derinleşiyor. Türkiye, en zengin yüzde 20'lik kesim ile en yoksul yüzde 20'lik kesim arasındaki gelir dağılımı eşitsizliğinde Avrupa'da 2'nci sırada yer alıyor. Bugün üzerinde konuştuğumuz bütçede de bu adaletsizliğe çözüm bulacak bir teklif içerilmiyor.

Halkın, emekçilerin sorunlarını görmezden gelen, onların beklenti ve taleplerini öteleyen bir bütçe kanunuyla karşı karşıyayız. Emekçilere asgari yaşamı reva gören, emeklilikte yaşa takılan, milyonlarca insana kazandıkları hakkı fazla gören, emekliliği açlık sınırı altında yaşamaya mahkûm eden, halka yetinmeyi, şükretmeyi öğütlerken kendi lüks yaşamlarından biraz olsun fedakârlıkta bulunmayan, saraylarda şatafat içerisinde yaşayanların oluşturduğu bu bütçe kadınların, işçilerin, kamu emekçilerinin, çocukların, mültecilerin, engellilerin bütçesi değil diyoruz.

Gelin, bu bütçeyi yeniden düzenleyelim. Meclis önünde kendini yakan, "Köle değiliz." diyen, haykıran inşaat işçilerinin, yoksulluk nedeniyle siyanür içerek intihar edenlerin çığlıklarına kulak verelim. Gelin, yoksulluk nedeniyle çalışmak zorunda kalan işçilerin şantiyelerde, fabrikalarda ölümünün önüne geçelim. Gelin, ailesiyle birlikte tarım işçisi olarak gittiği Antalya'da patronunun daha fazla kâr etme hırsıyla göz göre göre ölüme yollanan 13 yaşındaki Berivan Karakeçililer için bir bütçe hazırlayalım. Gelin, paraya doymayan, AKP döneminde palazlanan taşeron, yandaş patronların kasalarını daha fazla dolduran bir bütçe değil; halktan, emekçiden yana olan bir bütçe isteyelim. Zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul yapan bu adaletsiz ekonomi politikalarından bir an önce vazgeçelim. Eşit, parasız, ana dilde eğitim hakkının kapsamlı bir şekilde geliştirilmesine yönelik; işçilerin, emekçilerin asgari değil insan onuruna yakışır bir şekilde yaşayacakları, pay alabilecekleri bir bütçe istiyoruz. Yani merkezinde kadınların, çocukların, akademisyenlerin, bilimin, engellilerin, mültecilerin olduğu bir bütçe talep ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan.

Buyurun Sayın Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi üzerinde Ticaret Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçeleri hakkında söz almış bulunuyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 2020 yılı halkımız açısından ekonomik krizin daha da fazla hissedileceği bir yıl olarak görünüyor. Kısa bir bütçe değerlendirmesi yapacak olursak 2019 yılı için 80,6 milyar TL olarak öngörülen bütçe açığı 2019'un ilk on ayında 100,7 milyar TL'ye ulaşmış, açıklanan Yeni Ekonomi Programı'yla bu açığın yıl sonunda 125 milyar TL olacağı revize edilmiştir. Merkez Bankasından aktarılan yedek akçeler ve kârların aktarılmasıyla azalan bu açığın aslında çok daha fazla olduğu da açıktır. Bu gerçek, 2020 bütçesinde hedeflenen 138,9 milyar TL'lik açık hedefinin de tutturulamayacağını, daha bugünden ortaya koyuyor. Kurduğunuz mevcut ekonomik düzenin en belirleyici unsuru ise kamunun, özel sektörün ve vatandaşın kredilere dayalı, borçla ayakta duran bir yapıya dönüşmüş olmasıdır.

2002 yılında 130 milyar dolar olan toplam borç stoku 2019 yılının ilk yarısı sonunda 447 milyar dolara çıkmıştır. Yani kısaca, kamu borçlu, vatandaş borçlu, şirketler borçlu. Zamanında ödenmediği için takibe alınan krediler kasım ayı itibarıyla 141 milyar liraya ulaşarak yeni bir rekor kırmıştır değerli arkadaşlar. Kısaca, on yedi yılın sonunda, Türkiye, dünyada riskli ve güvenilmez bir ekonomi hâline gelmiştir; bu hâle getirdiniz değerli arkadaşlar.

Peki, biz bu hâle nasıl geldik? Bir ülkenin kalkınması ve büyümesi için neler gerekli bir ona bakalım. Öncelikle, güçlü bir demokrasiye sahip olması, vatandaşların kendi hukuku önünde eşit hissetmesi, adaletli bir yargı sisteminin olması, eğitimde reformlarını tamamlamış olması, katma değeri yüksek ürün üretimine odaklanması, bütçenin dengeli, kurumlarının liyakat esaslı olması; yandaş, kayırmacı bir politika değil ülke yararı gözetilen bir politika yürütmesi esastır ama tüm bu saydıklarımın on yedi yılda tam tersi yapıldı. On yedi yıl boyunca üretmek yerine, ekonomiyi inşaat sektörü ve hizmet sektörüne dayadınız, ülkenin öz varlıklarını "özelleştirme" adı altında sattınız değerli arkadaşlar.

Ülkeye gelen dış kaynağı, halktan, üretimden yana değil yandaş sermayeden yana kullandınız. Kişi başına düşen millî geliri 12 bin dolar civarından, hızla 8 bin dolara düşürdünüz. Bugün, sayenizde 4 kişilik ailenin aylık sınırı ekim ayında 2.625 liraya, yoksulluk sınırı ise 9.694 liraya yükselmiştir. 9,6 milyon kişi ise 673 TL'nin altında gelirle yaşamak zorunda kalmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ileri demokrasi nutukları atılan ülkemizde size bazı ekonomik veriler daha sunacağım: Ülkemiz "Rule of Law Index" yani Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde ölçümlemeye dâhil edilen 126 ülke arasında 109'uncu sırada. Hükûmetin gücünün sınırlandırılması esas alındığında ise yine 126 ülke arasında 123'üncü sıraya geliyor; altında Kamboçya, Nikaragua ve Venezuela var sadece. Temel hakların değerlendirildiği endekste Türkiye 122'nci sırada, son sırada İran var. Bunlar, krizden çıkmamız için mutlaka üst sıralarda bulunmamız gereken birkaç ekonomik endeks.

Bakin "ekonomik" diyorum çünkü hukukun üstünlüğü ve demokrasi bizim için artık ekonomik göstergeler hâline gelmiştir. Aksi takdirde, toplanmak için, toparlanmak için ihtiyaç duyduğumuz yabancı sermayenin de yatırımın da ülkemize gelmesi mümkün görünmüyor.

Sonuç olarak dış sermaye, Türkiye'ye gelmek şöyle dursun, kaçmaya başladı. 2018 yılı Ağustos ayında yani yeni sisteme geçtikten sonra ülkemizden tam 15 milyar dış kaynak çıkışı gerçekleşti yani dünya tek adam rejimine güvenmedi, değerli arkadaşlar, kurduğunuz sistem çöktü. Bu rejimle birlikte işsizlik arttı, borç arttı, enflasyon yükseldi, yaşam maliyeti arttı, kurumlar çöktü, eğitim bitti; yoksulluk, sefalet can almaya ve can yakmaya başladı.

Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; bir sanayi politikası düşünün ki işsizliğe çare olamıyor; mühendisleri, öğretmenleri mezun olmadıkları alanlarda iş aramak zorunda bırakıyor; hâlâ teknik liselere iş garantili eğitim hakkı sunamıyor. Beyin göçünün utanç tablosu yaşanırken de Cumhurbaşkanı "Her üniversite mezununa iş bulamayız." diyebiliyor bu ülkede. 951 bin üniversiteli işsize tek bir umut, tek bir umut bile verilemiyor bu bütçeyle. Bugün, Türkiye'de 15-29 yaş arası her 3 gençten 1'i ne eğitimde ne istihdamdaysa sayısı 5 milyon 600 bini bulan bu kayıp kuşağın sorumlusu sizsiniz değerli arkadaşlar, bu iktidarın yanlış politikalarıdır.

Bugün, Türkiye'de sanayinin toplam üretim içerisindeki payı da tabii ki kalıcı olarak azalmıştır, gerilemiştir ve gerilemeye devam edecek görünüyor. Durgunluk nedeniyle ham madde ithalatı düşmekte ve alışveriş azalmakta, üretim dip noktada olduğu için ithalat rakamlarımız da düşmekte. Pek tabii ki iktidar sahipleri bu durumu "Cari açığı düşürdük." şeklinde övünerek ifade etmektedirler. İmalat sanayisi sektörünün kapasite kullanımının yüzde 70'li oranlarda kalmaya devam etmesi, içinde bulunulan bu düşük yatırım düzeyinin gelecek aylarda da devam edeceğine işaret ediyor.

Bir de Sefalet Endeksi diye bir endeks var değerli arkadaşlar. Ekonomistlerce, insanların işsizlik ve pahalılık karşısında ne kadar ezildiğini gösteren bir endeks bu Sefalet Endeksi. Sefalet Endeksi'nde 2016 yılı Aralık ayı öncesinde Türkiye'nin puanı 20 değerlerinin altında seyretmekteyken Ağustos 2018'de kaçta çıkmış biliyor musunuz? 36'ya fırlamış bu puan ve o tarihten bugüne 29'un altına da inmemiş. Bu rakamla Türkiye, dünyada sadece Venezuela, Arjantin ve Güney Afrika'dan daha iyi durumda. Bu

endeks de ekonomideki başarınızı gösteriyor değerli arkadaşlar.

Değerli milletvekilleri, Ticaret Bakanlığı, sahip olduğu yetki ve görevleriyle faaliyet alanı açısından toplumun hemen her kesimini doğrudan etkileyen icracı bir kuruluştur. Ekonomideki ithalat bağımlılığı, dış ticaret açığı ve ihracattaki düşük ivme, gıda tedarik zincirindeki çarpıklıklar, gümrük hizmetlerinde kalitenin artırılması gibi pek çok önemli husus Bakanlığınız çatısı altında çözüm beklemektedir Sayın Bakan.

Bazı verilere baktığımızda, 2018'de kurulan şirket sayısı 83.409 iken 2019 itibarıyla kurulan şirket sayısı 59.361'de kalmış, ihracatın atardamarı ve üretimin merkezi olan KOBİ'lerin sayısı bir yılda 30 bin azalmış. Dünya ticaretindeki payımız bir türlü yüzde 1'in üzerine çıkamamakta. 2023'te 500 milyar dolar olarak konulan ihracat hedefinin, geldiğimiz noktada tutturulabilmesi çok da mümkün görünmüyor.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanlar; Türkiye'nin küresel rekabet karşısında avantaj elde edebilmesi, bu mevcut politik yaklaşımın mümkün değildir. Bu sonuçların pozitif yönde değiştirilebilmesi için, öncelikli olarak demokrasi anlayışı ve hukukun üstünlüğü ilkesi yeniden inşa edilmeli; kanunları, kuralları yok sayma alışkanlığından ve yasakçı zihniyetten derhâl vazgeçilmeli. Ayrıca, üretimi, istihdamı ve kişi başına düşen millî geliri de artırmamız gerekiyor tabii ki. Hükûmetin görevi, yatırım için, büyüme için işverenin güven duyacağı bir yatırım ortamı yaratmaktır; bunlar yapılsa istihdam artışı kendiliğinden gelecektir.

Üretkenliği, verimliliği artırmanın ikinci yolu ise yeni teknolojileri getirmek, yaratmak ve doğru şekilde kullanmaktır değerli arkadaşlar. İşte, burada AR-GE yatırımları önem kazanıyor. AR-GE yatırımları, uzun dönemde sonuç veren ve ülkelerin büyüme ve kalkınmaları üzerinde büyük etkiler yaratma kabiliyetine sahip olan yatırımlardır. 2 Bakanlığı da yakından ilgilendiren, yıllardır söylenen ihracata dayalı büyüme modeli, yüksek teknoloji ürün üretmediğimiz sürece gerçekleşemez. OECD verilerine göre, yüksek teknoloji barındıran ürün ve süreç ihracatı, on beş yıl önce yüzde 8 seviyesindeyken şu anda yüzde 3 seviyesine kadar düştü. Genel bütçeden AR-GE harcamalarına ayrılan pay gelişmiş ülkelerde yüzde 2,5-yüzde 3,5 iken Türkiye'de sadece yüzde 1 civarındadır arkadaşlar. Böyle bir AR-GE payıyla teknolojimizi geliştirmemiz mümkün değildir. Hâlbuki siz, yüzde 1'lik AR-GE payıyla, maalesef, övünüyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, sonuç olarak yanlış politikalar sonucu 2020 bütçesinin bir borç ve faiz ödeme bütçesi olduğunu düşünecek olursak üzülen söyleyeyim ki Sayın Bakanlar, size ayrılan bütçelerle hedeflediklerinizi hayata geçirmeniz pek de mümkün görünmüyor, olamayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

2 Bakanlığın da mutlaka koordine içinde çalışması lazım bu kıt AR-GE kaynaklarını doğru değerlendirmesi için.

Bir de her 2 Bakanlığın kurumları da dâhil, Sayıştay raporlarında birçok usulsüzlük var; bu usulsüzlüklerle ilgilenilmesi gerekiyor, Bakanlıklar üzerindeki bu usulsüzlüklerle ilgili gölgelerin de kaldırılması gerekiyor; bizler bunların da takipçisi olacağız.

Son olarak şunu da söylemek istiyorum: 2020 bütçesi içinde işçi, çiftçi, emekli, kadın, çocuk, engelli kendine, maalesef, yer bulamayacak. Bu bütçe, faiz, borç ve yandaş bütçesi olarak tarihe geçecektir.

Bu nedenle 2020 bütçesine ben “hayır” diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adana milletvekili Orhan Sümer Bey'e ait. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Önemli 2 büyük bakanlık olan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığının birleştirilmesiyle oluşan Bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Gümrüklerden iç ve dış ticarete kadar her alanda sorumlu olan bir Bakanlığın bütçesini, faaliyetlerini beş dakikalık bir konuşmada değerlendirmek elbette mümkün olmayacaktır. Önemli gördüğümüz ve vatandaşlarımızın günlük hayatını doğrudan etkileyen bazı konulara girmeden, Ticaret Bakanlığı hakkında Sayıştay raporlarına konu olan usulsüzlüklere değinmek istiyorum.

Hem KİT Komisyonu üyesi olmam hem de bütçe vesilesiyle çok sayıda Sayıştay raporunu inceledim. Sayıştayın nasıl bir baskı altında görev yaptığını hepimiz biliyoruz. Baskı altında hazırlanan raporlar bile hemen hemen her kurumun işleyişinde çok ciddi sıkıntılar, usulsüzlükler, eksiklikler olduğunu bize gösteriyor. Sayıştayın uyarılarına karşı da bir türlü düzeltilemiyor. İlgili kurumların Sayıştaya verdiği çoğu yanıtta ciddiyetten ve çözümden uzak. Tüm bunlar kamu kurumlarının nasıl yönetildiğini gözler önüne seriyor.

Sayıştay raporunda denetim bulgusunu etkileyen 8, denetim bulgusunu etkilemeyen 7 tespit var. Bu tespitlerin hepsi de birbirinden önemli ve hiçbirini es geçemeyiz. Bazılarını ben buradan sayayım: Tahsisli kullanılan hazine taşınmazlarının varlık hesaplarından izlenememesi, serbest bölge firmalarına kiraya verilen taşınmazların kira geliri payları ile bunların takibe alınan tutarlarının muhasebeleştirilmemesi, Ticaret Bakanlığı tarafından ihracatçı birlikleri müşterek hesabında kullanılan tutarın Bakanlık mali tablolarında belirtilmemesi, gümrük vergileri ek tahakkuk ve ceza tutarlarının muhasebeleştirilmemesi, Bakanlık adına ayrılan kantar payı gelirlerinin mevzuat hükümlerine aykırı olarak özel bir şirket hesabında tutulması ve bu hesapta yapılan Bakanlık harcamalarının Kamu İhale Kanunu hükümlerine uyulmadan yapılması -yani her yerde olduğu gibi burada da kantarın topuzu kaçmış arkadaşlar- yap-işlet-devret modeliyle yaptırılan gümrük kapılarının hatalı muhasebeleştirilmesi. Muhasebe, ticaretin olmazsa olmazıdır. Muhasebeleştirilmemiş bir ticaret olmayacağı gibi muhasebesi yanlış, eksik tutulmuş bir ticaret bakanlığı da hiç olmaz. Böyle bir bakanlığın gerçekten verimli bir şekilde çalışabileceğine inanabiliyor musunuz?

Sayın milletvekilleri, esnaf ve sanatkârlarımızla ilgili iş ve işleyişler de Ticaret Bakanlığının görev, yetki ve sorumluluk alanına giriyor. Bu kesimin sorunlarını çözüm önerileriyle birlikte sürekli gündeme getiriyoruz ama çözümsüzlükte de hâlâ ısrar ediyorlar. Hep söylüyoruz, esnaf ve sanatkârlar istihdam yaratma bakımından işsizliğe çare, ürettikleri ürünlerle de krize karşı güvencelerimizdendir. Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonunun verilerine göre, 2019'un Ocak-Ekim döneminde açılan iş yeri sayısı 2018'in aynı dönemine göre 0,5 azaldı. Yine 2018'in ilk on ayında 87.258 kapanan iş yeri sayısı yüzde 4,3 gibi bir oranla artarak 2019'da 91.040'a ulaştı.

Seçim bölgem Adana'daki durum da maalesef, Türkiye genelinden farklı değil. Büyük kısmı son yıllarda olmak üzere, son on yılda 25 bin esnaf kepenk kapattı; Adana'nın istihdam yükünü çeken 55 büyük fabrika da maalesef kapısına kilit vurdu. Ayakta kalabilen esnafın giderleri artmış, gelirleri de maalesef azalmıştır. Bir örnek verecek olursak neredeyse her mahalleye, her caddeye bir süpermarket açıldı. İktidara yakın sermaye gruplarının kontrol ettiği bu market zincirleri mahallemizdeki bakkal amcağı yaşayamaz hâle getirdi. Şimdi “Yasa çalışması yapıp bakkallara ve küçük esnafımıza nefes aldıracağız.” diyorsunuz, maalesef geç kaldınız.

Bu vesileyle, tüm esnaf ve sanatkârlarımızın iş ve işleyişlerini düzenleyecek bir esnaf bakanlığı kurulması önerimizi bir

kez daha buradan yinelıyoruz. AVM'ler karşısında esnafı ezdirmeyin dedik ama siz ne yaptınız? 2014'te Türkiye genelinde 361 AVM bulunuyordu, bugün bu rakam 432'e yükseldi ve maalesef giderek de artıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Adana'da on binlerce kişiyi istihdam eden, kentin ekonomisine büyük değer katan 3 büyük fabrikayı maalesef kapattınız ve yerlerine 3 tane büyük, yeni AVM yapıldı. Bu, aslında, ekonomi yönetiminizi de ortaya koyuyor yani üreten değil tüketen toplum.

Sayın milletvekilleri, bu sektörle ilgili yeni bir düzenleme yapılması zorunluluk hâline geldi, tehlike çok büyük; artık hepimizin cebinde bulunan akıllı telefonlar bir alışveriş platformu hâline geldi. Sanal alışveriş siteleri çığ gibi büyümekte. 2010 yılında sanal alış işlem sayısı 7 milyon 900 bin iken maalesef bugün bu rakam 51 milyon 600 bine çıktı. 2010 yılında 1 milyar 300 milyon TL olan alışveriş miktarı şu an 16 milyar 3 milyon TL'ye yükseldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ORHAN SÜMER (Devamla) – Değer üreten, istihdam sağlayan fabrikaları kapattınız, yerlerine gösterişli AVM'ler yaptınız. Doyum noktasını aşan bu sektör artık sanal alışverişe teslim olmak üzere. Türkiye'nin bir AVM çöplüğüne dönüşmeden önlem alınması artık bir zaruret.

İnternet üzerinden alışverişin artmasıyla birlikte tüketiciyi aldatan kampanyalarda bir artış söz konusu. Bu konuda Ticaret Bakanlığının daha etkin bir önlem alması gerekmektedir diyorum.

Maalesef bu bütçeye "hayır" diyeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'e ait.

Buyurun Sayın Tokdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi çerçevesinde Helal Akreditasyon Kurumuyla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Ülkemizi İsrail'in tohumuna, Latin Amerika'nın angusuna, Bulgaristan'ın samanına muhtaç eden iktidar, bugün, önümüze, bütçe kalemlerinden biri olarak Helal Akreditasyon Kurumunun bütçesini koyuyor. Nerede kaldı Türk malı, nerede kaldı yerli üretim? İktidarınız boyunca hepsini yok ettiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Kurum, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle 2018 yılında helal uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite etmek, bu kuruluşların ulusal ve uluslararası standartlara göre faaliyette bulunmalarını temin etmek üzere kurulmuştur. Türkiye'de helal akreditasyon hizmeti sunma yetkisine sahip tek kurum olarak görev yapmaktadır. 2018 yılında kurulan ancak 2018 yılından 2019 yılının Kasım ayına kadar herhangi bir başvuru olmadığı hâlde iki yılda 8,8 milyon lira harcayan bu Kurumun harcamalarının artık harama dönüştüğünü söyleyebiliriz. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Haram!

İSMET TOKDEMİR (Devamla) - Kurulduğu günden bugüne ne yurt dışında temsilcilik açmış ne de bir ruhsat vermiştir. Peki, ne yapmış? 2018 yılında kurulduktan sonra 5 yönetim kurulu üyesi, 4 daire başkanı, 50 kişilik personeli olan Helal Akreditasyon Kurumuna 1.007 metrekare hizmet binası tahsis edilmiş, hizmet binası için de 3 milyon 150 bin lira para harcanmıştır. Kâğıt üzerinde var olan, samimi ve gerçekçi olmayan, aynı zamanda hiçbir hizmet sunmayan Kurumun 2020 yılı bütçesi de yüzde 8,1 olarak artırılmıştır.

Asıl olan, hem dinî inançlarımıza uygun üretim yapan hem halk sağlığını tehdit etmeyen yerli üreticiyi korumak ve teşvik etmek olmalıdır. Helal sertifika vermeden önce, GDO sorunu çözülmesi gereken bir konudur. Bir yandan GDO'yla gereken mücadeleyi göstermeyeceksiniz, diğer yandan da "helal sertifikası" diyeceksiniz. Bu, sakat bir anlayıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye'de helal gıda sertifikası verilme meselesi henüz arzu edilen hedefe ulaşamamıştır. Dünyada en fazla helal gıda sertifikası veren ülkelerin başında Brezilya ve Yeni Zelanda gelmekteyken yüzde 99'u Müslüman olan ülkemizde bugüne kadar maalesef hiç helal gıda sertifikası verilememiştir.

Değerli milletvekilleri, dünya ticaret hacmi parametreleri dâhilinde görüyoruz ki helal gıda konusunda devlet ve özel sektör olarak topyekûn bir seferberlik gerekmektedir. Bu seferberlik hem yurt sathında hem de ihracata yönelik bir seferberlik olarak düşünülmelidir. Türkiye'nin, İslam coğrafyasındaki ticaret payı artırılmamıştır.

Ayrıca, helal sertifikasının yalnız gıda sektöründe değil, tekstil, medikal, kozmetik ve eczane ürünlerinde de dünyayla senkronize ve paralel olarak hayata geçirilmesinin önü açılmalıdır, bu alanda özel sektör teşvik edilmelidir.

Eski Ekonomi, şimdiki Ticaret Bakanlığına bağlı olarak kurulan Helal Akreditasyon Kurumunun kalın maddelerine bakıldığında, aslında oluşturulan Kurumun Müslümanların beklentilerini hiç de karşılayamayacağı açık şekilde görülmektedir. Büyük rakamlarla, apar topar kurulan bu Kurum, sadece birilerine makam, mevki vermek ya da istismar için mi kuruldu? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Allah, her kuluna helal gıdayı, helal yaşamayı, helal düşünmeyi, haram ve kul hakkı yememeyi nasip etsin diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan Bey'e aittir.

Buyurun Sayın Tarhan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 2020'de 7,9 milyar Türk lirası olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi, sanayinin sorunlarını çözmeye değil, görmezden gelmeye odaklanmış. Otomotiv, kimya, tarım, üretim sanayi çökerken, savunma sanayinin göz bebeği Tank Palet Fabrikası Katarlılara peşkeş çekilirken, onlarca firma girdi maliyeti yüksekliği için Türkiye'yi terk edip Bulgaristan, Romanya ve Polonya'ya giderken Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ne yapıyor, merak ediyoruz. Türkiye'deki 320 organize sanayi bölgesinin yarısında doğal gaz yok, transfer ağı için yolu yok, liman bağlantısı yok, raylı sisteme ulaşım yok, üretim durmuş; organize sanayi bölgelerindeki fabrikalar ya satılık ya kiralık.

Sayın Bakan, sanayi ağır hasta, siz sürekli aspirin yazıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Artık, sanayiye ağrı kesici değil; ameliyat lazım, ameliyat.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasının yolu üretim yapmak ve sanayi yatırımlarını artırmaktır. Üretim için araştırmak, bilgiye erişmek gerekir. Ne var ki biz, AR-GE'ye yatırım yapmıyoruz; 2020 bütçesinde özel sektör yatırımları dâhil AR-GE payı yüzde 1,4. Dünya, Sanayi 4.0 Devrimi'ni tartışırken biz, bir telefon markası kadar, araştırmaya, bilime, teknolojiye yatırım yapmıyoruz. Türkiye AR-GE'ye yatırım yapan 42 ülke içerisinde 24'üncü. AR-GE yatırımları yapmadan, teknoloji üretmeden, bilim ihraç etmeden dünyadaki gelişmeleri nasıl yakalayacaksınız? Bırakın AR-GE'ye yatırım yapmayı bilimsel çalışmaları gerçekleştirecek, buluşlar yapacak bilim insanlarını ülkemizde tutamıyoruz. Beyin göçü her sene yüzde 22 oranında artıyor, iyi eğitim almış donanımlı gençlerimizi ülkemizde tutamıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 bütçesinde bilim, teknoloji, üretim yok; sanayi, ihracat yok; emekli, öğrenci, asgari ücretli yok; en önemlisi, halk yok, halk için yapılan hiçbir şey yok. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bütçede ne var diyecek olursak: Asgari ücretlinin, emeklinin, öğretmeninin, işçinin maaşından kesilen vergiler, üreticinin sırtına yüklenen ödemeler var. Kamu İhale Yasası'nı hiçe sayanlara, yandaş inşaat şebekelerine servet yağdıran düzenlemeler var. Sayıştay raporlarını görmezden gelen, çevreyi talan eden uygulamalar var. Bu bütçede gariban vatandaşa borç, yandaşa ihale, üreticiye maliyet yükü, vatandaşa onlarca çeşit vergi, bir de saray saltanatının masrafları var. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP iktidarı vatandaşın derdinden anlamaz; onlar inşaat bütçesinden, harçtan, çimentodan, doğa katliamından, ranttan, sermayeden anlar. Onu da kendileri beceremez, yap-ışlet-devret yöntemiyle satar, komisyonu cebe atar. Bu nedenle, 2020 bütçesi yandaşı, rantçıyı, komisyoncu, saray kabinesini mutlu etse de haktan, hukuktan, adaletten uzaktır. Geçmişte hep kemer sıkılmaktan bahsedilirdi, AKP iktidarı milletin kemerini değil, boğazını sıkıyor, boğazını.

Bu bütçeye ret oyu vereceğimi beyan edip Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İzmir Milletvekilimiz Sayın Mahir Polat'a ait.

Buyurun Sayın Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHİR POLAT (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Son bakıştaki o gözler kaldı aklımızda." Otuz dokuz yıl önce faşist darbeciler tarafından yaşı büyütülerek katledilen Erdal Eren hâlâ on yedi yaşında, saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili milletvekilleri, Sayıştay raporlarına yansıyan fakat kamu bütçesinde görülmeyen kayıp milyonları, yönetmelik ve mevzuat dışı uygulamaları, gümrüklerdeki sorunları burada konuşacak olursak beş dakika değil, bize günler yetmez. Yine de birkaç önemli hususa değinmek istiyorum: 2018'de kepenk indiren esnaf sayısı bir önceki yıla göre yüzde 10 artışla 106.167 oldu. Yine, aynı dönemde 12.564 adet şirket kapandı, konkordatosu kabul edilen şirket sayısı 1.549. Bunlar, bizler için sadece bir rakam olmamalı -Türk ticaretinin geldiği nokta- orada çalışan ve işletenler için de bir yaşam olduğunu hatırlamalıyız.

Sağlıklı bir üretim yapısı oluşmadan, sağlıklı ve sürekli bir ticaretten söz edemeyiz. Tarımda, yanlışlar ve denetimsizlik sonucunda, dövize dönmesi gereken ürünlerimizin -bugün de görüyoruz narda olduğu gibi- Rusya kapısından ya da başka ülkelerin kapısından sağlık nedenleriyle döndüğünü, bu anlamda, Bakanlığın, denetleme görevini eksik yaptığını görüyoruz; bu ürünler çöp oluyorlar.

Özellikle, kırsalda yoksulluğun giderilmesi için olmazsa olmaz temel taşlardan bir tanesi kooperatifleşmedir. Doğru desteklenen bir üretim kooperatifi, tarımsal üretim kooperatifi göçü tersine çevireceği gibi göç alan kentlerdeki sosyal dokunun bozulmasına da engel olacak ve insanların doğduğu yerlerde doymalarını sağlayacağı gibi, kentlilerin de iyi ve sağlıklı gıdaya ulaşımını sağlayacaktır. Kooperatifçilik konusunda, İzmir Büyükşehir Belediyesi, rol model olarak Bakanlık tarafından iyi incelenmeli çünkü Türkiye'ye mal olmuş Tire süt, Bayındır çiçekçilik, Bademli kooperatifçiliği orada rol model olarak alınabilir.

Ticaret Bakanlığının internet sitesine bakıldığında, işgial konularından bir tanesi olan kooperatifçilikle ilgili son dört yıldır veri paylaşılmıyor, neden paylaşılmadığını anlamakta zorluk çekiyorum. Eğer veri girişleri sağlıklı sağlanmış olsaydı, özellikle 31 Mart seçimlerinden sonra İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Tunç Soyer ve Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin kooperatifçilikle ilgili projeleri sonrasında kooperatifçilikte, tarımsal üretim kooperatifçiliğinde artışı gördük. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Cumhuriyet Halk Partili yerel yöneticiler, kooperatiflerin desteklenmesi konusunda çalışıyor fakat Bakanlık çalışmıyor. Yerel yönetimlerin yapabildikleri, imkânları bir noktaya kadarken Bakanlığın imkânları çok daha büyüktür. Kırsalda yoksulluğu giderebilmek için tarımsal üretim kooperatiflerinin mutlaka bir devlet politikası hâline dönüştürülmesi gerekmektedir.

Ülkemizde sağlıklı üretim planlaması yapılmaması ve girdi maliyetlerinin yüksek olması sebebiyle, temel gıdalarımızı bile sekiz yıldır iç savaşın pençesinde boğuşan, vatandaşlarının bir kısmını savaşa kurban veren, bir kısmını mülteci veren ülke olan Suriye'den ithal eder duruma geldik. Patatesimizi, soğanımızı, sarımsağımızı, zeytinyağımızı ve kuru baklagillerimizi geçtiğimiz yıl ithal ettik. Hiçbir dış ticaret normuna uymadan bunlar bizim ülkemize geldi. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili arkadaşlar, bu hafta Yerli Malı Haftası. Sürekli yerli ve millî olmaktan bahseden Hükümetinizden hiç kimse Yerli Malı Haftası'yla ilgili bir şey söylemedi.

SALİH CORA (Trabzon) – İHA'lar, SİHA'lar...

MAHİR POLAT (Devamla) - Bizim yaş grubumuzdaki arkadaşlar Yerli Malı Haftası'nda okula giderken yerli gıda ürünlerinin yanında bir de Sümerbank basması bir parça götürürdük.

SALİH CORA (Trabzon) – Şimdi İHA'ları, SİHA'ları götürüyoruz.

MAHİR POLAT (Devamla) – Şimdi, Sümerbank'ın yerinde yeller esiyor. Yerli gıdalar yok maalesef. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili arkadaşlar, devlet destekli tek markalaşma olan TURQUALITY'nin kapsamı, amacı bellidir, Türk mallarının uluslararası pazarda desteklenmesi ve değerinin artması için çalışmaktadır. Yine, TURQUALITY'le ilgili, Sayıştay raporlarına yansıdığı kadarıyla, maalesef, Türk firmaları dışında yabancı sermayeli firmaların desteklendiği yazmaktadır.

Sevgili arkadaşlar, yine, Türk ekonomisinin dışa açılımı ve Türk sanayisinin rekabet gücünün artırılması bakımından son derece önemli bir yere sahip olan Rekabet Kurumunun regülasyon işlevini gereği gibi yerine getirebilmesinin yolu organik ve işlevsel olarak bağımsızlığının korunmasıdır. Eğer bunu istiyorsak anayasal güvence altında Rekabet Kurumunun bağımsızlığını sağlamak zorundayız. Kurumun bağımsızlığının sağlanabilmesinin bir yöntemi de bir yolu da siyasetçilerin adamlarının yerine, liyakat sahibi insanların Kurumda görevlendirilmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MAHİR POLAT (Devamla) – Bağımsız denetim hakkına sahip olan bu Kurul –bünyesini- bugün siyasi bir reflekse yaslanarak yönetiliyor durumdadır.

Sevgili arkadaşlar, sonuç olarak, gıdamız Suriye'den, silahımız Katar'dan, yerli ve millîliğimiz yok olmuş durumda. Bu ülkenin daha şeffaf, hesap verilebilir, hesap sorulabilir, kurumları oturmuş bir şekilde yönetilmesi gerekiyor. Yani sizin sonunuz geldi, zaman Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarı zamanıdır çünkü Türkiye iyi yönetilmeyi hak ediyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET KAYA (Trabzon) – Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı hakkında söz almış bulunuyorum. Genel Kurulumuzu ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.

2002'de AKP iktidara geldiğinde Trabzon'un milletvekili sayısı 8'di, sonra 6'ya düştü. Neden düştü biliyor musunuz arkadaşlar? Çünkü Karadeniz sürekli göç verdi, nüfusumuz azaldı. Birçok insanımız iş bulamadıkları ve geçinemedikleri

gerekçesiyle şevkle sevdikleri topraklarını terk edip gurbete gitmek zorunda kaldı. On yedi yıllık iktidarınızda bir iş sahası açmadınız Karadeniz’de. Üretime ve istihdama yönelik hiçbir yatırım yapmadınız. Trabzon’da olanları da ya sattınız ya kapattınız ya da başka yerlere taşıdınız. “Çömlekçi Kentsel Dönüşüm Projesi” dediniz, on yıl oldu, bir adım yol alamadınız. “Güney Çevre Yolu” dediniz, demir yolu dediniz, dediniz, dediniz. Sadece dediniz, vadettiniz ama yapmadınız. Hayalî projelerle, boş sözlerle Türkiye’yi ve Trabzon’umuzu mağdur ettiniz, oyaladınız, aldattınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu konuda çok mahirsiniz. Zam yaptınız, milletle alay eder gibi adına güncelleme dediniz. Kaynaklarını çarçur ettiniz, yoksullaştırdınız, tarihimize ilk kez patates, soğan kuyruklarıyla tanıştırdınız, sonra da fakir fukaranın 1 lira daha ucuza patates, soğan alabilmek için girdiği bu kuyruklara “varlık kuyruğu” diyebildiniz.

Vatan toprağını sahipsiz bırakarak Süleyman Şah Türbesi’ni kaçırdınız ve bu utanç dolu hezimet zafer diye yutturmaya çalıştınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Tank Palet Fabrikamızın işletme hakkını yirmi beş yıllığına hem de yabancı ortaklı bir şirkete resmen peşkeş çektiniz, bunun adına özelleştirme diyebildiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Matematiğe bile yalan söyletmeye çalıştınız. Her şeye zam yaptınız, fiyatları 2 kat artırdınız, sonra da çıkıp “Enflasyon tek haneye düştü.” diyebildiniz. “Para yok.” dediniz, emeklilere sadece yüzde 5 zam yaptınız. Emeklimiz aç dururken, emeklimiz geçinemezken kendi evlatlarımız, kendi gençlerimiz işsiz dururken, Suriyelilere 40 milyar dolar yardım yapmakla övünebildiniz. Yaptığınız hataları, yanlışları, beceriksizlikleri hep dış güçlere mal ettiniz. Çocukların oynadıkları oyunların bile bir kuralı varken, siz ülkede kural bırakmadınız. Tüm kuralları menfaatleriniz için yok ettiniz. O bulanık suyla dolu havuz medyanız eliyle ülkede her şeyi güllük gülistanlık gösterdiniz, sorunları görmezden geldiniz, duymazdan geldiniz ama gerçekler öyle değil. (CHP sıralarından alkışlar) İşsizlik, yolsuzluk, yoksulluk, adaletsizlik her yerde, ülke yönetilemiyor, ekonomimiz büyük sıkıntı içinde, mutfaklarda yangın var, paramız sürekli değer kaybediyor.

Bakın, bir örnek göstereceğim sizlere: Bu, 200 TL arkadaşlar, bugün birçok vatandaşımızın cebinde olmayan bir para. Bu 200 TL 2009 yılında tedavüle çıkmıştı hatırlarsınız. 2009’da bu 200 TL tedavüle çıktığında bu parayla, bu 200 TL’yle 90,6 avro alabiliyorduk, bugün 30,9 avro alabiliyoruz. Yani on yılda 59,7 avromuz uçup gitmiş arkadaşlar.

SALİH CORA (Trabzon) – O 6 sıfırı biz attık oradan Sayın Vekilim.

AHMET KAYA (Devamla) – Evet, bakın arkadaşlar, diyebilirsiniz ki: “O Avrupa Birliği parası, değerli olabilir.” Hemen yanı başımızda komşumuz Gürcistan var, gidenler vardır; Gürcistan larisı, yine bu 200 TL tedavüle çıktığında, 2009 yılında 222 Gürcü larisı alabiliyorduk bu parayla, 200 TL’yle, şimdi 97,5 lari alabiliyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Alım gücüne bak, alım gücüne; alım gücüne bakın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Alım gücü mü kaldı?

AHMET KAYA (Devamla) – 124,5 larimiz erimiş arkadaşlar, erimiş, erimiş arkadaşlar. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Dinleyin arkadaşlar.

AHMET KAYA (Devamla) – Evet, dinlerseniz arkadaşlar.

Arkadaşlar, beceriksizliğinizle paramızı resmen pula çevirmişsiniz. Çünkü bu ülkede üretimi bitirdiniz.

Bakın, bir fotoğraf daha göstereceğim sizlere, bu fotoğrafa iyi bakın arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bu fotoğrafa Sayın Bakan, sizler de iyi bakın. Bakın, eşsiz liderimiz Mustafa Kemal Atatürk bir portakalla neler yapmış arkadaşlar. Bu portakallar 1930’lu yıllarda İtalya’dan getirildi, biliyorsunuz. Bu portakallar bakın neye dönüştü? Sonra, bu portakallarla Ege’de, Mersin’de ve Antalya’da aşılamlar yapıldı, üretim yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

AHMET KAYA (Devamla) - Sonra, bu portakallarla İskenderun Demir ve Çelik Fabrikası, Nazilli Basma Fabrikası, Sümerbank Kayseri Bez Fabrikası, Şişecam Fabrikası, Aliağa Rafinerisi ve daha birçok fabrikamızı yapan Rusların parası ödendi. Türk sanayisinin omurgasını oluşturan bu tesisler sayesinde on binlerce insanımız iş, aş buldu, dışarıya bağımlılığımız azaldı ve ülkemiz milyonlarca dolar ithalatı kurtuldu. İşte, yerlilik böyle olur, millîlik böyle olur, fabrikalar kurarak, üretim yaparak olur. On yedi yıldır iktidardasınız, buna benzer bir örneğiniz var mı Allah aşkına ya? Bir örneğiniz var mı arkadaşlar ?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok çok...

AHMET KAYA (Devamla) - Bir fabrika, bir üretim tesisi kurdunuz mu? Gittiğiniz yol, yol değil. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Antalya’ya bir git.

AHMET KAYA (Devamla) - Atatürk’ün ışıklı yolundan yürüyerek, Atatürk’ün yaptıklarından ders alarak...

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Atatürk sadece CHP’nin değil, hepimizin.

AHMET KAYA (Devamla) - ...karma ve millî ekonomiyi üreten devlet, çalışan millet, liyakat üzerinde yükselen, adaletle bölüşen güçlü Türkiye’yi yeniden kurabiliriz, bunu başarabiliriz. Bu akılla olur, bilimle olur, üretimle olur, çivi çakmakla olur.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Cumhuriyet Halk Partisiyle olur.

AHMET KAYA (Devamla) - Ne acıdır ki şu an ülkeyi çivi çakanlar değil, çakılan her çivi satanlar yönetiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET KAYA (Devamla) – O yüzden bu sıkıntıları çekiyoruz. Siz 3Y’yle iktidara geldiniz “Yoksulluk, yolsuzluk ve yasakları bitireceğiz.” dediniz maalesef, memleketi ve milleti bitirdiniz. Ama bu böyle gitmeyecek, bu bozuk düzen değişecek. 3Y’yle iktidara gelmişsiniz, milletin ahını alarak gideceksiniz. O güne selam olsun diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, CHP sıralarından alkışlar)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Çok beklersiniz!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Çok beklersiniz!

BAŞKAN – Söz sırası Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık’ta.

Buyurun Aziz Bey. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 yılı bütçesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Sayın milletvekilleri, Güneydoğu Anadolu Projesi’yle ilgili söylenmiş binlerce söz var ancak çılgın projeler için ayrılan büyük miktarlar ülkenin kalkınması için maalesef ayrılmıyor. GAP bitirildiğinde sadece güneydoğunun değil, tüm Türkiye’nin tarımsal anlamda kalkınacağı ve ekonomik olarak rahatlayacağı herkes tarafından biliniyor ancak kaynakların nasıl kullanılacağı elbette bir tercih meselesidir. Üzülerek söylüyorum ki ülkemizin adına almış olduğunuz her kararda kendinizden başka hiç kimseyi dinlemez oldunuz. Milletin sesini milletin Meclisinden duymaz oldunuz. Milletimizi ilgilendiren konularda hâlâ kendinizi dinlediğiniz için hatalar yapıyorsunuz.

Bakınız, GAP'ta kilit rol oynayan Şanlıurfa'da 21'inci yüzyılda günde ortalama iki üç saat elektrik kesintisi yaşanıyor. Yanlış ve ucuz politikalarınızın yüzünden bugün Suruç Ovası bataklık hâline dönmüş vaziyette. Siverek'te sorunlar bitmiyor değerli arkadaşlar. Bu tablo, bu fotoğraflar Siverek'e bağlı olan kırsal mahallelere ait. 21'inci yüzyılda kadınlar, çocuklar eşek sırtında su taşıyor, eşek sırtında? Bunu görüyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi sizin vicdanınıza sesleniyorum: Birakin iki üç saat, evinizde sadece bir saat suların kesildiğini, elektriğin kesildiğini düşünün, işte, o zaman Siverekliyi, Şanlıurfalıyı anlayacaksınız.

Bakın, bir muhtarımız ne diyor? "Bizim içme suyu projemiz 7 kez iptal edildi" diyor. "Köyümüzün yolunu da köylüden topladığımız parayla yaptık. Sesimizi duyan, yüzümüzü gören yok." İşte, sizin Şanlıurfa'ya verdiğiniz değer bu.

Değerli milletvekilleri, bir başka fotoğraf göstermek istiyorum. Bu fotoğraf Ceylânınar, Viranşehir ve Siverek'ten. Bu fotoğraflarda, Siverek'te, Viranşehir'de çocuklarımızın okula kavuşmak için verdiği mücadeleye bakın, yazık değil mi? Bu çocukların yerine kendi çocuklarınızı düşünün. Soruyorum size: Hani 2014 yılında çıkarılan Büyükşehir Yasası'yla tüm köylere hizmet gidecekti, hani büyükşehir belediyeleri bütün hizmeti yapacaktı? İşte, o yasayla, köy kültürümüzü ortadan kaldırdınız, köylüyü perişan ettiniz. Çiftçinin hâli zaten içler acısı. Diyorsunuz ya "Çiftçimize şu kadar destek verdik, bu kadar destek verdik." Doğrudur, haklısınız, çiftçiye destek verdiniz ancak çiftçiye destek vermeyi sadece kredi vermek sandınız, verdiğiniz krediyle çiftçi yaşıyor sandınız, halktan koptunuz. Çiftçi şu an yaşamıyor, çiftçi uzun zaman önce öldü; çiftçinin Fatiha'sını okudunuz, haberiniz yok.

Bu tabloyu size göstermek istiyorum, çiftçimizin elektrik faturası. Değerli arkadaşlar, bakın, bir fatura 265.868,88 TL. Eğer bu fatura 2020'ye bir gün sarkarsa 313.860,65 TL olacak, çiftçi bir gün için 50 bin TL faiz ödeyecek.

Sayın milletvekilleri, çiftçi, girdi fiyatlarının yükselmesinden dolayı, bırakın kâr etmeyi, maliyetini karşılayamaz oldu, çiftçi elektrik borcunu ödeyemez oldu. Bu da yetmezmiş gibi, çiftçiye bir nebze olsun iyi gelen desteklemelere borcundan dolayı bloke koydunuz.

Sayın Cumhurbaşkanı hep söylüyor ya "Bay Kemal, Bay Kemal; traktör fabrikaları çiftçimize traktör yetiştiremiyor."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

AZİZ AYDINLIK (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanım, bahsettiğiniz bu traktörler artık tarlada değil, 81 ilin yediemin depolarında ve galerilerde yatıyor. Hacizden dolayı çiftçinin, esnafın, köylünün, sanayicinin araçları da yediemin depolarında yatıyor. Sizin ve milletvekillerinizin bundan bilgisi var mı acaba?

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'ye ait.

Buyurun Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyeti ve ekranları başında bizleri izleyen milletimizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Doğu Anadolu Projesi 16 ili kapsamaktadır. Bu illerimiz; Ardahan, Ağrı, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Elâzığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Tunceli, Van ve Sivas illeridir. Doğu Anadolu Projesi yapılırken amaç, bu bölgenin sosyoekonomik anlamda kalkınmasına katkı vermek, bu bölgedeki insan göçünü önlemek, doğudan batıya olan göçü önlemektir; bu amaçla kurulmuştur. Bu projeleri ve bu hedefleri gerçekleştirmek için de 2011 yılında Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kurulduktan sonra 2014 ve 2018 yılları Eylem Planı'nı hazırlamıştır. Bu eylem planlarında bölgeyi kalkındıracak birtakım projeler var. Bu eylem planında tamı tamına 77 adet eylem, 276 adet de altyapı projesi vardır. Peki, Kalkınma İdaresi Başkanlığı geçen dönem kendisine verilen bütçeyle bu eylemleri, bu projeleri gerçekleştirebilmiş mi? Bunun için Sayıştay raporlarına bakmakta yarar var. Sayıştay raporlarına baktığımızda eylemlerin yüzde 34,62'si, altyapı projelerinin ise neden yüzde 45,17'si tamamlanabilmiş. Sayın Bakanım, bu projeler neden tamamlanmamış? Bu projeler neden tamamlanmamış çünkü para yok. Evet, Hükûmetiniz döneminde parayı bitirdiğinizi DAP kapsamındaki projelere 2019 yılında ayırmış olduğunuz paradan da anlıyoruz.

Bakınız, DAP kapsamındaki 250 yataklı Muş Devlet Hastanesine 2 TL ayırmışsınız. Erzincan Ballı Barajı için 50 TL harcamışsınız. Bingöl Genç Sulama Projesi'ne 50 TL ayırmışsınız. 250 yataklı Bingöl Devlet ve Çocuk Hastanesine 2 TL ayırmışsınız. Elâzığ Kuzova Pompaj Sistemi'ne 3 TL ayırmışsınız. Ardahan-Tiflis demir yolu hattına 20 TL ayırmışsınız. Dolayısıyla bu ayırdığınız paradan, bu ayırdığınız bütçeden ülkeyi ekonomik olarak nereye getirdiğiniz tam olarak anlaşılmaktadır.

Projelere gelince para yok ancak başka şeylerde parayı bulmakta bayağı maharetlisiniz. Mesela, Sayıştay raporlarına baktığımızda ve sarayın 2018 yılı kesin hesaplarına baktığımızda, sarayın sadece temsil ve tanıtma giderlerine 48 milyon lira para harcayabiliyorsunuz; temizleme ekipmanlarına 3 milyon lira para harcayabiliyorsunuz; giyecek, mefruşat ve tuhafiyeye 10 milyon lira para bulabiliyorsunuz. Bu işlere para var, Muş Hastanesine para yok. Bu işlere para var yollara, demir yollarına para yok; öyle anlaşıyor ki iktidarınız "İtibardan tasarruf olmaz." anlayışıyla çalışmalarına devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, bu aralar DAP kapsamında bulunan Bitlis'in Ahlat ilçesinde bir inşaat sessiz bir şekilde hızla büyüyor. Bu inşaat, DAP'ı kalkındıracak bir fabrika inşaatı mı? Hayır. Van Gölü kıyısında insanların tedavi olması için yapılan bir hastane midir? Hayır. Bu inşaat, saray inşaatı arkadaşlar, saray inşaatı ve bu inşaatı tam 30 milyon lira para ayırmışsınız, 30 milyon. (CHP sıralarından alkışlar) Muş Devlet Hastanesine 3 TL, saraya 30 milyon; işte iktidarınız, işte iktidarınızın ekonomi politikası!

Değerli arkadaşlar, iktidarınız son dönemlerde özellikle uygulamalarıyla, yaptığı icraatlarla hukuk devleti ilkesinden hızla uzaklaşmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Ben milletin kürsüsünden hukuk devletinin ne olduğunu sizlere kısaca hatırlatmak isterim.

Hukuk devleti, eylem ve işlemleriyle hukuka uygun davranan devlettir. Hukuk devleti, insan haklarına saygılı olan devlettir, hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren devlettir. Hukuk devleti, yargı denetimine açık devlettir ancak Ahlat sarayında Anayasa Mahkemesinin haziran ayında vermiş olduğu karara rağmen siz hukuk tanımadan saray inşaatını sürdürüyorsunuz. İşte, sizin hukuka, işte, Anayasa'ya olan saygınız bu fotoğrafta değerli arkadaşlar, değerli iktidar milletvekilleri. Anayasa Mahkemesinin verdiği kararlar, mevcut Anayasa'mıza göre tüm kamu kurumlarını bağlar, sizi de bağlar. Siz, öyle anlaşıyor ki hukuk devletini unutmusunuz, Anayasa'yı unutmusunuz. Öyle anlaşıyor ki siz Anayasa'dan, millettan korkmuyorsunuz, bari Allah'tan korkun diyor, Genel Kurulunuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'de.

Buyurun Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KOP Kalkınma İdaresi

Başkanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Geçen yıldan bu yana KOP bölgesinde değişen pek bir şey yok, bölgedeki projeler bir türlü bitmek bilmiyor. KOP'un hikâyesi de çiftçinin hikâyesine dönmüş durumda. Atasözünde denildiği gibi, çiftçinin karnını yarmışlar 40 tane gelecek yıl çıkmış; o hesap, KOP'taki projelerin bitimi de hep seneye, hep seneye. Mesela, Konya-Karaman hızlı tren hattı, Karaman Çevre Yolu, Konya Ovası'nı sulamaya yönelik projeler bir türlü bitirilemiyor.

Türkiye'nin tarım alanlarının beşte 1'inin bulunduğu KOP bölgesinde su sıkıntısı nedeniyle yaşamsal öneme sahip tarımsal faaliyet durma noktasında. Bu sorunun çözülmesi için bölge dışındaki kaynaklardan bölgeye su getirilmesi, bölgedeki sınırlı su kaynaklarının da tasarruflu kullanılmasının sağlanması gerekmektedir. Mesela, Karaman'daki barajlarda basınçlı kapalı sulama sistemine yeterli düzeyde geçilememiştir. Bir an evvel bu yoldaki projeler hayata geçirilmelidir. Bölgede su kaynakları yetersiz olduğundan kuyu sulaması yaygındır. Bu sebeple, bölge çiftçisinin en büyük girdisi, tarımsal sulamada kullandığı elektrik maliyetidir. Tarımsal sulamada en çok elektrik kullanan ilk 10 ilden 3'ü Konya, Aksaray ve Karaman'ın bulunduğu KOP bölgesine devlet kayıtsız kalmaktadır. KOP'ta elektrik desteklenmezken, 2018 tarihli Başbakanlık kararıyla Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Siirt, Şırnak ve Batman illerinde tarımsal elektrik beş yıl boyunca desteklenmektedir. Tarım Bakanına sordum, cevap vermedi. Bir kez daha sorayım: KOP bölgesi çiftçisi üvey evlat mı ki sayılan 6 ilde elektriği desteklerken KOP illerinde desteklemiyor, elektrik faturasıyla kök söktürüyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın arkadaşlar, ucube bir sistem icat ettiniz, vatandaşın korktuğunuz için de adını Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi koydunuz. Getirdiğiniz tek adam rejiminde, bütçeyi, siyasi kimliğe ve sorumluluğa sahip seçilmiş kişiler hazırlamıyor; bütçenin savunulması ise AK PARTİ Grubuna düşüyor. AK PARTİ'nin halka karşı siyasi sorumluluğu var. Bu yüzden, sokağa çıkınca halk hesabı size soruyor. Arkadaşlar, davul sizin sırtınızda, tokmak bakanların elinde; bakanlar çalışıyor, size söylüyorlar. Bunu siz yaptınız. Şimdi, bu yaptığınızı kendiniz de beğenmiyorsunuz, "Bakanlara ulaşamıyoruz." diye şikâyet ediyorsunuz, ulaşsanız bile dinleyen yok; ulaşamazsınız arkadaşlar, ulaşamazsınız. Size ihtiyaçları yok ki; baktıkları tek yer saray. Bunu siz yaptınız. Kendi düşen ağılamaz.

Getirdiğiniz sistem nedeniyle Meclisin gündemi ile milletin gündemi hiç örtüşmedi. "Milletin gündemini biz konuşalım." deyince de kızılıyorsunuz. Mesela, AK PARTİ sözcülerinin ve Cumhurbaşkanının "erken emeklilik" diyerek halka yanlış anlattığı bir EYT meselesi var. EYT, erken emeklilik değildir arkadaşlar. EYT yaşa değil, AK PARTİ'ye ve söz verdiği hâlde EYT'yi unutan MHP'ye takılmıştır. "EYT'li" denilen kişiler, işe başladıklarında geçerli olan emeklilik şartları değiştirilerek emeklilik hakları gasbedilen emekçilerdir. Üstelik sonradan çıkarılan kanunla hukuk hiçe sayılıp geriye yürütülerek yapılmıştır bu. Bakın, bu ülkede 3.600 günden, 4.500 günden, 7.200, 9.000 günden emekli olanlar var ama bunun yanında 10.000 günden, 11.000 günden, 12.000 günden emekli olamayanlar, 15.000 günden emekli olamayacaklar var. Hani nerede adalet? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri; Meclis, milletin derdine çare üretmiyor. Milletin derdini bir dinleyin, vallahi, derdinizden utanırsınız. Milletin derdi açlık, milletin derdi işsizlik, milletin derdi yoksulluk, milletin derdi adaletsizlik, milletin derdi çaresizlik, milletin derdi yarınsızlık. Bunlar size dert mi? Değil.

Bütçeyi hazırlayanlar, milletin kaynaklarını sarayın emrine, vergi borcu affedilen iş adamlarına, Tank Palet Fabrikasının peşkeş çekildiği Ethem Sancak gibi yandaşlara yönlendiriyor. İşsizlere, KYK borcu olan gençlere, zam isteyen memura, enflasyonun ezdiği emekliye, esnafa, çiftçiye, EYT'lilere gelince de "Kaynak yok." diyor, siz de savunuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Bir dakika daha lütfen.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Ama yokların acısı ne biliyor musunuz? AK PARTİ iktidarının artık vicdanı yok. Kürsüye çıkan AK PARTİ milletvekilleri ve bakanlar öyle bir Türkiye anlatıyor ki dinleyenlerin vicdanı sızlıyor.

AK PARTİ Genel Başkanı Erdoğan "Ümmeti bölüyorsunuz." demişti bir ara. Ümmet bölünür mü bilmem ama millet kan ağlıyor. Ümmetin çocuklarını lüks ciplere bindirdiniz, peki ya milletin çocukları ne oldu? (CHP sıralarından alkışlar)

Bütçede şu var, bu yok, bunların hepsi konuşulur ama esas olan şudur: Milletin çocukları açlıktan, işsizlikten, yoksulluktan, çaresizlikten intihar ediyor, ölüyor. Bunu bütçe görüşülürken konuşamayacaksınız da ne zaman konuşacaksınız? Hazreti Peygamberimiz "Komşusu açken tok yatan bizden değildir." diye buyurmamış mıydı? Onu da mı unuttunuz? Bari onu unutmasaydınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Samsun Milletvekili Sayın Kemal Zeybek'te.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (kısa adı KOSGEB) bütçesi hakkında söz almış bulunuyorum.

2018 yılı bütçesinde KOSGEB'e ayrılan miktar 2,2 milyar liraydı. 2020 yılı bütçesinde Sayın Bakanım, bu yıl ayrılan miktar 1,8 milyar. Bu, doğru bir şey mi? Aradan iki yıl geçmiş. İki yıldır ekonomi, bütçe yüzde 25 artmış, siz şu anda KOBİ'lere vermiş olduğunuz katkıyı yüzde 25 daha düşürmüştünüz. Bunun adı üretime destek değildir, üretime köstektir. Üretimi desteklemek için KOSGEB'in KOBİ'lere destek vermesi gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkede üretim olmadan, üretim sağlanmadan istihdam olmaz, üretime destek vermek gerekiyor. İşte bugünkü siyasal iktidar, mevcut durumyla, üretime destek olmak için değil; üretime köstek olmak için, dışardan ithal etmek için, dışardaki bir avuç azınlığa hizmet için bugün iş başındadır.

Değerli arkadaşlarım, 2020 yılı bütçesinden faize 138 milyar 900 milyon lira ödenek ayırmışlar. Şimdi bu bütçede KOSGEB'e, KOBİ'lere bu denli bir miktarın ayrılması yani 2,2 milyar lira gibi bir paranın ayrılması doğru değildir diye düşünüyorum değerli arkadaşlarım. Siz, 2016 yılında KOSGEB'in dağıtmış olduğu 50 bin TL'lik kredilere 10.500 lira kredi faizi verdiniz. Bunları siz yandaşlarınıza verirken... Sayıştay denetimleri, 2016 denetimleri, İstanbul'da 3.358 KOBİ'ye verilen desteğin usulsüz verildiğini göstermektedir. Şöyle ki bu kredilerde, KOBİ'lerin kaç kişi çalıştırdığı, bilançosunun, cirosunun ne olduğu, KOSGEB'e kayıtlı olup olmadığı ve KOSGEB'ten KOBİ'lere ayrılan 50 bin TL'lik kredilerin geri ödenmediği... Yandaşa verirken, yandaşı beslerken dahi üretim için destek verin, onları üretim için destekleyin, onların üretime katkısı varsa onlara destek verin, onlar da bizim ülkemizin insanları çünkü. Ama siz üretmeyen, üretmeden tüketen bir toplumu yarattınız, onlara destek veriyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu Hükûmet zamanında Avrupa Birliğinden kırsal kalkınmayı destekleme adı altında yüzde 75'i Avrupa destekli, yüzde 25'i ülkenin öz kaynaklarından karşılanan destekler sağlanmak isteniyor, yatırımlar yapılmak isteniyor. Siz, dışarıdan gelen yüzde 75'lik üretim destekli kaynakları dahi ortalama yüzde 55 olarak veriyorsunuz Sayın Bakanım. Bu yüzde 20'lik kaynağı nereye aktarıyorsunuz? Nerede yiyorsunuz? Kimlere veriyorsunuz bunları?

Değerli Bakanım, siz, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak sanayiciyi, esnafı, küçük esnafı korumak zorundasınız, onlara destek için varsınız. Siz -kendi Hükûmetiniz içerisinde- bu kurumda sanayiciyi, teknoloji için üretim yapan insanları koruyamıyorsanız görevinizin adını bilmek istiyoruz. Siz birileri adına mı varsınız? Uluslararası güçlerin ekonomik güçlerini sağlamak için mi buradasınız, yoksa küçük sanayicinin, esnafımızın üretim sağlamasına destek için mi buradasınız?

Değerli milletvekili arkadaşlarımız, bu bütçede, sanayici için, sanatkâr için, esnaf için, üreten için, eğitim için, barınma için, sağlık için hiçbir destek, hiçbir katkı yoktur. Bu bütçenin adı, Sayın Genel Başkanımızın söylediği gibi "Londra'da bir avuç azınlığa, bir avuç tefeciye para kazandırmanın, rant sağlamanın bütçesidir." (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarımız, ülke ekonomisini düştüğü bu durumdan, toplumu büyük bir borç yükünden kurtarmak için, bu ekonomide emeklilikte yaşa takılanlara, çiftçimize, besicimize, Tarım Kredi Kooperatiflerinden borç kullanan, Ziraat Bankasından borç bulan, hayvan kredisi kullanan tüm çiftçilerimize bir şekilde destek olmak gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Bitti, bitti... Zaten bayılacaksınız şimdi.

BAŞKAN – Toparlayalım...

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Çünkü Anadolu'da üretim yapan tüm çalışanlar, çiftçiler zor durumdadır. Bu zor duruma getiren Hükümet olarak on yedi yıldır bu ülkenin üzerinde bir balyoz gibi durdunuz, ekonomiyi rantçıya teslim ettiniz. Ülkedeki 5 tane şirkete bu ülkeyi peşkeş çektiniz. Ülkemizin gelir kaynaklarının tamamını sattınız. Siz, cumhuriyet tarihinde var olan, cumhuriyetin değerlerini, yapmış olduğu fabrikaları satan ve birilerine peşkeş çeken iktidar olarak tarihe geçeceksiniz.

Bu vesileyle, ülkemizin değerli insanları, bu Hükümetten kurtulmanın tek, yegâne temeli vardır; siz, önümüzdeki seçimde Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarıyla kurtulacaksınız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'a ait.

Buyurun Sayın Kılıç.(CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDÂ ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Standartları Enstitüsü ve Türk Patent ve Marka Kurumunun 2020 bütçeleri üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayıştayın Türk Patent ve Marka Kurumuyla ilgili raporuna baktığımızda, Kurumun temsil ve tanıtma giderinin 857 bin lira olduğunu, dövizin olumsuz değerlendirilmesinden dolayı 14 milyonluk kur farkı zararı oluştuğunu ve Kurum bilançosunda 2 milyon 25 bin liralık görev zararının yer aldığını görmekteyiz. Bu konuya ilişkin geçen ay "Bu kadar yüksek temsil gideri harcayan, Kurumun 2 milyonluk görev zararını oluşturan ve oluşmasına yol açan Kurum yöneticileri hakkında herhangi bir yasal işlem yapılmış mıdır veya yapılacak mıdır?" diye Bakanlığa sorduk. Tabii ki cevap alamadık, aynen bugün itibarıyla Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuzun verdiği 16.510 soru önergesinden 14.523 tanesine süresi içinde cevap alamadığımız gibi. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Türk Patent ve Marka Kurumu, başkan ile yöneticilerin babasının çiftliği gibi yönetilirken on yedi yıllık AKP iktidarında ülkede yeni bir marka yaratılamamıştır. Bu iktidar döneminde keşke değerli bir Türk markası yaratılsaydı da bugün burada bunları konuşacağımıza, bu markayla gururlanıp bunun sevincini hep beraber yaşayabilseydik.

Kurum bu hâldeyken Kurum Başkanı ne yapıyor diye baktık. Kurum Başkanı seyahat etmeyi, gezmeyi çok seviyor. Kurum Başkanı 2018 yılının iki buçuk ayını görevinin başında geçirmeyip yerini başkan yardımcılarına bırakmıştır. Hatta sadece il dışına çıkmamış, yurt dışına da çıkmıştır. Münih, Lahey, Singapur, Paris derken, yıl içinde aralıksız olarak görevinin başında durduğu en uzun süre sadece kırk bir gündür, sadece kırk bir gün. Tabii, kurumun başında Başkan olmayınca da kurum yöneticileri har vurup harman savurmıştır.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Adam AB'de görevli, resmî görevi var yani. Gitmesin mi?

SEVDÂ ERDAN KILIÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Türk Standartları Enstitüsüne de baktığımızda, görevi Türk standartlarını hazırlamak olan kurumun, personelinin yurt içi görevlendirmelerinde dahi konaklama bedelini avro cinsinden belirlediğini görüyoruz. Ülke yoksulluk içinde kırılırken hem "Millîyiz." deyip hem de bu kurumda yurt içinde dahi avro ödemesi yapılmasını gerçekten biz anlayamamaktayız. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

On yedi yıl boyunca, her sözü aldığınızda, vay efendim "Biz yerliyiz." vay efendim "Biz millîyiz." deyip ama bu kurumda yaşananlara bir tek söz etmemenizi kabul edemiyoruz. Biz biliyoruz ki sizin yerliliğiniz de millîliğiniz de hem sözde hem sahte. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, aslında iki kurumu beş dakikada değerlendirmek çok zor. Tabii, kurumu incelerken bir baktık hangi ülkeyle bir anlaşma yapmış diye, tabii karşımıza -şaşırmadık- yine Katar çıktı. Katar'la daha geçtiğimiz günlerde ticareti kolaylaştırmaya ve tüketicinin korunmasına ilişkin bir anlaşma yapılmış. Yahu, nedir bu Katar aşkınız! Tank Palet Fabrikasını peşpeş, keşpeş çektiniz... Ben de söyleyemedim, o kadar çok söylüyoruz ki artık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen alışık değilsin ki ona, onu alışık olanlar iyi söyler!

SEVDÂ ERDAN KILIÇ (Devamla) – Evet, Tank Palet Fabrikasını peşkeş çektiniz, uçan sarayı hediye aldınız, şimdi TSE'de Katar standartlarını belirliyorsunuz. Biz biliyoruz, Katar ile sizinkisi bir aşk hikâyesi ama bu aşk, ülkemize çok pahalıya mal oldu. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, bütçenin geneline baktığımızda bu bütçe aahlar vahlar bütçesi olmuştur. Bu bütçede, krediyle geçinmeye çalışan asgari ücretlinin aahı vardır. Bu bütçede, atanamayan öğretmenlerin aahı vardır. Bu bütçede, KYK borcunu ödeyemeyen üniversiteli işsizlerin aahı vardır. Bu bütçede, çocuğuna okul kıyafeti alamayan babanın, çocuğunu ısıtamayan ananın, eşini pazara götüremeyen kocanın aahı vardır. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bütçede, toplanan paraları ödenmeyen şehit yakınlarının, mahsulü tarlada kalan çiftçinin, üretemeyen sanayicinin ve kepenk kapatan esnafın aahı vardır. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

SEVDÂ ERDAN KILIÇ (Devamla) – Ve bu bütçede, hep ah yok, vah da var. Bizi burada ekranları başında izleyen vatandaşlarımızın, izlerken "Vah, vah, vah"ları vardır bu bütçenin üzerinde.

Bu sebeplerle, biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bu hayırsız bütçeye "ret" oyu vereceğiz ama bir söz var, onu da hatırlatmak istiyorum: "Atı alan Üsküdar'ı geçermiş de ah alan sıratı geçemezmiş." diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Kayseri Milletvekili Sayın Çetin Arık'ta. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

TÜBİTAK'ın 2020 yılı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Büyük Atatürk "Nutuk" adlı eserinin başında, 1919 yılının manzarayumumiyesinden bahseder yani ülkenin genel durumundan söz eder. Bundan tam yüz yıl sonra, 2019 yılında ülkemizdeki manzarayumumiye de şöyledir: Vatanın hâkimleri siyasi iktidarın memurları hâline gelmiş, bağımsız yargıdan söz edilemez olmuş, siyasi iktidarın dış politikada yaptığı hataların sonucunda 5 milyona yakın mülteci tarafından şehirlerimiz işgal edilmiş; millî eğitim çağın gerisinde, takıntılı ve ideolojik saplantılı hâle gelmiş; tarımsal üretim yok olma noktasına gelmiş, tarımda ve imalat sanayisinde tamamen dışa bağımlı olunmuş, ekonomi

çökmüş, işsizlik zirve yapmış, yolsuzluk ve siyasi yozlaşma bir kanser gibi her yerimizi sarmış. FETÖ'yle mücadele tamamen sulandırılmış, ülkemde FETÖ borsası kurulmuş, ülkemize ihanet eden kadim FETÖ'cüler, FETÖ borsasında bir bir aklanmış hatta bazıları baş tacı yapılmış.

Bu manzara içerisinde TÜBİTAK'ın bütçesini konuşmak büyük bir talihsizlik. Zira iktidarın AR-GE çalışması, bilim, teknoloji gibi bir önceliği yok. Bakınız sayın milletvekilleri, AR-GE'ye ABD 476,5 milyar dolar, Çin 370 milyar dolar, Türkiye ise TÜBİTAK'a sadece ve sadece 3,5 milyar lira pay ayırıyor. Aynı Türkiye Diyanete ise 11,5 milyar lira yani TÜBİTAK'ın yaklaşık 4 katı pay ayırıyor.

Değerli milletvekilleri, TÜBİTAK çağın gerekleri ve dünyanın gidişatı göz önüne alındığında, esasında ülkemizin göz bebeği olması gereken bir kurum. Peki, gaflet uykusundaki AKP iktidarları ne yaptı? Tam 5 kez TÜBİTAK'ın kanununu değiştirerek TÜBİTAK'ı FETÖ'nün emrine verdi. TÜBİTAK gibi bilim üssü olması gereken bir kurum, FETÖ üssü hâline getirildi. Gerektiğinde hükûmete danışmanlık yapması için kurulan bir kurum, artık FETÖ'ye danışmanlık yapıyordu. Çünkü mevcut Hükûmetin danışmanı da akıl hocası da ne acıdır ki ülkemizi elimizden almaya kalkan FETÖ'ydü.

Değerli milletvekilleri, aranızda ağızlarını köprüte köprüte İsrail'e küfreden milletvekilleri var. Evet, İsrail Kudüs'te uyguladığı zulümle bu küfürlerin daha da fazlasını hak ediyor. Ama ne acıdır ki FETÖ'ye teslim edilen TÜBİTAK'ta üretilen teknolojik ürünler, ülkenin teknolojik sırrı FETÖ mensuplarının özel şirketler üzerinden İsrail'e verildi, elde edilen geliri de hep birlikte paylaşıyor. TÜBİTAK sadece FETÖ'ye para aktarmakla kalmadı sayın milletvekilleri, aynı zamanda Ergenekon, Balyoz gibi kumpas davalarında da başaktör olarak rol aldı. Biz, dün, bu kurumları FETÖ'ye teslim etmeyin, gün gelecek ülkeyi de sizi de satacak derken boşuna konuşmadığımız gibi bugün yargıyı siyasallaştırmayın, liyakati ayaklar altına almayın, millî eğitimi yozlaştırmayın derken de boşuna konuşmuyoruz sayın milletvekilleri. Yarın göreceksiniz ki bu yaptıklarınızın bedelini maalesef millet olarak hep birlikte ödeyeceğiz. Eğer ki dünyaya önderlik etmek istiyorsak, eğer ki gelişmek, kalkınmak, büyük devlet olmak istiyorsak bunu "Ey Trump" "Ey Merkel" "Ey İsrail" ifadeleriyle başlayan sahte kabadayı cümleleri kurarak gerçekleştiremeyiz. Eğer ki büyük devlet olmak istiyorsak ülkemizin, medyamızın, iktidarımızın ana gündeminin yapay zekâ, teknoloji ve bilim olması gerekiyor. Önce bilime inanmanız gerekiyor; bilimden, okuyandan korkmamanız gerekiyor; atadığınız rektörün "Ben, okumamış cahilin ferasetine daha çok güveniyorum." dememesi gerekiyor.

Bakınız, sayın milletvekilleri, Türkiye'de şu anda görev alan 71 rektörün aldığı atıf sayısı sıfır. Atıf demek, bir bilim insanının araştırmalarının dünyada başka bilim adamları tarafından kullanılıp referans gösterilmesi demek. Bizim 71 rektörümüzün yayınlarını uluslararası alanda hiçbir bilim insanı kullanmamış, bu durum utanç verici bir durumdur. Bu rektörler gelişmiş ülkelerde doktora öğrencisi olarak bile kabul edilmezler ama bizim ülkemizde bunlar rektör. Liyakatsizlik işte her alanda böyle sayın milletvekilleri. Avcı dergisinde yayın yapan, bu dergilerin editörü olan rektörlerden atıf alınabilir mi? Televizyon kanallarında, "Bir daha rektör olayım." diye her akşam iktidarlığın borazanlığını yapan rektörler atıf alabilir mi? Elbette ki bunlar atıf alamazlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

ÇETİN ARIK (Devamla) - Ama ülkemizin uluslararası alanda kabul gören çok sayıda bilim insanı var. Örneğin, Amerika'da Silikon Vadisi'nde yapay zekâyla ilgili çalışmalar yapan sevgili yeğenim elektrik elektronik mühendisi Doktor Ömer Sercan Arık'ın aldığı atıf sayısı tam 1.414; sıfıra karşı 1.414. Bunun gibi binlercesi var sayın milletvekilleri ama ülkemizde bu değerlerin kıymeti bilinmiyor. Evet, dünya yapay zekâyla ilgileniyor, maalesef ki AKP'nin ve Hükûmetin ajandası göz önüne alındığında bu söylediklerim şu an için bir rüya gibi, bir hayal gibi görünüyor. FETÖ, PKK açılımı, Suriye gibi pek çok konuda burnunun ucunu bile göremeyen Hükûmetin, derin vizyon gerektiren bu konularda öngörü sahibi olması elbette ki beklenemez. Peki, çare ne? Çare, "En hakiki mürşit olarak bilim ve fendir." ilkesini benimseyen Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarındır.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İzmir Milletvekili Ednan Arslan Bey'e aittir.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EDNAN ARSLAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün bütçe görüşmelerinde 5'inci gün. Bütçe üzerine söz alan bakanlar ve gerekse iktidar milletvekilleri sürekli aynı şeyleri anlattılar: Gelişen Türkiye'yi, artan refahı, tek adam rejiminin faydalarını, iyi eğitim alan gençleri, geçim sıkıntısı olmayan vatandaşları, teknoloji ve bilimde nasıl ileriye gittiğimizi anlatıp durdular. Keşke gerçekler böyle olsa. Siz buraya çıkıp böyle söylediniz diye maalesef böyle olmuyor. Peki, durum sizin anlattığınız kadar iyiye neden son iki yılda elektriğe yüzde 73, doğal gazı yüzde 57 zam yaptınız? Neden her 3 gencimizden 1'i işsiz? Neden geçtiğimiz yıl 408 bin üniversite öğrencisi kaydını sildirmek zorunda kaldı? Neden Borçlanma Genel Müdürlüğü kurdunuz? Kısacası, ülkeyi yönetemiyor, savruluyorsunuz. Yaşanan bu tablo, ülkedeki her kuruma maalesef olumsuz olarak yansıyor.

Ben, bugün, Türkiye Bilimler Akademisi ve Türkiye Uzak Ajansı bütçeleri üzerine konuşacağım. Değerli milletvekilleri, Avrupa'da bilim akademilerinin tarihi 1700'lü yıllara dayanıyor, ülkemizdeyse TÜBA 1993 yılında kurulmuş. Gelişmiş ülkelerdeki bu akademilerin bizde olmayan bazı ortak özellikleri vardır. Bunlar, kurumsal özerklik, güçlü mali yapı, bilimsel bağımsızlık.

Bugün, dünyanın gelişmiş ülkelerinde akademiler devlet bütçelerinden destek alırlar ama üye seçimlerinde ve bilimle ilgili çalışmalarında tamamen bağımsız hareket ederler. Bilimsel bağımsızlık ve yönetsel özerkliği birilerini rahatsız etmiş olacak ki 2011 yılında çıkarılan bir kanun hükmünde kararnameyle TÜBA'ya müdahale edilmiştir. Kurul üyelerinin üçte 2'sini seçme yetkisi YÖK ve TÜBİTAK'a verilmiştir. O tarihte yaşanan bu deprem sonucunda maalesef çok sayıda kurul üyesi istifa etmek zorunda kalmıştır.

Kurumun içinde bulunduğu durumu sizlere yine kurumun hazırladığı 2014-2018 Stratejik Plan'da yer alan bir veri üzerinden aktarmak istiyorum. Bakın, kurum bir anket yaptırıyor, kendi üyeleri ve üniversitelerden akademisyenlere şu soruyu soruyor: "Akademi faaliyetlerini etkileyen olumsuz unsurlar nelerdir?" Ortaya çıkan tablo ise -Sayın Bakanım, internet sitesinde var bu veriler, TÜBA'nın internet sitesine girerseniz görmüş olursunuz- şu şekilde: Ankete katılan bilim insanlarının yüzde 91'i kurumun siyasetin etkisi altında olduğunu söylüyor, yüzde 83'ü atama yoluyla üye olunmasının sakıncalı olduğunu söylüyor, yüzde 82'si son değişikliklerle kurumun uluslararası imajının olumsuz etkilendiğini, yüzde 74'ü ise başarılı akademisyenlerin üye olmaması ya da olamamasının kurumu olumsuz etkilediğini söylüyor. (CHP sıralarından alkışlar) Benim size tavsiyem Sayın Bakanım: Lütfen bu anketi dikkate alın ve bu anketin yol göstericiliğinde kuruma müdahale edin.

Tabii ki kurumla ilgili sıkıntılar bunlarla sınırlı değil. Öncelikle şu 4 soruyu sizlere sormak isterim Sayın Bakanım: Uluslararası alanda ödül kazanan kaç proje var? TÜBA Başkanının görevli olduğu üniversitelerdeki işe alımları araştırılmış mıdır? Sayın Başkanın liyakat esaslarını göz önünde bulundurmadığı iddiası doğru mudur? TÜBA ödülleri kapsamında adayların siyasi kimliklerine göre hareket edildiği iddiası doğru mudur Sayın Bakan?

Değerli milletvekilleri, bir başka konu ise Türkiye Uzay Ajansı. İlk tespit, kurulması geç kalınmış olan bir kurum olduğudur. İkinci tespit ise kurumun kuruluş temelini yanlış hukuksal zemin üzerine oturtulmuş olmasıdır çünkü Türkiye Uzay

Ajansı bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuştur. Keşke kuruluş kanunu yüce Meclisimize gelmiş olsaydı. Kamu görevlilerinin atamaları, görev ve yetkileri, diğer özlük hakları kanunla düzenlenir. Meclisin yetkisinde olan bu konuları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlediniz, Meclisimizi yok saydınız.

Bir diğer saptama ise bütçeyle ilgili. Türkiye Uzay Ajansının Yönetim Kuruluna verilen harcama yetkisini neden Sayıştay denetiminden çıkardınız? Sayıştay raporlarına geçmesini istemediğiniz harcamalar mı yapacaksınız? "Yandaşa kadro kapısı, yüksek huzur hakları vererek Uzay Ajansı kurduk." denilemez.

Değerli arkadaşlar, son olarak da seçim bölgem olan İzmir'le ilgili bir konuya değinmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – İzmir'e hiç dokunma bence.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Dokunayım Alpay, sen de bilirsin.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Hiç elleme İzmir'i.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Burası neresi Alpay? (CHP sıralarından alkışlar)

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Neresi orası?

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Burası, İzmir'deki tarihî elektrik fabrikası.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – İzmir'i siz yönetiyorsunuz.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – 1924 yılında faaliyete geçmiş, altmış bir yıl İzmir'e kesintisiz hizmet etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Bugün ise faaliyeti sona ermiş olan bir kent binasıdır. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından nisan ayında bu bina ve arazisi ihaleye çıkarıldı, İzmir Büyükşehir Belediyesi de bu ihaleye girdi ve 35 milyon bedelle en yüksek teklifi verdi ama bir türlü bu ihale onaylanmadı. Neden onaylamıyorsunuz bu ihaleyi? Bu arazinin üzerinden helikopterlerle mi gezdiniz, birine söz mü verdiniz bu arazi için? (CHP sıralarından alkışlar) İzmir Büyükşehir Belediyesi bu araziye ve binayı kente kazandırmak istiyor, müze yapmak istiyor. O yüzden bu ihalenin derhâl onaylanması gerekiyor.

Bakın, Özelleştirme İdaresi ne diyor: "Siz bu ihaleye giremezsiniz. Neden giremezsiniz? Bu ihaleye sadece özel şirketler katılabilir, kamu şirketleri katılamaz, o yüzden en büyük teklifi vermiş olsanız da burayı size vermem." (CHP sıralarından alkışlar) Ama İzmir ve İzmir halkı şunu çok iyi biliyor ki kent binası olan bu alanı yandaşa peşkeş çektiymeyeceğiz arkadaşlar.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – İzmir'i uçurdunuz ya, buraya kaldı! Uçtu ya İzmir!

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Ya Alpay, yeri bilmiyorsunuz, konuşuyorsun ya! Yeri bil, yeri öncel!

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvırcık.

Buyurun Sayın Kıvırcık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığımızın 2020 bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım, bu vesileyle sizi ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Küresel ticarete ilişkin gelişmeleri de değerlendirerek ülkemizin dış ticaretindeki performansına yönelik bilgileri sunmak istiyorum. Dünyayla entegre olmuş ülkemiz tarafından küresel gelişmelerin yakından izlenmesi hem küresel ve bölgesel tehditlerin bertaraf edilmesi hem de fırsatlardan azami derecede faydalanılması açısından büyük önem arz etmektedir. OECD'nin kasım ayında yayımlanan Ekonomik Görünüm Raporu'na göre ticaret savaşları, zayıf yatırım ortamı ve dünyada süregelen siyasi istikrarsızlıklar küresel ekonomiyi zayıflatmaktadır.

(Uğultular)

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Devamla) – Sayın Başkanım, özür dilerim, bir sessizlik rica edebilir miyim.

Bu doğrultuda, OECD, söz konusu raporunda küresel büyüme tahminini mayıs ayında yayımlanan rapora kıyasla 0,3 puan aşağı revizeyle yüzde 2,9; 2020 yılı küresel büyüme tahminini ise 0,5 puan aşağı yönlü revizeyle yine yüzde 2,9 olarak tahmin etmiştir. Ayrıca OECD tarafından küresel ticaret büyümesi 0,9 puan aşağı yönlü revizeyle 2019 için yüzde 1,2 olarak; 2020 yılı için 1,5 puan aşağı yönde revizyonla yüzde 1,6 olarak tahmin edilmiştir. Bu rakamlara göre 2019 yılında son yaşanan küresel ekonomik krizden itibaren en düşük küresel büyüme oranı gözlenecektir. Tabii, yatırımlardaki zayıflık kısa dönemde büyümeyi aşağı çeken bir unsur olmakla birlikte uzun dönemli büyümeyi de arz yönlü kısıtlamaktadır.

Türkiye ekonomisine yönelik 2018 yılı ortasında yapılan spekülasyonların ardından uluslararası kuruluşların ülkemize yönelik büyüme tahminlerini çok düşük oranlara çektikleri gözlenmiştir ancak bugün geldiğimiz noktada aynı kuruluşlar Türkiye ekonomisindeki olumlu gelişmeleri teyit ederek yüksek oranlı revizyonlar yapmışlardır. Geçtiğimiz günlerde TÜİK tarafından 2019 yılı üçüncü çeyrek büyüme rakamları açıklanmıştır. Bu rakamlar da göstermektedir ki Türkiye ekonomisi dayanıklılık testini geçmiş ve istikrarlı büyüme patikasına girmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye ekonomisi 2019 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 0,9 oranında büyümüştür. Bu büyüme performansına küresel ekonomideki çalkantılara rağmen ihracatımızdaki güçlü performansında katkısı olmuştur. Ekonomimizde son dönemde gözlenen ivmelenme, Yeni Ekonomi Programı'ndaki yüzde 5 büyüme oranı hedefine erişeceğimizi göstermektedir.

Türkiye'nin dış ticaretine ilişkin istatistiklere baktığımızdaysa, 2016 yılının son çeyreğinde artış eğilimine giren ihracatımız, 2018 yılında yüzde 7,5 oranında artışla 176,9 milyar dolar olurken ithalatımız yüzde 3,2 oranında azalışla 231,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Böylece, ülkemiz 2018 yılında tarihinin en yüksek ihracat tutarına ulaşarak ihracatta başarılı bir yılı geride bırakmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2019 yılı, küresel ekonomideki bahsettiğim zayıf performans, ticaret savaşları, Brexit ve dünyanın değişik yerlerinde gözlenen siyasi çalkantılara rağmen dış ticarete başarılı bir performans sergilediğimiz bir yıl olmuştur. Nitekim, Ticaret Bakanlığının idari verilerine göre, ihracatımız yılın ilk on bir ayında yüzde 1,8 oranında artarak 165,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir; ithalat tarafındaysa ilk on bir ayda yüzde 11,3 azalışla 190,2 milyar dolarlık bir ithalat rakamı kaydedilmiştir. Böylece, ilk on bir ay itibarıyla dış ticaret açığı yüzde 51,8 oranında azalarak 19,7 milyar dolar olurken ihracatın ithalatı karşılama oranıysa yüzde 86,8'e yükselmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığımız tarafından ihracatımızı artırmaya yönelik uygulanan projelerden bazılarını dikkatlerinize sunmak isterim. Ülkemizin küresel rekabetçiliğini artıracak en önemli kıymetimiz insanımızdır. Bu çerçevede, özellikle, nüfusumuzu daha dinamik kılan gençlerin ve kadınların ihracatımızda daha etkin rol oynamasına yönelik olarak Bakanlığımızın İhracat Genel Müdürlüğü bünyesinde Kadın ve Genç Girişimci Daire Başkanlığı kurulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır. Türkiye Kadın ve Genç Girişimci Ağı, Melek Yatırım Ağı, İhracat Akademisi gibi programlarla bu alanda eğitim, danışmanlık ve iletişim ağı oluşturmaya yönelik faaliyetler aracılığıyla, kadın ve gençlerin başarılı girişimciler olmasına katkı sağlanarak ihracatımızın artırılabilmesine inanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Devamla) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Devamla) - Burada Bakanlığımız tarafından ağustos ayında açıklanan İhracat Ana Planı'nda yer alan önemli bir projeyi daha dikkatlerinize sunmak isterim. Günümüzde kalkınma yolunda önemli gelişme kaydeden ülkelerin teknolojik dönüşüm süreçlerini başarıyla yönettiği gözlenmektedir. Bu çerçevede, teknoloji odaklı yatırımlarla yeni nesil ihtisas serbest bölgelerinin kurulması ile yüksek teknoloji ürün ihracatının OECD ortalaması olan yüzde 14 seviyesine çıkarılması hedeflenmektedir. Teknoloji yatırımlarını cazip hâle getirecek imkân ve teşvikler bu projenin en önemli ayaklarından biri olacaktır.

İhracat Ana Planı çerçevesinde geliştirilen bir diğer önemli projeyse Millî Eğitim Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı arasında imzalanan protokol çerçevesinde dış ticaret meslek liselerinin sektörün ihtiyaç duyduğu becerilerde insan kaynağını yetiştirmeye yönelik olarak güçlendirilmesidir. Burada, her iki bakanlık ortaklaşa olarak müfredat, eğitim materyalleri, staj ve burs imkânları gibi konularda çalışarak ihtiyaç duyulan ve duyulacak becerilerde iş gücünün yetişmesi sağlanacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Devamla) – Sayın Başkanım, sürede bir kesinti oldu daha önce.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bence, bir beş dakika daha verin; Anayasa 10'uncu maddeye göre pozitif ayrımcılık gerekiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Orada bizim de kusurumuz oldu, verelim Başkanım.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Elbette süre kısıtı nedeniyle, Ticaret Bakanlığımızın ihracatımızı artırmaya yönelik olan diğer önemli projelerini zikredemiyorum.

Önümüzdeki dönemde Ticaret Bakanlığımızdan beklentimiz, dış ticaretteki bu olumlu performansı sürdürmeye yönelik olarak faaliyetlerini aynı kararlılıkla devam ettirmesidir.

Sözlerime son verilen Bakanlığımızın başarılı çalışmalarının devamını diliyor, bu gayretli çalışmaları için Sayın Bakanımız ve Bakanlık mensuplarımıza teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Denizli Milletvekili Nilgün Ök'te.

Buyurun Sayın Ök. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Hepinizin bildiği gibi, ülkemiz son on yedi yılda yaptığı atılımlarla dünyada söz sahibi ülkeler arasında yerini güçlendirmiştir. Türkiye'nin başta dünya siyasetinde ağırlığını hissettirmesi ve pek çok alanda eş zamanlı yükselişi maalesef ki iç ve dış şoklara maruz kalmasına sebep olmuştur. Ama yılmadık, durmuyoruz, ülke olarak her alanda stratejik noktalarda varlığımızı sürdürmek için çalışıyoruz. Tüm dünyada korumacı politikalar ve ekonomik daralma söz konusu iken, arz talep dengesinde değişimler boy gösterirken Bakanlığımız yeni ürünler, yeni pazarlar, yeni hedefler ve yenilikçi ihracat yaklaşımı için durmadan çalışıyor.

Bakınız, iktidarlarımız döneminde dış ticarete ürün çeşitliliği sağlayarak ihracatımızı 5 kat artırdık. Sadece 9 üründe 1 milyar doların üzerinde ihracat yapabiliyorken bugün bunu 29 ürüne taşıdık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 1 milyar doların üzerinde ihracat yaptığımız ülke sayısı 8 iken bugün 39; yine, 1 milyar doların üzerinde ihracat yapan il sayımız 5 iken bugün 17 olmuştur. Ülkemiz küresel ihracattaki payını 1,5 kat artırmıştır. 2002 yılı sonunda 28,1 milyar dolar düzeyinde bulunan altın dâhil brüt döviz rezervlerimizi Kasım 2019 tarihi itibarıyla 101,1 milyar dolara ulaştırdık. Yine 1,3 milyar dolar düzeyinde bulunan altın rezervlerimiz 25,9 milyar düzeyindedir.

Tabii ki ihracatımızı 36 milyar dolardan 180 milyar dolara ulaştıracağız. Bu rakamla cumhuriyet tarihinin rekorunu kırmış bulunmaktayız, çitayı da daha da yükseğe çıkartıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Göreve geldiğimizde yüzde 65,8 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı bugün yüzde 86,9'a ulaşmıştır. Bu, bizim dış ticaret açığımızı, dış finansman ihtiyacımızı azaltmakta ve cari dengeye önemli katkı sağlamaktadır. Arzu ettiğimiz sürdürülebilir ihracat yapısına ulaşmak, ihracatımızın uluslararası düzeydeki rekabet gücünü artırmak için Bakanlığımız 2020 yılında 3,8 milyar TL destek verecek. Tabii, bu rakamların gerçekleşmesinde hükümetlerimiz döneminde uygulanan politikaların, teşviklerin ve desteklerin çok büyük önemi vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ayrıca Sayın Bakanımızın ağustos ayında açıkladığı İhracat Ana Planı, tüm ihracat camiası için önemli bir yol haritası olmuştur ve olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakınız, Gezi olayları meydana geldiğinde bu ülkede faizler yüzde 4,5 seviyesindeydi, ülkemize gelen yabancı yatırımcıların ülkemize en fazla ilgi duyduğu dönemdi. Gezi'yle bitmedi, 17-25 Aralık, 15 Temmuz hain kanlı darbe, üstüne Ağustos 2018 yılında gelen spekülasyon kur yani ekonomik darbe. Ama biz ne yaptık? Bakın, bu rakam çok önemli: 1992-2002 döneminde sadece 11,6 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım çekebilen ülkemiz, bu büyüklüğü 2003-2018 yılları arasında 18 kattan fazla yükselterek bugün 208,9 milyar dolar yabancı yatırım çekmeyi başardı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu nasıl başardı? Üstelik, bu süreçte birilerinin Avrupa'ya giderek, kapı kapı dolaşarak "Türkiye yatırımlar için güvenli bir ülke değildir." demesine rağmen başardı. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) İşte o yüzdendir ki bu rakamlar, işte o yüzdendir ki bu ihracat rakamlarımız, yatırım miktarımız çok kıymetlidir arkadaşlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, ihracat yapan firmalar için finansman ayağı da oldukça önemli. EXIMBANK, hâlihazırda bankacılık sektörü tarafından verilen ihracat kredilerinin yarısından fazlasını karşılamaktadır, üstelik müşterilerinin yüzde 73'ü KOBİ'lerimizden oluşmaktadır. EXIMBANK'ın ihracatçılarımıza sağladığı katkıya daha yakından baktığımızda, 2018 Kasım dönemine kadar 24,4 milyar doları direkt kredi desteği, 15,6 milyar doları ihracat kredi sigortası desteği olmak üzere toplamda 40 milyar dolarlık finansman imkânı sağlamıştır. Hedefimiz, 2020 yılı sonunda bu desteği 54 milyar dolara çıkarmaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bütçe, ekonomimizin yabancı tasarruflara bağımlılığını kalıcı olarak azaltacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın Sayın Ök.

NİLGÜN ÖK (Devamla) – ...cari açığın millî gelire oranını yüzde 1,2'nin altına düşürecek, üretimde yerileştirmeye dayalı bir ekonomik dönüşümü sağlamayı esas alan bir bütçedir.

Ayrıca, ben bu kürsüden, Sayın Bakanımıza, kadın ve genç girişimcileri desteklemek ve güçlendirmek amacıyla, Bakanlığımız bünyesinde kurduğu Kadın ve Genç Girişimci Daire Başkanlığından dolayı da teşekkürlerimi sunmak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Malumlarımız üzere, ABD Senatosunda da dün sözde Ermeni soykırımı tasarısı kabul edildi; bunu şiddetle kınıyorum,

Amerika, önce gidip kendi karanlık tarihine bakmalı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Son olarak Bakanlığımız bütçesinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum. Dur durak bilmeden çalışan, başta Bakanımız olmak üzere Bakanlık çalışanlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Bizlere 18'inci kez bütçe hazırlama görevini veren asil milletimize şükranlarımı sunuyorum.

Yüce Meclisimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir karar aldık, en son Grup Başkan Vekilleri değerlendirme yapacak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle mi, tamam, uygundur.

Sayın Başkanım, ben, Engin Bey'in kısa mazeretinden dolayı...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, sorun yok, bilmiyordum böyle bir karar aldığınızı, ben ona uyarım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – O karara uyduğumuz için sonunda değerlendirme yapacağız Sayın

Başkanım.

BAŞKAN – Özgür Bey, teşekkür ederim, sağ olasınız.

Söz sırası İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk'te. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına Rekabet Kurumu ve Helal Akreditasyon Kurumu bütçeleri hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Rekabet Kurumu, kurulduğu yirmi iki yıldan bu yana tekelleşmeyi ve kartelleşmeyi önlemek, piyasaların sağlıklı rekabet koşullarında çalışabilmesi için gerekli önlemleri alma yönünde ciddi gayretler göstermektedir. Özellikle son yıllarda dünyanın yükselen trendi olan dijital pazarlara odaklanmış ve bu alanda da cesur kararlara imza atmıştır. Örneğin, Avrupa Birliği Komisyonu dışında hiçbir ulusal otoritenin cesaret edemediği bir adımı atmış ve Google'ın haksız rekabetine karşı 92 milyon liralık idari cezayı uygulamaya sokmuştur. Bu anlamda Rekabet Kurumumuz cesur adımlarla özellikle e-ticaret ve dijital pazarlardaki haksız rekabete karşı mücadelesini sürdürmekte olup en son "booking.com" kararıyla da bu konudaki kararlılığını tüm piyasaya göstermiştir. Bir ülke ekonomisinin sağlıklı gelişebilmesi elbette sağlıklı işleyen piyasalarla mümkündür, bu da haksız rekabete karşı kararlı mücadeleyi gerektirmektedir. Rekabet Kurumumuzun yönetici ve çalışanlarına, sergilemiş oldukları bu kararlılıktan dolayı teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Helal Akreditasyon Kurumu hakkında söz almak için grubumuzdan özellikle talepte bulundum çünkü dört yıl boyunca Türk Standartları Enstitüsü ve kısa adı "SMİC" olan İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü Başkanlığım döneminde ülkemizde helal belgelendirme ve akreditasyonun başlaması için arkadaşlarımızla yoğun bir çaba sergilemiştik ve hamdolsun, 2013 yılında Türk Standartları olarak da belgelendirme çalışmalarını başlatmıştık.

Az önce konuşan bir hatibimizde ufak bir bilgi eksikliği olmuş, Brezilya gibi ülkeler bile belge verirken Türkiye'de verilememesini eleştirdi, bunun ne kadar önemli olduğunu söyledi, önemine aynen katılıyorum ancak hamdolsun, Türk Standartları Enstitüsü altı yıldır bu belgeyi veriyor ve şu ana kadar da 500'e yakın kuruma helal belgeyi verdi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ama sevindiğim bir nokta var: Helal belgelendirme benden önce de Türkiye'de yapılmak istendi TSE tarafından ama o dönemin şartlarında AK PARTİ hakkındaki –ikinci- kapatmayla ilgili soruşturma dosyasının gerekçeleri arasında TSE'nin helal belgelendirmesinin irticai faaliyet olarak görülmesi vardı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden o dönem geri çekilmişti ama hamdolsun, artık Türkiye normalleşti ve bugün hep beraber helal belgelendirme ve akreditasyonun küresel ticaretteki öneminden bahsediyor, hatta Türkiye'yi bu konuda geri kalmakla eleştirebiliyorsak Rabb'ime hamdolsun, Türkiye belli bir noktaya gelmiş demektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz Helal Akreditasyon Kurumu Temmuz 2018'deki kararnamesiyle fiilen oluşturuldu ve bu işte iddialı olan biri olarak söylüyorum, çok kısa zamanda müthiş bir başarıya imza atıldı. Çünkü bir akreditasyon kurumu kurmanız 3 uzman atamayla bitmez; bu uzmanlarınızın her birinin gıdadan kozmetiğe kadar, tekstilden turizme, ambalajına varıncaya kadar değişik kodlarda atanması; yetmez, 17063, 17025, 19011 gibi uluslararası standartlarda sertifikalı eğitimler alması; o da yetmez, bu eğitimden sonra yetkinliklerinin sertifikalı olarak ortaya konulması lazım. Kurum, on dört ay içerisinde bir yandan fiziki altyapısını ve teknik altyapısını giderirken bir yandan uzmanlar havuzu oluşturmuş ve tüm bu yetkinliklerini ortaya koymuş; yetmemiş, 40'a yakın gerekli dokümanını hazırlamış ve en son 16 Ekim itibarıyla da Helal Akreditasyon Yönetmeliği'nin Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla başvuru almaya başlamıştır.

Yine bugün -bir eksik bilgilendirme olmuş sanırım bazı partilerimizde- "Hiç başvuru yok." denilmiş. Henüz daha bir ay önce yönetmelik yayımlandığı hâlde, 7'si Türkiye'den, 7'si de Avustralya, Avusturya, Bulgaristan, Pakistan, Tayvan gibi ülkelere, yurt dışından kuruluşlar Helal Akreditasyon Kurumuna başvuruda bulunmuştur. Türk Standartları Enstitüsü ilk başvuran kuruluştu, bu hafta itibarıyla -hamdolsun- denetimleri de başarıyla tamamlandı.

Değerli arkadaşlar "uygunluk değerlendirme" dediğimiz standardizasyon, belgelendirme, gözetim, muayene, metroloji hizmetleri ekonominin olmazsa olmazlarıdır ve bu yüzden, TÜRKAK gibi, TSE gibi, UME gibi ve Helal Akreditasyona Kurumu (HAK) gibi kuruluşlar ülkemiz için stratejik öneme sahiptir. Hamdolsun ki Helal Akreditasyon Kurumu bu sorumluluğunun bilincinde olarak zor ve çetrefilli bir süreci on dört ay gibi gerçekten çok kısa bir sürede başarıyla tamamlamıştır. Bu işe yıllarını vermiş biri olarak, hepinizin huzurunda kendilerine teşekkür etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gerek Rekabet Kurumumuzun gerekse Helal Akreditasyon Kurumumuzun 2020 bütçelerinin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer'e aittir.

Buyurun Sayın Koçer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, dünyada uluslararası ticari ilişkiler testten geçerken global ekonomide büyük bir dalgalanma yaşanıyor. Türkiye olarak bir yandan terörle mücadelelerimiz sürerken, diğer yandan ülkemize yönelik açık yaptırım tehditlerine maruz kalıyoruz. Her şeye rağmen, güçlü irade ve alınan ekonomik tedbirlerle, üretmeye, istihdam yaratmaya, ihracat yapmaya ve büyümeye devam ediyoruz. Olumsuzlukları geride bıraktık çok şükür. Ekonomimiz üçüncü çeyrekte yüzde 0,9 büyüdü, dördüncü çeyrekte çok daha iyi bir büyüme rakamı bekliyoruz. TÜFE kasımda yüzde 10.56 seviyesine geriledi. İhracatta yıl sonunda 180 milyar doları aşacağımız bir rakam geliyor. Sanayi üretimi yıllık yüzde 3,8 artış gösterdi. Ekonomik Güven Endeksi yüzde 91,3'e ulaştı. Kapasite kullanım oranı son on beş ayın en yüksek seviyesine, yüzde 77,2'ye yükseldi. Ekonomiyi canlandırmak için alınan tedbirlerin başarısı, dengelenme süreciyle birlikte bu güzel tabloyu ortaya çıkardı, inşallah daha da güzel olacak.

Değerli milletvekilleri, sürdürülebilir büyüme için yatırımlarımız hızla devam ederken sanayide yaşanan dönüşümü göz

ardı edemeyiz. Bunun için AR-GE'nin, inovasyonun, girişimciliğin, en önemlisi, yetişmiş insan gücünün çok önemli olduğunu düşünüyorum. Yüksek katma değerli ürünlerin yerli ve millî üretimi için başlatılan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'nı bu nedenle çok önemsiyorum. Yapay zekâ, artırılmış gerçeklik, robotik siber güvenlik ve sensör teknolojisi gibi konular ülkemizin ve Sanayi Bakanlığımızın gündeminde artık.

Sanayide dijital dönüşüm çalışmaları hız kazandı. Bu konuda işletmelere eğitim ve danışmanlık hizmeti sunacak model fabrikalardan 2'si açıldı. Önümüzdeki yıl 1'i Gaziantep'te olmak üzere 5 tane daha açılacak olmasını çok önemli buluyorum. 2020'de kurulacak 3 inovasyon merkeziyle, işletmelerin teknolojik gelişimi ve inovasyon becerilerinin desteklenecek olmasını, teknoloji geliştirme bölgeleri sayısının 84'e yükselmesini değerli buluyorum.

KOSGEB tarafından 16 iş geliştirme merkezinde girişimcilere destek verilirken AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 1,3 seviyesine, kasım ayı itibarıyla da AR-GE merkezi sayımız 1.195'e ulaşmış durumda.

Ülkemizde son bir yılda önceki yıla göre patent başvuru sayısında yüzde 5, marka başvuru sayısında yüzde 8,8; tasarım başvuru sayısında yüzde 3,9 artış yaşandı. Dünyada patent başvurusunda 14'üncü, marka başvurusunda 10'uncu, tasarım başvurusunda 5'inci sıradayız. Türkiye, artık teknoloji üreten bir ülke. Yüzde 75 yerli ve millîlik oranına ulaşan savunma sanayimiz göğsümüzü kabartıyor. Savunma ve havacılık ihracatımız 2018'de 2 milyar 188 milyon dolarken 2019'un üçüncü çeyreğinde yüzde 37,7 artış gösterdi, gurur duymamak mümkün değil. Bu yıl 3.072 AR-GE projesine 511 milyon lira hibe desteği veren TÜBİTAK, AR-GE ve inovasyon faaliyetleri kapsamında özel sektöre, üniversitelere ve araştırmacılara yeni ufuklar açıyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de bu pozitif gelişmeler yaşanırken 6 kıtada 190 ülkeye 7,5 milyar dolar ihracat yapan şehrim Gaziantep, bu farkındalıklarla Türkiye'nin gelecek vizyonunda üzerine düşen rolü üstleniyor. Sürdürülebilir bir sanayi modeli için yüksek teknoloji ve katma değerli üretim amacıyla sanayide dönüşüm kampanyasını Sanayi Bakanlığımızın destekleriyle başlatmış bulunuyoruz.

Gelecek yıl eylül ayında gerçekleşecek olan dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST'in ev sahipliğini Sanayi Bakanlığımızın destekleriyle Gaziantep yapacak. Millî Mücadele'mizin 100'üncü yılında TEKNOFEST 2020 için buradan herkesi Gaziantep'e davet ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın 2020 bütçesinin ülkemiz, milletimiz ve sanayimiz için hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'a ait.

Buyurun Sayın Eronat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

14'üncü yüzyıl düşünürü İbni Haldun "Coğrafya kaderdir." demiş. Benim çocukluğum da gençliğim de politikacıların "Doğunun makûs talihini yeneceğiz." cümlelerini dinleyerek geçti. Cumhuriyet tarihimizin en önemli ve büyük projelerinden olan GAP ve 2002 yılından itibaren Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğindeki AK PARTİ iktidarları sayesinde doğunun makûs talihi yenilmiş hatta öte bile gidilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Osmanlı Dönemi'nde çok önemli bir merkez olan Diyarbakır, daha sonraki yılların ihmalkârlığı ve doğunun sürgün yeri olarak görülmesi hasebiyle ekonomik açıdan gerilemiş fakat köklerinden gelen kültürü, bilgi birikimi ve ilerleme potansiyeli sayesinde zor günleri geride bırakmıştır.

"GAP" dediğimiz zaman doğal olarak aklımıza gelen ilk kelime barajlar olmaktadır. Güneydoğu Anadolu Projesi "yedi küpeli gelin" de dediğimiz barajlarla başlamış ama barajların domino etkisiyle ekonomide, kültürde, istihdamda, ulaşımda büyük ilerlemeler kaydedilmiştir.

Şimdi, bir örnek vermek istiyorum: Bizim Kulp ilçemiz, cumhuriyetin ilk yıllarında ipek böcekçiliği üretiminde çok önemli bir merkezdi. Aradan yüz yıl geçtikten sonra bugün Kulp ilçemiz ipek böcekçiliği üretiminde Türkiye'de 1'inci sıraya yerleşmiş durumdadır.

Bugün "Pasuri" adını verdiğimiz ipek kravatlarımız hem Türkiye'de hem de dünyada tanınır vaziyettedir. İpek böcekçiliğinin bu noktaya gelmesinde büyük emek veren ve Pasuri markasının isim babası olan Mehdi Eker Bakanımıza da buradan teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu arada Pasur, Kulp'un eski adıdır, onu da söylemek istiyorum.

2002 yılında GAP bölgesinden yapılan ihracat 689,4 milyon dolar iken 2018 yılında ihracatımız 8,7 milyar dolara yükselmiş yani yaklaşık 13 kat artmıştır. Yine, GAP bölgesinde, 2002 yılında 10 ve daha fazla işçi çalıştıran işletme sayısı 1.102 iken ve bu işletmelerde 39 bin insanımız istihdam edilirken 2018 yılında 10 ve daha fazla üzeri insan çalıştıran işletme sayımız 4.733'e yükselmiştir ve bu işletmelerde de 235 bin insanımız istihdam edilmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sağlık konusunda da GAP bölgesi ışıldayan bir merkez olmuştur. Orta Doğu, GAP bölgesine akıyor diyebiliriz. 10 bin kişiye düşen hasta yatağı 13'ten 23,3'e yükselmiş, yine bebek ölümlerinde binde 43'ten binde 9,3'e varan bir gerileme yaşanmıştır.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığımız, kültür, sanat ve turizm konusunda da azami çalışmalar yapmaktadır. Ayrıca, yine İdaremiz, TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsüyle birlikte Hassas Tarım Araştırma Projesi'ni devreye sokmuştur. Yine, 2019 yılı Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından "Göbeklitepe Yılı" ilan edilmiş ve Göbeklitepe ören yerinin Aydınlatma ve Çevre Düzenlemesi Projeleri de desteklenmiştir. Yine, Şanlıurfa ve Diyarbakır illeri arasındaki Karacadağ Kayak Merkezi iyileştirme ve düzenleme çalışmaları da Kalkınma İdaremiz tarafından desteklenmiştir.

Bölgemizde, ayrıca, kadınlarımızın ve genç kızlarımızın durumlarını iyileştirmek için, onlara gelir getirici ve el becerisi kazandırıcı ÇATOM merkezleri kurulmuştur. 48 adet ÇATOM merkezinde yılda yaklaşık 20 bin kadını başvurmaktadır. Buralarda eğitim alan kadınlarımızdan yaklaşık 500'ü her yıl ya kendi işini kurmakta ya da farklı iş kollarında çalışmaktadır. ÇATOM'lar vasıtasıyla bugüne kadar yaklaşık 1 milyon 540 bin kişiye ulaşılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; GAP Bölge Kalkınma İdaresi bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Van Milletvekilimiz Abdulhat Arvas'a ait.

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULHAT ARVAS (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nde yer alan Doğu Anadolu Projesi (DAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi Allah'ın selamıyla selamlıyorum.

Yükte hafif, pahada ağır işler yapan Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresinin 2020 yılı bütçesi 90 milyon 920 bin TL olarak belirlenmiştir. AK PARTİ döneminde, 2011 yılında kurulan DAP İdaresinin kuruluş amacı, kalkınma çabası içerisinde olan Doğu Anadolu Bölgesi'nin sosyal, ekonomik, çevresel ve kentsel kalkınmasını hızlandırmak, bölgenin gelişmişlik endeksini yükseltmek, uygulamaları yeniden koordine etmek, bölgede yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama, projelendirme, izleme,

değerlendirme ve koordinasyon hizmetini yerine getirmektedir.

Ekonomik kalkınmanın bir parçası olarak değerlendirilen bölgesel kalkınma, aynı zamanda, toplumsal adaletin sağlanmasında da önemli açılardan biridir. Bu anlayışla, AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde Doğu Anadolu Bölgesi'ne geçmişe kıyasla daha fazla önem verilmiştir. DAP İdaresi faaliyete başladığı 2013 yılından itibaren çeşitli sektörlerle yönelik programlar uygulayarak bölgede yer alan birçok kamu kurum ve kuruluşunun, yerel yönetimlerin ve üniversitelerin projelerine finansal destek sağlamıştır. Bu kapsamda, küçük ölçekli tarımsal sulama, hayvan içme suyu göletleri, bitkisel ve hayvancılık altyapısının geliştirilmesi, tarihî kent kültürünün canlandırılması, okuma kültürünün geliştirilmesi ve güneş enerjisi gibi başlıca projeleri finanse etmiştir. DAP İdaresi, faaliyetlerine başladığı 2013 yılından itibaren 1.481 adet projeyi destekleme kapsamına almış ve bu projelere toplam 739 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir. Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projeleri kapsamında 2013-2019 yılları arasında toplam 805 adet proje desteklenmiştir. Projelerin tamamlanması ile 4 bin kilometre kanal inşa edilerek 156 bin hektar alan sulamaya açılacaktır.

2014-2019 yılları arasında Bitkisel Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Projesi kapsamında toplam 202 adet makine, ekipman desteği sağlanmıştır. Ayrıca 21.719 hektar mera alanında göçerlerin yaşam şartlarının iyileştirilmesi, desteklenmesi sağlanmıştır. Bölge çiftçilerimize 900 ton yem bitkisi tohumu dağıtılmış, Doğu Anadolu'da faaliyet gösteren çiftçilerimiz için Atatürk Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi bünyesinde 3 adet çiftçi eğitim merkezi kurulmuştur.

2014-2019 yılları arasında 4 milyon metreköplük su depolama hacmi kapasitesine sahip 215 adet hayvan içme suyu projesine destek verilerek meralarda hayvanın içme suyu ihtiyacı giderilmesi sağlanmıştır. Meralarda hayvanların su ihtiyacı için 30.121 adet sıvat dağıtılmıştır. Hayvancılığın katma değeri daha yüksek bir şekilde yapılması amacıyla 28 adet canlı hayvan pazarı ve 27 adet kesimhane yapımına da destek sağlanmıştır. Ayrıca DAP İdaresi finansman desteğiyle geliştirilen ve Türkiye'de ilk olma özelliğine sahip mobil koyun banyoluğu DAP bölgesinde çiftçilerin kullanımına sunulurken DAP ililerine birer adet teslim edilmiştir.

Tarihî kimliğe sahip alanları canlandırmak amacıyla restorasyon çalışmaları için 37.2 milyon TL bütçe ile 32 adet proje desteklenmiştir. Özellikle gelir düzeyi düşük kesimlerin bulunduğu yerleşim yerlerinde ikamet eden çocuk ve gençlerin okumaya ilgisini artırmak ve nitelikli hâle getirebilmek için teknolojik ve modern mekânlar oluşturulup bu temel anlayışla 136 projeye toplam 22,4 milyon TL kaynak aktarılmıştır. Ülkemizde özellikle önemli bir mesele olan, çözüm bekleyen, bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarının giderilmesi konusunda kalkınma idareleri ve ajansları çok değerli işler yapmaktadır.

Doğu Anadolu'nun gelişmesi adına üreten, teşvik eden ve destekleyen, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanımıza, Kalkınma Ajansı Genel Müdüremize, DAP İdaresi Başkanına ve tüm çalışanlara teşekkür ediyor, 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Hepinize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABD Senatosunun -Ermeni soykırımı iddiasını- siyasi olarak soykırım tasarısını kabul eden bu kararını kınıyoruz. Sayın Trump ve onun ekibini, senatosunu, Van'da Ermeni soykırımını, mezalimini görmesi açısından Zeve Şehitliği'ni ziyaret etmesi için davet ediyoruz.

Saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Konya Milletvekili Selman Özboyacı'da.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyor ve 2020 yılı merkezî yönetim bütçemizin milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

2002 yılında kurulan AK PARTİ'yle birlikte Türkiye, yeni ve aydınlık bir döneme girmiştir. Memleketimiz için yatırım ve hizmet odaklı siyasetin temellerinin atıldığı bu süreçte, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, ülkemizin yarım kalan ve eksik bırakılan birçok projesi tamamlanmış olup bölgesel ve ulusal bazda Türkiye'nin zincirleri kırılmış, aynı zamanda da milletimizin refah seviyesi hızlı bir ivme kazanmıştır. Hiç kuşkusuz, yatırım ve hizmet siyasetinin önemli basamaklarından bir tanesi de bölgesel kalkınmadır. Bu bağlamda da Konya Ovası Projesi, bölgesel kalkınmanın merkezini oluşturan önemli bir projedir.

KOP, hepimizin tarih kitaplarından okuduğu gibi yüz yılı aşan bir geçmişe sahiptir. Osmanlı Devleti döneminde cennetmekân Abdülhamit Han tarafından başlatılan Konya Ovası'na su getirme çalışmaları, ülkemizin de ilk resmî sulama projesi olma özelliğini taşımaktadır. Günümüz itibarıyla da Konya, Karaman, Aksaray, Niğde, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Yozgat illerimizin bereketli sahalarında birçok sektörü kapsayan entegre bir bölgesel kalkınma programına dönüşmüştür. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ve hükümetlerimizin vizyoner yaklaşımları, ülkemizin gelecek inşasını olumlu yönde şekillendirmiştir. Hiç kuşkusuz, geleceğe yapılan bu yatırımlar, bizler gibi tüm gençlerimizi de yakından ilgilendirmektedir. Tarihimizden edindiğimiz tecrübeyle, yapılanları daha ileriye taşımak ve bu bereketli topraklarda ülkemizin üretim gücünü yükseltmek hepimizin asli görevidir. Anadolu'nun 8 ilinde saha çalışmalarını gerçekleştiren KOP, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının ana odağında başta tarım olmak üzere, bütün sektörlerde topyekûn dönüşümü hedefleyerek bölgenin ekonomik ve sosyal kapasitesinin de artırılmasını benimsemektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, orta ve uzun vadede bölgenin kısıtlı su varlığını artırmaya yönelik farklı havzalardan gelen su, Mavi Tünel'le birlikte bölgenin bereketli topraklarıyla buluştu. Bugün dış havzalardan Mavi Tünel vasıtasıyla gelen Torosların mamba suyu, kadim şehir Konya'mızın musluklarından içme suyu olarak da akmaktadır. Hem toprağa hem de insanın geleceğine nefes olacak bu ve buna benzer projelerin hayata geçmesinde katkısı bulunan bütün kurumlarımıza bölge milletvekili olarak şükranlarımı arz ediyorum.

Tabii ki, KOP sadece tarımı kapsamıyor, içerisinde enerji, otomotiv, imalat ve savunma sanayisi gibi temel sektörleri de barındıran KOP 2023, 2053 ve 2071 vizyonlarımız doğrultusunda önemli bir role sahiptir. Baktığımız zaman, Konya'da savunma sanayisinden lojistik merkez çalışmalarına kadar önemli birçok proje kesintisiz olarak milletimizin hizmetine hazırlanıyor. Görüldüğü gibi, KOP'un topyekûn kalkınma stratejisi, tarımla sınırlı kalmadan her alanda hissedilmektedir. Çünkü Anadolu, geçmişte olduğu gibi, gelecekte de ülkemizi kalkındırmaya milletimizin yaşam kalitesini artırarak önemini ve değerini korumaya devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; karşınızda 30 yaşında genç bir milletvekili kardeşiniz olarak sizlere hitap ediyorum. Bugün, 22 yaşından 35 yaşına kadar AK PARTİ Grubunda tam 14 milletvekilimizin bulunması, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın bu ülkenin gençliğine verdiği değer en büyük göstergesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar). Bu değer sayesinde, gençler, sadece ülkenin geleceğinde değil, aynı zamanda bugünü de rol oynayan önemli aktörler hâline gelmiştir. Tartışmasız, Türkiye'nin en büyük gücü ve potansiyeli gençliğidir. Bugün yerli ve millî olarak birçok konuda devrim niteliğinde adımlar atılmıştır. Atılan adımların en büyük sermayesi de potansiyelinin farkında olan, okuyan, düşünen, uygulayan ve neticelendiren bir gençliktir.

Bilinmelidir ki hepimizin geleceğe bırakacağı en büyük miras, gençlerin en donanımlı şekilde yetişmesini sağlamaktır. Ülkemizin geleceğine yapılacak en büyük yatırım da öyle zannediyorum ki bu olacaktır. Bütün bunları sadece şahsım ve partimizde

bulunan genç milletvekillerimiz adına değil, aynı zamanda Meclisimizde bulunan bütün genç ve kendini genç hisseden milletvekillerimiz adına ifade etmekte bir sakınca görmüyorum.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Üzerimizde bulunan sorumluluğu layıkıyla yerine getirmek adına, başta gençlerimiz olmak üzere, milletimiz için durmadan, yorulmadan gece gündüz gayret göstermeye ve bunun üzerine çalışmaya hepimiz devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) - Sayın Başkan, toparlıyorum.

Son olarak, gençlere en çok güvenen, imkân verildiğinde gençlerin neler yapabileceğini en iyi bilen ve bu imkânları gençlere sunan, gençlerin dilinden tartışmasız en iyi anlayan lider Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a milletin kürsüsünden ülkemizi gençleri adına şükranlarımı arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2020 yılı merkezî bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi ve hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Genç Başkan, Atatürk'ü de anıp hakkını teslim etseydin bütün gruplar seni alkışlayacaktı, son anda yine yapmadın.

BAŞKAN - Söz sırası, Trabzon Milletvekili Adnan Günnar Bey'e ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi görüşmelerinde kısa adı DOKAP olan Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DOKAP mevzusuna geçmeden önce, çok kıymetli dostum, değerli arkadaşım, Cumhuriyet Halk Partisinin Milletvekili Sayın Ahmet Kaya'nın biraz önce yapmış olduğu konuşmaya bir cevap vermek istiyorum. Kendisini buradan saygıyla selamlıyorum.

Trabzon'da, nüfusun azaldığından bahisle, hiçbir yatırımın yapılmadığından bahisle insanların göç ettiğinden bahsetti. Değerli Kardeşim Ahmet Kaya Bey'e, nüfus azalmasının yerine nüfusun yükseldiğini hatırlatmak istiyorum çünkü AK PARTİ döneminde adrese dayalı nüfus sayım sistemi gerçekleşmiştir ve mezarlıktaki sayılan ölümler şimdi artık sayılmamaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve gerçekçi nüfus grafiği Trabzon'da, son beş yıla bakıldığında, az da olsa yukarıya doğru çıkmaktadır. Öyleyse, demek ki Trabzon, Türkiye'de yaşanabilecek iller arasında ilk sıralarda açıklanmışsa bunun haklı gerekçeleri var demektir.

"Trabzon'a neler yapıldı?" derken; bir gün şehirde dolaşırken, muhalefetten bir vatandaş bana şöyle demişti: "Ya, Sayın Vekilim, siz, Trabzon'a ne yaptınız? Hiçbir şey yapmadınız. Geldiniz, burada bizden oy istiyorsunuz." Ben de kendisine "Peki, ne yapmamız gerekirdi?" dedim, o da bana "Onu da siz bileceksiniz." demişti ve biz de yaptığımız yatırımları sıraladıktan sonra "Oyum sizindir." demişti ve şimdi, Türkiye'de, on yedi senedir 15 seçimde en yüksek oy oranıyla AK PARTİ rekorlar kırmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Tabakhaneyi ne zaman yapacaksınız Sayın Vekilim, tabakhaneyi? Tabakhaneyi ne zaman yapacaksınız?

ADNAN GÜNNAR (Devamla) - Ahmet Kaya kardeşime ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna şunu -yapılanları- ifade etmek istiyorum: 54 bin iş yerine 1,2 katrilyon liralık SGK prim desteği sağladık. Trabzon'da toplam 1,7 katrilyon liralık tarımsal destek verdik. 3 tane yeni organize sanayi bölgesi; 1 teknopark; 1 araştırma-geliştirme, 1 tasarım merkezi kuruldu. Trabzon Of, Araklı, Hayrat, Sürmene, Arsin, Maçka, Akçaabat'a doğal gaz getirildi; bu sene Vakıfkebir ve Beşikdüzü'ne getireceğiz. Son on yedi yılda 30 katrilyon yatırım aldı Trabzon. 2.824 yeni dersliğe, 2'nci devlet üniversitesiyle birlikte 3 üniversiteye kavuştu Trabzon. 41 bin kişilik Şenol Güneş Stadyumu, Trabzon'a 400 yataklı Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi yapıldı ve Akçaabat'ta 200 yataklı Haçkalı Baba Devlet Hastanesi yapıldı. 8.037 tane konut ilavesi yapıldı. 87 adet tarihî eser restorasyonu yapıldı ve o coğrafyada bölünmüş yollar, 73 kilometreden 225 kilometreye çıkarıldı.

Kıymetli kardeşlerim, ayrıca temelleri atılmış olanlar ve yapılacak olanlardan; şimdi ocak ayı sonu ve şubat başlangıcında Trabzon'a 900 yataklı bir şehir hastanesi gerçekleştiriyoruz. Yine, Of'a 100 yataklı ek, ilave bir hastane, Kanuni Bulvarı ki Türkiye'nin İstanbul'da yeni yapılmış Boğaz Köprüsü'nün maliyetinin beşte 2 fiyatına mal olan Kanuni Bulvarı yapılmakta. Robotik kodlamadan nanoteknolojiye, siber güvenlikten mobil uygulamaya, yapay zekâ konularında teknoloji atölyesi kuruluyor ve Hüseyin Avni Aker'in yerine millet bahçesi hem Trabzon'da hem Akçaabat'ta hem Vakıfkebir'de hem de Of ilçelerimizde gerçekleştiriliyor.

Sürem çok kısa olduğu için bunları özet olarak sizlere aktarmak istedim ama değerli Ahmet kardeşime, en nazik ifadeyle, bu konuşmasında biraz insaf diyor ve kendisinin "hilafihakikat" olarak değerlendirdiğim konuşmasına daha fazla cevapları bire bir kendisine vereceğimi ifade ediyorum.

Kıymetli arkadaşlarım, DOKAP meselesine gelince, DOKAP'ta da Yeşil Yol adıyla gündeme gelen oldukça önemli bir projeye imza attık ama bunun yanında yumurtacılıktan çiftçilerin desteklenmesine; Trabzon'da, Giresun'da, Rize'de, Tokat'ta toplam 9 vilayette birçok yatırıma varıncaya kadar önemli işler yapıldığını hatırlatıyorum. DOKAP'ta 2003-2019 yıllarında 486,2 milyon TL'lik ödenek tahsis edilmiş ve Yeşil Yol Projesi'ne 3.109 kilometre ana aks üzerinde 1.093 kilometrelik kısmında 14 adet köprü çalışması tamamlanmış olup yapım çalışmalarının 2023 yılı sonu itibarıyla tamamlanması hedeflenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADNAN GÜNNAR (Devamla) – Sayın Başkanım, özür dileyerek bir dakika alabilir miyim.

Kıymetli arkadaşlar, DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bölgemize kazandırılmasında başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, emeği geçen herkese teşekkür ediyor, 2020 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Mersin Milletvekilimiz Hacı Özkan Bey'e aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nde Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Ekranları başında bizleri izleyen Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere, aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye'nin son yıllardaki gelişiminin lokomotifleri olan KOBİ'ler, ülkemizdeki işletmelerin büyük bir bölümünü oluşturuyor. Türkiye'de kurulu olan yaklaşık 3,5 milyon işletmenin yüzde 100'üne yakını KOBİ sınıfına giriyor. Bu oran, KOBİ'lerin Türkiye ekonomisindeki yerini net olarak ortaya koyuyor. KOBİ'ler, aynı zamanda, toplam istihdamın yüzde 78'ini karşılıyor. Bundan dolayı KOBİ'lerin geliştirilmesi ve desteklenmesi, ülke ekonomimiz açısından büyük önem arz ediyor.

2019 yılı itibarıyla yeni bir vizyon ve yol haritası belirleyen KOSGEB, öncelikle yerli ve millî üretimi, KOBİ'lerimiz vasıtasıyla gerçekleştirmek için Stratejik Ürün Destek Programı'nı yürürlüğe koydu. Teknoloji üretiminin KOBİ'lerimiz aracılığıyla tabana yayılmasını sağlamak için KOBİ Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı'nı hayata geçiren KOSGEB, bu programla AR-

GE sürecini tamamlamış olan teknolojik ürünlerin üretimine 5 milyon liraya kadar destek veriyor.

Ayrıca KOSGEB, KOBİ'lerimizi yurt dışı pazarlara açmak ve daha rekabetçi kılmak için Yurt Dışı Pazar Destek Programı'nı uygulamaya başladı ve bu program kapsamında ihracat yapmak isteyen KOBİ'lerimizi 300 bin liraya kadar destekliyor. KOBİ'lerimizin kendi aralarında veya büyük işletmelerle iş birliklerini artırmaları amacıyla üretim, tasarım, tedarik gibi alanlarda bir araya gelmeleri durumunda 10 milyon liraya kadar destek verdiği İş Birliği Destek Programı'nı da uygulamaya koydu.

Bunların yanı sıra KOSGEB, KOBİ'lerimize üretim süreçlerini dijitalleştirmeleri için KOBİ Gelişim Destek Programı kapsamında 1 milyon liraya kadar destek veriyor.

Teknoloji tabanlı yeni girişimcilerimizi desteklemek ve ülkemizin yüksek teknoloji alanlardaki payını artırmak için imalat sanayisinde teknoloji düzeyi yüksek sektörlerde işini kurmak isteyen girişimcilerimizi Girişimciliği Geliştirme Destek Programı kapsamında 370 bin liraya kadar destekliyor.

Ayrıca, KOSGEB'den destek alarak işini kuran veya kuracak girişimcilere 70 bin liraya kadar 10 puanlık finansman maliyeti KOSGEB tarafından karşılanacak KOBİ Finansman Destek Programı'nı devreye aldı.

KOSGEB, sadece 2019 yılında yaklaşık 14 bin kadın girişimciye 252 milyon lira destek verdi. KOSGEB, 50 bin liralık finansman desteğini kadınlar, şehit yakınları, gaziler ve gençler için 70 bin liraya çıkardı; tüm destek programlarında bu kesime yüzde 15'e varan oranlarda pozitif ayrımcılık uyguluyor.

Bu çalışmalar dâhilinde, seçim bölgesi Mersin'de KOSGEB tarafından 2018 yılında 2.200 işletme ve girişimciye toplam 48 milyon lira destek sağlanmış, 2019 yılında ise bu rakam, bu ay itibarıyla 50 milyon liraya ulaşmıştır.

Tekno Yatırım Destek Programı ve Stratejik Ürün Destek Programı kapsamında Mersin ilinde yapılan 30 milyon bütçeli 5 büyük yatırıma destek sağlanmıştır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde ülkemizi geliştirmek ve büyütmek için, azim ve kararlılıkla 2023, 2053, 2071 hedeflerimize yürümeye devam edeceğiz. 2020 yılı merkezî yönetim bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, aziz milletimizi, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu'ya aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı Türk Standardları Enstitüsü bütçesi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada, birkaç gün önce ABD Senatosunun siyaseten aldığı sözde soykırım tasarısı kararından bahsetmeden de geçemeyeceğim. ABD Senatosunun almış olduğu sözde soykırım tasarısı kararını kınıyorum. Ne tarihî anlamda ne de bizim nezdimizde bir hükmü yoktur. Dünyada en büyük soykırım suçlusu, Amerika Birleşik Devletleri'dir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Amerika, 70 milyon Kızılderili'yi katletmiştir. Aynı zamanda, şu anda Suriye'de, Irak'ta, Afganistan'da birçok bölgede sırf petrol adına insanları katletmeye devam etmektedir. Fransa, Cezayir ve Ruanda başta olmak üzere Afrika Bölgesi'nde yıllarca katliam yapmıştır, soykırım yapmıştır. Avrupa'nın orta yerinde Bosna'da yapılan soykırımı görmezden gelmişlerdir. Ermenilerin Hocalı'da yapmış olduğu katliamı görmezden gelmişlerdir ve şimdi çıkmışlar kendi bozuk sicilleriyle Senatodan tasarı geçiriyorlar. Ermeni diasporasının geçim kapısı olan tasarı, bizim için millet olarak yok hükmündedir. Biz Türk milleti olarak medeniyetler kurmuş, medeniyetler yeşertmiş bir milletin devamıyız ve bizim geçmişimizde asla soykırım yoktur. Biz milleti yaşatmışız, biz "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." demiş bir milletin devamıyız.

Bu duygu ve düşüncelerle şimdi TSE üzerindeki konuşmama geçmek istiyorum.

Ülkemizin 2023 hedefleri arasında yer alan dünyadaki ilk 10 ekonomi arasına girme hedefimize ulaşılması noktasında üretim ve ihracat seviyesinin yükseltilmesi büyük önem arz etmektedir. Bugün dünya emtia ticaretinin yüzde 80'den fazlasının standardizasyon ve teknik düzenlemelerden etkilenmekte olduğu ortaya konulmuştur. Bu noktada, küresel ticarete ortak dilin standartlar olduğunu söylemekte bir beis bulunmamaktadır. Dünyadaki eğilim, ülkelerin kendi ulusal standartlarının uluslararası ve bölgesel standart hâline getirilmesinin sağlanarak rekabette avantaj sağlanması yönündedir.

Ülkemiz 1954 yılından bu yana faaliyet gösteren Türk Standartları Enstitüsü, standardizasyon ve uygunluk değerlendirme üst kuruluşu olan Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı ISO'ya ve Uluslararası Elektroteknik Komisyonu IEC'ye kuruluşundan bu yana tam üyedir, Avrupa Standardizasyon Komitesi CEN ve Avrupa Elektronik Standardizasyon Komitesi CENELEC'e 2011 yılından bu yana tam üye olup 2008 yılından bugüne kadar da Uluslararası Belgelendirme Ağı IQNet'in 2017 yılından bugüne kadar da Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir.

Ayrıca, Türk Standartları Enstitüsü, İslam İşbirliği Teşkilatı çatısı altında İslam ülkeleri arasında standardizasyon ve uygunluk değerlendirme alanlarında birçok iş birliğini hayata geçirmek üzere İstanbul'da kurulmuş olan İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsünün kuruluşunda da etkin rol almıştır. Tüm bunlardan anlaşılacağı üzere TSE, günümüz dünyasında alanında en büyük ve saygın olarak kabul edilmekte olan ilgili tüm üst kuruluşlara üye olan ve buralarda etkin rol alan stratejik önemi haiz bir kuruluştur. Bugün küresel ticarete yön veren ülkeler, standartlara da yön vermektedir. Bu sebeple dünyadaki ilk 10 ekonomi arasına girmek istiyorsak, standartlara yön veren ülke konumunda olmak zorundayız.

Türk Standartları Enstitüsü, uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin küresel ticarete artan önemi ve bu alanda her geçen gün artan rekabet şartlarını yakından takip ederek, Türk sanayicisine hem yurt içinde hem yurt dışında 50 bini aşkın verdiği belgeyle kaliteli ve güvenli üretimi teminat altına alırken, akredite belgelerle ihracatta üreticimizin önünü açmaktadır.

Belgelendirme faaliyetleri, TSE markasıyla yurt içinde 9 farklı merkezde 17 deney ve 3 kalibrasyon laboratuvarlarında yapılan deney ve testlerle desteklenmekte ve dünyada saygın belgeler arasında yer almaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN GÜNDOĞDU (Devamla) – TSE, ülkemizin 2023 vizyonu çerçevesinde kamunun tüm gözetim faaliyetlerini gerçekleştirecek kapasiteye ve kabiliyete ulaşmıştır. Türk Standartları Enstitüsü, yurt içinde ve yurt dışında vermiş olduğu bu hizmetlere ek olarak, sayısı 125'e ulaşan uluslararası bölgesel kuruluşlarla yaptığı anlaşmalar vasıtasıyla ihracatımızda ürünlerin serbest dolaşımına destek vermektedir.

2014 yılında sermayenin tamamı TSE'ye ait Uluslararası Uygunluk Değerlendirme Servisi AŞ'yle Doğu Avrupa'da, Uzak Doğu'da, Asya'ya kadar uzanan coğrafyada ülkemizin sanayicilerinin lehine yurt dışı faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aktardığım tüm veriler gösteriyor ki AK PARTİ hükümetleri döneminde, tüm alanlarda olduğu gibi, standardizasyon konusunda da çok ciddi hizmetleri hayata geçirmişiz. Türk Standartları Enstitüsü bu tecrübe ve kabiliyetle bugün dünyada saygın bir yere sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN GÜNDOĞDU (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

METİN GÜNDOĞDU (Devamla) – TSE, uluslararası akreditasyonla sanayicilerimizin ve üreticilerimizin kaynakları yurt

dışına gitmemekte ayrıca ihracat süreçleri önemli ölçüde kolaylaşmaktadır.

Sözlerime burada son verirken -Sayın Bakanımıza ve TSE Başkanına, ülkemize- 2020 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diler, Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyenleri saygıyla selamlarım. Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Kırşehir Milletvekili Mustafa Kendirli’de.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA KENDİRLİ (Kırşehir)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubumuz adına Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce milletimizi ve sizleri saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Küresel şirketlerin bilançolarına baktığımızda, 1970’li yıllarda patent, marka, tasarım, lisans gibi maddi olmayan hakların toplam bilanço içerisindeki payı yüzde 15’ler seviyesindeyken, 2000’li yıllar sonrası yüzde 85’lere yükseldiğini görüyoruz. Bu rakamlar, fikrî mülkiyetin, üretim yapısı içindeki önemini net bir şekilde ortaya koymakla birlikte, ülke olarak bu alana vermemiz gereken öneme de işaret etmektedir.

Türkiye’nin son on yedi yılının sınai mülkiyet hakları açısından başarılı geçtiğini ve bu alanda büyük ilerlemelerin yaşandığını rahatlıkla ifade edebiliriz. Patent, marka, tasarım ve coğrafi işaretlerin ülke ekonomisi için öneminden hareketle, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız, sınai mülkiyetin gelişmesine yönelik politikaları başarılı bir şekilde uygulamaya koymuştur. Türk Patent ve Marka Kurumunun kapasitesi hızlı bir şekilde artırılarak, 2016 yılında, Birleşmiş Milletlere bağlı Dünya Fikrî Mülkiyet Teşkilatı nezdinde uluslararası araştırma ve inceleme otoritesi olması sağlanmıştır. Bu alanda en önemli hedeflerimizden biri, 2023 yılında Türk Patent ve Marka Kurumumuzun dünyada ilk on otoriteden biri olmasıdır.

2002-2018 döneminde Türkiye’nin yerli patent başvuru sayısı 18 kat, yerli patent tescil sayısı 38 kat artmıştır. Yerli patent sayısı ise 2002 yılında 6,2 iken 2018 yılında 14,5 kat artarak yüzde 89,6’ya yükselmiştir. 2002-2018 döneminde marka başvuruları 3,5 kat artarak 120 binin üzerine çıkmıştır. Marka başvurularında Türkiye 2011 yılından bu yana Avrupa’da 1’inci sırada yer almaktadır. Türkiye’nin 2002 yılında 461 olan uluslararası marka başvurusunun 2018 yılında 3,2 kat artışla 1.461’e yükseldiğini ve dünyada 12’nci sırada yer aldığını, tescilli coğrafi işaret sayısının da 461’e ulaştığını görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türk Patent ve Marka Kurumumuzun, ahiler diyarı, ahiliğin başkenti Kırşehir’in yöresel yemeği çullama ile hoşmerim tatlısını coğrafi işaret olarak tescil ettirdiğini; adıyla, tadıyla, pazar değeriyle marka hâline gelen Kaman cevizimizin coğrafi işaret alması için yürütülen çalışmalarda da son noktaya gelindiğini; oniks taşı ve köftür tatlısı ile kaya tuzuna coğrafi işaret alınması için de çalışmaların başladığını bir Kırşehirli olarak gururla ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, Türk Patent ve Marka Kurumumuza önemli görevler düşmektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız tarafından açıklanan Türkiye’nin 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi’nde, fikrî mülkiyet alanının güçlendirilmesi kapsamında önemli eylemlerin ortaya konulduğunu görüyoruz. Ülkemizde açık inovasyon ve açık kaynak yazılımları konusunun etkin yönetilebilmesi için fikrî mülkiyet alanında gerekli yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi; ülkemiz için stratejik görülen, kamu fonlarıyla desteklenen girişimlerin fikrî, sınai haklarının Türkiye’de kalması için gerekli çalışmaların yapılması; kamuya ait patent ve faydalı model gibi fikrî hakların envanterlerinin çıkarılarak özel sektörün bu envanterlerden faydalanması için düzenlemelerin yapılması ve yazılım ve bilişim ürünlerinde uluslararası rekabetçiliği artırmak ve markalaşmasını desteklemek için fikrî mülkiyet hakları konusunda gerekli çalışmaların yürütülmesi söz konusu belgede ortaya konulan eylemlerden bazılarıdır.

Türk Patent Kurumumuz tarafından sınai mülkiyetler alanında eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri kapsamında Sınai Mülkiyet Hakları Eğitim Merkezince son bir yılda düzenlenen eğitimlerle, geniş katılımcı gruplarının yer aldığı 3 binin üzerinde kamu ve özel sektör çalışanına eğitim verilmiştir. Yine, Millî Eğitim Bakanlığı ile Türk Patent arasında imzalanan protokol kapsamında, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının yönetici, öğrenci ile öğretmenlerinin de sınai mülkiyet farkındalığını artırmak üzere çalışmalar yürütülmektedir. Aynı zamanda, Ankara Üniversitesi bünyesinde Fikrî Mülkiyet Yüksek Lisans Programı başlatılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUSTAFA KENDİRLİ (Devamla) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkanım.

Ülkemizin patent başvuru sayısının artırılması ve üniversite öğrencilerinin buluş faaliyetlerine özendirilmesi amacıyla ilki 2018 yılında düzenlenen Ulusal Üniversiteler Patent Yarışması başlatılmıştır. Hezarfen Projesi kapsamında, her yıl farklı şehirlerimizde ve sektörlerde KOBİ’lerimize yenilik kapasitesini artırmaya yönelik danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Bu faaliyetler, nitelikli buluşların, markaların, tasarımların ortaya çıkarılmasının önünü açacaktır.

Türk Patent’in fikrî ve sınai haklar alanında gerçekleştirdiği tüm bu çalışmaların her geçen gün artacağına olan inancımızı ifade ediyor, 2020 bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini Yüce Allah’tan diliyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası İstanbul Milletvekili İffet Polat’a aittir.

Buyurun Sayın Polat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İFFET POLAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Sizi ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜBİTAK, kurulduğu 1963 yılından itibaren ülkemiz için çok önemli projelere imza atmış, önemli teşvik ve desteklerle, Türkiye’nin teknoloji ve bilim alanında ilerlemesi yolunda, özellikle iktidara geldiğimiz 2002 yılından itibaren aktif rol almıştır. AK PARTİ hükümetleri, bilim, teknoloji ve AR-GE alanlarına özellikle önem vermiş, ülkemizi geleceğe taşıyacak, teknolojik değişim ve gelişimi sağlayacak tüm imkânları seferber etmiştir. Rakamlarla kısaca ortaya koymak gerekirse, özel destek programları kapsamında 1995-2002 yılları arasında 1.146 projeye 746 milyon TL destek sağlanırken 2002’den bugüne destek sayısı yaklaşık 15 kat artırılarak 18 bin projeye 11 milyar TL destek sağlanmıştır. Benzer şekilde, TÜBİTAK AR-GE destek programları kapsamında verilen destek 1963-2002 arasında 6.512 projeye 403 milyon TL’yle destek sınırlı kalırken, 2002’den bugüne kadar bu bütçe 36 kat artırılarak 20 bin projeye 14,5 milyar TL destek verilmiştir. TÜBİTAK, Bilim İnsanı Destek Programı kapsamında ise 2002 yılına kıyasla 2018 yılında desteklenen kişi sayısını 18 katına, destek tutarını ise 16 katına çıkarmıştır. Bu noktada, 2002-2019 döneminde 250 binin üzerinde bilim insanı 2,6 milyar TL’nin üzerinde bir tutarla desteklenmiştir. 2019 yılında 5 bine yakın bilim insanına 200 milyon TL destek aktarılmıştır. Bireysel Genç Girişimci Programı’yla 192 milyon TL sermaye desteği sağlanmıştır. Yine, Teknoloji Transfer Ofisleri Destekleme Programı kapsamında 188 milyon TL hibe desteği verilmiştir. Tabii, rakamlar, geçmiş iktidarların ve hükümetlerimizin meseleye bakışını çok net ortaya koymaktadır.

Bugün TÜBİTAK’ın, Uzay Teknolojileri Araştırmaları Enstitüsünden Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsüne, yine, son dönemde kurulan Raylı Ulaşım Teknolojileri Enstitüsüne, Kutup Araştırmaları Enstitüsüne ve Yapay Zekâ Enstitüsüne kadar birçok kurumu ve merkezi Türkiye’nin uluslararası rekabet gücünü artırmak için stratejik çalışmalar yapmaktadır.

Sayın milletvekilleri, TÜBİTAK, Popüler Bilim Yayınlarıyla, 81 ilde kurulmaya devam eden DENEYAP Teknoloji

Atölyeleriyle, bilim fuarı ve şenlikleriyle bilim ve teknoloji kültürünün gençlerimiz arasında yayılması için de yaygın çalışmalar yapmaktadır.

TÜBİTAK'ın son dönemdeki en önemli çalışmalarından biri Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı'dır. Beyin göçünü tersine çevirecek olan Yurda Dönüş Programı kapsamında bugüne kadar 452 Türk araştırmacı ülkemize dönmüştür. Alanlarında yaptıkları üst düzey bilimsel ve teknolojik çalışmalarla temayüz etmiş, yurt dışında çalışma deneyimine sahip başta Türk bilim insanları olmak üzere nitelikli araştırmacıların yurt dışından Türkiye'ye gelmelerini teşvik etmek amacıyla Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı başlatılmıştır. Dünya çapındaki üniversitelerden ve şirketlerden 242 lider araştırmacı bu programa başvurmuştur, bunların arasında 127'sine destek sağlanmıştır. Amazon, Apple, Bosch, GE, Intel, Siemens, Volvo gibi global şirketler ile CERN, CNRS, Max Planck Institute gibi öncü araştırma kuruluşlarında; Harvard, Stanford, Oxford, MIT, Cambridge, Columbia gibi dünya sıralamasında ilk 25 üniversite içerisinde yer alan üniversitelerde çalışan araştırmacıların bu programla Türkiye'ye dönüşü sağlanmıştır. Araştırmalarını Türkiye'nin önde gelen üniversite ve araştırma kurumlarında sürdürecektir olan araştırmacıların her birinin 5'er doktora öğrencisi yetiştirmek gibi bir görevi vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm bu başarı tablosunda ve bu vizyonda Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın verdiği mücadelenin payı ve vizyonu çok önemlidir. Türkiye'de bir dönem millî uçağımızı yapan Nuri Demirağ'ı engelleyen, devrim niteliğinde bir girişim olan Devrim otomobilinin üretimini durduran, millî yazılımı olmayan bir ülkeden, millî elektrikli otomobilini tasarlayan, millî tankını ve millî motorunu geliştiren Türkiye'ye geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

İFFET POLAT (Devamla) – Ama Türkiye'de, maalesef, ülke yararına ne varsa tenkit eden, karalayan, iftira atan zihniyetlere rağmen, Selçuk Bayraktar gibi gençlerimiz sayesinde –inşallah- ülkemiz SİHA'larını, TİHA'larını yaptığı gibi, otonom araçlarını, uydularını, biyoteknolojik ilaçlarını, elektrikli lokomotifini, füzesini, tümdevreye kadar nice projeyi hayata geçirmeye devam etmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ülkemizin bağımsızlığı için görev yapan tüm gençlerimize, bilim adamlarımıza teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu yıl TÜBİTAK bütçesi yüzde 14,2'lik bir artışla 3 milyar 511 milyon 62 bin TL olarak öngörülmüştür. Bu bütçenin, Türkiye'yi teknoloji ve bilim alanında çok daha iyi yerlere taşıyacak çalışmalarda kullanılacağını hatırlatır, bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisimizi saygı ve sevgiyle selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'a aittir.

Buyurun Sayın Bakbak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimler Akademisi bütçesi üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım.

TÜBA, kurulduğu 1993'ten bu yana, bilim yolunda atılan her adımın destekleyicisi olmuş, bilimi teşvik edici bir rol üstlenmiştir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde son on yedi yılda bilimi teşvik edici rolünü daha da güçlendiren ulusal akademimiz, özellikle 2019-2023 dönemini kapsayan Stratejik Planı'yla ülkemizin bilimsel kalkınmasına hizmet edecektir. Ülkemizin bilim politikalarına yön veren TÜBA, bilimi özendirmek, toplumda bilimsel düşünceyi benimsetmek, Türkçenin bilim dili olması için çalışmak, uluslararası alanda ülkemizi temsil ederek uluslararası bilimsel iş birliğini güçlendirmek için faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu kapsamda, Uluslararası Akademi Ödülü, Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı Ödülü (GEBİP) ve Bilimsel Telif Eser Ödül Programı (TESEP) hayata geçirilmiş, bilim alanında atılan adımlar ödüllendirilmiştir. Bugüne kadar 13 bilim insanına Uluslararası Akademi Ödülü, 480 genç bilim insanına GEBİP, 203 esere TESEP Ödülü verilerek bilimsel çalışmalar desteklenmiştir.

Gençlerin enerjisinden faydalanmayı, onların fikirlerinin daha fazla hayat bulmasını önemsiyoruz. Bu kapsamda, genç bilim insanlarını ödüllendiren ulusal akademimiz, bu gençlerimizin sistemden kopmadan başarılı çalışmalarını sürdürmelerini destekleyici adımlar atmaktadır. Güçlü Türkiye'yi bilimin, ilmin, araştırmanın, yeniliğin ve inovasyonun aydınlığında inşa edeceğiz. Bu yüzden "millî teknoloji hamlesi" dedik, bu yüzden "Dijital Türkiye" hedefiyle yola koyulduk.

Ekonomik ve teknolojik bağımsızlığımızın tesisi ve küresel yarışta önde olmamızın formülü en kıymetli hazinemiz olan çocuklarımıza yapacağımız yatırımdan geçiyor. Topyekün bir seferberlik başlattık. Bu kapsamda, başta kız çocukları olmak üzere, gençlerin bilim, teknoloji, matematik ve mühendislik alanlarına yönlendirilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında kurduğumuz alt komisyonumuzda çocukları bu alana yönlendirme stratejisi üzerinde duruyoruz.

Bu süreçte özellikle kızlarımızın bilim ve teknoloji alanlarında yüreklendirilmesi, çalışmalarının desteklenmesi büyük önem arz ediyor. Yükseköğretim Kurulunun doktoralı insan kaynağına olan ihtiyacı karşılamak üzere başlattığı 100/2000 Doktora Bursu Projesi'nden örnek verecek olursak, 2.204 bursiyerin 1.324'ünü kızlar, 880'ini erkekler oluşturuyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kızlarımız başarılı, kızlarımız donanımlı. Bize düşen, onları cesaretlendirerek bilim, teknoloji, matematik ve mühendislik alanlarına yönlendirmektir. TÜBA, kızlarımızın akademik olarak desteklenmesi için, kadınların, gençlerin ödüllü sistem içinde yer almasını sağlayıcı çalışmalar yürütmektedir.

Değerli milletvekilleri, 2019 yılı Cumhurbaşkanlığımızca "Fuat Sezgin Yılı" olarak ilan edilmişti. Bu kapsamda TÜBA tarafından ihdas edilen Fuat Sezgin Ödülleri önümüzdeki günlerde de sahiplerini bulacaktır.

Cumhurbaşkanlığımız himayesinde yürütülen, Türk-İslam bilim ve kültür mirasına ait klasik eserleri kütüphanelerdeki atıl durumdan kurtaran Türk-İslam Bilim Kültür Mirası Projesi kapsamında 29 eser tamamlandı. Ayrıca, TÜBA, Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü Projesi kapsamında önümüzdeki aylarda Mühendislik Terimleri Sözlüğü'nün iki cilt hâlinde basımını da gerçekleştirecektir.

TÜBA, 13 uluslararası çatı kuruluş üyeliğiyle Türk bilim camiasının dünyayla etkileşimini ve iş birliğini geliştirme görevini de yerine getirmektedir. Unutmayalım ki her medeniyet kendi teknolojisini, her teknoloji kendi kültürünü ve değerini üretir. Biz İbni Sina'yı, El Cezeri'yi, İbni Haldun'u, Biruni'yi, Hayyam'ı, Ali Kuşçu'yu ve daha nicelerini yetiştirmiş bir medeniyetin temsilcileriyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Büyük değerimiz İbni Sina der ki: "Bilim ve sanat takdir edilmediği yerden göç eder." Bu göçün adı, beyin göçüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

DERYA BAKBAK (Devamla) – AK PARTİ iktidarıyla bu göçü tersine çevirme üzerine yaptığımız çalışmalar kapsamında pek çok bilim insanı beyin göçü yaparak "Türkiye'nin yazacağı başarı hikâyesinde ben de varım." dedi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Biz biliyoruz ki marifet iltifata tabidir. Doğru biçimde yapılan, hedefi olan takdir, insan potansiyelini ortaya çıkarmada en çarpıcı etkidir. Bu hedef doğrultusunda, On Birinci Kalkınma Planı'mızda da yer verdiğimiz üzere, nitelikli insan kaynağına yapacağımız yatırımla bu coğrafyada bilim ve sanatta da lider ülke olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gazi Meclisi selamlıyor, bütçenin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız’a aittir.

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Uzay Ajansının 2020 yılı bütçesine ilişkin olarak AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve ekranları başından bizleri takip eden milletimizi saygı ve hürmetlerimle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Esasen, biz millette gökyüzüne çok büyük bir muhabbet duymuşuzdur, her zaman gökyüzüyle farklı bir iletişimimiz ve münasebetimiz olmuştur. İlmî “yitik malı” bilen bizler, aslında kâinatı keşfi, böyle, gerçekten bir kadim alışkanlık olarak benimsemişizdir.

Dilerseniz zihinsel kodlarımızı belirleyen coğrafyalardan birine gidelim, Mâverâünnehir’e gidelim. Mâverâünnehir’de matematiğin en estetik hâli, gök mavi taşlardan ve yapılardan öte bir şey görürüz; biz orada Uluğ Bey’in medresesini, rasathanesini görürüz, biz orada Ali Kuşçu’yu görürüz. Ali Kuşçu, malumunuz olduğu üzere, Fatih Sultan Mehmet döneminde gök bilime dair önemli eserler üreten bir bilim insanıdır. Ve yine çok uzağa gitmeye gerek yok, Kırşehir’de Cacabey Medresesi önemli gök bilim medreselerinden bir tanesidir. Bakınız, bunlar Kopernik’ten, Galileo’dan öncedir ve bizim medeniyetimize aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yine, medeniyetimizin yetiştirdiği insanları... Tûsî’nin Gezegenler Kataloğu’ndan tutun da Kâtip Çelebi’nin Cihânnümâ’sına kadar, aslında çok fazla astronomi bilgini yetiştirmiş ve çok fazla astronomi eseri üretilmiştir medeniyetimiz içerisinde.

Dilerseniz, daha yakın tarihe gelelim. Bugün, ülkelerin uzaydaki haklarını düzenleyen, BM nezdinde bir kurum var malumunuz olduğu üzere, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği. Bu Birlik 1865 yılında Uluslararası Telgraf Birliği olarak kurulduğunda Sultan Abdülhamit Han dönemin Paris Büyükelçisi Cemil Bey ile Agathon Efendi’yi bu konferansa iştirak etmek üzere yolluyor ve biz bu Birliğin kurucusu 20 devletten bir tanesi oluyoruz o günün şartları içerisinde, dolayısıyla bizim uzay yolculuğumuz aslında çok çok daha evvele dayanıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sizi esas itibarıyla tarihe boğmak istemiyorum ama bir vefa borcu olarak tarihimizdeki girişimleri zikretmek durumundayım. Vecihi Hürkuş 1923’te bizim ilk uçağımızı üretti. Yine, daha sonradan Demokrat Parti milletvekilliği yapan Nuri Demirağ 1936’da uçak üretti ve bunun pek çok serilerini üretti. Bununla yetinmedi, bir Gök Okulu açtı ve 290 pilot yetiştirdi. Yine, benzer şekilde Nuri Killigil’in savunma sanayisine sunduğu katkılarının ve ilk yerli ve millî motor fabrikamız, Erbakan Hocanın Gümüş Motorunun da hafızamızda mahfuz olduğunu buradan beyan etmek isterim.

Bu yaşanmışlıkların aslında tamamı merak eden, hayal kuran, uygulayan ve neticelendiren insanların hikâyesidir ve biz bugün hayal kurmaya ve neticelendirmeye devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Malumunuz, hatırlarsınız, evvelce ithal etmek durumunda kaldığımız insansız hava araçları vardı, ben çocuk aklımla “Ya, bu kadar stratejik bir şeyi neden biz kendimiz yapmıyoruz da dışarıdan alıyoruz?” diye sorduğumda büyüklerime tek bir şey söylerlerdi: “Yaptırmazlar.” Bugün geldiğimiz noktada, kendi insansız hava araçlarımızı üretiyoruz; üretmekle kalmayıp bunları ihraç ediyoruz ve bu da yetmiyor, hâlihazırda dünyada ilk 100’de yer alan savunma şirketleri arasında 5 Türk şirketi girmiş bulunmakta. Tabii ki bunlar bizim için yeterli değil, inşallah bunların sayısını arttırmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

İşte, bunların her birinin bir mütemmim cüzü olarak Türkiye Uzay Ajansı her birimizin, aslında her birimizin ortak hayali olarak doğdu ve ne mutludur bizlere ki Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde bunu hayata geçirmek AK PARTİ iktidarına nasip oldu.

Değerli milletvekilleri, hâlihazırda uzaydaki durumumuza isterseniz çok kısa bir bakalım. Hâlihazırda Ekvator’dan yaklaşık 36 bin kilometre ötede, eş zamanlı yörüngede bizim haberleşme uydularımız yer alıyor; TÜRKSAT 3A, TÜRKSAT 4A ve TÜRKSAT 4B bizim haberleşmemizi sağlayan en temel uydularımızdan. Yine, ilk gözlem uydumuz RASAT ve yine yerli yazılımla üretilen GÖKTÜRK-2 yer gözlem uydularımız olarak faaliyetlerine devam ediyor.

Ben açıkçası, Hakkâri’de, Keçiören’de DENEYAP atölyelerine gittim. Oradaki çocukların gözünde çok değerli bir şey gördüm; onların gözünde ışık gördüm, onların gözünde heyecan gördüm ve onların gözünde inanç gördüm. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve şunu fark ettim: Millî teknoloji hamlesi bu ülkenin gençleri tarafından sahiplenilmiş ve bütün Türkiye’ye yayılmış. Bu geçtiğimiz TEKNOFEST’te model uydur yarışmasında 1’incilik ödülü Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi’ne gitti, 2’ncilik ödülü İTÜ’ye gitti, 3’üncülük ödülü Fırat Üniversitesi’ne gitti; roket yarışmasında, alçak irtifada 1’incilik Mehmet Emin Saraç İmam Hatip Lisesine, yüksek irtifada Pamukkale Üniversitesi’ne gitti. İşte, Türkiye Uzay Ajansı, aslında, gençlerin bu hayallerinin bir ürünü olarak ortaya çıktı, bu hayalleri geliştirmek ve imkân tanımak için ortaya çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – İnşallah, Millî Uzay Programı kapsamında ülkemizin ilk uzay insanlarını yetiştirmek üzere hâlihazırda programa başlادılar, bu programın üç yıl içerisinde tamamlanması öngörülüyor.

Yine, uzaya erişimin sağlanması için, fırlatma sistemlerimizin oluşturulması, meteorolojik vakalar, doğal afetler, tarımsal üretim gibi konularda uydulardan azami bir şekilde faydalanılması, yerli imkânlarla uzay aracımızın üretilmesi ve üniversitelerle bu noktada ilgili koordinasyonun sağlanması Uzay Ajansının öncelikli konuları arasında.

Açıkçası, bir şeyin nasıl yapılamayacağını büyük bir iştahla anlatanlara inat, biz neyin nasıl yapılacağını sabırla anlatmaya ve gençlere ümit olmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Zira bu kürsü, milleti ümitsizliğe boğma kürsüsü değildir; burası çözüm üretme ve vizyon ortaya koyma kürsüsüdür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz gerçekçi bir vizyonu heyecanla anlatmaya devam edeceğiz.

Dinleme zahmetiniz için teşekkür ediyorum, sağ olun.

Saygılarımla. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Uygur Özerk Bölgesi’nde Çin yönetiminin soydaşlarımıza uyguladığı mezalimi kınıyor ve bu kürsüden lanetliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 2003-2019 yılları arasında büyüme performansı dalgalı bir seyir izledi. Bununla birlikte büyüme rakamları yüzde 9,4 ila eksi 4,7 arasında dalgalı bir seyir izledi. Türkiye’nin doksan yıllık dönemde büyüme ortalaması yıllık yaklaşık yüzde 4,6 seviyesindedir, 2008 yılından sonra eski seriye göre yüzde 3,3’e kadar düştüğü görülmektedir. Bugün ise, 2019 sonu itibarıyla, şu an için yüzde 0,9; hedeflenen rakam yüzde 1 ve 1’in bir miktar üzerindeki bir rakamdır.

2002 yılında gayrisafi yurt içi hasıla büyüklüğüyle dünya sıralamasında 17’nci sırada bulunan ekonomimiz, 2014 yılına kadar olumlu bir performans sergileyerek 16’ncılığa yükselmiş fakat bu durumu koruyamayarak 2017 yılında tekrar 17’nci sıraya

gerilemiştir. 2018 yılında 18'inci sıraya düşen Türkiye ekonomisinin, 2019 yılı sonunda, IMF tarafından tahmin edilen büyüme oranları dikkate alındığında, 19'uncu veya 20'nci sıraya yerleşeceği öngörülmektedir. Ekonomimizin 2023 hedefini "ilk 10" olarak planladınız ama görünen o ki, bırakın ilk 10 hedefini tutturmayı, bizim bu gidişle, ilk 20'de değil, onun da altına düşeceğimiz görülmektedir.

(Uğultular)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, salonda uğultu var, duyamıyoruz sayın hatibi, bir uyarırsanız.

BAŞKAN – Bedri Bey, bir dakika...

Arkadaşlar, çok ses geliyor, konuşmak isteyenler kulise çıksınlar, hatibi dinleyelim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kına gecesini terk eder gibi çıkıyorlar buradan.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, 2002 yılından itibaren enflasyon hızla azalmış, istikrarlı bir seviyeye ulaşmıştır. 2001 krizi sonrası uygulanan Güçlü Ekonomiye Geçiş Planı çerçevesinde, enflasyon uzun süre tek haneli rakamlarda tutulmuştur. Fakat bu sağlıklı ve istikrarlı büyüme döneminde üretimin ithalata bağımlılığı azaltılamadığından, özellikle 2018 Ağustos ayı itibarıyla yükselen döviz kurlarının da etkisiyle, enflasyon yeniden çift haneli rakamlara yükselmiştir. 2002'den itibaren düşük enflasyon hedeflemesiyle cari açığı göze alan Hükümet, temel makro sorunlara çözüm bulamadığından, enflasyon hedeflemesinde de sadece 2002 ve 2012 yılları arasında başarılı olmuş fakat 2012 yılından itibaren enflasyonun sürekli artışına engel olamamıştır. OECD Enflasyon Raporu'na göre, 2018 Aralık ayında üye ülkeler genelinde yüzde 2,9 olan gıda enflasyonu Türkiye'de yüzde 25,1'e tırmanmıştır.

Değerli milletvekilleri, ekonomik büyümenin sürekli olarak sağlanması ve son on yedi yıllık dönemde yıllık ortalama 4,5 büyüme kaydedilmesine rağmen, işsizlik oranlarında olumlu bir ilerleme sağlanamamıştır. Türkiye ekonomisinin bu dönemde istihdam yaratmayan bir büyüme sergilediği görülmektedir. Büyüme döneminde öncü sektör olarak belirlenen inşaat sektörünün kalıcı istihdam katkısının olmaması bunun en önemli göstergesidir. Kaldı ki şu dönemde inşaat sektörü de çok ciddi sorunlar yaşamaktadır. Belediyelerce verilen ruhsat sayısı bir elin parmaklarını da geçmemektedir.

Diğer taraftan, 15-26 yaş arası genç işsizlerin oranı 27,4'e yükselmiştir. Keşke burada hitap eden genç arkadaşlarımız gençler adına söyleselerdi ki "2020 bütçesinde 100 bin mühendise iş bulacağız, 50 bin hemşireyi atayacağız, 100 bin öğretmeni atayacağız." Tabii, gurur duyuyoruz, genç arkadaşlarımızın siyasetin içinde olmasından, kürsüde hitap etmelerinden mutlu oluruz ama gençlerin işsizlik sorununa da keşke bir nebze parmak basmış olsalardı. İnşallah, bundan sonraki hitaplarında bunu dikkate alırlar diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, üretimin ithalata olan bağımlılığını azaltacak politikalar belirlenip uygulanmadığı gibi, yüksek teknolojiyi, ihracatımızı artıracak AR-GE harcamaları da yeteri kadar artırılmamıştır. Hükümet yüzde 2 olarak bunu planlamış, maalesef şu an geldiği oran yüzde 1'i geçememiştir. Aynı şekilde, getirilen onlarca teşvike rağmen maalesef bölgeler arası gelişmişlik farkı bir türlü ortadan kaldırılamamıştır. Bu sorun aynı şekilde devam etmektedir ve özellikle yatırımlar belli bölgelerde yoğunlaşmıştır.

Tabii, buna paralel olarak bir de ihracat hedefleri var. 2023 hedefi 500 milyardı, bugün revize edilen rakam 277 milyar. 2018 itibarıyla bu rakam 168 milyar, 2019 sonu itibarıyla da 170 milyarlar hedeflenmektedir. Ümit ediyoruz bu hedefleriniz tutar ama bu görünen rakamlarla, bu ortaya konan rakamlarla, 2023 yılında 277 milyar dolarlık hedefiniz pek tutacak gibi görünmüyor. Biz şuradan biliyoruz: Çünkü ne enflasyon hedefleriniz ne büyüme hedefleriniz ne işsizlikle ilgili hedefleriniz ne de döviz kurlarıyla ilgili hedeflerinizin hiçbir tanesi tutmamıştır. Tutmayan hedeflerin bedelini millet ödemiştir ama bu hedeflerden kaynaklanan sonuçlarına da yine millet farklı yöntemlerle katlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, tabii, dış ticaretten bahsederken bugün, ülkenin farklı yerlerinde dış ticaret bürolarında çalışan elemanlarımızın sayısı eksik. Bunların sayısı eksik olduğu gibi, belli kalite standartlarının da üzerinde olması lazım. Dış ticaret ataşelerimizin görevi, oradaki iş adamlarımızın her türlü problemlerini çözmek, hukuki sorunlarına yardımcı olmak, muhasebeyle ilgili evraklarını düzenlemek, pazarla ilgili onlara gerekli bilgiyi vermek, onunla ilgili yapılacak ne varsa, şube açılacaksa gerekli bilgi, belge ve donanımla iş adamlarımızı donatmak. Bu da yetmez, gerekirse havaalanında karşılamak, otel rezervasyonlarını yapmak, her türlü önünü açmak ticaret ataşelerinin birinci görevi olmalıdır. Unutmayalım ki bugün Çin bu ekonomik büyüklüğünü... Bugün Çin'in büyükelçiliklerinde çalışan eleman sayısı kadar ticaret ataşeliklerinde çalışan elemanları var. Büyümenin, hedefleri tutturmanın birinci yolu da bu ticaret ataşeliklerini tekrar gözden geçirmekte yatıyor.

Tabii, iş adamlarımız yurt dışına giderken çok ciddi sorunlar da yaşıyorlar. Sayın Bakanım, özellikle, Orta Asya'da iş yapan firmaların alacakları ciddi problem. Türkmenistan bunların başında geliyor. Bizim iş adamlarımızı bu coğrafyaya gönderirken sonuna kadar yanında durmamız gerekiyor. Onları ekonomisi, demokrasisi gelişmemiş ülkelerle baş başa bırakarak iş adamlarının bu sorunları çözmemiz mümkün değil. Buraya gönderdiğimiz iş insanlarımızın, müteahhitlerimizin alacaklarını takip etmek de devletin birinci görevidir, onu da buradan size tekrar hatırlatıyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii, ekonomideki bu durgunluk en çok bugün sayıları 1 milyon 800 bini bulan esnaf ve sanatkâr kesimini de etkilemiştir. Esnafın en önemli beklentisi güven. Güven unsuru oluşmadığı sürece ekonominin, ticaretin gelişmesinden bahsedemezsiniz. Eskiden iki esnaf birbirine, tereddütsüz, istinasız, paraya pula bir ihtiyacı varsa "Aç kasayı al götür, çekini karşıla; ben de yarın getirir, yerine koyarım." derdi. Buradaki milletvekillerinin hepsine soruyorum: Bugün etrafınızda böyle kaç tane esnaf var? Bugün, tam tersine, borcunu ödeyemeyen, sıkıntılar yaşayan, kepenk indiren, ticaretini devam ettiremeyip bunalıma giren esnaf sayısı artık sizin tahmin edemeyeceğiniz kadar.

2002'de yazar kasayı fırlatan, Büyükşehir Belediyesi'nde iş buldu çalışıyor. Bakın, bugün bunlardan hiç bahseden kimse yok ama bugün işsizlik neticesinde intihar eden Antalya'da, İstanbul'daki insanların dramlarıyla onlar baş başa kaldılar.

Bugün, esnafın sizlerden, bizlerden beklentisi şu: Vergi ve SGK borçları var -büyük firmaların borçlarını yapılandırıyorlarsunuz- hiç olmazsa bu dönemde SGK ve vergi borçlarının da yapılandırılması konusunda talepleri var. Diğer taraftan, yazılan çekleri var. Her çeki yazılana sahtekâr gözüyle bakmak bizlere yakışmaz. Milyonluk cirolar yapan arkadaşlarımız var ama içinde bulunduğu durum itibarıyla çeklerini ödeyemiyorlar

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkan.

Çeklerini ödeyemeyince karşılıksız çekten dolayı hapse düşen arkadaşlarımız var. Bunların hapse girmesi, bunların borçlarını ödemesi için bir işe yaramıyor; bu, çare değil. Kaldı ki bu Çek Yasası 2016 yılında çıktı. 2016 yılından önce yazılan çek sayısı ile ondan sonra yazılan çek sayısı arasında bir fark yok. Demek ki bu, bir noktada, yaptırım gücü olmayan bir kanun. Bununla ilgili de gerekli çalışmaların, düzenlemelerin bir an önce yapılması lazım; onu da buradan hatırlatıyorum.

Diğer taraftan "İŞKUR üzerinden alınan, istihdam edilen elemanlarla istihdam sayısını artırdık." diyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, Samsun'da 63 tane meslek lisesi var. Buradan mezun olan arkadaşlar mesleği icra etmekten uzak; elektrikçi elektrik kaynağı yapamıyor, mekanikçi tesisatı tamir edemiyor. Dolayısıyla bunlar ile bizler, yatırımcılar arasında, fabrikalar arasında bağ kurmadığımız sürece, nitelikli eleman yetiştiremediğimiz sürece işsizliğin önüne geçememiz mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.
BAŞKAN – Buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Sanatkâra, eli kirlenen insanlara bizler burada ikinci sınıf insan muamelesi gösterirsek, bu meslekleri küçümsersek artık bu meslekleri yapacak eleman bulmakta da zorluk yaşayacağımız hepinizin takdirinde, bilgisinde. Bizlerin, meslek liselerinin sayısının çokluğuyla değil, nitelikli eleman yetiştirmesiyle övünmemiz gerekiyor; aynı şekilde, üniversite sayılarımızın artmasıyla değil, nitelikli üniversite mezunlarımızın olmasıyla övünmemiz gerekiyor.

2020 yılı bütçesinin devletimize, milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Grup Başkan Vekilleri en son konuşacaklar diye bir...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Konuyla alakalı olduğu için, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, yurt dışındaki iş adamlarının yaşadığı sorunlar konusunda Ticaret Bakanının hassasiyetine dikkat çekmek istediğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, böyle bir alışkanlık yok ama konuyla alakalı olduğu için, Sayın Bakan da hazır buradayken, Sayın Ticaret Bakanımızın bu konudaki hassasiyetine dikkat çekmek istiyorum.

Sayın Bakan, biraz evvel kürsüdeki hatip, yurt dışında çalışan iş adamlarının sorunlarına dair birtakım şeyler söyledi. Sayın Cumhurbaşkanının, yurt dışında çalışan iş adamlarına dair hassasiyeti ortada; bunu herkes somut örnekleriyle görüyor. Yalnız, sizin bu konuda biraz daha cevval olmanız gerekiyor çünkü yurt dışında çalışan, iş yapan iş adamları ciddi sorunlar yaşıyor; bu konuda, Bakanlığınızın biraz daha faaliyette bulunması lazım.

Bir örnek göstereceğim size: Ukrayna'da dış ticaret müşaviri yok. Ukrayna'nın en büyük ticaret hacmi, Amerika'dan sonra Türkiye'yle ve Türkiye'nin dış ticaret müşaviri yok orada, dört aydır bu atamayı yapmadınız. Orada "ikinci kâtip" konumundaki bir arkadaş, görevi olmamasına rağmen, bu görevi ifa ediyor. Orada yaşayan iş adamlarının, sorunlarını çözmek için ne yapmaları gerekiyor? Ben bu konuda yazılı soru önergesi de verdim ama henüz bir cevap vermediniz. Yurt dışında iş yapan iş adamlarının sorunlarına biraz daha fazla ilgi göstermeniz gerektiğini bir kere daha vurgulamak istedim.

Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)
- 1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)
- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)
- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)
- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Söz sırası, Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur'a ait.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLIN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında, Doğu Türkistan'daki soydaşlarımıza uygulanan asimilasyon politikasını ve insan hakları ihlallerini nefretle kınadığımızı belirterek Türkiye'nin acilen uluslararası alanda yapacağı girişimlerle bu zulme son vermesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Rekabet Kurumu ve Helal Akreditasyon Kurumu bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Öncelikle geçmişten bugüne ülkemizde piyasa ekonomisi şartlarının oluşmasında önemli katkılarda bulunan Rekabet Kurumu yetkililerine teşekkürlerimi sunuyorum.

Kuruma 2020 bütçesinde 115 milyon 750 bin lira ayrılmış ve Kurum, fevkalade önemli ticaretimiz için çünkü piyasa ekonomisinde ilişkilerinin rekabet odaklı olması temel ilke. Enflasyon hedeflerine ulaşmasında Merkez Bankasının en önemli paydaşlarından biri Rekabet Kurumu. Mevcut küreselleşme ortamında ve dışa açık bir ekonomide dünya piyasalarının talep ettiği mal ve hizmetleri en düşük fiyatla ve en yüksek kaliteyle üretebilecek bir üretim yapısına sahip olmamız zorunlu. Bu iktisadi yapının temel taşı ülke kaynaklarının en etkin ve verimli şekilde sektörler arasında dağıtılması ve kullanılması.

Bir ekonomide etkili bir rekabet ortamının tesis edilmesinin bir dizi ön şartı var; makroekonomik istikrarın sağlanması, dış ticaretin serbestleştirilmesi, yabancı mülkiyetlerdeki firmalar dâhil olmak üzere sektörlerle firma girişi ve çıkışının kolaylaştırılması, vergi ve benzeri kamusal yükümlülüklerin azaltılması, etkili bir düzenleme ve denetim yapısının kurulması, kayıt dışılığın engellenmesi, denetlemenin artması, kamu mal ve hizmet alımlarında şeffaflık ve belki de en önemlisi etkin işleyen bir adalet sisteminin kurulması. Bunlar rekabet ortamının tesisi için olmazsa olmazlar. Bunları neden mi saydım? Tam bu noktada, sondan geriye yani işlemesi gereken adalet sisteminden geriye doğru gitmek gerekiyor ki o da maalesef demokrasimizin işlemeyen kurumlarının, olmayan yatırım ikliminin ve aslında kuruma yüz tutan ekonomimizin sorunlarının baş kaynağı. Belki de en çok törpülenmiş kurumumuz, yargı. Aslında geçmişte önemli mesafeler katedilmişti. Gümrük birliğiyle dış ticarete serbestleşme süreci tamamlanmıştı. Etkin ve bağımsız düzenleme ve denetim mekanizmaları finansal ve enerji piyasalarında faaliyete geçirilmişti; "ti" diyorum, tiye almak değil derdim, geçmişte kalmış hepsi, onu vurgulamak için.

Rekabet politikasında bir önemli konu, kayıt dışı ekonomi. Ülkemizde kayıt dışılık oranı bugün yüzde 50'lerde maalesef. Sorunumuz yeterli üretmemek ya hani, kayıt dışılık işte hedef üretime engel. Kayıt dışılığa neden olan ne? Kayıt içinde olmanın getirdiği mali yük. Sonuç, ihracatımız nispeten düşük katma değerli ürünlerle sınırlı kalmakta. Tam burada ekonomimize duyulan güvenin önemini vurgulamak lazım. Var mı böyle bir güven? Vardı. Ne oldu? Yandı bitti kül oldu. Ne mi yapalım? Ülkemizdeki nitelikli insan gücü sayısını artıralım; sanayimizi teknoloji talep eden ve üreten yapıya kavuşturalım. Nasıl mı olacak bu? İyi bir rekabet politikası yapacaksınız. Kim mi yapacak? Korkmayın, sizin yapmadığınızı dünya âlem gördü, biliyor. Türkiye ekonomisini on yedi senede getirdiğiniz noktada Kurumun işi çok zor bunu baştan söyleyelim.

Sayın Bakanımızın lütfedip zihinlerimizde kalan sorulara cevap vermesini rica edeceğim. Türk milleti adına soruyorum bunu. Plan Bütçedeki sunumlarda "İhracat Miktar Endeksi yılın ilk sekiz ayında yüzde 8,5 oranında artmıştır." ifadesi var. Soru: Bu, Türk lirasının değer kaybindan mı kaynaklanmaktadır? Bir önemli soru daha: Bizim ihracatımızın içinde ithalatın payı nedir? Yani 2018 yılındaki 168 milyar dolarlık ihracatın katma değeri nedir? "Şu kadar ihracat yaptık, bunun şu kadarında ithalat girdisi var, dolayısıyla şu kadarı da net kâr." Sizden bunları istiyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakanım, size sorular tevdi ediyor sayın hatip.

AYLİN CESUR (Devamla) - Kurum geçen sene özelleştirme kapsamında 7 tane görüş bildirmiş. Özelleştirme deyince, iki gün evvel Savunma Bakanı Sayın Akar burada Tank Palet Fabrikasının özelleştirmesini savunurken Sayın Cumhurbaşkanı Demirel'e atıfta bulunarak "Ford fabrikası kurulurken SEKA'nın arazi meselesi olmuştu; Sayın Cumhurbaşkanı Demirel 'Çankaya'nın bahçesini dahi veririm.' demişti." dedi. O gün söz alamadık Başkandan, yeri gelmişken burada bir düzeltme yapmak bana düşer.

Bir defa, iki olay arasında hiçbir benzerlik yok. Demirel, sıfırdan yapılacak ve istihdam yaratacak muhteşem bir fabrika için şunları söylemişti: "Adam 700 milyon doları cebine koymuş gelmiş; diyor ki: 'Fabrikayı kuralım.' 15 milyon dolar da harcayacak, Kocaeli Tıp Fakültesinin ve üniversitenin eksiklerini tamamlayacak. Bu fabrikada her yıl üreteceği malların 1 milyar dolarlık ihracatını da garanti ediyor; gerekirse Çankaya Köşkü'nün bahçesini vereyim yeter ki bu fabrika kurulsun. Bu, bir uygarlık kavgasıdır. Bu kavga okul, fen lisesi, hastane, yol, baraj, hava meydanı yapma kavgasıdır." (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, Ford Otosan'ın 1998'teki temel atma törenidir. 2004'ten bu yana en çok ihraç yapan 3 şirketten 1'inin, son sekiz yıldır otomotiv sektörü ihracat şampiyonu ve dört yıldır Türkiye ihracat şampiyonu. 11 bine yakın kişiye istihdam sağlayan ve 1.100 kişilik AR-GE

mühendisi kadrosuyla muhteşem AR-GE organizasyonuna sahip bir firmanın boş bir araziye kurulması için sarf edildi o sözler. Sıfırdan yapıldı. O sözler Sayın Cumhurbaşkanı Demirel'in bunun gereğinin mübalağası olarak ağzından çıktı; ben de oradaydım.

Ve Tank Palet Fabrikası Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk askerî fabrikası; bu yüzden Türkiye Cumhuriyeti millî savunma sanayisinde manevi anlamda çok önemli bir yere sahip. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'nda tanklarımız paletlerinde çıkan sorun nedeniyle ilerleyemedi; hayırsever bir yurttaşımız Sakarya'daki arazisini TSK'ye bağışladı, halkın da yardımlarıyla bu Tank Palet Fabrikası kuruldu. İmza, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ve Başbakan Süleyman Demirel. Sayın Bakanımız Akar belli ki çok iyi niyetli benzetmesindeki yanlışlığı şurada, hadiseyi, tam olarak zannediyorum takip edememiş!

Değerli iktidar sahipleri, şimdi on yedi yıllık bilançoya bakınca cumhuriyetimizin yerli ve millî ne kadar kamu kuruluşu varsa elden çıkardığınızı görüyoruz. 273 kuruluşta satış devir işlemi yapılmış, 1986'dan 2002'ye kadar yapılan özelleştirme 8,2 milyar dolar, 2002'den bugüne kadar yapılan satış 62 milyar dolar. Önce, fabrika kuran fabrikalar elden çıkarıldı, sonra sanayi kuruluşları. TEKEL, ETİ BAKIR, ETİ KROM, Çayeli ve Karadeniz Bakır İşletmeleri, Eti Alüminyum Şeker Fabrikaları... Türk Hava Yollarının yüzde 20'si satıldı; TÜRK TELEKOM Lübnanlıların oldu. En büyük sanayi kuruluşlarından TUPRAŞ, PETKİM ve ERDEMİR, Büyük Ankara ve Efes Otel, Mersin Limanı ve niceleri... Tesisler bitmeye yüz tuttu, Başkent, Sakarya, Meram Elektrik, kamu arazileri... Yine çoğunda Demirel imzası var da hepsi beğenmediğiniz cumhuriyet hükümetlerinin eserleri. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Kamu-özel iş birliği projeleri yapmaya kalktınız yolcu, hasta, araç geçme garantili. Devletin hazinesinden yirmi beş yıl içinde 100 milyar dolarlık ödeme yapılacak olan "mega" dediğiniz projeleriniz.

Sonuç, 10 kişiden 3'ü ekonomik suçtan cezaevinde, siz geldiğinizde 1'miş; uyuşturucu kullanmaktan cezaevine girenler 3 binden, 22 bine çıkmış; 8 milyon icra dosyası olmuş 21 milyon; işsiz sayısı 2 milyondan 4,5 milyona; dış borç 129 milyar dolardan 447 milyara dolara fırlamış. Son bir yılda elektrik yüzde 60, doğal gaz yüzde 52, akaryakıt yüzde 30, tekel ürünü yüzde 60, beyaz et yüzde 40, süt yüzde 50, şeker yüzde 30 zamlanmış. Anneler kaygılı, babalar çatılarda ceplerinde intihar notları, gençler ümitsiz ve bugün söz verip de atamadığınız tarımda atama bekleyenler Ulus Heykeli'nin önünde. Çok üzgünüm, üzgünüm çünkü olmadı, yapamadınız. Kendi yarattığınız sorunları çözemiyorsunuz, görüyorum. Sistemin sizi de ne kadar üzdüğünü tahmin de ediyorum. Biz Türk milleti, size hakkımızı helal etmiyoruz.

Helal demişken bir Helal Akreditasyon Kurumu vardı, söz etmem gereken. Helal sertifikası verme konusunda yetkiye sahip tek kurum bu kurum ve bu HAK, hak ettiği başvuruyu alamamış. 2018'de kurulduğundan bu yana kimse başvurmamış. Bu eleştirildi Plan ve Bütçe Komisyonunda ve muhalefet milletvekilleri kurumun iki yılda hiçbir hizmet sunmadığı hâlde milyonlarca lira harcadığının, harcamalarının da artık harama dönüştüğünün altını çizdiler. Eleştirilere rağmen HAK'ın 2020 bütçesi yüzde 8,1 artırılmış ve 4 milyon 191 bin liraya yükseltilmiş. Başvuru vardı, yoktu, olacaktı, boştu, doluydu... Bunlardan birisi haklıdır illaki de ya, adında "helal" olan bir kurumda ayda 3 kere, Yönetim Kuruluna her toplantıda 9000 ek gösterge rakamının memur kat sayısı ile çarpılması kadar huzur hakkı verilmesi, şu darlıkta, Allah aşkına helal midir, sizlere soruyorum? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Helaldir (!) Helaldir (!)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – AK PARTİ'ye göre helaldir.

AYLİN CESUR (Devamla) – Tekrar ediyorum, hakkımızı helal etmiyoruz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Bütçe hakkı, demokrasinin vazgeçilmezi. Burada vergilerimiz nereye gidiyor, onu konuşuyoruz, bütçe ya! Maalesef, Türkiye'de artık iki tane bütçe var. Bunlardan bir tanesi burada konuşuluyor; diğeri, bütçe dışına çıkarılan birçok kaynak. Bunlar Cumhurbaşkanına bağlı, dışarı çıkarılanlar Sayıştay ve Kamu İhale Kanunu denetiminin dışındalar, Varlık Fonu gibi. Siyasi otoritenin tercihine bırakılmış ve hukuk denetimi yok, bütçe içi kurumların denetimi de yetersiz. Sayıştayın işlevsel faaliyetleri sınırlandırılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Sayın Başkanım, iki dakika rica ediyorum.

BAŞKAN – Toparlayın.

AYLİN CESUR (Devamla) – Rapor geliyor Meclise, hepsi bu. Bakanlar atanmışlar, hâliyle atandıkları makama karşı sorumlular. Burada birazdan bütçe yine oylanacak ama bu oylama da sistemin içindeki bir replikten daha farklı bir şey değil; halkın temsilinin şikâyetlerinin gereğini yapma anlamında kifayetsiz. Hepsinin ilacı belli, demokrasi, hukuk devleti ve rejimin işlemesi, işletilmesi; yeniden parlamenter sistemde çözüm. O yarının işi, ben bugün burada yapabileceğim en iyisini yapmakla mükellefim.

Halkın taleplerini söyleyebildiğim bu yüce kürsüden şimdi sizlere sormak istiyorum: Günlerdir asgari ücreti, açlık sınırını, yokluğu konuşuyoruz, yoksulluğu konuşuyoruz, bir cevap alamadık. O hâlde bir de şu şekilde sorayım, saygıdeğer milletvekilleri, açlıktan anlamıyorsunuz, tamam... "3Y" vaadiyle geldiğiniz iktidarınızda yolsuzluk, yasaklar ve yoksulluk balonla geziyor artık güzel memleketimin kararttığınız gökyüzünde ve serin akan suları ya da yemyeşil ormanları ferahlatmıyor çiftçinin, köylünün, emeklinin, işçinin, memurun sıkıntısını.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Son, bağlıyorum Başkanım.

Şimdi, ben soruyorum sizlere: İktidarınızın bir üst tokluk sınırı var mıdır? Tokluk sınırınız nedir? Varsa söyleyiniz de bilelim, bilelim ki umudunu kesenlere söyleyelim. Biz biliyoruz, ilk seçimde siz yolcu, biz hancı. Biz umutluyuz. O nedenle bunu umudunu yitirenler adına soruyorum ben zaten ve umudunu yitirenlere sesleniyorum buradan, değerli milletimize. Barış, mutluluk, huzur, güven, kardeşlik dolu günlere yeniden uyanacağız. Nereden mi biliyorum? Demokrasiye yani size güveniyorum.

2020 bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Gönül isterdi ki bu bütçe vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarını karşılasın ama öyle olmamış. Cenab-ı Allah inşallah daha iyisini yapmayı bizlere nasip etsin.

Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Ankara Milletvekili Koray Aydın'da.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA KORAY AYDIN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve televizyonları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerime, Doğu Türkistan'daki Müslüman Türk soydaşlarımıza reva görülen insanlık dışı zulüm ve işkenceleri kınayarak başlamak istiyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti devleti 1923 yılında kurulmuş olsa da binlerce yıllık bir devlet geleneğine sahiptir. Bizim anlayışımıza göre devlette ve kamu hizmetlerinde devamlılık esastır. Ancak iktidar ve çevresi öyle bir hava estirdiler ki sanki ülkede her şeyi AK PARTİ yapmış, ondan önceki hükümetler sanki hiçbir şey yapmamış, Türkiye'yi medeniyetle, ileri teknolojiyle sanki bu iktidar tanıştırmış. Bu eleştirileri yaparken biz yapılanları yok saymıyoruz, kim bu ülkede taş üstüne taş koymuşsa hepsine teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sizlere son derece acı ve bir o kadar da ibret verici bir olayı hatırlatmak istiyorum. Amacım acıları tazelemek

değil, bu acılardan idarecilerin ve Hükümetin ders çıkarmasını sağlamaktır.

Bundan tam bir yıl önce, 13 Aralık 2018'de Ankara'da bir yüksek hızlı tren kazası yaşandı. Tam 9 vatandaşımız hayatını kaybederken 86 vatandaşımız da yaralandı. Göz göre göre gelen bu kazada ağır kusurlar, kabahatler, ihmaller vardı. Kazanın olduğu yeri de kapsayan hat, sinyalizasyon sistemi olmadan açılmıştı. Konuyu tam bir yıl öncesinde Parlatmentonun gündemine taşıdım, hem ilgili Bakanın cevaplaması istemiyle yazılı soru önergesi verdim hem de İYİ PARTİ Grubu adına bütçe görüşmelerinde yaptığım konuşmada konuyu detaylı olarak dile getirdim. Ancak gelin görün ki soru önergesinde gelen cevapla hayretler içinde kaldım. Cevaba daha sonra değineceğim.

Sözde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, öзде tek adam düzeni olan bu sistemde artık millî iradenin karargâhı Gazi Meclisin bir ağırlığı kalmadı; sözlü soru önergesi kalktı, güvenoyu da yok, gensoru da yok, soruşturma açılması neredeyse fermana mahsus hâle geldi. İktidarı elinde bulunduran parti ve partilerin bakanlarının hesap vermemesi için Parlatmentoda 201 milletvekiline sahip olmaları yeterli. Muhalefet, Mecliste 400 milletvekilini bulacak, bakanları Yüce Divana gönderecek ve hesap vermelerinin yolunu açacak... Neredeyse imkansız bir durum. Sistem resmen azınlığın çoğunluğa tahakkümü olarak işliyor; çoğunluğun değil, azınlığın dediği oluyor. Oysa Yüce Divana sevk için salt çoğunluk yani 301 yeterli olmalıydı. İşte bunun içinde bu düzene "ucube sistem" diyoruz, "tek adam düzeni" diyoruz.

Şimdi tekrar gelelim yazılı soru önergesi meselesine. Bu sistemde milletvekillerinin elinde kala kala Meclis araştırması önergesi yanında anayasal bir denetim olan yazılı soru önergesi hakkı kalmıştı, o da artık işlemiyor. Soru önergelerimize çoğunlukla cevap verilmiyor; bazen geç cevap veriliyor, en önemlisi de ilgisiz cevaplar veriliyor. Meclis Başkanlığı, bakanlık ne yazarsa yazsın bize havale ediyor, bakanlığa dönüp "Bu, formata uygun değil, bunu doğru dürüst cevapla." demiyor, diyemiyor. Sayın bakanlar bize cevap vermiyorlar, bize icraatlarını anlatıyorlar. Benim bundan bir yıl öncesinde yüksek hızlı tren kazasıyla ilgili verdiğim soru önergesine de günü geçtikten sonra tam da böyle bir cevap geldi. Türkiye Büyük Millet Meclisi sitesinde cevap duruyor, vatandaşlarımız girip bakabilir. Cevabı okuyunca insan hayretler içinde kalıyor. Cevapta "Tüm yüksek hızlı tren hatları sinyallidir. İlgili yönetmelikler, yönergeler, genelgeler çıkarılmış, gerekli eğitimler verilmiştir. Yüksek hızlı tren hatları yirmi dört saat kamerayla izleniyor." deniyor. Bu cevap karşısında insan sormadan edemiyor: Demiryolları idaresinin hiçbir ihmali yoksa bu kaza nasıl oldu? Bu kazanın sorumlusu kim? Teknolojiniz bu kadar yüksekse bu kaza neden oldu?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan tam bir yıl önce meydana gelen yüksek hızlı tren kazası, bu sorumsuz iktidarın teknolojiyle imtihanıdır aslında. O elim kazada benim de yakından tanıdığım Trabzonlu hemşehrim olan, aynı zamanda dünya çapında da bir bilim insanı olan Profesör Doktor Berahitdin Albayrak da hayatını kaybetmişti. Kendisine ve kazada hayatını kaybedenlere bir kez daha Yüce Allah'tan rahmet diliyorum. Bir astronomi ve uzay bilimleri profesörü olan Berahitdin Hoca, gezegenlerin davranışlarını öngören makalesiyle dünya çapında bir dergiye kapak oldu ama ne yazık ki hızlı tren kazasını bu çağda öngöremeyen bir yönetim anlayışının kurbanı olmaktan da kurtulamadı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ülkenin sanayi ve teknoloji politikaları alanında düzenleyici, denetleyici, yol gösterici ve teşvik edici rolünü ve görevini elbette sürdürmelidir. Yeni teknolojilerin geliştirilmesi ve ülkenin bilimsel çalışmalarda dünyadan geride kalmaması için bilimsel araştırmaların teşvik edilmesi gerekiyor. Bu tür çalışmaları desteklemek ve teşvik etmek için kurulan TÜBİTAK'ın daha objektif ve hızlı çalışması da gerekiyor. Ne var ki TÜBİTAK'ın giderek hantal bir yapıya büründüğünü üzülenek görüyoruz. İdari pozisyonlara yandaş atamaları bu güzide kuruma zarar vermektedir. Atamalarda liyakate dikkat edilmelidir.

TÜBİTAK'la ilgili bir diğer sorun ise proje süreçlerinin yavaşlığıdır. Bu yavaşlık, bilimsel araştırmaları kötü etkilemekte, bilim insanlarının araştırma imkân ve heveslerine de darbe vurmaktadır. Sistemi daha hızlı ve objektif hâle getirecek tedbirler acil olarak alınmalıdır. Türk ekonomisi düşük teknoloji ihraç edebilmek için orta ve yüksek teknoloji ithal etmek zorunda kalan bir ekonomi hâline gelmiş ve dolayısıyla da ulaşım araçları, tarımsal ham maddeler, sermaye malları, enerji ve sanayi için ara mallarda cari açık vermeye başlamıştır. Sonuçta geline nokta, literatürdeki ifadesiyle "orta gelir tuzağı"dır.

Gelişmekte olan diğer ekonomiler bu dönemde AR-GE harcamalarını artırmış, ekonomilerinde teknolojik dönüşümü gerçekleştirmiş ve böylece kalıcı büyümeyi sağlamışlardır. AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 2'ye çıkarılmasının hedeflenmesine rağmen, mevcut durumda bu oran yüzde 1'i de geçememiştir. İYİ PARTİ milletimize açıkladığı parti programında, hemen her alanda, AR-GE ve yüksek teknolojiye özel önem vermiş, tarımdan sağlığa, sanayiden üniversitelere kadar AR-GE faaliyetlerine vurgu yapmıştır. Biz parti olarak tarımsal AR-GE'yi teşvik edeceğiz, Atatürk Orman Çiftliği Tarımsal Araştırma ve Teknoloji Geliştirme Enstitüsünü kuracağız, üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinde de AR-GE çalışmaları yapılmasına yönelik imkân sağlayacağız; kanser ve kalp damar hastalıklarına yönelik ilaç ve tedavilerin geliştirilmesine münhasır AR-GE destek programını da uygulayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teknoloji politikaları doğrudan doğayı, çevreyi ve en önemlisi insan hayatını etkiler hâle gelmiştir. Geçtiğimiz günlerde yaşanan, termik santrallere baca filtresi takılmasının ertelenmesine dair yasayla bu konu ülkenin gündemine oturdu. AK PARTİ Genel Başkanı Sayın Erdoğan'ın partisinin teklifinden haberi yok muydu? Bize göre buna imkân ve ihtimal yok. Sayın Erdoğan AK PARTİ Genel Başkanı şapkasını takıyor, Parlatmentoya bir teklif veriyor, ardından oluşan kamuoyu hassasiyetlerini dikkate alıp Cumhurbaşkanlığı şapkasını takıp partisinin teklifi olan yasayı veto ediyor. Sayın Cumhurbaşkanı, devlet gözetiminde talan edilen ve yok edilen Dipsiz Göl için tek kelime etmiyor ama İzmir'deki imar değişikliğine karışıyor. AK PARTİ usulü demokrasi işte böyle işliyor. Demokrasiler, kişilerin insafına göre değil, yasama, yürütme ve yargının birbirini denetlemesi ve birbirini dengelemesi esasına göre işler.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz savurganlığı bir kenara bırakıp artık tasarruf ve üretim ekonomisine geçmelidir. Her kalemde tasarruf yapılmalı ancak AR-GE'den tasarruf yapılmamalıdır. Geçen yıl da benzeri tavsiyelerde bulunmuştuk. Bıkmadan, usanmadan bir kez daha tekrar ediyoruz: Saray için yapılan gereksiz harcamaları, lüksü, şatafatı ve en önemlisi israfı perdellemek için uydurulan "İtibardan tasarruf olmaz." anlayışı "AR-GE'den tasarruf olmaz." anlayışıyla değiştirilmelidir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Yüce Allah bile kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'de "Yiyiniz, içiniz ancak israf etmeyiniz; çünkü Allah israf edenleri sevmez." diyor.

Dünyanın hızla değiştiği bir zaman dilimindeyiz. Bu değişimin temel kaynağı ise teknolojidir. Günümüzde devletlerin gücü de teknoloji alanındaki başarılarıyla ölçülüyor. Devletimizin temel önceliği de inovasyon yani teknolojik yenilik olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, önceki cumhuriyet hükümetleri döneminde yapılan, devlete ait fabrikaları, tesisleri, şirketleri, özette devletimizin zihnetlerini "özelleştirme" adı altında haraç mezat yandaşlara âdeta peşkeş çeken iktidar şimdi de Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel kurumlarına gözünü dikmiş durumdadır. Yeni hedef kuruluş ve kurtuluşun karargâhı başkent Ankara'nın içini boşaltmaktır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, kamu bankaları ve Hazine'den sonra şimdi de Merkez Bankasının İstanbul'a taşınması kararı alındı.

İYİ PARTİ Ankara Milletvekilimiz ve Merkez Bankası eski Başkanı Sayın Durmuş Yılmaz bu kürsüden Sayın Bakana açıkça sordu: "Merkez Bankasının İstanbul'a taşınmasında Türkiye'nin hangi ali menfaatleri var? Şu anda Merkez Bankası Ankara'da bulunmakla neyi yapamıyor da İstanbul'a gidince yapacak? Para piyasalarında, döviz piyasalarında, sendikasyon

kredilerinde, türev ürünleri piyasasında Merkez Bankası neyi yapamıyor da İstanbul'a gittiğinde yapacak? Niye bu kurum Ankara'dan taşınıyor?" Sayın Bakan bu soruların hiçbirine cevap vermedi ama Merkez Bankasının taşınmasının 2022 yılına kadar tamamlanacağını açıkladı.

Merkez Bankasının taşınmasından sonra bu iktidar "Ekonomi yönetiminin tek merkezden yürütülmesi gerekir." diye Hazine ve Maliye Bakanlığını İstanbul'a taşırsa, ardından da peyderpey tüm bakanlıkların merkezi İstanbul'a taşınırsa hiçbirimizin şaşımaması gerekir. Çünkü kafanın içinde var olanın ne olduğu bilinmeden, arkadan dolanarak, bunun da açık açık bir söylemle milletimize anlatılmadığı bir süreci hep beraber yaşıyoruz. "Dur bakalım ne olacak." mantığıyla beklersek Ankara'nın içi boşaltılacak ve Ankara resmen olmasa bile fillen başkent olmaktan çıkartılacaktır, gidişat bu yöndedir. Biz İYİ PARTİ olarak milletimizle el ele vereceğiz, Ankara'nın hakkını ve hukukunu koruyacağız. Ankara'ya sahip çıkacağız hem de sonuna kadar, Ankara da başkent kalacak sonsuza kadar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bugünlerde, 25 kişinin hayatını kaybettiği, tam 328 kişinin de yaralandığı Çorlu'daki tren kazası sürüncemede kalan dava nedeniyle tekrar ülkenin gündemine oturdu. Görülen dava, en az kazanın kendisi kadar milletimizin vicdanını yaralamıştı. Sayın Cumhurbaşkanı meseleye neden duyarsız kalıyor? Herkes bu soruyu soruyor. Sayın Cumhurbaşkanı o elim kazada hayatını kaybeden Oğuz Arda Sel'in dedesinin milyonları gözyaşına boğan o sözlerini duymadı mı duymadı mı? Keza, Kütahya'daki tren kazasında da hat görevlisi suçlu olarak belirlendi. Ankara'daki yüksek hızlı tren kazasında da alt düzeydekilere ceza kesileceği anlaşılıyor. Kazaya ilişkin yargılama 13 Ocak 2020'de başlayacak, varın, ne zaman sonuçlanacağını da siz tahmin edin. Yani taktik ne? Zamana yayın, gerçek suçluları gizleyin, gerçek suçluları bulacak bir araştırma içerisinde olmayın. Dikkat edilirse bu tür davalarda işçiye, teknisyene, makiniste, makasçıya, velhasıl alt düzeydeki garibanlara ceza veriliyor ama idarecilerden, siyasilerden tek bir kişi ceza almıyor tıpkı FETÖ'cülerde olduğu gibi, onun siyasi ayağını bir türlü bulamadığımız gibi, araştırmaya cesaret edemediğimiz gibi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bu idarecilerin, bu siyasilerin göz göre göre gelen bu kazalarda hiç mi sorumluluğu yok? Böyle hukuk, böyle düzen, böyle adalet olur mu?

Tartışmalı bir referandumla ülkemize dayatılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi kuvvetler birliğine evrilmiş ucube bir sistemdir. Cumhurbaşkanı, yürütmenin mutlak hâkimi durumunda; bakanları atıyor, görevden alıyor, yürütme doğrudan emrinde. Aynı Cumhurbaşkanı, iktidar partisinin Genel Başkanı sıfatıyla milletvekili listesini kendisi yapıyor, böylece yasamayı da kontrol ediyor; tıpkı, fabrika bacalarının filtrelerini uzatan kanunun Meclise gelip tekrar buradan çıkması gibi.

Cumhurbaşkanı, yüksek yargıdaki yetkilerinin yanı sıra, en yüksek mahkeme olan Anayasa Mahkemesinin de 13 üyesinden 7'sini doğrudan atıyor; 6'sını, kontrolündeki Parlamentodan seçilenler arasından atıyor. Cumhurbaşkanı, kendisini yasama organı yerine koyup kararnameler çıkarıyor, öyle ki kararnamelerin sayısı aynı dönemde çıkarılan kanunlardan daha fazla. Cumhurbaşkanı, bir kararnameyle yaklaşık iki dönümlük yer için imar planı değişikliğini onaylıyor. Evet, kulaklarınıza inanabilirsiniz, 14 Kasım 2018 tarihli ve 30595 sayılı Resmî Gazete'ye bakabilirsiniz. Değerli arkadaşlar, böyle saçma, anlamsız, dünyanın hiçbir demokratik ülkesinde yaşanmış bir olay yoktur. Düşünebiliyor musunuz, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yaklaşık 1.900 metrekarelik bir alandaki, bir parseldeki imar değişikliği Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılabilir.

Bu ucube sistemin en olumsuz sonuçlarından biri de demokrasilerin temeli olan bütçe hakkının etkisizleştirilmesidir. Demokrasilerde kamu gelirleri ve giderleri tek elden yürütülür ve denetime tabidir. Bugün Türkiye Varlık Fonu adı altında bütçe ve dolayısıyla denetim dışına çıkarılan paralel bir bütçeyle de karşı karşıyayız. En son buna Vakıflar Bankası da katıldı, o fonun başında da Cumhurbaşkanımız, yardımcısı olarak da hazine ve maliyeden sorumlu Bakanımız var. Bu bütçeyi Meclis denetleyemiyor, Sayıştay denetleyemiyor, hesap verilmiyor. "Ben yaptım oldu, ben harcadım oldu." mantığıyla bütün milletin hakkı keyfi bir şekilde yönetiliyor.

Bu ucube sistemin en vahim sonuçlarından biri, insanların adalete olan güven duygusunun yerle bir olmasıdır. Hazreti Ömer'in dediği gibi "Adalet mülkün temelidir." Hazreti Ali'nin dediği gibi "Devletin dini adalettir." Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de "Allah size emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adalette hükmetmenizi emreder." diye buyuruyor. Liyakat olmayan, adalet olmayan, mazlumların hakkı verilmeyen yönetimin ayakta kalması mümkün değildir. Bu ucube sistemin de Türkiye'yi daha fazla taşıması mümkün değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu ucube sistemden kurtuluşun çaresi, iyileştirilmiş parlamenter sistemdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, toparlayalım.

KORAY AYDIN (Devamla) – Toparlıyorum.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in dediği gibi, iyileştirilmiş parlamenter sistem hakkın ve adaletin tarifidir. Çalışan, üreten, geleceğe ve ülkesine güvenen gençliğin parolasıdır. Birbirine saygı duyan insanlarımızın, konuşan Türkiye'nin anahtarıdır. İyileştirilmiş parlamenter sistem demokratik cumhuriyetin, ekonomik kurtuluşun reçetesidir. Bu reçete, milletin olanı millete geri vermek içindir, millet iradesinin yeniden iktidar olmasıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken 2020 yılı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin ve bütçenin tümünün ülkemize ve milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, İYİ PARTİ Grubu adına hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:19.42

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), Rümeyza KADAK(İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum. Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 13 Aralık 2019 Cuma günü yaptığı toplantıda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresinin gündeme alınarak oylamasının bugünkü birleşimde yapılmasına ilişkin önerisi

13/12/2019

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 13/12/2019 Cuma günü yaptığı toplantıda, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının tezkeresinin gündeme alınarak oylamasının bugünkü birleşimde yapılmasının Genel Kurulun onayına sunulması önerilmiştir.

Muhammet Emin Akbaşoğlu
AK PARTİ
Grubu Başkan Vekili
Hakkı Saruhan Oluç
HDP
Grubu Başkan Vekili

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Özgür Özel
CHP
Grubu Başkan Vekili
Erkan Akçay
MHP
Grubu Başkan Vekili

Lütfü Türkkan
İYİ PARTİ
Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının ABD Senatosunun sözde Ermeni soykırımının tanınmasına ilişkin kararının kınandığına, reddedildiğine ve yok hükmünde sayıldığına dair bir tezkeresi vardır, okuyup oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun tarihî gerçekleri saptırmak suretiyle uluslararası hukukun temel kurallarını yok sayarak sözde Ermeni soykırımı iddiaları konusunda kabul ettiği kararı Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak esefle kınayarak reddedildiğine ilişkin tezkeresi (3/1032)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun, tarihî gerçekleri saptırmak suretiyle, uluslararası hukukun temel kurallarını yok sayarak, sözde Ermeni soykırımı iddiaları konusunda kabul ettiği kararı Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak esefle kınıyor ve reddediyoruz.

Hukuki hiçbir değeri bulunmayan ve müteakip seçim dönemi sonrasında oluşacak Senatoyu bağlamayacak bu karar açıkça kirli bir siyasi oyunun parçasıdır. Bu, keyfî ve gündelik politikanın basit çıkarları temelinde tarihi okumaktan ibaret değersiz bir tavidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, tarihî olaylar hakkında hüküm vermenin parlamentoların işi olmadığı görüşünü tekrar etmektedir. Sözde Ermeni soykırım karar tasarısı daha önce de bir çok kez Amerika Birleşik Devletleri Senatosuna gelmiştir ve reddedilmiştir; manidardır ki Amerika Birleşik Devletleri çıkarları ne zaman Türkiye'nin politikalarıyla ters düşse bu konu Senato gündemine getirilmektedir. Esasen mesele, Ermeniler ve 1915 olayları meselesi değildir; Ermeniler de tarihî olaylar da Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun umurunda değildir; Türkiye aziz milletimizin iradesine göre değil de Amerika Birleşik Devletleri'nin taleplerine uygun politika geliştirse ne Ermeniler ne de 1915 olayları Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun gündemine gelecektir.

Türkiye'nin tutumu bu konuda nettir ve bellidir: Eğer tarihî gerçekler merak ediliyor ve önemseniyorsa bilim adamları güvenilir araştırmalarla dünya kamuoyunu bilgilendirebilir. Türkiye zengin arşivlerini Ermeniler dâhil bütün araştırmacılara açmıştır; ancak Ermenistan'ın en önemlileri dâhil araştırmacılara arşivleri açılmamıştır. Bilgi ve belgeleri gizleyerek, kara propagandaya ve ırkçı yaklaşımlara boyun eğmek Amerika Birleşik Devletleri Senatosu dâhil parlamentolara yakışmaz.

Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri arasında uzun yıllara dayalı stratejik müttefikliğin ve dostluğun, karanlık hesaplara alet edilerek tahrip edilmesinden büyük üzüntü duymaktayız. Amerika Birleşik Devletleri Senatosu, artık kendi tarihine kattığı bu kirli vicdan yüküyle yaşamak zorundadır. Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun bu kararını ve benzeri türden baskı araçlarını hiçbir şekilde dikkate almaksızın bölgesindeki millî çıkarlarını ve güvenliğini korumaya kararlılıkla devam edecektir.

Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun bu kararı, hem tarih hem hukuk açısından, hem de aziz milletimiz ve insaf sahibi dünya halkları nezdinde yok hükmündedir.

Bu karara karşı milletimizin ortak kararlılığını ve dayanışmasını ifade ettiğimizi, Türkiye'nin uluslararası mütekabiliyet çerçevesinde gereken karşılığı vermesinin tabii bir hak olduğunu kamuoyuna duyururuz.

Bu düşüncelerle, Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun mezkûr kararının tümüyle kınanmasını, reddini, yok hükmünde sayılmasını ve yüce Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından alınan kararın Resmî Gazete'de yayımlanması hususunu Genel Kurulun tasviplerine arz ederim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Şentop

(AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Konunun önemine binaen sırasıyla Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; arkasına aldığı ekonomik ve askerî gücün verdiği şımarıklıkla tarihi yok sayarak, tarihçilerin hüküm vermediği bir konuda hiçbir araştırma gereği dahi duymadan hüküm verme cüretini gösteren 21'inci yüzyılın emperyalist, hukuk tanımaz devleti Amerika'nın bu kararını şiddetle kınıyoruz. O topraklarda soykırım yapıldığını söylemek, milyonlarla ifade edilen bir sayıda katledilen insanın olduğunu söylemek tek kelimeyle aymazlıktır. Eğer bir katliam görmek istiyorlarsa yakın bir tarihte Bosna'da yapılan katliamları görürlerse... Toprağın altından cesetler fışkırdı. Bugün Anadolu'nun hiçbir yerinde toprağın altından cesetlerin fışkırdığı tek bir santimetrekare bile vatan toprağı yoktur. Bu, sadece ve sadece Amerika'nın bütün dünyaya uyguladığı, özellikle son zamanlarda gözüne kestirdiği Türkiye'ye uyguladığı emperyalist baskının bir tezahürüdür. Bunu bir kez daha İYİ PARTİ Grubu olarak şiddetle kınadığımızı ifade etmek istiyorum. (İYİ PARTİ ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, ABD Senatosunda 1915 olaylarıyla ilgili alınan karar, hiçbir tarihî ve hukuki dayanağı olmayan, Türkiye'yi sözüm ona tehdit etmek maksadıyla alınmış siyasi bir karardır. Bu köhne adımın nazarımızda sinek vızıltısı kadar değeri yoktur. Tarihî vakaları siyasetlerine alet etmeye çalışanlar, bizzat, tarih ve insanlık önünde mahkûm ve mahcupdur. 70 milyondan fazla Kızıldere'yi katleden, 35 milyondan fazla Afrikalının kanına giren, İkinci Dünya Savaşı'nda Hiroşima ve Nagazaki'de atom bombalarıyla yüz binlerce insanı katleden, onlarca ülkede kanlı darbe tezgâhlarıyla masum insanların ölümüne sebep olan, insanları birbirine kıskırtıp kırdıran, terör örgütleri PKK/PYD ve DAESH'in hamisi bizatihi Amerika Birleşik Devletleri'dir.

Kimden gelirse gelsin, tüm tehditlere, tüm haksız girişimlere rağmen, Türkiye, millî çıkarları doğrultusunda Suriye’de, Akdeniz’de, bölge politikalarında ve küresel siyasette haklı, hukuki ve güçlü konumunu kararlılıkla sürdürecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanının sunduğu tezkereye “evet” oyu vereceğimizi, kabul edeceğimizi ifade ediyor ve bu ABD Senatosu kararını nezdimizde reddediyoruz, yok hükmünde sayıyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, hazırlanmış olan Başkanlık tezkeresine destek vermiyoruz çünkü tarihteki bu büyük felaketle yüzleşmenin yolunun çeşitli ülke meclislerinde alınan bu tür kararlardan geçmediğini düşünüyoruz. Ne ABD Kongresinin kabul ettiği yasa ne burada hazırlanan bildiri hakikati bulmaya ve yaraları sarmaya hizmet ediyor. Böyle büyük bir acının uluslararası iktidar manevralarına malzeme kılınmasına yönelik girişimleri doğru bulmuyoruz. Yapmamız gereken, böyle manevraları engelleyecek şartları yaratmaktır, bu mümkündür ve gereklidir. Biz Ermeni halkının yaşadığı büyük acıyla ilgili bütün hususların bu ülkede özgürce araştırılmasını ve tartışılmasını istiyoruz. Bunu yapamadığımız sürece başka mecraların bu amaçla kullanılacağı açıktır. Bu sorun ve bu acılar bizimdir, tartışacak olanlar da bizleriz, yüzleşebilirsek yaraları iyileştirebiliriz. Özgür tartışmanın ve acıları paylaşmanın, toplumsal barış için hayati önem taşıdığına inanıyoruz. Bu Meclis, bunun için öncülük yapabilir, yapmalıdır da. Bu konuda her türlü katkıyı sunmaya ve sorumluluğu üstlenmeye hazır olduğumuzu bir kez daha vurguluyoruz. Bu topraklarda yaşanmış acılarla yüzleşmek bu topraklarda yaşayan insanların görevidir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, yıllardır süren bu tartışmaya en samimi yaklaşan ülke öteden beri hep Türkiye olmuştur. Türkiye, bu tartışmaların başladığından beri arşivlerimizi açacağımızı, karşı tarafın da arşivleri açması suretiyle bu işin tarihçilere bırakılması gerektiğinin altını özenle hep çizmiştir.

Sayın Başkan, şüphesiz, Anadolu topraklarında geçmişte çok yönlü ve çok taraflı sayısız üzücü olay yaşanmıştır. Buna rağmen Müslüman’ı, Hristiyan’ı, Musevi’siyle; Türk’üyle Kürt’üyle, Arap’ı Çerkez’iyle, Ermeni’si Rum’u, Boşnak’ıyla, Süryani’si Gürcü’siyle; Alevi’si Sünni’siyle, Laz’ıyla Ezidi’siyle kardeşçe yaşamayı bilmişizdir. Bu çok renklilik bir zafiyet değildir. Bu topraklar bu coğrafya için bir zenginlik olarak görülmüştür, böyle de görülmelidir.

Tarihî olaylar emperyal güçlerin Orta Doğu’daki çıkar hesaplarının malzemesi yapılamaz. Cumhuriyet Halk Partisi tarihî olaylarla ilgili hüküm ve kararların parlamentoların değil, tarihçilerin işi olduğunu müteaddit defalar seslendirmiştir. Türkiye ve aziz milletimiz, hiçbir emperyal gücün tehdidine pabuç bırakmayacak kadar büyüktür, güçlüdür ve kararlıdır. Başkanlık tezkeresine kabul oyu vereceğimizi beyan ve taahhüt ederiz.

Saygılarımla. (CHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün, uluslararası hukuk düzeninin bütün insanlık için öngördüğü birlikte yaşama ve bir arada, bütün insan hak ve hukukuna riayet etmeye ilişkin arzu ettiğimiz düzeni, burada bulunan bütün milletvekillerinin ecdadının bizzat hayata geçirmek suretiyle, bu cennet vatanda dinine, diline, ırkına, rengine bakılmaksızın hayata geçirdiği bir ideal devlet düzeni; Arnold Toynbee’nin ifadesiyle, bütün insanlık için örneklik teşkil edebilecek ve tam 4 asır boyunca Bosna’da Sırları, Hırvatları, Boşnakları; Kudüs’te Hristiyanları ve Yahudileri bir arada yaşatmış, tarihin en aziz ve asil milletine, birtakım parlamentoların sözde kararlarıyla iftira atılmasına yönelik kararların tarih önünde hiç bir öneminin olmadığını burada öncelikle vurgulamak isterim.

Akabinde, Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun kararının uluslararası hukuk nezdinde de yüce milletimiz ve devletimiz nezdinde de bütün insanlık vicdanında da keenlenmek, hükümsüz ve yok hükmünde olduğunu belirtmek isterim. Evet, Kuvayimilliyeh ruhuyla yüz yıl önce Türk milleti bir arada, kendi geleceğine ilişkin iradesini “Sahipsiz olan memleketin batması haktır. Sen sahip olursan bu vatan batmayacaktır.” ilkesi çerçevesi içerisinde Türkiye Cumhuriyeti devletini vücuda getirmek suretiyle ortaya koymuş ve bugün de Millet’in Meclisi bu kararlılığı ilelebet payidar kılacak iradeyi, biraz sonra, inşallah, Meclis Başkanlığının kararına, tezkeresine “evet” oyu vermek suretiyle bütün dünyaya tekrar ilan edecek ve haykıracaktır.

Bu vesileyle, AK PARTİ Grubu olarak, Sayın Meclis Başkanımızın göndermiş olduğu ve bir olgu üzerinden değil, bir gerçeklik, bir yaşanmış gerçeklik üzerinden değil, tamamen uydurma bir algı yönetimine ilişkin iftiraya, yalana dayalı bu sözde kararın aleyhinde karar vereceğimizi ve buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden, yüz sene önceki bir arada yaşama, insanların hak ve hukukunu gözeterik birlikte var olma mücadelesini bugün de canlı tuttuğumuzu ifade edeceğimizi belirtiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Başkanlık tezkeresini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan’ın, Amerika Birleşik Devletleri Senatosunda alınan Ermeni soykırımının kabul edilmesi kararının ne Türk milletinin vicdanında ne de evrensel hukuk nezdinde meşru olmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Meclis Başkanımız Mustafa Şentop tarafından millî bir meselede Genel Kurulun onayına sunulan tezkereye verdiğiniz destekten dolayı hepinize teşekkür ediyorum.

Amerika Birleşik Devletleri Senatosunda alınan bu karar ne Türk milletinin vicdanında ne de evrensel hukuk nezdinde meşru değildir. Bu kararla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Amerika Birleşik Devletleri Senatosuna da en güzel cevap verilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bütün bu olaylar daha güçlü bir şekilde milletimizin birliği ve beraberliğinin oluşmasına öncülük yapmaktır. Adaletin insanlık ailesine intikalinde öncülük yapmış büyük milletimiz bu süreci en iyi şekilde değerlendirecektir. Bu vesileyle Türkiye Büyük Millet Meclisini en derin saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Abdurrahman Bey, sizin bir mazeretiniz vardı, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan’ın, Antalya Serbest Bölgesi’nin büyütülmesi projesinin 2020 için programa alınıp alınmadığını Ticaret Bakanından, güneş enerjisi sistemleriyle ilgili projeler hakkında ne düşünüldüğünü Sanayi ve Teknoloji Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İlk sorum Ticaret Bakanımız Sayın Ruhsar Pekcan'a: Türkiye'de 21 serbest ticaret bölgesinden 2'nci sırada olan Antalya serbest ticaret bölgesi 14 Kasım 1987 tarihinde faaliyete başlamıştır. Şu an 607 bin metrekaarelik bir alanda faaliyet göstermektedir. Bu sene 9 Martta sizin de ziyaret ederek çalışmalarını incelediğiniz Antalya serbest ticaret bölgesinin büyütülmesi projesini 2020 için programınıza aldınız mı?

İkinci sorum Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Mustafa Varank'a: Ülkemizde organize sanayi bölgelerinde enerji maliyetlerini düşürmek için güneş enerji sistemi projesini hayata geçirerek sanayicimizin enerji maliyetini azaltıp sektörün rekabet gücünü artırabiliriz. Bu alanda Bakanlığınız ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız arasında ortaklaşa bir yatırım seferberliği sağlanarak OSB'lere özel bir teşvik uygulanması hem sanayicimizin hem de ülkemizin hayrına olacaktır. Bu proje hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.01

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

- 1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

- 1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE BİLİMSSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

İYİ PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; selamlarımı sunarak sözlerime başlıyorum.

Bütçe üzerindeki konuşmama başlamadan önce, dünya Türklüğünün en güncel, en önemli ve en acil sorunu olan, Doğu Türkistan yani Uygur Türklerinin gördüğü ağır zulme değinmek istiyorum. 30 milyon civarındaki soydaşımız yetmiş yılı aşkın bir süredir esaret altında yaşamakta; son yıllarda artan zulümle, işkenceyle, asimilasyonla, haksız tutuklamayla, aile mahremiyetine ve kutsal değerlere yapılan saldırılarla inim inim inlemektedir. Çok iyi bildiğimiz kızıl Çin emperyalizmi hiçbir sese ve tepkiye aldırmadan zalimce uygulamalara devam etmektedir. Ne yazık ki böyle kritik bir süreçte dünyanın birçok ülkesi ve çok sayıda sivil toplum kuruluşu tepki gösterirken Türkiye Cumhuriyeti devletini yönetenlerin dış Türkler, Türk dünyası ve özellikle Doğu Türkistan konusunda tavrı yoktur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Alınacak krediler uğruna sessiz kalınmasını hatta orada yaşayan soydaşlarımızın rahat ve mutlu olduklarını söyleme gafleti gösterenleri şiddetle kınıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bilinmelidir ki Türk milleti bütün kalbiyle soydaşlarımızla beraberdur ve onlara destek vermek için fırsat kollamaktadır. Doğu Türkistan'ın işgalden önceki son Cumhurbaşkanı İsa Yusuf Alptekin'i bizzat yakından tanımış biri olarak onu rahmetle anıyor, onun mücadelesini devam ettiren bütün soydaşlara selam ve muhabbetlerimi sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, tarihî süreçte halkın haraç ödemekten kurtulup vergi ödemeye geçtiğinden bu yana kamu gelir ve giderlerini belirleme hakkı seçtiği Parlamento aracılığıyla halka aittir. Avrupa ülkelerinin çoğunda kilise ve derebeyilere ait olan vergi toplama yetkileri 1789 Fransız İhtilali'nden sonra kaldırılmıştır. Ülkemizde 1876 Anayasası'yla ilk gelişme olmuşsa da halk adına bütçe hakkı Türkiye Büyük Millet Meclisine 1924 Anayasası'yla verilmiştir. Bu hak, 2018 yılına kadar hükümetler tarafından hazırlanan bütçenin Meclise sunulması şeklinde gerçekleşmiştir. Bütçe uygulamalarının denetimi ise Meclis adına Sayıştay tarafından yapılarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulmaktadır. Merkezî yönetim kesin hesap kanun teklifleri ile bütçe kanun teklifleri bütün milletvekilleri ve siyasi partiler tarafından değerlendirildikten sonra Mecliste kabul edilirse güven, edilmezse güvensizlik olarak algılanmış ve hükümetlerin düşmesine bile yol açmıştır. Rejim değişip partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçildikten sonra halkın bütçe hakkına sınırlama gelmiştir; güvenoyu anlayışı ve uygulaması da sona ermiştir; Hükümetin bütçe hazırlama yetkisi de Cumhurbaşkanına geçmiştir. Bu duruma göre halk, Cumhurbaşkanını ve Meclisi seçiyor ama Hükümeti denetleme hakkını kullanamıyor; icraatları beğense de beğenmese de yetki kullanması söz konusu olamıyor. Meclis adına bütçeyi görüşen Plan ve Bütçe Komisyonunun yapısı ve gücü de değişti. Hepimiz gördük, Plan ve Bütçe Komisyonunda ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda değişiklik önergeleri diye bir olay gerçekleşemiyor. Bakanlar da Cumhurbaşkanı tarafından atanan yüksek bürokratlar kurumuna getirilmiş durumdadır. Bütçe hakkının bu şekilde sınırlandırılmış olması halkın yönetime olan güvenini sarsmaktadır. Bu durumdan da tabii ki en büyük zararı siyaset kurumu görmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama görevi sistem değişikliğiyle birlikte vesayet altına girmiş, "tek adam yönetimi" ifadesi partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle örtüşmüştür.

Değerli milletvekilleri, bu girişten sonra, şimdi Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Standartları Enstitüsü ile Türk Patent ve Marka Kurumu üzerine konuşacağım. Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerimizin markalaşmasına, kurumsallaşmasına, teknolojiye ayak uydurabilmesine destek ve yön verecek olan KOSGEB, aynı zamanda genç girişimcileri destekleyen, üretim kapasitelerinin artırılması ve katma değeri yüksek teknolojilerin tabana yayılması ve bu sayede rekabet edebilen bir yapıya ulaşmasını sağlayacak olan önemli bir kuruluştur. Böylesine önemli bir kuruluş için 2018 yılı bütçesinde 2 milyar 324 milyon lira ayrılmışken, bu miktar 2019'da azaltılarak 2 milyar 248 milyon TL olmuş ve 2020'de ise 1 milyar 804 milyon TL'ye düşürülmüştür. Ülkemizin KOSGEB gibi kuruluşlara en çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde bütçe payının sürekli azalması ve bu durumun Hükümet tarafından normal karşılanmasını yadırgıyor ve gayriciddi bulduğumu ifade etmek istiyorum.

Türk Standartları Enstitüsüne gelince; Türkiye'yi standartları belirleyen ülkelerden biri yapma isteği ifade edilirken, bu Kurumun bütçesinin 2019 yılı bütçesiyle neredeyse aynı kaldığı görülmektedir. 2019'da 446 milyon 984 bin TL olan miktar 2020'de 473 milyon 659 bin TL olarak belirlenmiştir. Bu bütçeyle mi teknoloji standartları uluslararası sürece dâhil olacaktır? Ülke sanayimizin rekabet gücünü artıracak kurumsal dönüşüm bu anlayışla gerçekleşemez. Yine, bu anlayışla sanayi yatırımları yapılamaz, üretim artışı da istihdam artışı da sağlanamaz. Asansör test merkezleriyle övünenler Endüstri 4.0 uygulamalarını ve yeni markalar yaratmanın önemini de kavrayamazlar.

Türk Standartları Enstitüsünün ihtiyaç duyulan görevleri yapabilecek bütçeye kavuşturulmasının önemini vurguluyor, Türk Patent ve Marka Kurumu bütçesine geçmek istiyorum. Bu Kuruma bakınca, Hükümetin bu Kurumun önemini de anlamadığı kolayca görülmektedir. 2019'da 99 milyon 605 bin TL gideri olan bu Kuruma 2020'de 102 milyon 165 bin TL gider öngörülmüştür. Bu Kurum, nasıl olacak da bu bütçeyle -ifade edildiği gibi- dünyada ilk 10 otorite arasına girme hedefini gerçekleştirecektir. Türkiye'nin patent başvurusu sayısı artmadığı gibi, azalmaktadır. Üniversitelerimizin fikrî mülkiyet yönetim kapasitelerini artıracak hiçbir destek de görülmemektedir. Bilinmelidir ki markalaşma olmadan uluslararası düzeyde var olmaktan söz edilemez. AR-GE projelerine ayrılan hibe desteklerinin çok küçük kalması dolayısıyla da katma değeri yüksek ürün konusunda gelişme kaydedilemiyor. İnovasyon sistemimizin sorunları çözülmeden Türkiye'nin rekabetçi teknoloji alanında yer alması da mümkün değildir. Bunun için kesinlikle yapısal önlemlerin alınmasını gerekli görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, bir yıl önceki bütçe görüşmeleri sırasında bütçeyi eleştirmiş, 2019 yılının zorluklar içerisinde geçeceğini ifade etmiş ve "Millet borçlu yaşamaya mecbur edildi. Bunun sonucu dayanılmaz hâl almaya başlayan günlük yaşam aileleri yakmaya yıkmaya başladı. Her gün onlarca cinnet geçirme olayıyla karşılaşılıyor. Özellikle büyükşehirlerde aile bütünlüğü

ve devamlılığını sağlamak bir hayli zorlaştı.” demiştim. Üzülerek ifade etmek istiyorum ki bu söylediklerimden daha kötü ve olumsuz gelişmeler oldu. Ferdi intihar olaylarına üçer dörder kişilik toplu intihar olayları eklenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Nuhoğlu.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) - Hiçbir zaman bu gelişmelerin tek sebebi ekonomiktir diyemem ama ekonomik krizle birlikte artan işsizlik ve geçim zorlukları tetikleyici olmuştur. Sosyal yapı sarsılınca toplumun psikolojisi bozuldu ve dayanma gücü kalmadı. Buna çare ekonomik olarak aranmalı, aynı zamanda sosyal yapıyı onarıcı tedbirler alınmalıdır. Hükümet, çözüm getirmiyor, pembe tablolar çizerek milletle âdeta dalga geçiyor; toplumun direncini, dayanma gücünü daha da kırıyor. Siyanürün temin edilmesini zorlaştırmak tedbir değildir. Görmüyorlar mı, her şeyden önce milletin işe ve aşa ihtiyacı var? Acil tedbirler alınması şarttır. Ne gerekiyorsa biz varız diyoruz ama duyan yok.

Sonuç olarak, biz bu bütçeyi çok zayıf buluyoruz, bakanları da son derece başarısız görüyoruz. İşte, onun için “hayır” oyu kullanacağımızı ifade etmek istiyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’de.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin bölge kalkınma idaresi başkanlıkları bütçeleri üzerinde, İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yıllar yılı Çin’in Uygur Türklerine uyguladığı zulüm, işkence ve soykırım olaylarını şiddetle kınıyor, sözlerime sırf Müslüman ve Türk oldukları için insanlık dışı bir muameleye muhatap olan ve âdeta kaderlerine terk edilen Uygur Türkleri için, geç olmadan, ülke olarak bir duruş sergilenmesi gerektiğini vurgulayarak başlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bölge kalkınma idarelerinin bütçelerinden kısaca bahsetmek istiyorum. Konya Ovası Projesi (KOP) Konya-Karaman merkezli 7 ili kapsıyor, 2020 yılı bütçesi 118 milyon 250 bin TL’dir. Doğu Anadolu Projesi (DAP) Erzurum merkezli olmak üzere 15 ili kapsamaktadır, 2020 yılı bütçesi 90 milyon 920 bin TL olarak belirlenmiştir. Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) Giresun merkezli olmak üzere 9 ili kapsamaktadır, 2020 yılı bütçesi 86 milyon 506 bin TL’dir. Güneydoğu Anadolu Projesi, seçim bölgem Gaziantep dâhil, Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerini kapsamaktadır, 2019-2020 yılı için ayrılan ödenek 88 milyon TL’dir.

Sayın Bakan, bölge kalkınma projeleri geleceğimiz açısından, halkımızın refahı, mutluluğu, nitelikli bir hayat yaşamaları açısından hayati önemi haizdirler. Onun için ödenekler mutlaka artırılmalı ve projeler tamamlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, GAP projesi diğer kalkınma projeleri içinde projelerin en büyüğü ve en eskisidir. “GAP” deyince ilk olarak akla “GAP”ı gaptırmam.” sözlerinin sahibi 9’uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel gelmektedir; rahmet ve minnetle anıyorum, mekânı cennet olsun.

GAP projesi 1976 yılında başlamış ve 1989 yılında GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. Projenin temel hedefi, bölge halkının gelir düzeyi ve hayat standardını yükseltmek, projenin uygulandığı bölgeyle diğer bölgeler arasında gelişmişlik farkını ortadan kaldırmak, ayrıca sulama, hidroelektrik, enerji, tarım, kırsal ve kentsel altyapı, ormancılık, eğitim ve sağlık gibi sektörlerde yapılacak çalışmaları içermektedir.

Proje kapsamında, su kaynakları programı; 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve 1,8 milyon hektar arazinin sulanmasını hedeflemiştir. GAP kapsamındaki enerji projelerinde yüzde 78 oranla bir ilerleme kaydedilmiş olmasına rağmen, sulamada planın oldukça gerisinde kalınmıştır. Bölgede 2018 yılı sonu itibarıyla Fırat-Dicle havzasında toplam 558.507 hektar sulamaya açılmıştır. Değişik bir deyimle, DSİ tarafından yürütülen sulama projelerinin sadece yüzde 31’i gerçekleşmiştir.

Değerli milletvekilleri, Orman ve Su İşleri eski Bakanı Veysel Eroğlu 2016 yılında Gaziantep’i ziyaretinde verdiği beyanatta 2019 yılı sonunda GAP’la ilgili bütün çalışmaların tamamlanacağını söylemiş olmasına rağmen, birçok proje maalesef tamamlanmamış veya eksik durumdadır. Bunlardan bazıları: Adıyaman’da Çetintepe, Koçali ve Gömükan Barajları inşaatları tamamlanmayı beklemektedir. Batman’da Ambar, Bulaklıdere, Kıbrıs, Karacalar Barajları projeleri beklemektedir. Şanlıurfa’da Siverek- Hilvan pompaj sulaması henüz proje aşamasındadır. Seçim bölgem Gaziantep’teki Kayacık Barajı’nın sulama kısmının bir bölümü yine proje hâlinde, tamamlanamamıştır. Ayrıca, Araban ilçesindeki, yılan hikayesine dönen, Araban Çat Boğazı Barajı Araban ve bölge köylüleri tarafından umutla beklenmektedir. Eğer bu baraj yapılırsa 130 bin dönüm arazi sulanacaktır.

Değerli milletvekilleri, hepinizin bildiği gibi, Türkiye, saman, kuru fasulye, nohut, mercimek, soya, ayçiçeği, mısır gibi kendi topraklarımızda yetiştirdiğimiz tarım ürünlerini ve küçükbaş ve büyükbaş hayvanları dahi ithal eder hâle geldi. GAP Master Planı’na göre, bölgeyi tarım ve tarıma dayalı ihracat merkezi hâline getirmek hedeflenmiş fakat 2018 yılında GAP bölgesinden yapılan 8,7 milyar dolarlık ihracatın 8,2 milyar doları imalat sanayisini, sadece 405 milyon doları tarım ve ormancılık ürünlerini kapsamaktadır. Bu rakam gerçekten düşüktür. Bu kadar araziniz olacak ve siz tarım ürünlerinde bu kadar az ihracat yapacaksınız. GAP’ın hedefleri yakalanabilmiş olsaydı, başlangıç yıllarındaki heyecan devam ettirilebilseydi ne Sudan’dan arazi kiralama ya ne de tahıl ürünleri ithal etmeye ihtiyaç duyulmazdı. Eğer sulamadaki hedeflere ulaşılabilseydi, güneydoğuda bir Hollanda yaratılabilir, milyarlarca dolarlık tarım ürünü ihraç edebilirdik. Ülkemiz adına büyük bir öneme sahip olan bu proje, maalesef, iktidardan gerekli teveccühü görmemiştir, onun için de bitirilememiştir.

GAP bölgesinde işsizlik bir sorun olarak devam etmektedir. Proje tamamlandığında, yüksek tarım ve sanayi potansiyeliyle, bölgede ekonomik hasılanın 4,5 kat artacağı, toplamda 3,8 milyon kişiye iş olanağının sağlanacağı planlanmış fakat TÜİK’in 2019 yılı iş gücü istatistiklerine göre GAP bölgesinde işsizlik oranı yüzde 18,1’e çıkmıştır.

Gelir dağılımında iyileştirme hemen hemen yok gibidir. Ülke geneli düşünüldüğünde, fert başına düşen en düşük gelir de ortalamayla GAP bölgesindedir. Bölge şehirlerinde esnaf, köylü, çiftçi ve dar gelirli vatandaşlar mutsuzdur. Gübre, akaryakıt fiyatları, ürünlerin para etmemesi, artan enflasyon ve hayat pahalılığı insanları canından bezdirmiştir. Hayvancılık neredeyse bitmiştir. Tarımda plansızlık devam etmektedir. Buna bir örnek vereyim: 2018 yılında sarımsak üreticinin elinde kalmış, satış fiyatı 1 TL’ye düşmüş hatta tarlada kalmıştır; bu yıl ise yaş sarımsak 8 TL’den, kurusu ise 40 TL’den satılmaktadır yani sürdürülebilir bir plan maalesef yoktur. Tarım il müdürlükleri bu konularda yol gösterici olmalı, yeni üretim modelleri geliştirmeli, en önemlisi AR-GE çalışmaları yapılmalıdır. YÖK’ün bölgesel aktör olarak nitelendirdiği üniversitelerin misyonu olmalıdır. GAP’ın merkezinde bulunan üniversiteler GAP’ta tarıma yön verecek AR-GE çalışmaları yapmalı ve tarıma bağlı sanayinin geliştirilmesine yardımcı olmalıdır, dünyanın gelişmiş ülkelerinde böyledir; ön lisans ve lisans eğitimi yapan üniversiteler vardır, tarım ve hizmet sektörüne yönelik eğitim yaparlar; öğretim elemanlarının ayağında çizme, sırtında önlük, bizzat uygulama yaptırarak yani yaparak öğretirler; kısaca, üniversiteler bu tür projelerde etkin rol oynamalıdır.

Değerli milletvekilleri, Gaziantep’te hâlâ bir problem olarak devam etmekte olan tarım arazilerinin sulanmasıyla ilgili bir hususa daha tekrar dikkat çekmek istiyorum.

Gaziantep’te bulunan Nizip Çayı, Sacır Deresi ve Hancağız Barajı’nın sorunları hâlen devam etmektedir. Bunlara bir de Doğanpınar Barajı’nın sorununun ekleneneğinden endişe etmekteyim. Sanayi atıkları, evsel atıklar, köylerin foseptiklerinde biriken

atık sular, sabun imalathaneleri, yün yıkama tesisleri, zeytinyağı üretme tesisleri, karton ambalaj sanayisi gibi tesislerin suları arıtılmadan doğrudan dereye verilmektedir. Nizip Çayı'nın güzergâhı boyunca ve Hancağız Barajı rezervuarındaki suların yöre çiftçileri tarafından sulama amaçlı kullanılması sonucunda bitkilerde verimsizlik, hastalık ve kurumaların olağan hâle geldiği görülmektedir. Nizip girişinde Akçakent köyü ve Kaleköy'de su mor-siyah arası bir renkte akmakta ve Hancağız Barajı'na dökülmektedir. Nizip Çayı, Hancağız Barajı ve Oğuzeli Sacır Deresi'nin yarattığı sorunların çözülmesini yöremiz halkı adına istediğimizi bir kez daha yüce Mecliste dile getiriyorum ve diyorum ki inşallah en kısa zamanda bu sorunlar çözümler ve ben de çözenleri tebrik etme şansını yakalarım.

Sayın Bakan, ben, GAP projesiyle ilgili gelişmeleri yakından takip etmiş birisiyim. Müthiş bir heyecan vardı; güneydoğunun çatlamış toprakları suya kavuşacak, ürün yelpazemiz genişleyecek, ürün miktarı artacak, sosyal, sağlık ve eğitim alanlarında ilerlemeler kaydedilecek, işsizlik azalacaktı. Zamanın GAP'tan sorumlu devlet bakanı, değerli devlet adamı Kamran İnan'ın GAP Bölge Kalkınma İdaresinin kurulduğu zamanki heyecanını hatırlıyorum; kendisini rahmetle anıyorum. Şimdi de size diyorum ki şu ya da bu sebeple istenilen noktalara gelineemedi ama siz destek verirseniz GAP bitirilir ve siz de halkımızın gönlüne girersiniz diyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Filiz.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – ...bu bütçenin milletimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, söz sırası Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ta. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama Doğu Türkistan'daki Uygur Türkü soydaşlarımıza yapılan mezalimi kınayarak başlamak istiyorum.

TÜBİTAK, Türkiye Bilimler Akademisi ve Türkiye Uzay Ajansı hakkında konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. 1963 yılında Başbakanlığa bağlı olarak kurulan TÜBİTAK, daha sonra Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlanmıştır. Takdir edersiniz ki ulusal bilim, teknoloji ve yenilik politikalarında doğru karar vermek, değerlendirme yapmak ve bunlarda sürekliliği sağlamak tek bir bakanlığın etki alanına bırakılamayacak kadar önemlidir; bu nedenle, TÜBİTAK'ı tekrar eski konumuna yükseltmek gerekir. Dünya bilim ve teknolojiye nereye gidiyor? Sürdürülebilir kalkınma için hangi teknolojilere önem vermek gerekir? İklim değişikliği ve çevre kirliliğine karşı hangi acil süreçleri devreye sokmak gerekir? Bütün bu konularda dünyadaki değişimin gerisinde kalma lüksümüz yok. Azalan ülke kaynaklarımızla, toplumsal ve teknoloji temelli çözümler getirmenin yolunu bulmalıyız. Burada en önemli görev TÜBİTAK'a düşüyor. TÜBİTAK bu sorunlara, ülkenin nitelikli insan kaynaklarıyla en verimli çözümler bulmanın yollarını bulmalıdır. Aynı zamanda bir bilim insanı olan Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in deyimiyle, dün ekonomide emek ve sermayeye dayalı üretim varken, bugün bilimin uygulandığı bacasız fabrikaların, üst teknolojilerin uygulandığı Endüstri 4.0 var. Bu amaca ulaşmak için TÜBİTAK bütçesinin en büyük kısmının araştırma geliştirme desteğine ayrılması, personel giderinin minimuma indirilmesi, üretim araçlarını en verimli şekilde kullanacak politikaların geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, 2020 yılında Avrupa Birliğine ödeyeceğimiz 80 milyon avronun Türk araştırmaları için kullanılması kararını tebrik ediyorum. AR-GE harcamalarımızı son on beş yılda 3 katına çıkardık. Bu bir başarıdır ama 2023 hedefine ulaşmak için yine de yetersizdir.

TÜBİTAK'ın proje harcamalarının kalem bazında denetimi, kalemler arasında aktarımları, muadil cihazların alımı gibi katı kuralları araştırmacıları zorlamaktadır. TÜBİTAK maliyet riskini azaltmak istiyorsa projeleri küçük, orta, büyük gibi sınıflandırarak, büyük projeleri daha önce başarılı olmuş ekiplere vermesi daha doğru olur.

TÜBA'yla (Türkiye Bilimler Akademisi) ilgili sorularımı arz etmeden önce, Profesör Doktor Aydın Sayılı'dan esinlenerek elde ettiğim bilim ve bilimsel yöntem hakkında genel görüşlerimi paylaşmak istiyorum. İnsan topluluklarının yaşadıkları coğrafyayla kaynaşmasından ve diğer topluluklarla etkileşmesinden oluşan gelenekler, değerler, ahlaki ölçütler insanlar için yol gösterici olabilir. Bu değerler bilimsel yöntem ve süreçlerle kontrol edilmeseler de toplumun gelişimine katkı sunabilirler. Bilimin yaklaşım ve yöntemleriyle elde edilen bilgiler ise kapsam ve uygulama alanı olarak çok daha hızlı genişlemekte ve artmaktadır. Bu nedenle, bilim dışındaki birikimlerden ve tecrübelerden elde edilen ibret ve derslerin de bilimsel bir süreçte sokulması gerekir. Uygarıklıkta ilerlemenin bir ölçüsü, bilimin gelişimine ayak uydurabilme, bilimsel buluşlara ve bunların toplum hayatındaki etki ve yankılarına uyum sağlayabilme yeteneğidir. Bu nedenle, cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." sözü çok önemlidir. Ancak bilimsel süreç, genel olarak, bireylerin toplumda yerleşik olan düşünce, değer ve ölçütlerinin sorgulanmadan kabul edilmesini onaylamaz. Bilimsel süreçte araştırma yapacak bireylerin yetiştirilmesinde, eleştirel düşüncüyü, daha önce bilinmeyenleri bulmayı, olaylara daha önce bakılmamış bir açıdan bakmayı, başkalarının çözemediği problemleri çözme yeteneğini öğretmeye gayret edilir.

Ancak hayatta kalma dürtüsü taşıyan insan, fıtratı gereği her türlü yenilikten kuşkulandır ve her türlü değişmeye karşı mukavemet gösterir. En küçük ve basit şeylerde bile değişmeye karşı mukavemetin izlerini bulmak mümkündür. Osmanlı tarihinde, yeniliklere set çekmeye de yarayan fetva usulü meşhurdur; başka ülkelerde de buna benzer örnekler çoktur. Gregoryen takvimi, bu takvime adını veren papa tarafından 16'ncı asırda, Jül Sezar takviminin geliştirilmesiyle oluşturulmuştur. Fakat eskisine nazaran tartışma götürmez üstünlükleri olan bu takvim, bir Katolik yeniliği sayıldığından Protestan uluslar tarafından uzun zaman kabul edilmemekte ısrara uğramıştır. İngiltere'nin bu husustaki zihniyetini Voltaire şöyle ifade ediyor: "İngilizler papayla uyuşma vaziyetine düşmemek için güneşle bile uyuşmazlık etmeye razı oluyorlar." Astronomide 16'ncı ve 17'nci yüzyılda yapılan yeniliklere Katolik kilisesinin muhalefeti de meşhurdur. Galileo bunun en canlı örneğidir. O devirde kilisenin kabul ettiği "Güneş dünyayı etrafında döner." inancının aksine, yaptığı gözlemler sonucu "Dünya güneş etrafında dönüyor." dediği için engizisyon mahkemesinde mahkûm edilen Galileo, kendisini mahkûm eden papazlara "Siz beni hapse yolluyorsunuz ama Dünya hâlâ Güneş'in etrafında dönüyor." demiştir. Bilimsel keşifler olgunlaşmış ve gelişimlerini tamamlamış olarak doğmazlar ancak zamanla ve iş birliğiyle başarılabilmek mümkün olan bir büyümeleri ve olgunlaşmaları vardır. Bilim insanlarının tartışma ve eleştirileri, bilimsel keşfin bu gelişimini kamçılar ve olgunlaşmaya neden olur. İster tartışma isterse çekişme şeklinde olsun, bu münazara ve fikrî çarpışmalar bilimsel iletişimin önemli bir görüntüsüdür. Bilim insanlarının bu tartışma ve çekişmeyi hakkıyla yapabilmesi için toplumda hür düşünce ortamının kurulması ve ifade özgürlüğünün var olması gereklidir. İfade özgürlüğü, tanım itibarıyla insanların düşündüklerini herhangi bir korku, sindirme veya tehdide maruz bırakmadan dile getirebildiklerinde gelişir. İfade ve fikir özgürlüğü olmayan toplumlarda yaratıcı düşünce olmaz ve eninde sonunda ekonomik gelişme de tıkanır. Bilim insanı ürktir, ifade özgürlüğü bulamadığı, huzurun olmadığı mekânı hemen terk eder, bazen de yönetimler bilim insanını kendileriyle aynı düşünmediği için cezalandırırlar. Örneğin, İslam bilim tarihçisi, aynı zamanda adına TÜBA tarafından ödül konulan rahmetli Fuat Sezgin Hoca da 27 Mayıs darbesiyle üniversiteden uzaklaştırılan 147'liler arasındadır. Hoca bundan sonra Türkiye'yi terk etmiştir. 27 Mayısçıların göre hoca toplumu anarşi ve kargaşayla geriye götürmeyi amaçlayan bir gruba mensuptu. Yıllar sonra değerli hocamız kendisini uzaklaştıran 27 Mayısçılarından birisi olan Devlet Bakanı Mehmet Özgüneş'le karşılaşır ve der ki: "Maalesef, her şeyi yanlış yaptınız

ama bir şeyi doğru yaptınız, bu da beni memlekettten çıkarmış olmanızdır.” Hocanın kendi takdiridir ama bu olayda Türkiye'nin kaybettiği kesindir. TÜBA'ya soruyorum: Bugün Türkiye'de benzer durumlar yaşanmamakta mıdır? TÜBA olarak Türkiye'den ayrılan bilim insanları konusunda bir araştırmanız veya en azından bir kaygı bildiriminiz oldu mu? TÜBA'nın Türkiye'deki özgür bilim ortamının gelişmesine ne kadar katkı yapmış olduğunu sorguluyor musunuz? Bu konuda ne gibi girişimlerde bulundunuz? Türkiye'deki bilimsel etik konusunda ne gibi çalışmalar yaptınız ve ne gibi yaptırımlar önerdiniz? Uzun uzun anlatmaya gerek yok ama Türkiye maalesef bilimsel etik açısından en başarısız ülkeler arasında. 2018 yılı performans göstergelerinin 69'unda hedeflere ulaşamamış, bunun nedenlerini araştırdınız mı?

Gelelim Türkiye Uzay Ajansı. Türkiye Uzay Ajansı 13 Aralık 2018'de kurulmuş. Bir yıl geçti, ne yaptı? “İlk yapacağımız iş millî uzay programı hazırlamak.” diye açıklama yapmıştınız. Bu program yayınlandı mı? Neler içeriyor? Yoksa, bu Ajans da eşe dosta iş bulma ajansı mı olacak? 2019 yılı bütçesinde neleri hedefleyip yapamadınız? Gelecek yıl, bütçeyi hangi hedefler için istiyorsunuz? Uzayla ilgili insan kaynağımız ne durumda? İnsan kaynağımızı zenginleştirmek için hangi çalışmaları yapıyorsunuz, yapacaksınız? Ukrayna'yla hangi alanda iş birliği yapılacak, başka ülkelerle de iş birliği girişimleri var mı? Belki çok yeni olduğu için fazla soru olabilir ama gelecek yıl için ciddi hazırlık yapılması gerekiyor.

2020 bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahisler adına ilk söz, lehte olmak üzere Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in.

Buyurun Sayın Karahocagil.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ben de bugünkü bütçe görüşmeleri hakkında lehte konuşma yapacağım. 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi görüşmelerimizin hayırlı olmasını, hayırlara vesile olmasını Yüce Rabb'imden niyaz ediyorum.

Değerli Bakanlarım, dış güçlerin, şer güçlerin bu ülke içindeki o iç güçleri ne yazık ki bu kürsüden sizlere “Hükûmetimizin başarısız Bakanları” dediler. Belli ki doğru yoldasınız, belli ki başarılısınız. Bu milletvekilleri, bu Meclis sizin arkanızda, sizinle Bakanlarım. Allah'ım sizlere güç, kuvvet versin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun!

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – İnşallah bu ülke için daha büyük gelişmelere imza atacaksınız.

Değerli milletvekillerim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız sanayi ve teknolojinin her alanında faaliyet göstermekte ve önemli çalışmalar yapmaktadır. Başta organize sanayi bölgeleri olmak üzere, planlı sanayi alanlarının oluşturulması, araştırma ve geliştirme alanındaki destek ve teşviklerin yürütülmesi, sanayi ürünleri teknik mevzuatlarının hazırlanması, sanayi ürünlerine yönelik piyasa gözetim ve denetim faaliyetleri, KOBİ'lere yönelik destekler, kredi mekanizmaları ve proje destekleri, yatırımların özendirilmesi ve üretimin artırılmasına yönelik yatırım teşvikleri, yabancı sermayenin ve firmaların ülkemize çekilmesi, standardizasyon uygunluk değerlendirme, deney ve kalibrasyon faaliyetleri çalışmaları, bölgeler ve iller arasındaki gelişmişlik düzeylerinin azaltılması ve illerin kalkınması amacıyla yürütülen çalışmalar bunlardan bazılarıdır.

Öncelikle teknoloji ekosisteminden bahsedeceğim. Araştırma ve geliştirme faaliyeti yapan firmalarımıza önemli destek ve muafiyetler sağlamaktayız. Bunlardan bazıları vergi indirimi, sigorta prim desteği, gelir vergisi stopajı, temel bilimler istihdamı, asgari ücret desteğidir. Bu destek ve teşvikleri, fiziki mekân olarak ayrı bir birimde araştırma ve geliştirme faaliyeti yapan en az 15 araştırmacıya sahip firmalarımıza veriyoruz. AR-GE Merkezi Belgesi'ne sahip bu firmalarımız son yıllarda hızla arttı ve bugün sayıları 1.200'ü aştı ve bu merkezlerde çalıştırılan araştırmacı sayısı 50 bine yaklaştı. Yine, ülkemizin dört bir yanında, 85 Teknoloji Geliştirme Bölgesinde 4.500 firma ve 46 bin araştırmacıyla tamamlanmış veya devam eden proje sayısı 45 bini geçmiştir. Bakanlığımız, Teknoloji Geliştirme Belgelerinin hem kuruluşuna altyapı desteği vermekte hem de burada yer alan firmalara çeşitli vergi indirimleri istisnaları sunarak teknoloji ekosisteminin gelişmesini amaçlamaktadır. 2020'yle birlikte yapılan bu desteklere ek olarak teknoloji ekosisteminin çok önemli adımlarını atacağımızı ve yenilikçi düzenlemeleri hayata geçireceğimizi belirtmek isterim.

Bakanlığımız KOSGEB destekleriyle KOBİ'lere ve girişimcilere birçok destek programı sunmaktadır. Bu desteklerle yurt içinde üretilmeyen ürünlerin ülkemizde üretilmesi, KOBİ'lerimizin kapasitelerinin artırılması ve dış pazarlarda rekabet edebilmesinin sağlanması, teknolojik ürünlerin üretilmesine yönelik proje ve yatırımların teşvik edilmesi ve firmalar arası iş birliklerinin artırılması temel hedeflerimizdendir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yeni yapısıyla daha da güçlenmiş ve tüm sektörlerle bütüncül bir destek sağlar duruma gelmiştir. Özellikle Yatırım Teşvik Sistemi'yle yatırımların yüksek ve orta yüksek sektörlerle yönlendirilmesi, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması ve vatandaşlarımıza yeni istihdam olanakları sağlanması en önemli amaçlarımızdan olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Vekil.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Yatırım Teşvik Sistemi'yle yatırımcılarımıza, yatırımın özelliklerine bağlı olarak vergi indirimi sigorta prim desteği, KDV istisnası, gümrük vergi istisnası, faiz desteği, yatırım yeri tahsisı gibi destekler sunulmaktadır. 2019 yılının ilk on ayında 101 milyar TL sabit yatırım tutarına sahip 4.300 yeni yatırımla 166.275 istihdam sağlanması beklenmektedir. Yeni yılda da bu destek teşviklerinin ülkemize daha fazla yatırım kazandıracağına inancım tamdır.

Bir diğer önemli konu da yatırımların planlı bölgelere yönlendirilmesi ve planlı sanayi bölgeleri kurulmasına yönelik mekanizmalar ve desteklemelerdir. Bu alanlar da Bakanlığımız tarafından desteklenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) - Bakanlığımız, OSB ve sanayi sitelerinin kuruluşunda bankalar aracılığıyla çok düşük faizli ve uzun vadeli kredilerle yatırım için uygun kaynaklar sunmaktadır. Bugün OSB'lerimizin sayısı 315'e ulaşmış olup bölgelerde 2 milyon vatandaşımız istihdam edilmektedir.

Sanayi ve teknoloji stratejisi ve teknoloji odaklı sanayi hamlesiyle atılacak adımlar yıllar itibarıyla belirlenmiştir. Sanayi ve teknoloji alanında bugünden daha ileri noktalara yakın dönemde ulaşacağımızı ifade etmek isterim.

Tüm bu düşüncelerle tekrar 2020 bütçesinin vatanımıza ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon ilinin milletvekili sayısının düşmesinin nedeninin azalan nüfusu olduğuna ve Çömlekçi Kentsel Dönüşüm Projesi'nin tamamlanmadığına ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce yaptığım konuşmada Trabzon'da milletvekili sayısının 8'den 6'ya düştüğünü, bunun gerekçesinin de azalan nüfus olduğunu söylemiştim. Gerçekten de Trabzon'da milletvekili sayısı 8'den 6'ya düştü. Bu doğru mu? Doğru. Bir gerçek

üzerinden bir değerlendirme yaptım. Tabii, benim bu değerlendirmeme AKP Trabzon Milletvekili Sayın Adnan Günnar bir cevap verdi. Sayın Günnar cevabında "Artık ölümlere oy kullanmıyoruz, ölümleri saymıyoruz." dedi; o nedenle vekil sayımızın düştüğünü söyledi. Sayın Günnar'a şimdi şunu sormak istiyorum: "Ölümlere oy kullanmıyoruz, ölümleri saymıyoruz." dedi ama şimdi, AKP iktidarı döneminde ölümlere oy kullanıldı, boş arazilere, arsalarla seçmen kaydettirildi, ilçelerin sınırları değiştirildi yani bunun en yakın örneği Yenimahalle'dir, Çankaya'dır; buralarda bunu yaşadık.

Ayrıca, ben konuşmamda Çömlekçi Kentsel Dönüşüm Projesi'nin yarım kaldığını söylemiştim. Adnan Günnar'a soruyorum: Çömlekçi'nin bu hâli Adnan Günnar'ın içine sınıyor mu?

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

27.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ilinde ilk kuru kayısı deposunun temelini atılması nedeniyle Sanayi ve Teknoloji Bakanına teşekkür ettiklerine, Malatya 1. Organize Sanayi Bölgesi'ndeki atıksu arıtma tesisisi kapasitesinin 40 bin metreküpe çıkarılması projesinin tamamlanması sözünü beklediklerine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sorum Sayın Varank'a: Kendileri bir ay önce, 10 Kasım'da Malatya'da dünyanın ilk lisanslı kuru kayısı deposunun temelini attılar, bir Malatyalı olarak kendilerine teşekkür ediyorum fakat 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde bir projemiz var arıtmayla ilgili, 24 bin metreküplük bir projenin 40 bin metreküpe çıkarılmasıyla ilgili. O projenin bitmesiyle birlikte Şahnahan Çayı'nın ve etrafındaki 25'e yakın yerleşim biriminin daha kaliteli yaşama kavuşacağı ve tarım alanlarının da daha iyi olacağını... Bu konuda Bakanımız bir söz verirse çok memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Sayın Konuk...

28.- Adana Milletvekili İsmail Konuk'un, Adana TEMSA fabrikasında yaşanan sıkıntıların çözümü konusunda Sanayi ve Teknoloji Bakanının müjde verip veremeyeceğini öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Hepinizin bilgisi dâhilinde olduğunu düşünüyorum, TEMSA Fabrikası elli yıldır Adana'da faaliyet gösteren önemli bir fabrikadır ancak son günlerde TEMSA'da çok ciddi sıkıntılar yaşandığını görüyoruz. Yeni el değiştiren bu fabrikanın nasıl bir ödeme gücüğü içine düştüğünü de bilmiyoruz. Dolayısıyla, 70 ülkeye ihracat yapan, elektrikli otobüs üretimini gerçekleştiren ve seri üretime geçen, aslında ülkemizin medarıftiharı, sadece Adana için değil, Türkiye için önemli bir kuruluşun böyle bir ödeme gücüne düşmesi Hükümetimiz tarafından takip ediliyor mu, Sanayi Bakanımızın bu konuda takibi nedir, bir müjde verebilecek mi bu konuda Adanalılara ve Türkiye'ye?

Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)
- 1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)
- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)
- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)
- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Şimdi, talepte bulunması sebebiyle yürütmeye söz vereceğim.

Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar Pekcan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TİCARET BAKANI RUHSAR PEKCAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'mizin ülkemiz ve milletimiz adına hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Ticaret Bakanlığı olarak dış ticaret, gümrükler ve iç ticaret faaliyetlerimizi tek çatı altında etkinlikle yürütüyoruz. Bakanlığımız, çağın gereklerine uygun yaklaşımları, gelişmeleri ve teknolojileri proaktif biçimde iş süreçlerine entegre etmekte, ticaret erbabı ve vatandaşlara memnuniyet odaklı hizmet sunmaktadır.

Ticaret Bakanlığımız 110 farklı ülkede toplam 284 personelle hizmet sunan geniş bir yurt dışı teşkilatına sahiptir. Merkez teşkilatımızda 4.111, ülkemiz genelinde ve sınır hattımıza yayılmış taşra gümrük teşkilatımızda 16.102 personelimize toplamda 20.497 personelle yurt dışında, yurt içinde, tüm sınır hattımızda ticaret erbabı vatandaşımıza özenle hizmet vermeye devam etmekteyiz.

Bakanlığımızın başlıca hedeflerini, dış ticaretimizi ülkemizin sürdürülebilir büyümesine katkı sağlayacak, teknoloji ve katma değere dayalı ihracat kapasitemizi güçlendirecek, gümrük ve idarelerimizi modern, etkin ve güvenilir kılmak üzere ülkemizdeki iş ortamını geliştirmek, küçük işletmelerin esnaf, sanatkâr ve kooperatiflerin olanaklarını güçlendirmek, tüketici haklarını ve ürün güvenliğini en ileri seviyede temin etmek, ticaretin en hızlı, en güvenilir, en kolay biçimde yapılmasını sağlamak, dijital ekonomiye geçişte kolaylaştırıcı bir rol üstlenmek şeklinde özetleyebiliriz.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz üzere, son dönemde uluslararası ticarete korumacılık önlemleri yükselmiştir. "Ticaret savaşları" olarak nitelendirilen bu konjonktürde ülkelerin ticari önlem ve korumacı politikalarında artış yaşanmaktadır, bu da 2019 yılı küresel büyüme ve ticaret ivmesini yavaşlatmıştır. Türkiye olarak bu süreçte, ihracatımızı koruyup geliştirmeye özen gösterdik, gösteriyoruz.

Küresel ekonomi ve ticaretteki yavaşlamaya rağmen 2019 yılında dış ticarete güçlü bir performans ortaya koyduk. Ocak-eylül dönemi Dünya Ticaret Örgütü verilerine bakıldığında, ülkelerin pek çoğunun ihracatının düştüğü görülmektedir. Verisi açıklanan ilk 50 ülkenin ihracat değişim ortalaması alındığında ihracatta eksi 2,6 azalma görülmektedir. Türkiye bu dönemde ihracatını yüzde 2,56 artırmış, ihracat artışı kaydeden sınırlı sayıdaki ülkeler arasına girmiş bulunmaktadır. Türkiye bu dönemde ihracatında artış oranı olarak dünyada 7'nci sırada, değer olarak da dünyada 5'inci sıradadır eylül sonu itibarıyla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2019 yılı on bir aylık ihracatımız 165 milyar 67 milyon dolar olurken, ithalatımız 190 milyar 229 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Geçen sene yılın ilk on bir ayında 52 milyar 247 milyon dolar olan dış ticaret açığımız, yüzde 51,8 gibi ciddi bir düşüşle 25 milyar 162 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkemizin dış finansman ihtiyacına 27 milyar 85 milyon dolar pozitif katkı sağlanmıştır. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 75,6'dan yüzde 86,8'e çıkmıştır. Net ihracatımızın büyümeye katkısı, 2019 yılının ilk üç çeyreğinde 4,7 puan olarak gerçekleşmiştir. Hizmet ihracatımız 2019 yılının ilk on ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,3 artışla 46,6 milyar dolar, hizmet ithalatımız yüzde 4,4 azalışla 18,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Küresel ticaretteki gelişmelerden ötürü ticaret diplomasisi ve ikili ticaret anlaşmalarının önemi giderek daha kritik hâle gelmektedir. Gerek siyasi gerek teknik düzeyde ticaret diplomasisi faaliyetlerimizi etkinlikle yürütüyoruz. Siyasi düzeyde ikili karma ekonomik komisyon, ekonomik ticari ortaklık komitesi mekanizmalarımız çerçevesinde 2019 yılında 22 ülke ve ikili düzeyde de bakan seviyesinde 54 görüşme gerçekleştirdik, hâlihazırda 20 ülkeyle serbest ticaret anlaşmamız var, 4 tanesi aktif olarak STA müzakerelerimiz de sürmektedir.

Avrupa Birliğiyle olan gümrük birliğimizin güncellenmesi ve bu sayede hizmetler, e-ticaret, kamu alımları ve tarımsal faaliyetler gibi yeni alanlarda karşılıklı pazar açılımları sağlanması gündemimizdeki diğer önemli konudur. Keza Avrupa Birliğinin 14 Ekim 2019 tarihinde yayınladığı raporda, Türkiye'yle gümrük birliğinin güncellenmesinin AB ticaret gündeminin önemli bir önceliği olmaya devam ettiği Avrupa Birliği tarafından vurgulanmıştır. Diğer taraftan, Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliğinden ayrılış süreci kapsamında, Türkiye ile İngiltere arasında tercihli ticaret rejiminin devamını sağlamaya yönelik çalışmalarımız da sürmektedir.

Değerli milletvekilleri, uluslararası arenada görülen korumacılık tedbirlerinin ihracatımıza olan etkisini sayısal olarak ifade etmek isterim. 2017 yılında ihracatımızın 893 milyon dolarlık kısmı ticaret politikası önlemlerine tabi idi, 2018 yılında bu rakam 7,2 milyar dolar oldu ve 2019 yılında ihracatımızın 11 milyar dolarlık kısmı ticaret politikası önlemlerine tabidir. Elbette biz de Türkiye olarak üretici ve ihracatçımızın haklarını korumak adına, bir taraftan ticaret diplomasisinin gerektirdiği bir biçimde temaslarımızı sürdürürken, bir taraftan da uluslararası hukuku kullanarak, misilleme haklarımız dâhil olmak üzere, ticaret politikası önlem ve araçlarını gerektiği şekilde devreye alıyoruz. Ülkemiz DTÖ üyeleri arasında yürürlükteki önlem sayısı bakımından 3'üncü sırada yer almaktadır.

Ülke olarak ithalatımızın 41,6 milyar dolarına tekabül eden yüzde 19 oranına ithalat politikası önlemleri uygulamaktayız DTÖ kuralları çerçevesinde. Dış ticarete 2023 yol haritamızı teşkil eden İhracat Ana Planı'mızda 17 hedef ülke ve 5 hedef sektör

seçtik. Belirlediğimiz ülkeler, dünya gayrisafı hasılasından yüzde 60 pay alan, dünya ithalatından yüzde 43,7 pay alan, dünyadan 8,6 trilyon ithalat gerçekleştiren, nüfusları da 4,2 milyar olan ülkelerdir. Amacımız, hedef ülkelerin ithalatında binde 5 olan payımızı yüzde 1'e çıkarmak. Aynı şekilde, hedef sektörlerin ihracatında binde 7,6 olan ihracat payımızı da yüzde 1'e çıkarmak.

Mal ve hizmet ihracatçımıza yönelik farklı türlerde destek programları uygulamaktayız. Bütçemizin en büyük kalemini oluşturan destek programımız kapsamında ihracatçılarımıza 3 milyar 757 milyon TL destek vereceğiz. Uluslararası rekabetçiliğin geliştirilmesi, uluslararası fuar katılım desteklerimiz, TURQUALITY, markalama, tasarım desteklerimiz, küresel ticaret zinciri programımız gibi çok sayıda ve türde desteklerimiz yürürlüktedir. İhracata ilk hazırlıktan son aşamaya kadar ihracatçımızın dış pazarda tutunup markalaşmasını sağlamak üzere tüm desteklerimizle ihracatçımızın yanındayız, onlara önemli kaynaklar aktarıyoruz.

Öte yandan, sağladığımız desteklerin etki analizlerini yapıyor, bunlara göre desteklerimizi gözden geçirip geliştiriyoruz. Destekler ve başvuru süreçlerini "kolaydestek.gov.tr" adresimiz üzerinden etkin, kolay, basit, anlaşılır bir üslupla bütün firmalarımıza anlatıyoruz. Keza, kurmakta olduğumuz ihracattaki devlet destekleri yönetim sistemiyle başvuru ve destek sürecini tamamen dijital ortama taşıyoruz ve 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren ihracatçımızın tüm başvurularını devlet destekleri yönetim sistemi üzerinden dijital olarak alıp cevaplayacağız.

Desteklerimizden, mal ihracatçımızın yanında hizmet ihracatçılarımızın da faydalandığını belirtmek isterim. Türkiye, sağlık, eğitim, turizm, film yapımıcılığı, yazılım, lojistik, teknik müşavirlik başta olmak üzere hizmetler sektörünün pek çok kolunda küresel rekabet gücünü artırmakta ve net ihracatçı konumuna geçmektedir. Mal ticaretimizin yanında hizmet ticaretimizin çeşitlenerek gelişmesini son derece önemli görüyoruz. İhracatçılarımızın küresel pazarlara erişimini desteklemek için kendilerine hususi damgalı pasaport temin ediyoruz. Geçtiğimiz günlerde yayınlanan düzenlemeyle yeşil pasaporttaki ihracat limitini 1 milyon dolardan 500 bin dolara indirdik.

Değerli milletvekilleri, Bakanlık olarak önem verdiğimiz konulardan biri de ihracatın tabana yayılması. Esnaf, sanatkârimizin dış ticaret yönünde farkındalıkların artması yönünde çalışmalara hız verdik. Belli faaliyet kollarındaki esnafımız özellikle e-ticaretin getirdiği imkânlardan faydalanarak ihracat yapabilecek potansiyeli taşımaktadır. Bu yüzden Esnaf ve Sanatkarlara Yönelik Pazarlama ve Markalaşma Projesi'ni uygulamaktayız. Esnafımıza yönelik bugüne kadar 14 ilde düzenlenen e-ticaret eğitimlerimize 7 bin esnafımız katılmış bulunmaktadır. Esnafımızın ihracattaki belli devlet desteklerinden faydalanmasının önünü açmak üzere de gerekli mevzuat çalışmalarımızı tamamladık.

Öte yandan, İhracat Genel Müdürlüğümüz bünyesinde kurduğumuz Kadın ve Genç Girişimciler İhracat Daire Başkanlığı eliyle kadın ve genç girişimcilerin ihracatımızda daha etkin rol almalarına yönelik odak çalışmalar gerçekleştiriyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

"Türkiye Fiziki ve On-Line Kadın Girişimci Ağları" "Melek Yatırımcı Ağı" ve "İhracat Akademisi" gibi programları başlatmış bulunuyoruz. Şu ana kadar 800 kadın girişimcimiz bu eğitimlerden yararlandı. Hedefimiz 2020 yılında 5 bin kadın ve genç girişimcimize bu eğitimleri vermek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, ihracatı tabana yayma çalışmalarımızın önemli bir sonucu olarak ülkemiz genelinde ihracat destek ofislerimizi hayata geçirmeye başladık. Bunlar İhracat Genel Müdürlüğümüzle paralel çalışıyorlar. 56 ilde 67 ihracat destek ofisi kurduk; bunu da 81 ile çıkaracağız.

2019 yılında 63 ilimizde 78 adet dış ticaret bilgilendirme semineri düzenledik. Bunlara 2020 yılında da devam edeceğiz.

Ayrıca yeni bir projemiz daha var, İl Bazlı Potansiyel İhracatçılarımızın Belirlenmesi Projesi kapsamında henüz ihracat yapmayan ancak potansiyeli bulunan firmalarımızı tespit ediyoruz. İhracat için ülke genelinde yapacağımız bu potansiyeli taşıyan firmalarımızın tespitine devam edeceğiz ve onlarla bire bir firma bazında sahada çalışmaya başlayacağız.

İhracat kapasitemizi temelden güçlendirmek için Millî Eğitim Bakanlığımızla imzaladığımız protokolle dış ticarete meslek eğitimini geliştiriyoruz. Meslek liselerimizdeki dış ticaret müfredatı ve eğitim materyallerinin güçlendirilmesi, alternatif dillerde eğitimin teşvik edilmesi, öğrencilere staj, burs imkânları sağlanması alanında çalışmalara başladık.

Bakanlık olarak çağımızın koşullarıyla uyumlu biçimde dijitalleşme ve otomasyona özel önem veriyoruz. Bu şekilde hem kendi işimizi daha verimli kılmaya hem ticaret erbabımıza daha iyi hizmet sağlamaya hem bir kamu kurumu olarak dijitalleşme alanında iş dünyamıza örnek olmaya gayret ediyoruz.

Geçtiğimiz yıl kurulan Davranışsal Kamu Politikaları ve Yeni Nesil Teknolojiler Daire Başkanlığımız kanalıyla, blokzincirin dış ticaretteki potansiyel uygulama alanlarını irdeliyor ve pilot projeler gerçekleştiriyoruz; bu alanda, Singapur ve Güney Kore'yle de çalışıyoruz.

"Kolay İhracat Platformu" olarak adlandırdığımız, gelişmiş yazılımlarla desteklenen platformu 2020 yılı sonunda ihracatçılarımızın kullanımına açacağız.

Yapay zekâya dayalı Akıllı İhracat Robotu gibi modüller sayesinde, belli bir ülkedeki pazar ve talep koşullarını, o ülkedeki vergiler ve ilgili yasal düzenlemeleri ve diğer kritik bilgileri ihracatçı firmalarımıza özel olarak, firma özelinde sağlayacağız.

2019 yılında kurduğumuz Dış Temsilcilikler Yönetim Bilgi Sistemi sayesinde, ticaret müşavirlerimiz ve ataşelerimiz birbirleri ve merkez teşkilatıyla bilgi paylaşımlarını daha etkin bir şekilde gerçekleştirmekte ve kurumsal hafıza güçlü biçimde tesis edilmektedir. Firmalarımızın, yurt dışı müşavirliklerimizle daha kolay iletişim kurması ve bilgi alabilmesi için bu platformu da kısmen, bu yıl sonu itibarıyla firmalarımızın kullanımına açacağız.

Bildiğiniz üzere, ülkemizin ihracata açılan en önemli kapılarından biri de serbest bölgelerimizdir. Sanayi ürünleri grubunda, Türkiye'den yapılan yüksek teknoloji ürün ihracatının payı yüzde 3,5 iken serbest bölgelerimizde bu oran yüzde 9. Serbest bölgelerimizin bu potansiyelini daha güçlendirebilmek amacıyla hedefimiz, yeni nesil ihtisas serbest bölgelerini gerçekleştirerek, OECD ortalaması olan yüzde 14'e ulaşmaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İhracatçımızın en büyük destekçilerinden olan TÜRK EXİMBANK'ın hizmetlerine gelince; Bakanlığımızın, iş dünyasıyla ortak akıl ve istişareleri neticesinde pek çok yeni finansal ürünü ihracatçılarımıza sunmuş, ihracatımıza finansman desteğini güçlendirmiş bulunuyoruz. Bankacılık sektörü tarafından verilen ihracat kredilerinin yüzde 53'ünü tek başına EXİMBANK vermektedir; on bir ayda toplamda 40 milyar dolarlık destek sunmuştur. Toplam müşteri içerisinde KOBİ oranı yüzde 73'e çıkmış bulunmaktadır. Ve ihracatçımıza daha yakın olma potansiyelimiz çerçevesinde de EXİMBANK şubelerini 20'ye ulaştırdık bu sene. 2020 yılında da kredi ve sigorta ürünlerini daha da çeşitlendirerek, ihracatçılarımızın en büyük destekçilerinden biri olmaya devam edeceğiz.

Modern ve etkin bir gümrük idaresi anlayışını ortaya koyabilmek, hem ticaretin hızlı ve sorunsuz akışı hem de ülkemizin ve halkımızın güvenliği açısından önem arz etmektedir. Ülkemizin dört bir yanındaki gümrüklerimizde pek çok yeniliği yoğun bir şekilde uyguluyor, teknolojik yatırımlar yapıyoruz. 2019'da Çobanbey, Kapıköy, Sarp Gümrük Kapılarının yeni tesislerini hizmete aldık. Afrin'de açılan Zeytin Dalı Gümrük Kapısı'nı faaliyete geçirdik. Öncüpinar, Kapıkule, İpsala, Hamzabeyli inşaat çalışmalarımızı 2020'de tamamlayacağız. Habur Gümrük Kapısı'nın inşaat çalışmalarına başladık. Gürbulak, Pazarkule, Türkgozü Gümrük Kapılarının yeniden inşasına yönelik ön çalışmalarımızı başlattık. Türkiye genelinde gümrük müdürlüğümüzün sayısını

164'e çıkardık.

Kâğıtsız gümrük vizyonumuz çerçevesinde ihracat işlemleriyle ilgili tüm süreçlerin elektronik ortamda izlenmesini sağlayan İhracatta Dijital Gümrük Uygulaması'nı devreye aldığımızı hepimiz biliyorsunuz artık. İthalatta da kâğıtsız ortama geçiş için Bakanlık olarak biz hazırlıklarımızı tamamladık. Dış ticarete konu eşya için gerekli tüm bilgi ve belgelerin tek bir başvuru noktasından sunulduğu Tek Pencere Sistemi'nde hâlihazırda 144 belge yer almakta, farklı kurumlarımızdan beklediğimiz belgelerin tamamlanmasıyla da bu sayıyı 2020'de 196'ya çıkarmayı hedefliyoruz.

Deniz yolu işlemlerinde kolaylık sağlayan Liman Tek Pencere Sistemi'ni hayata geçirdik. Konteyner ve Liman Takip Sistemi'miz hâlihazırda konteyner işlemlerinin yüzde 92'sini gerçekleştiren 23 limanımızda kullanılmaktadır ve "bavul ticareti" olarak adlandırdığımız özel fatura kapsamında yapılan gümrük işlemlerinin elektronik ortamda yapılabilmesi ve kayıt altına alınmasına ilişkin çalışmalarımızı da tamamladık.

Öte yandan, gümrük süreç ve işlemlerinin kolay ve anlaşılır bir biçimde anlatıldığı, oldukça geniş bir içeriği olan gumrukrehberi.gov.tr web portalimizi tamamlayarak bireysel kullanıcılar ve ticaret erbabının kullanımına açtık, bütün kapılarımızda da istedikleri yerden bu web sitesine ulaşabiliyorlar.

Ticaret erbabımız için önemli bir kolaylık olan yetkilendirilmiş yükümlü statüsü giderek genişliyor, şu anda 477 firmamız var. Bunlar Türkiye ihracatının yüzde 33'ünü; ithalatının yüzde 42'sini gerçekleştirmektedir. Yetkilendirilmiş yükümlü sayımızı 500'e çıkarmayı öngörüyoruz önümüzdeki yıl.

İthalatta Yerinde Gümrükleme Uygulaması'nı 2020'de hayata geçireceğiz.

Sınır kapılarında araç trafiğinin yönetilmesi ve düzenlenmesiyle ilgili olarak Randevulu Sanal Sıra Sistemi'ni de 2020 yılında devreye alacağız.

Varış Öncesi Gümrükleme Projesi'ni 2019 Nisan ayında hayata geçirdik. Bu projemizle, deniz yoluyla gelen ham madde ve ara malının, henüz Türkiye gümrük bölgesine gelmeden üreticilerimiz, ihracatçılarımız için gümrük işlemlerinin tamamlanması ve limanda beklemeksizin doğrudan üretim tesislerine sevkı sağlanmaktadır. Projenin hava yolu taşımacılığı için uygulama çalışmalarımız devam etmekte, 2020'de devreye alacağız.

İnternet üzerinden erişilen Gümrük Eşya Takip ve Analitik Performans Programı'mızla, dış ticaretimizde, gümrükteki eşyanızı ve işlemleri baştan sona kadar canlı olarak takip edebiliyorsunuz.

Süre Hesaplama ve İzleme Programı'mızda ise ileri analiz ve modelleme teknikleri kullanılarak eşya –ülke- gümrük idaresi bazında süre ölçümleri gerçekleştirilmekte, işlemlerle ilgili tahmini tamamlanma süreci verilmektedir. Bu, aynı zamanda bizim kendi gümrüklerimizin performans ölçümünü de sağlamaktadır.

Gümrük işlemlerinde etkin ve modern bir risk yönetimi anlayışını ortaya koyma gayretindeyiz. Veri madenciliği gibi teknikleri barındıran Bütünleşik Veri Analitiği Projesimizi tamamlama aşamasındayız. Risk değerlendirmelerinin günümüzün bilimsel yöntem ve modellerinden faydalanarak daha etkin yapılmasını temin etmiş olacağız. Temel düsturumuz, yasal ticareti hızlandırırken yasal olmayan ticarete set çekmektir. Ayrıca, Bakanlığımızda büyük veri analizi, iş analitiği, bunları destekleyecek yapay zekâ kullanımına dayalı "Veri Analitiği Mükemmeliyet Merkezi"mizi hayata geçirmek üzere de çalışmalara başladık.

Bakanlığımız merkez binasındaki Komuta Kontrol Merkezi'mizden 28 idareimizi 7/24 eş zamanlı izleyebiliyor, bütün kara sularımızdaki taşımacılık yapan gemileri ve ticari uçakları, hava sahamızdaki uçakları da takip edebiliyoruz. Hâlihazırda yurt dışından temin ettiğimiz tarama sistemlerini Türkiye'de üretmek üzere -Millî Tarama Sistemi- Savunma Sanayii Başkanlığımızla çalışmalara başladık. TÜBİTAK'la Tarama Ağı Projesi'nin fizibilite çalışmalarını tamamladık.

Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütüyle birlikte yürüttüğümüz Gümrükler Muhafaza Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi'nde hem görevli personelimize eğitim ve hem de ekipman temini sağladık. Geçtiğimiz sene 21 kapımızdaki plaka tanıma sistemlerini 10 Ro-Ro limanımızda da devreye aldık.

TÜBİTAK'la gerçekleştirdiğimiz Yolcu Görüntüleme Sistemi, fizikî müdahale olmadan, gizlenmiş yasa dışı eşyaları tespit edebilmektedir.

Gümrüklerde ilk defa kullanmaya başladığımız insansız hava araçlarını gemi arama, deniz devriye, konteyner kontrol ekiplerinin çalışmalarına entegre ederek kullanmaktayız.

Yasa dışı ticarete konu edilen her türlü eşya kaçakçılığına karşı mücadelemizi sürdürüyoruz. 30 Kasım itibarıyla 6,7 ton uyuşturucu, 12,9 milyon paket sigara, 125 bin adet elektronik sigara ve aksamı, 16.724 ton kaçak akaryakıt; toplam 4.792 olayda 2 milyar 340 milyon TL değerinde kaçak eşya yakalaması gerçekleştirdik.

Gümrüklerde kalan eşyanın değerlendirilmesiyle ilgili altyapımızı oldukça geliştirip "eihale.gov.tr" satış kanalını, satış sürecimizi yeniledik. Sisteme üye 740 bin kişi bulunmaktadır ve "on-line" açık artırımla bütün vatandaşlarımızın kullanımına açtık.

İç ticaretteki altyapımızın geliştirilmesine yönelik faaliyetlerimiz, ekonomimizin ve sosyal hayatın belkemiği olarak gördüğümüz esnaf, sanatkârimız, kooperatiflere ilişkin çalışmalarımız: Ülkemiz ticaretinin kolaylaştırılması konsepti çerçevesinde pek çok yenilik üzerinde duruyoruz.

Karekodlu çekte 115 milyonu aştık, 2020'de karekodlu bono ve elektronik çek ve bonoları devreye alacağız.

Ticaret sicil işlemlerini elektronik ortamda Merkezi Sicil Kayıt Sistemi üzerinden geliştirmeye devam ediyoruz ve iş dünyasının faydalandığı 34 e-devlet hizmetinde MERSİS doğrulama kaynağı olarak kullanılıyor.

KOBİ'lerimize yeni finansman imkânı olarak Taşınır Rehlin Sicil Sistemi'ni gerçekleştirdik. Bugüne kadar 674 milyar lira, 55 milyar dolar ve 35 milyar euro finansman imkânı sağladık.

Ticari alacakların elektronik ortamda devriyle ilgili çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Hem dış ticaret hem iç ticaret bakımından elektronik ticaret altyapımızın geliştirilmesi önem taşımaktadır ve elektronik ticaretin toplam perakende ticaret içindeki yüzde 5,3 olan payını artıracaktır.

E-ticaretin kayıt altına alınması, verilerin sağlıklı şekilde elde edilerek politika oluşturulması amacıyla Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi'ni uygulamaya aldık. 2020 yılının ilk çeyreğinde ülkemizin e-ticaret resmî verilerini açıklayabileceğiz. Ayrıca, elektronik ticaret bilgi platformunu kurduk ve bu platformu geliştirmeye devam ediyoruz.

E-ticarette güvenlik kaygılarının giderilmesi ve hizmet kalitesinin artırılması için Güven Damgası Sistemi'ni faaliyete geçirdik.

Perakende ticaret sektörümüzle ilgili farklı alanlarda birçok ikincil düzenlemeyi yürürlüğe koyduk. Perakende işletmelere yönelik hizmetlerin elektronik olarak tek bir noktadan verilmesini amaçlayan Perakende Bilgi Sistemi'ni 2020 yılında uygulamaya almayı planlıyoruz.

Sebze meyve ticaretinde kayıt dışılıkla mücadele amacıyla Hal Kayıt Sistemi'nin etkinliğini artırdık, bildirim sayısı 150 milyona ulaştı, 160 noktada denetim yapıyoruz. E-fatura, e-sevk irsaliyesi, e-müstahsil makbuzu sistemleri -1 Ocak 2020 itibarıyla bu sistemler- ile Hal Kayıt Sistemi entegrasyonunun tamamlanmasıyla kayıt dışılığın ve vergi kayıplarının önüne geçeceğiz.

HKS mobil uygulamasıyla, tüketicilerimiz ürün künyelerindeki karekodu okutarak sebze meyvenin üreticisi, üretim yeri, ürünlerin kaç kez ve hangi fiyattan el değiştirdiğini mobil olarak öğrenebilmektedirler.

Modern toptancı hallerinin kurulmasına, sebze meyvenin yanı sıra diğer gıda ve tarımsal ürün ticaretinin buralardan yapılmasına, üretim bölgelerindeki hallere bağlı toplama merkezi kurulması ve özellikle üretici örgütlerinin yapısal dönüşümünün sağlanmasına ve sektörde daha aktif hâle getirilmesine yönelik çalışmaları sürdürüyoruz.

Lisanslı Depoculuk Sistemi'nde işletme sayısı 90'a, kapasite 4,6 milyon tona ulaştı. 26 Temmuzda Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nı faaliyete geçirdik, lisanslı depolarda muhafaza edilen tarım ürünleri ticaretinin elektronik ürün senetleri aracılığıyla tek bir platform üzerinden yapılmasını sağladık.

Bakanlık olarak, 1 milyon 800 bin esnaf ve sanatkârimıza, esnaf sanatkâr odaları, mesleki federasyon, Etnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliğı ve Türkiye Etnaf ve Sanatkârları Konfederasyonuyla beraber hizmet veriyor ve kuruluşlarla ortak çalışmalarda bulunuyoruz. 2020-2024 Etnaf ve Sanatkârlar Stratejisi ve Eylem Planı çerçevesinde özellikle mesleki eğitim sisteminin geliştirilmesini, esnafımızın ihracat potansiyeli ve rekabet gücünün artırılmasını hedefliyoruz. 7 bin esnafımıza e-ticaret eğitimi verdik. Etnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi'mizi güncelledik. Etnaf verilerinin coğrafi bilgi sistemleri kullanılarak analiz edilebileceğı bir altyapı oluşturulmaktadır. İnşallah, önümüzdeki sene başında vatandaşlarımızın esnafımıza daha kolay ulaşabileceğı mobil uygulamayı devreye alacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

12 bin kooperatif ve 1,6 milyon kooperatif ortağına hizmet veriyoruz. Etnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi aracılığıyla düşük faizli finansman desteğı sağlıyoruz. Bu konuda bu sene 23 milyar tutarında faiz indirimli kredi kullandırdık, toplam kullandırılan kredi 40 milyara ulaştı.

Etnaf ve sanatkâr işletmelerinin ölçek ekonomisinden faydalanarak zincir mağazalara karşı ürün temin maliyetlerini düşürebilmesi ve fiyat rekabetine katkı sağlanması amacıyla "Tedarik ve Dağıtım Kooperatifi" modelini oluşturmak üzere çalışmalara başladık, en kısa sürede devreye alacağız.

Yine, kooperatifçilik faaliyetleri kapsamında 14 ilde 1.600 girişimci kadınıma kadın kooperatifleri hakkında eğitim vermiş bulunuyoruz. Ayrıca 5-8 Aralık tarihinde Kooperatifler Fuarımızı gerçekleştirdik.

Ürün güvenliğinin teminiyle ilgili on bir ayda 2 milyar ithal ürünü doğrudan etkileyecek şekilde denetledik, 8,8 milyon ürünün girişine izin vermedik. Bakanlığımız bünyesinde güvensiz ürüne sıfır tolerans etkisiyle on bir ayda 2.600 parti üründen 54 parti ürünü güvensiz ürün olarak tespit ettik. Güvensiz Ürün Bilgi Sistemi'ni (GÜBİS) devreye aldık ve GÜBİS web sitemizi 750 binin üzerinde vatandaşımız görüntülemiştir.

Tüketici haklarına yönelik olarak ilk on bir ayda 495 bin başvuru karara bağlandı, yüzde 62'si tüketicinin lehine sonuçlandı. E-devlet üzerinden tüketici hakem heyetlerine başvuru imkânı sağladık. TÜBİS ile Ulusal Yargı Ağı'nın (UYAP) entegrasyonunu tamamladık. Bu çalışmalar neticesinde 2019 tüketici hakem heyetlerinin ortalama karar alma süreçleri üç ayın altına indi.

2019 yılının ilk on bir ayında Alo 175 Tüketici Danışma Hattı'na 321 bin çağrı geldi, bunlara cevap verdik. Tüketici başvurularıyla ilgili mobil uygulamayı da başlattık.

Son olarak, Bakanlığımızın ilgili kurumu olan Helal Akreditasyon Kurumu helal belgelendirmesi yapan bir kurum değil, tüm dünyada helal belgelendirme yapmak üzere hareket eden kurumları akredite etmek hedefiyle kurulmuş bir kurumdur ve ülkemiz adına hizmet ihraç etme misyonu vardır. 7'si yurt dışından 7'si yurt içinden 14 başvuru gerçekleşmiş ve şu anda Türk Standartları Enstitüsü'nün denetimi dün itibarıyla tamamlanmış bulunmaktadır.

Ticaret Bakanlığı olarak özel sektörümüzü temsil eden tüm kuruluşlar ve -TOBB, TİM, DEİK, TESK başta olmak üzere- bütün sektör dernekleriyle güçlü bir iletişim ve iştişare içerisinde çalışıyoruz, taleplerini sahaya inerek dinliyoruz. Gelen taleplerin, 3.500 talebin hepsine Bakanlık olarak yazılı cevap verdik ve vermeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2020 yılında küresel ticaret savaşlarına rağmen dış ticaretimizi daha da geliştirmek için özel sektörümüzle birlikte çalışacağız. İhracat ana planımızdaki hedef ülke, hedef sektör ve diğer önceliklerimize yönelik çalışmalarımıza yoğunlaşacağız. İkili ticaret anlaşması müzakerelerimizde ve gümrük birliğı güncelleme sürecinde özel sektörümüzün ve ülkemizin çıkarlarını gözeten, sonuç odaklı etkin bir yaklaşım sergileyeceğiz. İhracatımızı tabana yaymak için kadın ve genç girişimcilik alanındaki program ve projelerimizi uygulayacak, yereldeki eğitim faaliyetlerimizi sürdüreceğiz, esnafımızı dış ticaret alanında daha fazla bilinçlendireceğiz. TÜRK EXİMBANK'ın daha fazla firma ve KOBİ'ye ulaşmasını sağlayarak, ticaretin finansmanındaki rolünü güçlendireceğiz. Dış ticaret, gümrükler ve iç ticaret alanlarındaki dijitalleşme ve otomasyon projelerimizi ilerleterek hizmet kalitemizi artıracak ve ticaret erbabının işlerini kolaylaştırmaya devam edeceğiz.

Gümrüklerimizdeki fiziki yatırım, inşaat ve donanım tedarik süreçlerine devam edecek, teknolojik altyapıyı güçlendirme ve modernizasyon çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Kaçakçılıkla mücadele, ürün güvenliğı ve üretici haklarının korunması alanındaki çalışmalarımızı taviz vermeden sürdüreceğiz. İç ticaretteki hukuki ve teknik altyapıyı geliştirmek üzere özel sektörle, esnafımızla, üreticimizle, tüketicimizle el birliğıyle iştişare hâlinde çalışmalarımızı sürdüreceğiz, Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu çalışmalarına etkin katkı sağlayacağız.

Etnafımızı yıkıcı rekabetten korumak, ekonomik refahını temin etmek, finansman imkânlarından faydalanmalarını sağlamak üzere esnaf kuruluşlarımızla el birliğı içinde çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Kooperatiflerimizin üretim ve ihracat kapasitelerini güçlendirmek adına farkındalık çalışmaları yapacak ve odak projeler geliştireceğiz.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun sayın üyeleri; Ticaret Bakanlığımızın sizlere takdim olunan amaç ve faaliyetleri doğrultusunda kullanılmak üzere 2020 yılı bütçesi toplam 5 milyar 752 milyon 364 bin liradır. Bu meblağın 3 milyar 757 milyon lirası ihracatçımızın ve ticaret erbabımızın desteklenmesine ayrılmış bulunmaktadır; toplam bütçemizin yüzde 65'i.

Bakanlığımızın bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum, desteklerinizin devamını bekliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ama buradan Garo Paylan'a da teessürlerimi bildirmek istiyorum, sadece kendi adıma değil, Bakanlığımızda çalışan tüm personel adına. Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz.

Teşekkür ediyorum.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Fatma Hanım, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Türkiye kamuoyunda Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın en başarısız Bakan olarak görüldüğüne ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir kadın olarak alkışlamak isterdik ama genel, Türkiye kamuoyunda en başarısız Bakan olarak geçiyor Sayın Bakan.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Neye göre?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Neye göre, kime göre?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Neye göresini söyleyeyim: Kendisinin beyanıydı nasıl Bakan oldu, “Ben havaalanına inince öğrendim.” demişti. Yani, havaalanına geliyor, uçağa binmeden önce bir iş kadını, bir tüccar, havada Bakan oluyor, yere indiğinde bunu öğreniyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kandil’den mi öğrenmesi lazım?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Dolayısıyla, başarısız bir Bakan olması kaçınılmaz olarak önümüzde duracak arkadaşlar.

Teşekkürler.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

30.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hizmetlerinden ötürü Kabine üyelerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; şimdi, Sayın Bakanımız, Bakanlığının nereden nereye geldiğiyle ilgili ve 2020 yılı bütçesine ilişkin öngörülerini ve bugüne kadar Bakanlığında neler yaptığını hakikaten çok güzel bir şekilde özetledi. Ancak HDP Grup Başkan Vekili Fatma Kurtulan Hanım maalesef gereksiz bir şekilde polemige girdi çünkü bir insanın Bakanlık beklentisi olmaksızın kendisinin görülerek takdir edilmesi aslında övünülecek bir şeydir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, evet, samimiyetiyle nasıl öğrendiğini de bütün kamuoyuna net bir şekilde ifade etmiştir. Bir pazarlık sonucu Bakan olmamıştır.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Diğerleri pazarlıkla mı oldu Sayın Akbaşoğlu?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Pazarlık konusu neydi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...özellikle iş dünyasında başarılı bir kişi olarak, kariyer sahibi bir kişi olarak ortaya koymuş olduğu performansları değerlendirilmek suretiyle Ticaret Bakanlığına takdir edilmiştir. Bunun gündeme getirilmesini doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Ve ben hem Ticaret Bakanımıza hem de Sanayi Bakanımıza, bütün Kabinemize bugüne kadar yapmış oldukları hizmetlerden dolayı teşekkürlerimi arz etmek istiyorum.

Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Fatma Hanım, dediğini dedin, daha artık ne diyeceksin?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir şey demedim ya. Fatma Hanım, bir şey demedim yani.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bir şey demediniz “gereksiz bir söylem” olarak değerlendirdiniz; bu yeter yani bir şey söylemek için yeter. Her şeyi sizin gönlünüze göre, istediğinize göre değerlendirmek zorunda değiliz arkadaşlar.

BAŞKAN – Fatma Hanım, buyurun.

31.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, sözlerinin Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu tarafından “gereksiz söylem” olarak değerlendirilmesini doğru bulmadığına ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP Grup Başkan Vekilinin söylediklerimizi “gereksiz söylem” olarak değerlendirmesini doğru bulmadığımı ben de burada söylemek isterim. Biz başarısız bir Bakan olarak görüyoruz. Ayrıca, Bakanlığında dair sorularımız olacak yani değerlendirmelerimiz sonrasında -diğer Sayın Bakanın konuşmalarından sonra- özellikle Plan ve Bütçe Komisyonunda Komisyon üyelerimizin sorduğu sorulara veremediği yanıtları burada da biraz sormak isteriz. Yani Plan ve Bütçe Komisyonundaki konuşmasını aldığı gibi buraya getirmiş, hitabında bile “Komisyonun üyeleri” diye hitap ediyor bize. Dolayısıyla, biz, grubumuz aslında bütünen başarısız bir Bakan olarak görüyor, bunu da söyleriz arkadaşlar.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)

1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Evet, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa Varank.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Bakanlığımızla birlikte bağlı ve ilgili kuruluşlarımızın 2020 yılı bütçe görüşmeleri için söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve bizi izleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyor, görüşmelerin hayırlı olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, küresel ekonomide risk ve fırsatların iç içe geçtiği bir dönemdeyiz. Gümrük tarifelerindeki artış ve ticaret politikalarındaki belirsizlikler, dünya genelinde bir daralmaya yol açıyor. 2019 yılı için yapılan küresel büyüme tahmini yüzde 3. Bu oran son on yılın en düşük seviyesi. Biliyorsunuz 2018 Ağustosunda ekonomik temellerimizden bağımsız, ciddi bir şokla karşılaştık. Bir yandan bölgemizdeki güvenlik tehditleriyle mücadele ederken, bir yandan ekonomimize yönelik saldırılara göğüs gerdik. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Hükümetimizin uyguladığı sonuç odaklı politikalarla şokun etkisini bertaraf ettik. Bugün geldiğimiz noktada sanayi üretimi artıyor, imalat sanayisinde siparişler ve kapasite kullanım oranları yükseliyor, ekonomiye duyulan güven gittikçe güçleniyor. Yılın üçüncü çeyreğinde gerçekleşen büyüme oranı iç talepteki canlanmayı teyit ediyor.

Elbette bunları yeterli görmüyoruz. Biz on yedi senedir doğu, batı, kuzey, güney demeden ülkemizin dört bir yanına hizmet götürülen bir iktidarı. Sanayiden teknolojiye, ulaştırmadan sağlığa her alanda, cumhuriyet tarihinin en büyük atılımlarını biz gerçekleştirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, cumhuriyetimizin 100'üncü yılına giderken yüksek katma değerli üretim öncülüğünde Türkiye'nin yeni başarı hikâyesini milletimizle beraber inşallah yine biz yazacağız.

Şunu çok iyi biliyoruz: Türkiye, çağın eğilimlerine yön verebilecek bir kapasiteye sahip. Genç ve dinamik bir nüfusumuz, risk alan girişimcilerimiz, gece gündüz demeden ter döken emekçilerimiz var. Küresel ekonomide ağırlık merkezinin Batı'dan Doğu'ya kaydığı bir konjonktürde, sahip olduğumuz avantajları fırsata çevireceğiz. Ülkemizi kritik teknolojiler ve nitelikli beşerî sermaye konusunda bir çekim merkezi hâline getireceğiz. Atacağımız her adımda hem ulusal hem de global öncelikleri dikkate alıyoruz.

Bu yolda temel referans kaynağımız, On Birinci Kalkınma Planı çerçevesinde hazırladığımız 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejimiz olacak. Önümüzdeki dönemde vizyonumuz çok net. Ekonomik ve teknolojik bağımsızlığımızı tesis edecek, küresel yarışta bizi üst sıralara çıkaracak politikaları "Millî Teknoloji Hamlesi" anlayışıyla tasarladık. İddialı, ama bir o kadar da gerçekçi hedeflerimiz var. İmalat sanayisinin ihracatını ve millî gelirdeki payını artıracacağız. İhracatımızda orta yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerin payını yüzde 50'ye çıkaracağız. 2023 Stratejimizin temel bileşenlerini oluşturan; yüksek teknoloji ve inovasyon, dijital dönüşüm, girişimcilik, beşerî sermaye ve altyapı alanlarında yol haritalarımızı belirledik.

Son bir yılda bu genel çerçeveyi destekleyecek şekilde çok önemli adımlar attık. Katma değeri yüksek ürünlerin yerleşmesi için Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'nı başlattık. Cari açık verdiğimiz sektörleri ve öncelikli ürün gruplarını paydaşlarımızla beraber belirledik. Üretici ile alıcıyı aynı anda teşvik edecek şekilde, fıkırdan ürüne tüm desteklerimizi bütüncül bir anlayışla kurguladık. Programı makine sektörüyle başlattık. 6 Aralıkta sonlanan ön başvurularda yatırım tutarı yaklaşık 5 milyar lira olan 200 başvuruyu kabul ettik. Çağrımızı 2020'nin ilk çeyreğinde sonlandıracak ve bunun hemen akabinde diğer sektörleri kapsayacak şekilde yeni çağrılar açacağız. Ülkemizde ilk defa uygulanan bu vizyoner program, üretimde hedeflediğimiz yapısal dönüşümün temel kaldıracı olacak.

2019'un ilk on ayında 101 milyar liralık sabit yatırım için 4.302 teşvik belgesi düzenledik. Teşviklerin sektörel çeşitliliği tam da arzuladığımız şekilde gerçekleşti. Aslan payı imalat sektörüne ait. Bu durum, önümüzdeki dönemin istihdam artışları açısından oldukça önemli bir veri.

Yatırım teşvikleri sayesinde 166 binin üzerinde ilave istihdam oluşmasını bekliyoruz. Bu yatırımlar atıl kapasiteyi üretime kazandırmanın yanında tedarikçi firmalara da talep oluşturacak. Böylelikle üretim öncülüğünde nitelikli büyüme hız kazanacak.

Burada "Tüm teşvikler savunmaya, silaha gitti." diye birtakım asılsız iddialar dile getirildi. 2019'un ilk on ayından zaten bahsettim. Peki, son yedi yıldaki teşviklere baktığımızda ne görüyoruz? İmalat sanayisinin payı yüzde 37 olmuş. Burada kimya, makine, tekstil, taşıt araçları, kâğıt gibi alt sektörler yoğun bir biçimde destek görmüş. Teşviklerde hizmet sektörünün payı yüzde 31 ve enerji sektörünün payı yüzde 26 olmuş.

Veriyle konuşuyoruz, ezbere hiçbir şey söylemiyoruz. Buradaki milletvekillerimiz de bu rakamlara çok kolay bir şekilde ulaşabilirler.

Yine, yatırım tutarı 55 milyar lira olan proje bazlı teşviklerden 25 tanesi için destek kararı yayınladık. 24 bin ek istihdam sağlanmasını ve cari açığın azaltılmasına önemli katkılar sunmasını bekliyoruz.

Yeri gelmişken, bu kürsüden bir konuya özellikle değinmek istiyorum. Teşvik süreçlerimizin tamamı şeffaf ve öngörülebilir. Mevzuatta belirtilen şartları taşıyan tüm projeleri istisnasız destekliyoruz. Aldığımız tüm kararları da Resmî Gazete'de yayımlıyoruz. Her şeyimiz şeffaf, kimseye bir ayrıcalık tanımıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, üretim altyapısını güçlendirmek için sanayi bölgelerine yatırımlarımız devam ediyor.

Bugün, Genel Kurulda muhalefet adına konuşan sayın vekillerimiz, "Türkiye'de üretim durmuş, yeni yatırım yapılmıyor." gibi gerçek dışı manzaralar çizdiler. Bakın, bu sene organize sanayi bölgelerindeki istihdam 90 bin kişi arttı. Şu an sadece organize sanayi bölgelerinde 2 milyon emekçi Türkiye ekonomisini büyütmek için gece gündüz çalışıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Adana'da son on yılda 55 fabrika kapandı, 55 fabrika.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Bu yıl sonu itibarıyla 15 bin kişiye daha iş imkânı sağlayacak 7 organize sanayi bölgesi ve 4 sanayi sitesini tamamliyoruz. Önümüzdeki sene ise 7 yeni organize sanayi bölgesi ve 5 sanayi sitesini daha bitirecek, 25 bin kişiye istihdam imkânı oluşturacağız.

Yine, burada OSB'lerin doğal gaz erişimi konusunda bir gündem oldu. Ülke genelinde üretime geçen OSB'lerin yüzde 65'inde doğal gaz var, bunların yarısı da kendi şebekelerini kendileri işletiyor. OSB'lerimizin yanında, yatırım ihtiyacı yüksek ve büyük ölçekli projeler için endüstri bölgeleri kuruyoruz. Bu sene 12 endüstri bölgesi ilan edildi. Firmaların buralarda 9 milyar dolarlık yatırım ve 68 bin yeni istihdam taahhüdü bulunuyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İlan etmeyin, yapın. Beş yıl oldu Niğde'ye söz vereli.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) -Sayın Başkanım müsaade ederlerse konuşayım.

BAŞKAN – Buyurun siz devam edin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sana çok müsaade ediyoruz Sayın Bakan, başkasına yüz kere laf attık.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Ayrıca başvurusu yapılan 20 yeni endüstri bölgesinin değerlendirme sürecini de önümüzdeki yıl tamamlayacağız.

Sanayimizin dijital dönüşümünü hızlandıracak, verimliliklerini artıracak çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bu amaçla yalın üretimi ve dijital dönüşümü uygulamalı olarak öğretmek için model fabrikalar kuruyoruz. Ankara ve Bursa'da model fabrikalarımız açıldı, önümüzdeki sene İzmir, Gaziantep, Mersin, Konya ve Kayseri'de yeni merkezlerimizi açacağız.

Tabii, sanayimizin sadece dijitalleşmesine değil, çevreci dönüşümüne de önem veriyoruz. "Yeşil OSB" vizyonuyla sanayimizin çevreci dönüşümünü destekliyoruz. OSB'leri çıktılarını girdiye dönüştüğü, enerjisini kendi karşılayan ve çevreye daha duyarlı ekoendüstriyel parklara çevireceğiz. Yerel yönetimlerin ihmali sebebiyle 1970'li yıllardan beri Ergene havzasında yaşanan çevre kirliliğine karşı ülkemizin en büyük çevre projesini sürdürüyoruz. Ergene Koruma Eylem Planı kapsamında bugüne kadar 900 milyon lira harcadık. Müşterek atık su arıtma tesislerinden 3'ünü tamamladık, kalan 2'sini 2020 yılında bitireceğiz. Çevre kirliliğini önlemek adına havzadaki sanayi tesislerini 12 ıslah OSB çatısı altında topladık. Bu devasa yatırımlarla nehrin su kalitesini önemli ölçüde iyileştireceğiz.

Ben iki hafta önce Tekirdağ'daydım. Arıtılmış atık suların derin deşarjını yapacak tünellerde çalışan emekçi kardeşlerimi ziyaret ettim. Bakın, bu devasa tünelleri açan makine TÜBİTAK destekleriyle yerli ve millî olarak geliştirildi ve stratejik yatırımımızla hayat buldu. Türkiye, dünyada bu makineyi üretebilen 8 ülkeden biri (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir sektöre verdiğimiz desteğin başka alanlardaki pozitif etkilerini görmek oldukça memnuniyet verici.

İşte biz buna benzer örneklerde olduğu gibi üretimde AR-GE'nin ve yenilikçi fikirlerin hâkim olmasını istiyoruz. Bu manada AR-GE teşviklerimizi nitelik ve nicelik açısından geliştirmeye devam ediyoruz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, üniversitelerde AR-GE çalışması yok.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Bu sene TÜBİTAK aracılığıyla, özel sektörün 3 binden fazla AR-GE projesine 511 milyon lira hibe verdik, genç girişimcilerimize 24 milyon liralık kaynak aktardık, 1.110 akademik projeye 633 milyon lira kaynak sunduk, 5.180 bilim insanımıza 192 milyon lira katkı sağladık.

Değerli milletvekilleri, yüksek teknoloji ürünlerin özel sektör ve üniversite iş birliğiyle geliştirilmesi için Mükemmeliyet Merkezleri ve Sanayi Yenilik Ağ Mekanizması Programlarını hayata geçirdik. Bu sene 244 AR-GE ve tasarım merkezi ile 4 yeni teknoparkın kurulmasını sağladık. Bugün itibarıyla ülkemizde 1.572 AR-GE ve tasarım merkezi, 85 teknopark bulunuyor. Teknoparklarda faaliyet gösteren 5.500 firmanın ihracat geliri 4,5 milyar dolara, satış gelirleri de 84 milyar liraya ulaştı. Bugüne kadar teknoparklarımızda geliştirilen 1.020 projeye de 278 milyon liralık dış kaynak sağlandı.

On altı senede yerli patent başvuru sayısı 18 kat, yerli patent tescil sayısı 38 kat arttı. Marka başvurularında 2011'den bu yana istisnasız her yıl Avrupa'da 1'inciyiz. Toplam yerli sınai mülkiyet verilerinde dünyada 11'inciyiz.

Ülkemizde toplam AR-GE harcamalarının millî gelirdeki payı ilk defa yüzde 1'i aştı. AR-GE harcamalarında en büyük pay özel sektörümüze ait. Bu durum, ekosistemin gelişmesi için verdiğimiz desteklerin karşılığını bulduğunu gösteriyor. Kritik AR-GE projelerinin neredeyse tamamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının imzası bulunuyor.

Kıymetli milletvekilleri, topyekûn kalkınma, bölgesel refah artışlarıyla doğru orantılı. Bu yüzden, bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını istismar siyasetinin malzemesi yapanlara inat, bölgelerimizin gelişmeye ihtiyaç duyduğu alanlarda elimizi taşın altına koyduk.

Ajanslar ve kalkınma idareleri vasıtasıyla, bölgesel kalkınmayı desteklemek üzere yüzlerce projeye bir senede 983 milyon liralık kaynak aktardık. Bu projeler sayesinde Hakkâri'nin dağlarını turizmle, Harran'ın ovalarını modern tarımla tanıştırdık.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir de Niğde'ye uğrayın, Niğde'ye.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Artık şehirlerimizde terör değil istihdam, kepenk kapatma değil üretim konuşuluyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Batının doğuya, kuzeyin güneye yaklaşmasını, her bölgenin kendine has gelişme potansiyelinin ortaya çıkmasını sağlıyoruz.

Burada bir milletvekilimiz Sefalet Endeksi'nden bahsetti. Bakın, bu endeks özel bir firma tarafından yapılıyor, uluslararası kuruluşlarca derlenen verilerden yapılmış bir endeks değil, uluslararası bir karşılığı yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama madem endekslerden bahsediyoruz ben beş gün önce açıklanan bir endeksten bahsetmek istiyorum, hem de Birleşmiş Milletler açıkladı. İnsani Gelişme Endeksi'nde ülkemiz ilk kez "Çok Yüksek İnsani Gelişme" kategorisine erişti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu endeksin hesaplamasında ortalama yaşam süresi, eğitim ve kişi başına gelir gibi göstergeler var yani işin hem ekonomik hem de sosyal boyutu var, iktisadi ve sosyal kalkınma var.

Kalkınma ajanslarımız bu sene mesleki ve teknik eğitimde yerel farkındalığı artırmaya odaklandı. Meslek okullarının altyapılarını iyileştirmek için 90 milyon liralık kaynak aktardık.

Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı'mız da devam ediyor. Bugüne kadar 11 ilde 71 projeye 533 milyon lira destek verdik. Bu sene ayrıca Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı'nı devreye aldık. 166 milyon lira kaynak tahsis ettiğimiz programla dezavantajlı grupların becerilerini geliştireceğiz. Yereldeki paydaşlarla iş birliği içinde yürüttüğümüz programın sonuçlarını önümüzdeki günlerde kamuoyuna ilan edeceğiz.

Yatırım projelerini izleme görevi olan bölge kalkınma idarelerimiz; ayrıca kendi bütçeleriyle tarım, kırsal kalkınma, sanayi ve turizm gibi çeşitli alanlarda projelere destekler veriyor. Bu minvalde, son üç yılda 3.308 projeye 3 milyar lira kaynak aktardık. İdareler, Bakanlığımız koordinasyonunda yeni nesil eylem planı hazırlıklarına başladı. Bu kapsamda, idareler ile kalkınma ajanslarımız arasındaki iş birliğini daha da güçlendireceğiz.

Beşeri sermayemizi en iyi şekilde geleceğe hazırlamaya devam ediyoruz. İlk defa uyguladığımız Sanayi Doktora Programı'yla, doktora öğrencilerinin sanayide yetişmesini ve istihdamını teşvik ediyoruz. Bu yıl 33 üniversite ve 82 firmanın iş birliğiyle 517 doktora öğrencisi yetiştirmeye başladık.

Burada pek çok milletvekilimiz beyin göçünden bahsetti. Biz bu sene ilk defa Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı'nı başlattık ve "Bununla ülkemizi dünyanın her yerinden üst düzey araştırmacılar için çekim merkezi hâline getireceğiz." dedik. Programı açıkladığımızda bize inananlar, hatta bizimle dalga geçenler oldu. "Türkiye'ye kim gelir, gelin bu işten vazgeçin." diyenler oldu. Yaptığımız çağrıya dünyanın önde gelen üniversiteleri, araştırma merkezleri ve öncü şirketlerinden önemli başvurular aldık. 98'i Türk, 29'u yabancı olmak üzere 127 üst düzey araştırmacı bu programdan faydalanacak. İşte size tersine beyin göçü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Adalet, adalet olacak. Önce adalet.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – İki gündür haberlerde karşılaşmışsınızdır. 1976 yılında Türkiye'den ayrılan değerli bir hocamız Fransa'dan ülkemize döndü. Üstelik tek başına da dönmedi, yanında 1 Hintli, 1 de İtalyan araştırmacıyı alarak 2 öğrencisiyle beraber döndü, araştırmalarına Türkiye'de devam edecek. Bu programla Türkiye'nin AR-GE altyapısında önemli başarılar elde edecek.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Gidenleri de sayalım mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gidenlerden de bahsedin Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Bu sene ayrıca, ülkemizde üst düzey araştırmacılar için Öncü Araştırmacılar Destek Programı'nı başlattık. Bilim kültürünü yaygınlaştırmak için bilim merkezlerinin sayısını artırıyoruz. Şimdiye kadar 6 bilim merkezi kurduk. Gaziantep ve Şanlıurfa'da bilim merkezi kurma çalışmalarına da başladık.

Çocuklarımız ve gençlerimiz icat çıkarsın, hayallerinin peşinden koşsun diye yeni programlar tasarlıyoruz. Bu sene 400 bin öğrencimiz TÜBİTAK Bilim Fuarları sayesinde bilimsel proje hazırlayıp sunma imkânı yakaladı.

İkincisini düzenlediğimiz TEKNOFEST, 1 milyon 720 bin ziyaretçiyle dünyanın en büyük havacılık ve uzay festivali oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yerli ve yabancı 17.373 takım ve 50 bin yarışmacı, 19 farklı teknoloji yarışmasında TEKNOFEST heyecanını yaşadı. Ayakları yere basmayan festivalimize üçüncü yılında Gaziantep ev sahipliği yapacak. İnşallah âdeti bir dip dalgaya dönüşen teknoloji ve inovasyon ruhunu bu sefer Güneydoğu Anadolu'dan tüm Türkiye'ye yayacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Özel yetenekli çocuklarımız için Geleceğin Teknoloji Yıldızları Programı'nı başlattık. Bu programla ortaokul ve lise seviyesindeki öğrencilerimize üç yıl boyunca robotikten yapay zekâya, siber güvenlikten nanoteknolojiye kadar kapsamlı ve tamamen ücretsiz teknoloji eğitimleri sunuyoruz. 12 ilimizde eğitimleri başlattık. 2020'de 18 ilimizde daha bu eğitimleri başlatacağız. Bugün başvurular açıldı, biz kamuoyuyla paylaştık. İnşallah -bu 18 ilimizi de burada saymaya vaktimiz yok, belki beş dakika sürede sayarım- önümüzdeki iki senede 81 ilde 100 DENEYAP teknoloji atölyesi kuracağız. Beş yılda yaklaşık 50 bin öğrencimiz bu eğitimlerden yararlanacak.

Saygıdeğer milletvekilleri, KOSGEB aracılığıyla bu sene 64 bin işletmeye 2,3 milyar liralık ödeme yaptık. Bu ödemeler içinde imalat sanayisinin payı yüzde 62 oldu, bu oranı 2023'e kadar yüzde 75'e çıkaracağız.

Yüce Meclisimizin bütçemize onay vererek vesile olduğu başarı hikâyelerine bu kürsüden geçen sene örnekler vermiştim. Bu yıl da çok dikkat çekici bir örneği, KOSGEB ve yatırım teşvikleriyle yazılan bir başarı hikâyesini sizlerle paylaşmak istiyorum. Hikâyemiz, bir kadın girişimcinin akrep zehrini konu alan programı izlemesiyle başlıyor. Urfalı iki gencin hayalinden etkilenen bu girişimcimiz, bu hayali bir projeye dönüştürüyor. Melek yatırım ağırları kanalıyla 40 yatırımcıyı bu işe destek vermeye ikna ediyor. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi iş birliğiyle AR-GE çalışmalarına başlanıyor. Bu noktada Bakanlık olarak biz devreye giriyoruz, firmaya KOSGEB'den AR-GE ve stratejik ürün desteği veriyoruz; bu sayede firma hedeflerine ulaşıyor.

Peki, bu hikâyenin sonucu ne? Şu anda firmanın ruhsatlı iki ayrı akrep antiserumu var. Elimde gördüğünüz bu ürünün kilogram başına ihracat değeri tam olarak 25 bin dolar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Buraya çıkan milletvekillerimizin hepsi iPhone'u çok seviyorlar, iPhone'dan bahsettiler; onun kilogram başına ihracat değeri 6 bin dolar, bunun 25 bin dolar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşte teknoloji, işte üreten Türkiye, işte yüksek katma değer.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Toplam kaç tane satıyoruz biz?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Bakın, bu ürünü küresel kalite standartlarında üretebilen 4 ülkeden sadece biriyiz. Firmamız ihracat için ilk numuneleri de Afrika'ya yolladı. Şimdi, tamamı yurt dışından ithal edilen kудuz antiserumunun AR-GE'sini de tamamladı, yakında ruhsat başvurularına başlayacak.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu sene ilk defa KOBİ'lerin dijitalleşmesini teşvik edecek destekler de verdik. Böylece, hem yerli teknoloji geliştiren hem de üretimini dijitalleştirmek isteyen KOBİ'leri odağımıza aldık.

Yurt Dışı Pazar Destek Programı'yla ihracat yapmak isteyen KOBİ'leri cesaretlendiriyor, hâlihazırda ihracat yapanların da kapasitelerini geliştiriyoruz. Uygulamaya yeni başladığımız KOBİ Finansman Destek Programı'yla, işletme ve makine/teçhizat kredilerinde finansmana erişimi kolaylaştırıyoruz. Bu programda geçtiğimiz ay faiz indirimi yaptık, kredi Garanti Fonu tarafından uygulanan yüzde 1,5'luk teminatı yüzde 1'e çektik.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – KOBİ'lerin haberi yok ondan, KOBİ'lerin haberi yok Sayın Bakan.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Bağırma ya!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Düzce, Iğdır, Beşikdüzü, Vakfıkebir ve İstanbul Eminönü Alt Geçidi'nde sel baskınlarından zarar gören, Kilis'te ise terör saldırılarından etkilenen 283 işletmeye 35 milyon liralık sıfır faizli acil destek kredisi verdik.

Burada gündeme geldiği için şu hususları özellikle vurgulamak istiyorum -oradan vekilimiz de zaten bağırarak bize müdahale etmeye çalışıyor- KOSGEB'in faizsiz kredilerinden faydalanan işletmelerin seçiminde objektif bilişim kriterlerinin kullanıldığı ve hiçbir işletmeye ayrıcalık tanınmadığı Sayıştay raporunda da teyitli.

Dolayısıyla burada "Peşkeş çekiyorsunuz." "Yandaşlarınıza para veriyorsunuz." gibi birtakım ifadeleri ben çok yakışsınız buluyorum; bunlar iftiradır, sizi bunları...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Bakan, Sayıştay denetimlerinde ne yazıyor, Sayıştay denetimlerinde?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sayıştay denetimi, ben burada söyledim, bunları ispat etmek zorundasınız. Biz kimseye hiçbir şeyi peşkeş çekmiyoruz, bizim bütün süreçlerimiz dijital. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – O raporlar ne oldu?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Biz hiçbir işletmeyi görmüyoruz, her şey bilgisayar ortamında.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayıştay raporları ne oldu?

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, hep müdahale ediyorsunuz ya!

Engin Bey, lütfen arkadaşı...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – KOSGEB'in 2020 yılındaki...

BAŞKAN – Bir saniye...

Size yakışmıyor, gerek yok şimdi.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – ...ödenğinde bir önceki yıla göre azalmanın da basit bir teknik açıklaması var. O da 2017 yılında başlayan üç yıllık destek programı ödemelerinin 2019'da bitmesinden kaynaklanıyor. Özetle şunu söyleyebilirim, KOSGEB'in yeni destek bütçesinde herhangi bir azalma yoktur.

Ticaretin korunması ve haksız rekabeti önlemek için yasal metroloji faaliyetlerini yürütüyoruz.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Bütçede vermişsiniz ya Sayın Bakanım.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Dinlerseniz anlarsınız.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sen "Yok." diyorsun ama bilmiyorsun. Bütçenin içerisinde yazıyor, orada rakamlarda yazıyor.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) -Dinlerseniz anlarsınız.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir dakika, bir dakika...

Sayın Milletvekilim, sizi Grup Başkan Vekili de susturamıyor.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Bu yıl...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Bakanım, bir dakika...

Sayın Milletvekilim, Bakanımızı dinleyin, Grup Başkan Vekilimiz önünüzde duruyor, rahat olun.

Buyurun Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Bu yıl 1 milyon 358 bin 200 ölçü aletinin muayenesini gerçekleştirdik. Bu muayenelerde kanuna aykırı bulunan 4.644 ölçü aleti için ceza kestik. Yüce Meclisimizin yaptığı değişiklikle ölçü aleti kullanıcılarına ilişkin idari para cezaları daha adil ve orantılı bir sisteme oturdu. Periyodik muayenesi geçmiş ölçü aletleri için bir defaya mahsus muafiyet tanındı. Böylece atıl durumda bulunan 130 milyon lira değerindeki 160 bin cihazı yeniden ekonomiye kazandırdık. Bu değişiklikten yararlanan on binlerce esnafımız adına siz değerli milletvekillerimize şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, önümüzdeki dönemde sanayi ve teknoloji alanlarında stratejik adımlar atacağız. Raylı sistemleri odağımıza aldık, bu araçların tüm kritik bileşenlerini daha yüksek yerlilik oranlarıyla üretmeyi hedefliyoruz. TÜBİTAK ve TCDD ortaklığında Raylı Ulaşım Teknolojileri Enstitüsünü kurduk. Enstitü, ülkemizin ihtiyaç duyduğu demir yolu teknolojilerini yerli ve millî imkânlarla tasarlayarak geliştirecek.

Sanayileşme İcra Kurulunun oluşturulması On Birinci Kalkınma Planı çerçevesinde yüce Meclisimiz tarafından kabul edildi. Kurul, yerli üretimi teşvik etmek için kamuda eş güdümü sağlayacak ve uygulamaları izleyecek. Sayın Cumhurbaşkanımızın başkanlık edeceği kurulun sekretarya vazifesini Bakanlığımız üstlenecek.

Planlı sanayi alanlarını çoğaltarak üretim gücümüzü artıracaktır. Sanayi bölgelerindeki parsellerin etkin kullanımı için yönetim mekanizmalarını güçlendireceğiz. OSB'leri, özellikle kadın emekçiler, girişimciler ve öğrenciler için cazibe merkezi hâline getireceğiz. Sanayicilerimizin OSB'lerde düşük maliyetli ve uzun vadeli arsa veya bina temin edebilmeleri için yeni modeller oluşturuyoruz. Alternatifleri yakın zamanda kamuoyuyla paylaşacağız. Sade, verimli ve daha etkin bir yatırım teşvik sistemi için çalışıyoruz.

Yatırımcılarımızın yoğun şekilde talep ettiği, ilçe bazlı bölgesel teşvik modeline geçişte son aşamaya geldik, kamuoyuna ilan edeceğiz. Yatırımcılar için öngörülebilirliği daha da artıracaktır. Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulunun sekretaryasını Bakanlığımız yürütüyor. Burada, çalışma hayatı, vergiler, katma değerli üretim, ticaret, altyapı ve enerji gibi pek çok farklı alanı masaya yatırıyor, atacağımız adımlara özel sektörle birlikte karar veriyoruz.

Bölgesel Girişim Sermayesi Fonu'nu hayata geçiriyoruz. Büyüme potansiyeli taşıyan işletmeleri ve yeni bölgesel girişimleri bu fonla destekleyeceğiz. AB'nin finansman katkısıyla, teknoloji tabanlı girişimleri desteklemeye yönelik kuracağımız Türkiye Gelecek Fonu 80 milyon avroluk hacimle faaliyetlerine başlayacak. Bu risk sermayesi fonuyla 2023'e kadar erken aşama girişimlere 500 milyon avroya kadar sermaye sağlamış olacağız.

Türk Standartları Enstitüsüyle ülkemizi standartlara yön veren ülkelerden biri yapacağız. Yine, CHP'li bir milletvekilimiz Enstitümüz ile Katar arasında imzalanan anlaşmayı eleştirerek "Hep Katar, hep Katar." diye bir cümle kurdu. Öncelikle bir yanlış düzeltelim. Türk Standartları Enstitüsü, sadece Katar'la değil, 125'in üzerinde ülkeyle, uluslararası ve bölgesel kuruluşla anlaşmalar yapmış, Türk ürününün serbest dolaşımını kolaylaştırmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sadece son beş yılda yurt dışı faaliyetlerinden 60 milyon liralık gelir elde etmiştir. Burada rahatsızlık duyulan konu nedir, ben bunu sormak istiyorum. TSE'nin kâr etmesi mi? Bu kârı Katar'dan elde etmesi mi?

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Katar...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Yoksa burada mesele, muhalefet meselesi mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Katar'ın Güney Kıbrıs'tan lisans alması Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Ama biz yolumuza devam edeceğiz. Teknoloji

standartları başta olmak üzere...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Güney Kıbrıs'tan lisans almasını petrol aramak için Sayın Bakanım.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - ...uluslararası standardizasyon süreçlerine daha aktif katılım sağlayacağız. Standardizasyon ve uygunluk değerlendirme altyapımızı daha da güçlendireceğiz.

Türk Patent ve Marka Kurumunu dünyada ilk 10 otorite arasına sokmayı hedefliyoruz. Açık inovasyon ve açık kaynak yazılımlarını etkin yönetmek için fikri mülkiyet mevzuatında düzenlemeler yapacağız. Kamuya ait patent ve faydalı modellerin envanterini çıkarıp özel sektörün kullanımına açacağız.

Kıymetli milletvekilleri, TÜBİTAK enstitüleri savunma, uzay, güvenlik, enerji, ilaç, kimya, çevre, gıda ve malzeme gibi stratejik alanlarda AR-GE faaliyetleri yürütüyor. Tabii, bu faaliyetler önce ürüne, sonra da teknoloji transferi yoluyla seri üretime dönüşüyor.

Yine, huzurlarınızda TÜBİTAK destekleriyle özel sektörün geliştirdiği bir üründen bahsetmek istiyorum. Bu bir lazer diyodu. Robotik cerrahi cihazlar, lazerli kesim makineleri ve savunma sanayisinde kullanılan lazer işaretleyiciler gibi kritik yüksek teknoloji alanlarında bu diyotlar kullanılıyor. Yaklaşık 14 milyar dolarlık pazardan pay almak için ülkeler bir yarış içerisinde. Biz, bugün bu teknolojiye sahip birkaç sayılı ülkeden bir tanesiyiz ve bu rakama dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu lazer diyotların içindeki çiplerin kilogram başına ihracat değeri 2 milyon dolar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşte, bize verdiğiniz bütçeyi bunun gibi projeleri desteklemek ve katma değerli üretim için kullanıyoruz. Bu firmamız Bursa'mızın çok değerli bir sanayi kuruluşu.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Ya, Sayın Bakanım, 15 milyar dolarla 2 milyon dolar; ne iştir bu?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Saygıdeğer milletvekilleri, Yapay Zekâ Enstitüsü kuruyoruz. Sahip olduğumuz büyük verinin işlenmesini, anlamlandırılmasını, bilgiye ve ekonomik değere dönüştürülmesini hedefliyoruz.

Teknoloji şirketleri, sivil toplum kuruluşları ve ilgili kurumlarımızla Açık Kaynak Platformu inisiyatifi başlattık. Yazılımcı sayımızı artırarak yerli açık kaynak çözümleri geliştireceğiz. Böylelikle dışa bağımlılığı azaltıp mali tasarrufları artıracak ve olası siber güvenlik sorunlarını bertaraf edeceğiz.

Bu sene 3'üncü bilim seferimizi gerçekleştirerek geçici bilim üssümüzü Antarktika'ya kurduk ve şanlı bayrağımızı beyaz kıtada geçici bilim üssümüzde dalgalandırdık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Nihai hedefimiz, Antarktika Anlaşmalar Sistemi'nde gözlemci ülke statüsünden danışman ülke statüsüne geçerek kıtanın geleceğinde söz sahibi olmak. Antarktika'yla ilgili projeleri daha kurumsal bir yapıda sürdürmek için TÜBİTAK çatısı altında Kutup Araştırmaları Enstitüsünü kurduk.

Ülkemizin yirmi yıllık hayali olan Türkiye Uzay Ajansı faaliyetlerine başladı. "Uzayda olmayan ülkelerin gelecekte yeryüzünde sözü olmayacak" anlayışıyla hazırladığımız Millî Uzay Programı'nı 2020 yılında ilan edeceğiz hocam, siz "Bu kurum eş dost için mi kurdunuz?" dediniz. Burada da size teessüf ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ajans, uzaya erişim için fırlatma sistemlerini geliştirecek, yerli imkânlarla üretilecek hava ve uzay araçları projelerine teknoloji transferi sağlayacak.

Değerli arkadaşlar, gördüğünüz gibi, Türkiye, her anlamda büyüyor, gelişiyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Uçuyor, uçuyor!

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Bir kere de "Allah razı olsun." de ya, otomatige mi bağladınız?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Fakat ne yazık ki böyle bir emarenden bir iz görmüyoruz muhalefetimizde.

Özellikle, ben, Sayın Paylan'dan bahsetmek istiyorum. Kendisi geçen sene ya da Komisyon'da ne söylediyse aynılarını burada tekrar etti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz de öyle, siz de öyle!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Kendisi teknoloji 4.0'dan, teknoloji 5.0'dan bahsediyor ama maalesef, Paylan -1.0; yerinde saymaya devam ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz de öyle!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Kendisi, aynı zamanda, astronot olmak istediğini söyledi. Sanırım boyu astronot olmak için uygun değil ama bilim insanlarımız kabul ederse kendisini Antarktika'ya gönderebiliriz, hem de orada bilim üssümüzde yapılan faaliyetleri kendisi kontrol edebilir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye Bilimler Akademisi, bilim insanlarının öncü ve çığır açıcı araştırmalarını desteklemeye devam ediyor. Genç bilim insanlarımız için TÜBA Genç Akademisini kurduk. "Fuat Sezgin Yılı" kapsamında bilim insanlarımız, akademi üyelerimiz yıl boyunca üniversitelerde konferanslar düzenledi. Hem TÜBA Bilim Ödülleri'ni hem de TÜBİTAK Bilim Ödülleri'ni, inşallah, 30 Aralıkta Sayın Cumhurbaşkanımızın huzurunda sahiplerine tevdi edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Sayın Başkanım, beş dakika rica ediyorum;. Ruhsar Hanım'ın kullanmadığı dört dakika da var.

BAŞKAN – Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bu bölümünde, bazı milletvekilleri tarafından ortaya atılan iddialara özellikle değinmek istiyorum.

Burada muhalefet adına konuşan milletvekilleri inatla hayali bir tek adam rejiminden bahsetti.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Hayalî mi?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Türkiye'nin, sözüm ona, antidemokratikleşmesinden dem vurdular.

Bakin, değerli arkadaşlar, Türkiye'deki seçimlerin büyük çoğunluğu, örnek gösterdiğiniz Batı'daki gibi yüzde 45-50 katılımı değil, yüzde 85-90 katılım oranlarıyla gerçekleştirilmiştir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, girdiği 14 seçimin 14'ünü de milletimizin büyük teveccühüyle, ezici bir üstünlükle kazanmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - 15'inciye bekliyoruz, 15'inciye bekliyoruz Sayın Bakan, 15'inciye bekliyoruz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sizin, üzerinizden atamadığınız kompleksin asıl sebebi de budur. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Eğer Türkiye'yi Batı'yla kıyaslayacaksanız, önce dönüp kendinize bir bakın; göreve geldiği günden bu yana girdiği 9 seçimin 9'unu da kaybeden genel başkanlara bakın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Siz siyasi değilsiniz!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - O hayranı olduğunuz Batı'da bir tane böyle örnek gösteremezsiniz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Siz nasıl böyle konuşuyorsunuz?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Siz siyasi değilsiniz!

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Böyle konuşamazsınız Sayın Bakan!
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir örnek gösteremezsiniz.
EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Böyle bir konuşma yapamazsınız!
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Siz, Sayın Cumhurbaşkanının atadığınız!
EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Böyle bir konuşma yapamazsınız!
ORHAN SÜMER (Adana) - Siyaset yap, ondan sonra...
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Siyaset yapın, ondan sonra... Siyaset yapın, ondan sonra...
ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Siyaset yapar, en tabii hakkı! Siyaset yapar!
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Siz siyasi değilsiniz! Siz atanmışsınız! Siz Meclise teveccüh edeceksiniz, teveccüh edeceksiniz Meclise! Hatta seçilip geleceksiniz!
EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Karşınızda seçilmiş milletvekilleri var!
BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Demokrasi varsa ben de burada konuşuyorum!
Demokrasi varsa burada konuşuyorum!
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Seçilin gelin! Seçilin gelin! Muhataplarınız seçilmiş!
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Hadi bakalım!
ORHAN SÜMER (Adana) - Genel Başkanı niye katıyorsun?
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Ayıptır ya!
EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Ayıp!
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Seçil de gel! Seçil de gel!
ORHAN SÜMER (Adana) - Emir eri orada!
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - İşte, Jeremy Corbyn; İngiltere'de seçimleri kaybetti, istifa etti. Şimdi...
EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Ayıp!
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Seçil de gel! Seçil de gel!
ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Seçil de öyle gel!
BAŞKAN - Sayın Bakanım, bir dakika...
Grup Başkan Vekili Engin Bey söz istedi değerli arkadaşlar. Niye bağıırıyorsunuz ya?
ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Yürütme adına, Cumhurbaşkanlığı adına konuşuyor, yürütmenin bir parçası.
BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan, toparlayın.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Şimdi, siz bu demokrasi zaferlerini görmezden geleceksiniz, "tek adam rejimi" diye ithamlarda bulunacaksınız... Tek adam kimdir biliyor musunuz sayın milletvekillerimiz? Girdiği 9 seçimin 9'unu da kaybedip hâlâ koltuğunda ısrarla oturan adama "tek adam" denir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Seçil de gel! Seçil de gel! Sen de kazan da gel! Kazan da gel!
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Koltuğunu korumak adına parti içi demokrasiyi hiçe sayıp "Şu, Külliye'ye gitti." "Bu, Erdoğan'la görüştü." diye dedikoduları yayan adama "tek adam" denir.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN - Toparlayın Sayın Bakan.
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Cumhurbaşkanlığı Sekreteri böyle konuşmaz!
GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Siyaset yapıyor ya!
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Bu ülkede tek adam rejimi yoktur ama bu Mecliste tek adam muhalefeti vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Tek adam atadığı için böyle konuşuyorsun!
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Tek adamın dalları olarak buradasın, dalları!
ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - İflas eden şirketlerden bahset.
BAŞKAN - Sayın milletvekilleri... Değerli milletvekilleri...
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Meclise saygı duyar mısınız Sayın Bakan!
BAŞKAN - Turan Bey...
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Ben çok saygılı konuşuyorum.
TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Meclise saygı duyarak konuşur musunuz! Lütfen... Lütfen, rica ediyorum.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Çok saygılı konuşuyorum.
BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...
CAVİT ARI (Antalya) - Haddinize değil sizin! Haddinize değil!
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Çok saygılı konuşuyorum.
BAŞKAN - Bir dakika Sayın Bakanım...
ORHAN SÜMER (Adana) - Bir Genel Başkana laf söylemek haddin değil senin!
CAVİT ARI (Antalya) - Haddinize değil, haddinize! Haddinizi bilin!
BAŞKAN - Sayın milletvekilleri... Sayın Bakan, bir dakika...
Bir dakika... Bir dakika...
CAVİT ARI (Antalya) - Haddini bil! Haddini bil!
HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Ne parmak sallıyorsun!
BAŞKAN - Sayın milletvekilleri... Şimdi, değerli milletvekilleri...
CAVİT ARI (Antalya) - Haddini bilerek konuş!
AYLİN CESUR (Isparta) - Ayıp size!
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Gel bildir! Gel bildir!
EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Arkadaşımızı kürsüye çağırıyorsunuz ya! Böyle bir üslup olmaz!
ORHAN SÜMER (Adana) - Genel Başkana laf söyleyemezsin!
ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Genel Başkanınız her şeyden muaf mı? Siz, Cumhurbaşkanımıza laf söyleyin. Genel Başkan muaf mı o laflardan?
BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, bizi Türk milleti izliyor.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Mikrofonumu açar mısınız Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika...

Değerli milletvekilleri, Grup Başkan Vekiliniz Sayın Bakana cevap vermek üzere söz talebinde bulunmuş durumda. Bu bağırta, emin olun doğru değil.

Buyurun Sayın Bakan, toparlayın.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) –Konuşmam bitmedi Sayın Başkanım.

MAHİR POLAT (İzmir) – Başkan, 3 defa uzattınız, 3'ünde de bize laf söyledi. Bakanlıkla ilgili konuşmuyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yeter yani!

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Filyos'u kime peşkeş çektiniz Sayın Bakan? Zonguldak Filyos'u Tosyalı Holdinge verdiniz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 8 milyon işsize iş bulsana! Ne konuşuyorsun sen?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Ben yüzde 52 oy almış Sayın Cumhurbaşkanımızın Kabinesinin bir üyesiyim, ona "tek adam" dersiniz cevabını burada alırsınız. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İstanbul'da Ekrem İmamoğlu'nu ne yapacaksın, ne yapacaksın? Nerede? Ekrem İmamoğlu yüzde 56 aldı, nerede?

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Bakan gibi konuş, ayıp ya!

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sen kim oluyorsun da Genel Başkana laf söylüyorsun! Kendini ne zannediyorsun!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Yine, CHP'nin Trabzon Milletvekili bu kürsüye geldi ve Gazi Mustafa Kemal'in ettiği portakallardan bahsetti. Neymiş efendim, o portakallar satılmış da onun parasıyla İSDEMİR kurulmuş yani neresinden tutarsanız elinizde kalıyor.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Onun neresi elinde kalıyor? O, Türkiye'nin bir gerçeği.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Gazi Mustafa Kemal kaç yılında vefat etti? 1938. İSDEMİR ne zaman kuruldu? 1970. Yahu, bu nasıl portakal? Ya portakalın fiyatını bilmiyorsunuz ya hiç portakal görmediniz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Atatürk'ten rahatsız mısın Sayın Bakan? Atatürk'ten rahatsız mısın, onu söyle. Atatürk'ten rahatsız mısın?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) - Eğer böyle değerli portakal varsa gelin bize verin, biz TÜBİTAK'la teknoloji transferi yapalım. Yani ülkenin muhalefet anlayışına mı üzülelim, yoksa hepsine mi üzülelim?

BAŞKAN – Sayın Bakanım... Sayın Bakan...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Siz son sayfaya gelin Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Son.

BAŞKAN – Gelin son sayfaya, toparlayın artık Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin yazacağı yeni büyüme hikâyesinde, Bakanlığımızın tüm kaynakları, sanayicilerimiz, emekçilerimiz, kadın ve gençler başta olmak üzere, girişimcilerimiz ve bilim insanlarımız için seferber edilmiş durumda. Ekonomik ve teknolojik bağımsızlığa giden yolda iş birliği, koordinasyon ve öngörülebilirlik temel ilkelerimiz olacak. Milletimizin emaneti olan bu bütçenin her bir kuruşunu millî teknoloji, güçlü sanayi vizyonumuzla milletimizin refahını artırmak için hassasiyetle kullanacağız.

Bu duygu ve düşüncelerle şahsım ve tüm çalışma arkadaşlarım adına görüşmelere yaptığınız katkılar için her birinize teşekkür ediyor, 2020 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, ayakta alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Kabinesi üyelerinin görevinin Meclise hesap vermek olduğuna, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında sergilediği tutumun kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

ZÜLFÜ DEMİRBAG (Elâzığ) – Sayın Bakan, tek adam tarfinizden dolayı teşekkür ediyoruz. (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, değerli milletvekilleri, Grup Başkan Vekilimiz Sayın Engin Bey söz aldı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Parlamentoda ben bir ilke tanık oldum, yeni sistemde bir ilke tanık oldum; o da şudur: Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Kabinesinin sayın üyelerinin görevi, bu Meclise gelip hesap vermektir; hesap sormak haddi değildir, polemik yapmak hiç haddi değildir! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ya, öyle bir şey yok! Nerede yazıyor o, nerede yazıyor? Böyle bir şey yok! Siz her şeyi söyleyeceksiniz cevap almayacaksınız; yok öyle bir şey!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Akbaşıoğlu çıkar polemik yapar, münakaşa eder; Sayın Bostancı yapar bunu, Sayın Erdoğan yapar ama sandıktan...

SALİH CORA (Trabzon) – Siz Hükûmete karne veremezsiniz!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz Hükûmete karne veririz; bizim işimiz bu, bizim işimiz bu ama bir Kabine üyesinin, bütçesini sunmaya ve savunmaya Meclise gelmiş, seçilmemiş bir Kabine üyesinin biraz önce sergilediği tutum kabul edilemez.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Seçilmiş Cumhurbaşkanlığı organının temsilcisi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok basit, en yalın tabirle hadsizliktir, haddi değildir! (CHP sıralarından alkışlar)

İlaveten, çok seçim kazanılabilir, çok seçim kaybedilebilir. Biz "Tayyip Erdoğan niye 9 defa seçim kazandı?" demedik.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 14, 14! (AK PARTİ sıralarından "14" sesleri, gürültüler)

ENGİN ALTAY (Devamla) - 14; tamam.

Kusuru kendimizde aradık, bulduk ve son seçimi biz kazandık. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – HDP'yle beraber kazandınız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Özellikle, özellikle, yenilenmiş 23 Haziran seçimlerinde 1 milyona yakın farkı yiyen Kemal Kılıçdaroğlu değil, Tayyip Erdoğan'dır. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Hepinizde bu acı var, bu acıyla yaşamaya

devam edeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu acıyla yaşamaya devam edeceksiniz.

Grubuma da bir şey söylemek istiyorum: Değerli arkadaşlar, geçenlerde burada söyledik, AK PARTİ Grubu bir ikiz doğum sancısı çekiyor, bu sancı Cumhurbaşkanlığı Kabinesine de sirayet etmiş, biraz hoş görün. (CHP sıralarından alkışlar) Yani bunların iktidarlarının sonu görüldü. Sonu görünen yolda, önünde de uçurum varsa yapılanlar, söylenenler çok kale alınmaz. Türkiye bir değişim yaşıyor, bu değişim yaşanacak. Türkiye'nin önümüzdeki -bence inşallah- pek, pek, pek kısa sürede gerçekleştirecek genel seçiminde de millet sizi, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini ve üyelerini hak ettiği şekilde değerlendirecektir.

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – 14 kez böyle dediniz zaten, 14'üncü oldu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Tekrar ediyorum, Sayın Bakan, ikiz doğum sancısı çekiyorsunuz, konuşmalarınızı hoş görüyle karşılıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Grup Başkan Vekiline söz veriyorum.

33.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, yaratılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Sanayi ve Teknoloji Bakanına sadece ve sadece Bakanlığını anlatma yetkisi verdiğine ve 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini talihsizlik olarak nitelendirdiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakanın, burada kendisine yöneltilen eleştirileri cevaplamasını cankulağı ile dinledik, buraya kadar hiçbir problem yok. Yalnız, bir şey söyleyeceğim.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ee...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – “Ee...” diyen kimdi?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ya, sen konuşmaya bak.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Onu anlatacağım. Sana sonra anlatacağım ama arkada, burada değil, arkada.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne diyorsan duymuyorum, iade ediyorum sana!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Arkada, burada değil.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – “Duymuyorum konuşmanı, iade ediyorum.” diyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya, Akbil davalısı, sen bir dur ya! Belediyeyi dolandırıp buraya geldin, Allah aşkına bir otur ya! (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne diyorsan iade ediyorum!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya, bir otur ya! Ya, şu Akbilciyi çıkarın dışarı ya!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne diyorsan iade ediyorum!

BAŞKAN – Devam edin Sayın Grup Başkan Vekili.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakanım, eleştirilebilir. Yalnız, burada “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” diye öyle bir ucube sistem yarattınız ki, size sadece ve sadece Bakanlığınızı anlatma yetkisi verdi; maalesef, bu, sizin yaptığınız bir iştir. O yüzden, ifadelerinizi birer talihsizlik olarak nitelendiriyorum. Bu, biraz da bir güç zehirlenmesi olmuş ama size bir şeyi ifade etmek istiyorum, hatırlatmak istiyorum: Tarihte güç zehirlenmesine kapılan siyasilerin akıbetine lütfen bir bakın. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Böyle bir akıbeti hak etmediğinizi düşünüyorum. Biraz daha kendinize çekidüzen vermenizi istiyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Fatma Hanım, size söz verdim, cevap verdiniz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK - Sayın Başkanım, söz hakkı verecek misiniz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Size ne söz verecek ya! Polemik yapıyorsun burada ya! Senin böyle bir hakkın yok! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK - Ne bağıriyorsunuz, ne bağıriyorsunuz!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gelirsin, bütçeni savunursun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK - Kabadayılık yapacaksın, ben de burada oturacağım! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

34.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, bütçe görüşmelerinin Anayasa ve İç Tüzük'e göre yapıldığına, bütçeyi teklif eden Bakanlığın temsilcisi olarak Kabine üyesinin Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi çerçevesinde yürütme adına konuşma hakkına sahip olduğuna ve siyasi eleştiri getirenlerin siyasi eleştiriye açık olması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle...

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Böyle bir hareket yapmaya hakkınız var mı?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var! Haddini bileceksin! Polemik yapıyorsun burada. Ne oluyor? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Hiç öyle bir şey yok, kusura bakmayın. Öyle ayağa kalkıp da Bakana el kol hareketi yapmayın. (CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Niye ayağa kalktınız? Niye el çekiyorsun? Sen Meclisin hakkını, hukukunu öğren önce. Ayıp ya! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli arkadaşlar, bir dakika...

BAŞKAN – Şimdi, değerli milletvekilleri, gelip buradan bu kargaşayı yaratırsanız utanırsınız. Yapmayın arkadaşlar, Grup Başkan Vekilleri konuşuyor gayet güzel bir şekilde. Grup Başkan Vekiliniz çıktı, konuştu. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, hepimiz Anayasa ve İç Tüzük'e bağlıyız. Anayasa ve İç Tüzük'e göre bütçe görüşmelerini

yapıyoruz.

Şu ilan edilen listede parti grupları adına konuşmacılar da belli. Bütçeyi getiren, bütçeyi teklif eden bakanlıkların temsilcileri bir Kabine üyesi olarak Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi çerçevesinde Kabinayı temsilen de teklifin sahibi olarak buradalar, onlar da yürütme adına konuşma hakkına sahipler. Dolayısıyla, biz, bugün olabildiğince nezaketle ve nezahetle, birçok haksız eleştiriler olmasına rağmen, Sayın Meclis Başkanımızın isteğine -Grup Başkan Vekillerimizin arada konuşmama talebi doğrultusunda- buna son derece riayet ettik ve sonunda bir değerlendirme yapılmasıyla ilgili de ortaya koymuş olduğu ilkeyi hep beraber benimsemiştik. Biz, bu centilmence yaklaşıma aynı şekilde riayet ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Birinci olarak Ticaret Bakanımız geldiler, konuşmalarını yaptılar; ikinci olarak da Sanayi Bakanımız geldiler, konuşmalarını yaptılar ve bazı sorulara da, milletvekillerimiz tarafından dile getirilen hususlara da açık yüreklilikle cevap verdiler.

Kendilerine yapılan siyasi eleştirileri “Peşkeş çekiyorsunuz.” vesaire vesaire gibi, hatta hakaretimiz yaklaşımları da değerlendirerek iade edip cevabını verdiler. Dolayısıyla, siyasi eleştiri getirenlerin siyasi eleştiriye de açık olmaları lazım gelir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Siyasi eleştiri yok ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, öyle bir ayırım yok.

Değerli arkadaşlar, bakın, burada yasama ayrıdır, yürütme ayrıdır, yargı ayrıdır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde her bir organın kendine göre kuvvetler ayrılığı sistemi çerçevesinde Anayasa’da görevleri, yetkileri ve sorumlulukları bellidir.

Sonuç itibarıyla, biz, burada yürütmeye ilgili bir hususta gerçek dışı beyanlarda bulunursak, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Kabinesinin üyesi olan bir kişi, bir Bakan, siyasi sorumluluk taşıyan bir insan, Cumhurbaşkanımıza, kendi Kabinesine, yapılan faaliyetlere haksız yere yapılan eleştirilere cevap vermeyecek de ne yapacak Allah aşkına. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım sesini.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, bizim, hepimizin bu hoşgörüyü birbirimize göstermemiz gerekir. Meclisin saygınlığı apayrıdır, Meclisin saygınlığına hep beraber riayet edeceğiz. Yürütmenin de bu konuda Meclise saygısı ortadadır. Bu konuda en ufak bir tereddüt söz konusu değildir. Bununla beraber, bizim “tek adam tek adam” diye, “diktatör diktatör” diye, “saray saray” diye, “kaçak saray” diye defalarca dinlediğimiz hususlar bir kez olsun muhalefete yöneltildiğinde nasıl bir tahammülsüzlük söz konusu olduğunu hep beraber görüyoruz. Siz Sayın Cumhurbaşkanımıza, Genel Başkanımıza “tek adam” dediğinizde biz sizi dinliyor, cevabını medeni bir şekilde veriyoruz da siz niye hoplayıp zıplayıp, bu konuda farklı farklı birtakım yaklaşımlarda bulunuyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, söylediği şey şudur Sayın Bakanın...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne kadar konuşacak efendim? Aynı süreyi ben tekrar talep edeceğim. Böyle şey var mı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiyor, bitiyor.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum efendim, toparlıyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Örnek verdi sadece. Bence önemli bir örnek.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Bakanımızın ortaya koyduğu şey şu: Siz “tek adam” diyorsunuz ama “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” hükmü çerçevesinde millet irade koyuyor ve “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bundan sonra bizim hükümet sistemimizdir.” diyor. Seçime giriyorsun, yeniliyorsun; giriyorsun, yeniliyorsun...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – En son siz yenildiniz.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Seçime girip yenilgiyi kabul etmiyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...bunu hazmedemiyorsun; ondan sonra da hukuk dışı, hakikat dışı, müfteri bir şekilde farklı sıfatlandırmalarda bulunuyorsun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İstanbul’a zulmediyorsunuz, kaybettiniz diye zulüm.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sizin bulundurduğunuz sıfat, gerçekten seçim kaybeden -demokratik bakımdan hakikaten irdelenmesi gereken bir durum olması münasebetiyle- seçim kaybederek, bu koltuğu, bütün rakiplerini farklı birtakım işlerle elimine ederek alan bir kimseye, bir Genel Başkana “tek adam” denildiğinde de bunu hazmedemiyorsunuz. Sonuç itibarıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İkizi var mı? İkizi var da bilmiyor muyuz?

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Akbaşoğlu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay’a söz vereceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli arkadaşlar, sonuç itibarıyla, bu konuda herkesin aynı tahammülü, hoşgörüyü göstermesi gerekir. Bunu bilgilerinize sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bak sana gösteriyoruz işte, sana gösteriyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Bakanların statülerinin Anayasa’da belirlendiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakanların statüleri Anayasa’da belirlenmiştir; Meclise hesap verirler, Yüce Divana muhataptırlar ve milletvekili dokunulmazlığına sahiptirler ve bu kürsüde de milletvekili yeminini etmişlerdir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi de Cumhurbaşkanlığının bütçesini savunmak üzere buradadırlar ve sabahtan beri Cumhurbaşkanına, Bakanlığa yönelik ağır, eleştiriye de aşan ifadelerle eleştiriler getirilmiştir. Elbette bu eleştirilere cevap verecektir, yeter ki bütün bu tartışmalar, karşılıklı tartışmalar Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine uygun olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yalnız, sabah CHP Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay, eleştirilere yönelik Sayın Akbaşoğlu cevap verince bunu eleştirdi “Sen cevap veremezsin, bu eleştirilere Hükümet cevap versin.” dedi. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi, akşam Hükümet cevap verince de diyor ki: “AK PARTİ cevap versin, sen ne cevap veriyorsun bizim eleştirilere?” (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi bu konudaki tutumunu lütfen netleştirsin. Bu tartışmaları ben yararlı da görüyorum bundan sonraki görüşmeler bakımından.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Sayın Türkkkan, buyurun.

36.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, istenildiğinde AK PARTİ Genel Başkanı, istenildiğinde Cumhurbaşkanı olunamayacağına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, siyasette her şey olabilirsiniz, bir tek deve kuşu olamazsınız; ya deve olacaksınız ya kuş olacaksınız. Canınız istediği zaman deve, canınız istediği zaman kuş olmak yok; böyle bir şey yok.

TAMER DAĞLI (Adana) – Senin gibi mi?

MUSTAFA KENDİRLİ (Kırşehir) – Senin gibi mi?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Canınız istediği zaman AK PARTİ Genel Başkanı, canınız istediği zaman Cumhurbaşkanı; böyle bir şey yok.

Bakın, bütün bunlar nereden kaynaklı biliyor musunuz? “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi” dediğiniz bu ucube sistem var ya, Sayın Cumhurbaşkanını da böyle bir garabetin içerisine soktu. Bir laf söyleyeceksiniz, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanını eleştireceksiniz, “Ama o Cumhurbaşkanı!” Ya, iyi, güzel de kardeşim, aynı zamanda Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Türkkkan, gelin, sistemi size anlatalım; özümseyememişsiniz, anlayamamışsınız.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bir partinin genel başkanı eleştirilmez mi? Tabii ki eleştirilir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Böyle bir tartışma yok, bu yönüyle bir tartışma yok; yapılan tartışmalar bu yönde değil.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O yüzden siyasette deve kuşu olmak gibi bir yolu tercih etmeyin. Bir tercihte bulunmanız lazım, yol ayırındasınız; ya deve olacaksınız ya kuş olacaksınız.

Hayırlı günler. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

METİN YAVUZ (Aydın) – Sen kendini tarif ediyorsun, kendini!

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Biz de “tek adam rejimi” diyerek eleştirimizi yapan bir grubuz, aynı zamanda da arkadaşımızın adını direkt iki bakan da... Zaten bir bakana cevabı, tamam, ben verdim ama diğer Sayın Bakan da tekrarladı.

Grubumuz adına -hem de şahsı adına- Sayın Paylan cevap verecek.

BAŞKAN – Buyurun.

37.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Ticaret Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını eleştirirken hedefinin Hükûmetin özgürlük alanını daraltan politikaları olduğuna ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Sayın Varank, astronot olmak benim bir çocukluk hayalimdi, sonra öğrendim ki bu ülkede o teknoloji yok ve hayal kırıklığına uğradım. Benim bu konuşmamdaki meramım bizim çocuklarımızın aynı hayal kırıklığına uğramaması içindi.

Bakın, sekiz yıldır bir hikâye anlatıyorsunuz, yerli ve millî araba. Komisyonunda, geldiniz, “Aralık ayında bu sunum olacak.” dediniz. Bakın, çıkıp “yerli ve millî araba” diyemediniz. O sunum ertelendi. Sekiz yıl geçti, yine bir sekiz yıl daha geçecek herhâlde. Maalesef bundan bahsedemediniz, aynı konuşmadan bahsediyorsunuz.

Wikipedia kapalı. Elbette aynı şeyi söyleyeceğim çünkü Wikipedia hâlâ kapalı. 113 kişi memlekete gelmiş, “Tersine beyin göçü başladı.” diyorsunuz. Yüz binlerce vatandaşımız özgürlük alanı daraldığı için bu ülkeyi terk etti, yüz binlerce kişi gitti. “113 kişi geri geldi, tersine beyin göçü var.” diyorsunuz. Akla sığmaz bu durum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Böyle devam edemeyiz. Meramınızı anlattınız artık.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Grup adına konuşuyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Bakan, Ruhsar Hanım gümrük birliğinin genişlemesinden bahsettiniz. Gümrük birliğinin genişlemesinden yıllardır bahsediyoruz. Özgürlük alanları daraldığı için, hukukun üstünlüğünü yok ettiğimiz için, Selahattin Demirtaş hapiste olduğu için gümrük birliği genişlemesini yapamıyorsunuz; demokrasi endekslerinde gerideyiz diye yapamıyoruz.

Bakın, Bakanlıklarınızı ağır eleştirdim ama sizi sorumlu tutmadım, başta Erdoğan ve Süleyman Soylu'yu sorumlu tuttum çünkü özgürlük alanlarını onlar yok ettiler. Bu yüzden bilim gelişmedi, teknoloji gelişmedi, sanayi gelişmedi ve siz, bu yüzden 170 milyar dolarda kaldınız. Eğer bütün bunlar olsaydı 500 milyar dolar hedefi yakalanabilirdi ama maalesef özgürlük alanları daraldığı için bu başarısızlık var. Asla şahsınızı hedef almadım; hedefim, Hükûmetinizin özgürlük alanlarını daraltan politikalarıydı ve bunun sonucunda oluşan başarısızlığınızdı Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Altay, söz mü istiyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet efendim.

BAŞKAN – Sayın Altay, toparlayıcı ve son konuşma olsun bu konuşma.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Eğer son olaksa iki dakika konuşacağım ama son olmayacaksa beş altı dakika konuşmayı talep ediyorum.

BAŞKAN – Yok, son olacak, son; bir dakika konuş. Biz Akbaşıoğlu'ndan rica edeceğiz, sen konuş.

38.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, seçilmemiş birinin Genel Kurulda polemik yapamayacağına, Hükûmete yönelik eleştirilere Hükûmetin cevap vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, Sayın Bakan, meramımı...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben tamamlayacağım efendim, toparlayacağım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır efendim, en son büyük parti konuşmaz, en son en küçük parti konuşur. (AK PARTİ sıralarından “En küçük parti İYİ PARTİ.” sesleri, gürültüler) Sayısal olarak, nicelik olarak küçük olabilir ama nitelik olarak sizden büyük. (CHP sıralarından “Bravo”sesleri, alkışlar)

MUSTAFA KENDİRLİ (Kırşehir) – Çok ayıp ya!

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Başkanım, en küçük parti kim?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, buradaki salonun, sizin bulunduğunuz bölümden, önünüzden buraya doğru herkes milletin oyuyla seçilmiş milletvekili. Ben beklerdim ki benim gösterdiğim refleksi AK PARTİ milletvekilleri de gösterebilir, şunun için: Sayın Başkan, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Bundan daha büyük bir güç var mı? Yok. Devlet aygıtının üç ayağından biri ve en temel ayağı. Bir yürütme aygıtı var; yürütmenin başı tek kişi olarak seçiliyor -tek adam- sonra o, kendi teknik kadrosunu kuruyor. Bu sistemin adı budur. Teknik kadro, yürütme organı içerisinde, Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde teknik olarak görev yapıyor.

Buraya gelip yemin etmeleri falan da başka sebeplerle. Yani “başka sebep” derken kötü bir sebep demiyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Siyasi niteliği de var ama.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siyasi niteliği olabilir Sayın Başkan. Seçilmemiş biri sizinle polemik yapamaz. Seçilmemiş biri gelir size hesap verir. (AK PARTİ sıralarından “Burada yemin etti.” sesleri, gürültüler)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Burada yapar, hiçbir mahzuru da yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, benim görüşüm bu. Yaparsa bizim söylenecek her söze verilecek cevabımız var!

Ama ben...

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Bakanın da var!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, sizin de var tabii ki, kekeme değilsiniz ya, sizin de var tabii, canım. Sabaha kadar konuşuruz, mesele değil.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Seçildikten sonra bakan olanlar da var, Soylu da var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben milletvekillerinin, sizlerin de buradaki saygınlığına gölge düşürmemeye çalışıyorum değerli milletvekilleri. (AK PARTİ sıralarından “Allah razı olsun(!)” sesleri)

Evet, Sayın Grup Başkan Vekilleri her şeyi söylüyorlar, söylerler; biz söyleriz, eleştiririz, tartışırız; bazen sert bazen “soft” olur. Ama ben tekrar ediyorum; eleştiriye bırak, seçilmemiş bir tek bürokrata burada partimle polemik yaptırmam; ben yaptırmam, yapamaz. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Akçay, ben “Hükûmete yönelik eleştirilere Hükûmet cevap versin.” dedim. Bu cevapları istiyorum; bir kısmına verdi, katılırız katılmayız. Sayın Akbaşıoğlu onun için söylemiştir. Bunların işi Hükûmet; Hükûmet gelecek, bütçesini savunacak.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Savunuyor işte.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yahu Erkan Bey, Allah aşkına ya, milletvekilliğini benden iyi bilen adamsın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Estağfurullah.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu, milletvekilliğine de bir saygısızlık, seçime saygısızlık, sandığa saygısızlık. CHP’nin Genel Başkanı 14 seçim kaybetmiş; sana ne, sana ne! (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bak, bir şey söyleyeceğim de...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – “CHP” demedim ben, niye üstüne alındın?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Elini indir, elini indir!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Ağzımdan “CHP” çıkmadı, niye üstüne alınıyorsun?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Elini indir, elini indir!

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – “Elini indir!” falan ne demek onlar!

BAŞKAN – Engin Bey...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir şey söyleyeceğim de Sayın Bakan...

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Size öyle bir şey söyleyeceğim de hâlâ şuram elvermiyor.

BAŞKAN – Söyleme, söyleme.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama bir gün söyleyeceğim, bir gün söyleyeceğim ve buradan eve kadar yüzün yerde gidersin. Daha fazla beni konuşturma. Haddini bileceksin!

Ben Akbaşıoğlu’nun adını anmadım. Erkan Bey’le konuştum, İYİ PARTİ’yle konuştum, Bakanla konuştum. Akbaşıoğlu niye söz isteyecek şimdi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Andınız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, bir kere ben daha bitirmedim, söyleyeceklerim var.

Şimdi, tekrar söylüyorum, Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlara söylüyorum: Bir siyasi partinin içinden bir ay içinde 2 büyük parti çıkarsa bu hezeyanı normal karşılayın, anlayışlı olun. Bir ay içinde 2 tane parti doğuruyor AK PARTİ, kolay iş değil bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – AK PARTİ Türkiye’yi özellikle bir ekonomik felakete sürüklediği için öncelikli bu. O partilerin kurulmasının bir sebebi var, gerekçesi var. Ben olsam “Biz 14 seçim kazandık, Kılıçdaroğlu hiç kazanmadı.” demektense “Ya, ne oldu da AK PARTİ karpuz gibi yarıldı, parçalanıyor.” diye kara kara düşünürüm. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

METİN YAVUZ (Aydın) – Hayal görüyorsunuz, hayal.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Göreceğiz, göreceğiz.

Yeni partiler CHP’nin içinden doğmuyor, sizden doğuyor.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Muhalefet boşluğu var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Göreceğiz.

Dolayısıyla, Ticaret Bakanı da burada...

METİN YAVUZ (Aydın) – Hayal görüyorsunuz, hayal.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Son gülen iyi güler, son gülen iyi güler. Ticaret Bakanımıza... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, bir arkadaşımız laf atıyor diye söylemedik laf bırakmadınız, koro hâlinde taciz görüyoruz, laf etmiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ticaret Bakanımıza çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Yürürlükteki yeni Anayasa’ya ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’ne, Meclisin mehabetine –kulakları çınlasın, Nevzat Pakdil çok söylerdi- uygun bir Bakan tavrıyla burada bir tutum sergilemiştir. Ticaret Bakanına teşekkür ediyorum.

Sanayi ve Teknoloji Bakanına da önce bu sistemi tekrar öğrenmesini tavsiye ediyorum. Sonra, Genel Kurul kürsüsünde bütçesiyle ilgili eleştirilere cevap verip, bütçesini savunup, iddialarını ortaya koyup yerine oturmasını -bundan sonraki bütçelerde eğer Bakan olarak kalırsa- bekliyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Eğer polemikleri devam ettirerseniz ara vereceğim.

Buyurun.

39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, siyasi eleştiri yöneltlen kişilerin de siyasi olarak kendilerini savunma hakkının muteber olduğuna ve millet iradesine sahip çıkılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, tabii, Sayın Altay'ı dinledik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz sabahtan beri sizi dinliyoruz ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, “Denize düşen yılana sarılmış.” diye bir cümle var yani daha önce de buraya çıktı, “dış gebelik, iç gebelik” vesaire bazı benzetmelerde bulunmuştu kendi kendisine, kendi tanımlamalarıdır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Neticede doğum sancısı çektiniz işte doğdu çocuk, öbürü de ortaya doğar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla yani böyle gereksiz şeylere bel bağlamanıza gerek yok; kendi bileğinizle, kendi yüreğinizle ortaya çıkın; öyle başka şeylere bel bağlamayın.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aldık efendim, aldık; İstanbul'da 1 milyon fark yedin, ne çabuk unuttun?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bizim grubumuz sapasağlam ayakta elhamdülillah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar, bir kere bakanlar teknokrat değildir, bakanlar bakandır.

BAŞKAN – Şunu bir toparlayalım Allah aşkına.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Toparlıyorum, grubumuza yönelik birtakım yanlış beyanlar var, onlara cevap vermek durumundayım.

Yani şöyle istiyor değerli arkadaşlarımız: “Biz her türlü eleştiriye getirelim, siz duymayın, onu kabul edin.”

BAŞKAN – Efendim satışmalara cevap verin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Satışmalara cevap veriyorum.

Sonuç itibarıyla parlamenter hükümet sisteminde de dışarıdan bakanlar atanıyordu, doğru mu? Atanıyorlardı, gelip buraya yemin ediyorlardı, dokunulmazlık zırhına bürünüyorlardı, siyasi olarak bir sorumlulukları vardı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hiçbiri polemik yapmadı onların, hiçbiri polemik yapmadı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla aynı durum bugün de söz konusu. Eğer teknik olarak görüyorsanız, teknik olarak eleştirilerinizi getirirsiniz, siyasi eleştiri getirmezsiniz bütçeyi getirenlere.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya biz siyasi eleştiri getirmeyip ne getireceğiz, olur mu öyle şey canım? “Siyasi eleştiri getirmeyin.” Olur mu böyle bir şey?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla bütçeyi getirenlere, bütçenin sahibi olanlara siyasi eleştiri getirirseniz onların da siyasi olarak kendilerini savunma hakkı muteberdir, hukukidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla ben şunu söyleyeyim...

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili, şu anlattığınızı biraz evvel yine anlattınız. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu söylediniz: “Ya devesiniz ya kuş.” Biz ne deveyiz ne de kuşuz, bunu ifade etmek isterim.

Başbakanlar da yürütmenin başı olarak devleti yönetirken aynı zamanda bir siyasi partinin genel başkanındı. Burada sistemi anlamayanlar, yeni sistemi anlamayanlar, bakanlarımızı sistemi anlamaya davet edenler lütfen Anayasa'yı bir daha okusunlar, millet iradesine sahip çıksınlar, milletimizin iradesi 3 kere tesis edilmiştir, 3 kere Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini onaylamıştır. Yürütmenin başını kendisi seçmiştir, güvenoyunu kendisi vermiştir, yaşamayı da kendisi belirlemiştir.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.04

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.12

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), Rümeysa KADAK(İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

A) TİCARET BAKANLIĞI (Devam)

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) REKABET KURUMU (Devam)

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) HELAL AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

- 2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- E) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- F) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- Ğ) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)
- 1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türk Standartları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Standartları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU (Devam)
- 1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)
- 1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (Devam)
- 1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE UZAY AJANSI (Devam)
- 1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şahıslar adına son söz, aleyhinde olmak üzere, İbrahim Ethem Sedef. (MHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Meclis Genel Kurulu görüşmelerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Saygıdeğer heyetinizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin ekonomisini güçlendirerek yoluna devam etmesi Milliyetçi Hareket Partisinin en önem verdiği hususlardan biridir. Vatandaşlarımızın ihtiyaç duyduğu hizmetlerin karşılanması doğru planlamayla mümkün olacaktır. 2020 bütçesinin yatırımı, üretimi, istihdamı güçlendiren bir amaca hizmet etmesi yegâne arzumuzdur. Akılcı yönetim ülke kaynaklarını mızı hizmete yönlendirecektir. Hazırlanan bütçelerle halkımızın fırsat eşitliği, adil gelir dağılımı ve asgari yaşam şartları sağlanmalıdır.

Genel olarak bütçe taslağını olumlu bulmakla beraber, çeşitli görüş ve önerilerimizi de burada dile getirmek istiyorum. Seçim bölgem Yozgat'ta küçük esnaf ve KOBİ'lerimiz yaşadıkları sıkıntıları her ziyaretimizde dile getirmektedirler. Bir terzi, bakkal, lastik ya da ayakkabı tamircisi düşünün, ay boyunca evinin rızkını helalinden kazanmak için kışın soğukunda, yazın sıcakında emek sarf ediyorlar, çalışıyorlar ama ne günü kurtarabiliyorlar ne de geleceklerini; sosyal güvenlik primlerini dahi ödeyemeyecek hâldeler, birçoğu borç batağında. Bir an önce esnafımızın sosyal güvenlik prim oranları düşürülmeli, norm ve standart birliği sağlanmalı, emeklilikte prim gün sayıları ve aylıkları eşitlenmelidir. Ayakta kalabilme çabası veren ve büyük işletmeler karşısında rekabette ezilen 31 bin KOBİ ve girişimcimize 2020 bütçesinden 1,4 milyar lira kaynak aktarıldığını görüyoruz. Umuyoruz ve inanıyoruz ki bu kaynak yeterli olmasa bile işletmelerini güçlendirmelerine yönelik önemli katkı sağlayacaktır. Ekonomide canlanma sağlandığında istihdamın da dolaylı olarak artması sağlanacaktır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2020 bütçesinde sağlık hizmetleri içinde 188,6 milyar lira kaynak aktarıldığını görüyoruz. Eğitim ve sağlık alanında kaliteyi artırabilmek için her yıl ayrılan bütçede düzenli bir artış sağlandığında vatandaşımız vaktinde ve kaliteli hizmete ulaşacaktır.

2020 bütçesinde sağlık harcamaları ve şehir hastanelerine de ciddi kaynaklar ayrılıyor. Devasa, harika binalar yapıldı, bunların ilki Yozgat Şehir Hastanesidir. Çok iyi işler çıkarıyorlar ancak uzman doktor ihtiyaçları da had safhada. Burada bir parantez açmak istiyorum: Yozgat Şehir Hastanesinde geçtiğimiz aylarda Belediye Meclis Üyemiz Mustafa Bacanlı Bey'e geçirmiş olduğu kalp krizi dolayısıyla anjiyo yapılmış ve anjiyo sırasında kendisi hakkın rahmetine kavuşmuştur. Buradan kendisini rahmetle anıyorum, Allah'tan rahmet diliyorum ama baypas ameliyatı yapılamadığı için Şehir Hastanesinde, anjiyo sırasında baypas yapılabileseydi belki bugün aramızda olacaktı. Tekrar kendisini rahmetle anıyorum. Sağlıkta atama bekleyen yüz binlerce sağlık ve eğitim personeli bulunmaktadır; her gün gözleri kulakları yüce Meclisimizdedir.

Bir başka önemli konu ise üniversite öğrencisi kardeşlerimizin YURTKUR'a olan borçları, bu konu hakkında da acil bir düzenlemeye ihtiyaç vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ulaştırma alanında da önemli yatırımlar yapıldı ancak seçim bölgem Yozgat'ı başkente bağlayan kara yolu ve Ankara-Yozgat-Sivas hızlı tren projeleri henüz bitirilemedi. Bu konuda da Yozgatlı hemşehrilerimizin beklentilerine cevap vermek gerekiyor, inanın on yıldır bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, "bütçe" denildiği zaman "Devleti yaşat ki insan yaşasın." mantiğiyle kahraman Türk Silahlı

Kuvvetlerimizin de teröre karşı verdiği mücadeleyi sonuna kadar destekliyoruz. Vatan hainlerine, Türk düşmanlarına geçit vermiyorlar elhamdülillah ve ne diyorlar? "Ülkümüz göklerde dalgalanan sancak, Allah'ın huzurunda eğiliriz ancak."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Devamla) – Vatan uğruna can alıp can veren, kahramanca çarpışarak şehit düşen kardeşlerime Allah'tan rahmet, gazilerimize sağlıklı, sıhhatli uzun ömürler diliyorum. Terör tehditlerine karşı savunma ve güvenlik birimlerimizin ihtiyaçlarının tamamı karşılanmalı, savunma sanayimiz de geliştirilmelidir. Milletimizin göz bebeği Türk Silahlı Kuvvetlerimizin yurt içinde veya yurt dışında her türlü tehdide hazır olması bakımından hiçbir şey esirgenmemeli ve ayrılan kaynaklar eleştiri konusu dahi yapılmamalıdır.

Sözlerimi sonlandırırken Liderimiz, Genel Başkanımız Doktor Devlet Bahçeli'nin 2002 yılında seçim beyannamemizde dile getirdiği, ülkemizin öncelikle bölgesinde süper güç, 2023 yılında da "lider ülke Türkiye" hedefine ulaşılması dileğimle bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum, her birinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, dördüncü turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Buyurun Sayın Çelebi.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ticaret Bakanına teşekkür ediyorum ve kendisine soruyorum: Çin, Bir Kuşak Bir Yol Projesi'yle 65 ülkede 21 trilyon dolarlık bütçeyle yatırımlar yapıyor. Türkiye ayağıyla ilgili olarak kabotaj hakkımızdan vazgeçtiğimiz doğru mudur? Çinli firmaların mallarını taşıyan araçlardan hiçbir vergi alınmayacağı doğru mudur? Hiçbir otoyol, köprü geçiş paralarını ödemeyecekleri doğru mudur? Bir sınır kapımızdan, limandan giren Çin malı taşıyan bir kamyon bu topraklara beş kuruş bırakmayacak mıdır? Çin trenleri sorgusuz sualsiz Kars'tan girip Edirne'den çıkacak mıdır? Çin, projesini tamamlayınca çevremizdeki pazarlarımızı kaybetmemiz, acımasız rekabette KOBİ'lerimizin ciddi zarar görerek Çin'e yem olmaları, işsizlik sorununun artacağı risklerine karşı hangi önlemler alınmaktadır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Ticaret Bakanına sormak istiyorum: Sayın Bakan, sunuşunuzda Gümrük Birliğinin güncellenmesinin Avrupa Birliğinin önceliğinde olduğunu söylediniz ve umuyoruz öyledir tabii ki ama -ben Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyesi olarak- Avrupa Birliği kurumlarıyla yapılan temaslarda, Kopenhag Siyasi Kriterlerinde bir ilerleme kaydedilmediği sürece Gümrük Birliğinin güncellenmeyeceği açıkça ortaya konuyor, hatta bu, raporlara da yansıyor. Bu konuda ne diyeceksiniz?

Dün yapılan seçimlerde, İngiltere'nin artık Avrupa Birliğinden çıkışı gerçekleşecek ocak sonu itibarıyla. İngiltere'nin AB'den ayrılması sonrasında, uluslararası ekonomik, ticari ilişkiler sürecine yönelik olarak bu süreçte en büyük ekonomik risk taşıyan Türkiye hangi somut adımları atmıştır?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ticaret Bakanına soruyorum: Geçen yıl Bakanlığınızın görevlileri patates, soğan depolarını basıyordu; üreticiyi stokçu ve terörist ilan ediyordunuz. Bu yıl patates üretimi arttı, tüccar maliyetine dahi ürün alamadı, ortada yoksunuz. Şu an depolar patates çakılı. İhracat için umutları vardı ancak yeni düzenlemeyle yurt dışı satışını zorlaştırdınız, yeni giderler getirdiniz. Niğde'den ihracat için tır Mersin'e gidecek, ihracat şartları uymazsa tüccar ortada kalacak. Bu uygulamayla ürün alınmıyor. Niğde'de neden bu analizler yapılmıyor? Ayrıca, patatesten yurt dışı için teşvik verecek misiniz? Yoksa depoda çürümesini mi seyredeceksiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle ABD Senatosunun 1915 olaylarıyla ilgili her türlü tarih bilincinden ve hukuki temelden yoksun kararını en sert biçimde kınıyorum. Geçmiş soykırımlarla dolu olanların kahraman ecdadımıza, şanlı tarihimize iftiralara atmaya hakları yoktur.

Sorum Ticaret Bakanımıza Helal Akreditasyon Kurumuyla ilgili olacaktır: Sayın Bakanım, "helal" kavramı, günümüzde sadece gıda ürünleriyle sınırlı kalmamakta, finans, tekstil, eczacılık ürünleri, kozmetik, lojistik ve turizm gibi oldukça geniş bir sektöre ve yelpazeye hitap etmektedir. "Helal" kavramının ürünlerin üretiminden tüketiciye ulaşana kadar her aşamada sağlıklı, hijyenik ve kaliteli olma özelliklerini de içermesi gerekmektedir. Bu alandaki farkındalığın artırılması hususunda kurumsal olarak ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sorum Sayın Ticaret Bakanımıza: Mersin'de üretilen narenciye ürünlerimizin ihracatının yüzde 70'i Rusya, Irak, Ukrayna ve Romanya'ya gerçekleştiriliyor. Oysa dünyada narenciye talebinin yüzde 40'ı Avrupa Birliği üyesi ülkelere gelmektedir. Avrupa Birliği 7,7 milyar dolar değerinde bir narenciye pazarına sahiptir. Türkiye'nin bu pazardan pay alabilmesi ve diğer üretici ülkelerle rekabet edebilmesi için gereken çalışmalar yapılmakta mıdır?

Sorularım Sayın Sanayi Bakanımıza: Mersin ülkemizin önemli bir tarım kentidir. Yaş sebze ve meyve üretiminde Türkiye'nin öncü ilidir. Güzel Mersin'imiz bu tarımsal ürünlerinin işleneceği tesislerden yoksundur. Bu anlamda Mersin'in gelişmesinde son derece önemli bir girişim olan Tarsus Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ne zaman tamamlanacaktır? Adana, Mersin, Niğde, Aksaray, Konya gibi müsait sanayi alanları olan illerimizde işsizliği azaltmak adına sanayi yatırımlarının artırılmasına dönük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ticaret Bakanına soruyorum: Demir çelik sektörünün yaşatılması için en büyük girdilerini oluşturan belediye fonu gibi fon ve kesintilerin, özellikle kok gazından alınan hava gazı vergisinin kaldırılması gibi bir düzenleme yapmak mümkün müdür? Mümkün değil ise nedenleri nelerdir?

Türkiye'ye kalitesiz çelik ürünlerinin girişinin engellenmesi konusunda gümrüklerde yapılan teknik kontrollerin sıkılaştırılması yönünde çalışmalarınız var mıdır, nelerdir? Yok ise teknik kontroller neden sağlıklı yapılmamaktadır?

Çelik tüketiminin yerli üreticiler tarafından karşılanmasını teşvik edecek tedbirlerin alınması, mesleklerin üzerindeki rekabet gücünü sınırlayan yüklerin kaldırılması konusunda ne gibi tasarruflunuz vardır?

Bölgesel enerji boru hatları, üçüncü havalimanı, Çanakkale Köprüsü gibi büyük kamu projelerinde, gelişmiş ülkelere

olduğu gibi, yurt içinde üretilen çelik ürünlerinin kullanılması neden zorunlu hâle getirilmiyor? Elektrik enerjisi fiyatlarında tüketim miktarına göre bir fiyatlandırma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Zeytin Dalı Gümrük Kapısı'nın açıldığını ifade ettiniz, açıldı. Bakanlık verilerine göre bu kapıdan 52 ton zeytin ve patates ithal edilmiş. Bu ticareti hangi hukukla ve kiminle yaptığınızı açıklayabilir misiniz, burada muhatabınız kimlerdir?

BAŞKAN – Sayın Akın...

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Bakan Hanımefendi'ye soruyorum: AKP hükümetleri her fırsatta "Sanayicinin önünü açıyoruz." diyor, "Üretim yapanları destekliyoruz." nutukları atıyor. Bu nutukların nasıl böyle olduğunu Sanayi Bakanını izlerken gördük. Kooperatifler Kanunu'na göre kurulan Balıkesir Kuvayi Milliye Madeni Eşya Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi hâlâ talep ettikleri arazinin kendilerine tahsis edilmesini bekliyor ama hep engellerle karşılaşıyor. Talep ettikleri yer 1/5000'lik planda küçük sanayi sitesi olarak ayrılmış ancak bir sürü bahanelerle işlerine engel olunuyor. Buradan sesleniyorum: Bu alan üretim yapılması için ayrılmıştı, neden kendilerine teslim edilmiyor? Şu ana kadar kooperatife başvuru sayısı bini aşmış durumda. Balıkesir'i rahatlatacak, üreticimizi rahatlatacak bu soruna derhâl çözüm bulunmalı, bu konuda sizden destek bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Sayın Ticaret Bakanına: Adıyaman'ımızın, Bakanlığınızın görev ve yetkisinde bulunan ve bugüne kadar tamamlanamayan projelerinin tamamlanması için 2020 bütçesinde kaynak aktaracak mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Altıntaş...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sanayi ve Teknoloji Bakanımıza soruyorum: Türkiye Bilimler Akademisinin üye listesine baktığımızda, fen bilimlerindeki toplam 37 üyenin 22'si kimya alanında, 12'si de fizik alanında çalışan akademisyenler, sadece 3'ü matematik alanında çalışan akademisyen. Neden az sayıda matematikçi var? Matematikçiler başarısız mı yoksa nicelik temelli değerlendirme sürecinde bir aksaklık mı var?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Beko...

KANİ BEKO (İzmir) – Sorum Ticaret Bakanına: Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; AKP Hükümetinin yarattığı fason işverenler vergi, sigorta ve işçilerin kıdem tazminatını ödememek için fabrikalarını yakıyorlar. İstanbul itfaiyesinin istatistiklerine göre sadece 2018 yılında İstanbul'da 152 fabrika yangında maalesef yandı, son beş yılda ise fabrika sayısı 840 oldu. Bu iş yerlerinin bazılarında yurt dışına kaçtıkları da tespit edilmiştir. Beceriksiz AKP hükümetleri nedeniyle ülkemizde 8,5 milyon insanımız maalesef işsiz kalmıştır. Sizin bu konuya dair yapılmış bir çalışmanız var mıdır? İşçilerin haklarının ödenmesi için bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sanayi Bakanımıza sormak istiyorum Başkanım: Seçim bölgem olan Kayseri'mizin teşvik bölgesi konusunda yeni bir çalışma yapılacak mıdır? Çünkü Kayseri'miz, diğer şehirlerimizin ekonomik verileri göz önünde bulundurulduğunda şu anda 2'nci bölgede ama en azından 3'üncü bölgede olması gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca, ilçeler bazlı bir çalışma yapılacak mıdır?

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, Sayın Sanayi ve Teknoloji Bakanına sormak istiyorum: Yerli üretimi artırmalıyız, bunun için kendi teknolojimizi geliştirmeliyiz. Teknolojik olarak dışa bağımlı olduğumuz en önemli alanlardan biri sağlık sektörüdür. İlaç, tıbbi cihaz, aşı ve serum stratejik öneme sahip ürünlerdir. Sağlık alanında stratejik çalışmalara ne gibi destek veriyorsunuz? Genel olarak, teknolojik kapasiteyi artırmak için neler yapıyorsunuz? Teknoloji üniversiteleri ve merkezleri kurulması görüşüne nasıl yaklaşıyorsunuz?

BAŞKAN – Şimdi, soruları cevaplamak üzere Komisyona ve yürütmeye söz veriyorum.

Süreniz on dakikadır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun cevaplayacağı sorular yok. O yüzden, süremizi bakanlarımıza devrediyoruz.

TİCARET BAKANI RUHSAR PEKCAN – Öncelikle, Avrupa Birliği'nin güncellenmesiyle başlamak istiyorum. Evet, uzun soluklu bir anlaşma, bu kadar uzun soluklu olacağı düşünülmemişti zannediyorum Gümrük Birliği Anlaşması yapılırken. Çünkü hem hizmet ticareti hem tarım ürünleri hem kamu alımları yok, artı, şimdi, bir de e-ticaret var. Bunlarla ilgili Avrupa Komisyonu'yla temaslarımızda ve Komisyon Başkanıyla görüşmelerimizde bana iletilen konu bazı ülkeler tarafından siyasi nedenlerle bu görüşmelerin engellendiği resmen ifade edilmiştir. Muhatabım olan Ticaret Komiseri tarafından sürecin Kopenhag Siyasi Kriterleri nedeniyle ertelendiği yönünde bana şahsen bir beyanda bulunulmamıştır. Ayrıca 14 Ekim tarihli Avrupa Birliği raporunda Türkiye'yle Gümrük Birliği'nin güncellenmesinin öncelikli konuları arasında yer aldığı da gene Avrupa Birliği'nin raporunda bulunmaktadır. Önümüzdeki hafta, 19'unda Verheugen'le ilk görüşmemizi yapacağız, inşallah hayırlara sebep olur. Biz, doğru yönde çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Onun dışındaki sorulara gelirsek... İngiltere'yle, evet, Brexit süreci nedeniyle bizim çalışmalarımız devam ediyor. Anlaşmalı ya da anlaşmasız Brexit olması durumunda... Anlaşmalı Brexit olması durumunda, zaten anlaşmalarımıza belki AB'yle ilişkimizden de genişleterek devam edeceğiz çünkü İngiltere de ticaretine en çok ağırlık vereceği 4 ülkeden birisi olarak Türkiye'yi gösterdi. Anlaşmasız Brexit hâlinde de bizim zaten teknik komitelerimiz karşılıklı olarak çalışmalarını sürdürüyorlar, 6 toplantıyı tamamladık. AB konuları dışında da gerek tarım ürünleri gerek hizmet ticareti gerek lojistik konuları, gümrük konularında ihracatçılarımızın sıkıntıya düşmemesi için ne gibi önlemler alacağımız konusunda mutabık kaldık. Tabii, orada bir dezavantajımız olacak, bugüne kadar gümrük birliğinden dolayı sıfır gümrükle girdiğimiz pazara özellikle otomotiv, tekstil ve beyaz eşyada yüzde 10 ve yüzde 12 gümrükle mallarımızı götürmüş olacağız, diğer ülkelerle aynı koşullarda rekabet ediyor olacağız. Bununla ilgili çalışmalarımıza da etkin bir şekilde devam ediyoruz.

Patates ihracatıyla ilgili, Bakanlığımızın bir analizi yok; Tarım Bakanlığının sebze meyve ticaretinde verdiği analizler var ancak Bakanlık olarak biz tarım teşvikleri yerine, işlenmiş tarım ürünlerine teşvik veriyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İktidar olarak yapın Sayın Bakan, iktidar olarak...

TİCARET BAKANI RUHSAR PEKCAN – Ben kendi bakanlığım ile ilgili konulara cevap vereyim, müsaade ederseniz.

Helal Akreditasyonla ilgili çok konu geldi aslında. Helal Akreditasyon Kurumu sıfırdan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hiç belge verdiniz mi Sayın Bakan, hiç belge verdiniz mi oradan? Bizde “sıfır” diye gözükmüyor da onu sordum.

TİCARET BAKANI RUHSAR PEKCAN – Eğer dinlerseniz Sayın Milletvekilim, anlatacağım ve eminim ikna olacaksınız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, geçen sene depoları siz basmadınız mı?

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Bakan.

TİCARET BAKANI RUHSAR PEKCAN – Helal Akreditasyon Kurumu sıfırdan kurulan bir Kurum. Buraya aldığımız elemanlar akreditasyonu bilen, sertifikalandırmayı bilen kişiler değil; bunların tamamı sıfırdan eğitime tabi tutuldu. Akredite edecek kişilerin kendilerinin sertifikalandırılması ve eğitim alması gerekiyordu. Bu bir süreç ve hepsi teker teker eğitimden ve sertifikalandırma sürecinden geçirildi. Buraya harcanan para da kuruluşundan itibaren, 7 milyon 400 bin Türk lirası; küsuratı olabilir. 15 milyon 600 bin Türk lirası diye bir rakam yok, isterseniz bütün kayıtları da gösterebiliriz. Burada, yeniden yapılanması, bina tadilatı, tefrişatı, yazılımı, bilgi işlemi, güvenliği, araç gereci, bütün bu maaşları ve Sosyal Güvenlik Kurumu ödemeleri de bu paranın içinde. Bu süreçte bir denetim havuzu oluşturuldu; ayrıca, 40 tane mevzuat hazırlandı. 16 Ekim itibarıyla da Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle akreditasyon yapabilir hâle geldi; 15 Kasım 2019'da da binasına taşındı. Şu anda, 14 talep aldık. İlk akreditasyon denetimlerini de Türk Standartları Enstitüsünde başarıyla tamamladılar. İlk akreditasyon verdiğimiz, Türk Standartları Enstitüsü olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türk Standartları da helal belgelendirme yapıyor zaten, biliyorsunuz. Daha çok hizmet ihracatı yapabilmek için, özellikle Ticaret Bakanlığı olarak diğer ülkelerle yaptığımız görüşmelerde bunu gündeme getiriyoruz ve çok olumlu karşılıyor. Birkaç tane de iş birliği anlaşması imzaladık; inşallah, bunu artırarak devam edeceğiz. Bu helal pazarından helal sertifikalarını veren kurumların akreditasyonunu yapmak üzere çalışmalarımıza başladık.

Şimdi, tabii, Avrupa Birliği ülkelerine -bizim tarım ürünleri Gümrük Birliği Anlaşmamıza dâhil olmadığı için- onu şu anda yapamıyoruz, inşallah güncellenmesiyle beraber yapılacak.

Yapı kooperatifleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın uhdesinde; bu, vergi, sigorta, işçi hakları konuları da Aile Bakanlığımızın uhdesinde.

Antalya Serbest Bölgesi'yle ilgili bir soru gelmişti. Antalya Serbest Bölgemizde 98 bin metrekare üzerinde bir alan serbest bölgeye dâhil edildi. Bu kararın yürürlüğe girmesiyle büyük boyda gemilerin serbest bölge rıhtımına yanaşmalarına, burada tadilat işlemi yapabilmelerine ve ihracat yapabilmelerine imkân tanındı. Ancak bundan sonra Antalya Serbest Bölgesi çevresinde genişlemede kullanılabilecek başka bir müsait alan bulunmamaktadır. Bununla ilgili de çalışmalarımız devam etmektedir.

Yurt dışındaki iş insanlarımızın sorunları ile ticaret müşavirliği sayısının artırılması, Ukrayna'da ticaret müşavirliği bulunmadığı konusu... Bizim Bakanlığımız olarak şu anda yeni bir çalışmamız var. Ticaret müşavirlerimizin daha proaktif olabilmesi için onları bir ön eğitimden geçiriyoruz. Konuşmamda da belirttim, Ticaret Müşavirleri Ağı Sistemi'ni oluşturduk. Bütün ticaret müşavirlerimiz hem birbiriyle hem merkezle irtibat hâlinde ve onlardan sürekli performans kriterleriyle ilgili rapor alıyoruz, çalışmalarını yakinen takip ediyoruz, onların iş dünyasının öncüleri olmasını istiyoruz. Bu doğrultuda onları ön eğitimlerden geçiriyoruz gitmeden önce ancak Ukrayna'ya -Odesa'ya- ticaret ataşemiz 4 Kasım itibarıyla devreye başladı, Kiev'e de bir tane atayacağız ama şu anda tüm Ukrayna'ya Odesa'daki ticaret ataşemiz bakıyor ama Kiev'e de atayacağız.

Bunların dışında, ticaret müşavirliklerimizi bulundukları ülkelerdeki yerel elemanlarla destekliyoruz. Aldığımız yerel elemanların sayısı 120'ye ulaştı. En az 2 yabancı dil bilen, ticaret müşaviri değilse de orada kalan ve Bakanlığımızın kontrolünde; bunların 23'ü de yüksek lisans eğitimine sahip. Mevcut ticaret müşavirlerimizi de genelde en az 1 yabancı dili iyi derecede bilen ve mümkün olduğu kadar da yüksek lisans sahibi arkadaşlarımızdan seçiyoruz.

Şimdi, Türkmenistan başta olmak üzere, Türk firmalarının yurt dışındaki alacaklarıyla ilgili... Dünya ekonomik ve siyasi konjonktürünün olumsuz durumuna rağmen firmalarımız özellikle zor coğrafyalarda iş almaya devam ediyorlar. Biz de bu firmalarımızı TÜRK EXIMBANK kanalıyla destekliyoruz, onlara niyet mektupları veriyoruz ihalelere girerken, hatta daha zor coğrafyalarda 3'üncü ülkelerle iş birliği yapıyoruz Almanya gibi, İngiltere gibi, Fransa gibi. Mesela Almanya'da yüzde 20'sinin İngiliz orijinli olması yüzde 100'üne kredi vermesine yetiyor. Bunlarla EXIMBANK'a proje bazında pilot anlaşmalar yaptırıp müteahhit firmalarımızın kredi imkânlarının da genişlemesi için gayret sarf ediyoruz, Afrika dâhil. Şimdi, Türkmenistan zor bir süreçten geçti, 2016'dan beri ödemelerde sıkıntı yaşıyor. Ancak 2018'de -zaten firmalarımız ihale de alamaz olmuştu, ihaleye çıkmıyorlardı- 750 milyon...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi sırasıyla, dördüncü turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususu ile bütçeleri ve kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, bir şey demek isterim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, bitirseydi Sayın Bakan sözünü.

BAŞKAN – Bitmedi mi sizin konuşmanız?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitmedi, yarım kaldı Sayın Başkan. Söz verirsiniz Sayın Bakan...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Ticaret Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

31) TİCARET BAKANLIĞI

1) Ticaret Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

5.752.364.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Ticaret Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek

1.426.506.914,86

Bütçe Gideri	1.292.890.521,70
Ödenek Üstü Gider	137.251,65
İptal Edilen Ödenek	133.659.437,56
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	11.144.793,16

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ekonomi Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

28) EKONOMİ BAKANLIĞI

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A)CETVELİ

Toplam Ödenek	4.365.650.498,00
Bütçe Gideri	3.864.682.005,58
İptal Edilen Ödenek	500.968.492,42

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ekonomi Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabı kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

42.07) REKABET KURUMU

1) Rekabet Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	115.750.000
Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:		

GELİR CETVELİ

TOPLAM	115.750.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Rekabet Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	104.700.000,00
Bütçe Gideri	88.289.155,80
İptal Edilen Ödenek	16.410.844,20

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	84.500.000,00
Tahsilat	88.214.992,73
Ret ve İadeler	1.463.921,84
Net Tahsilat	86.751.070,89

BAŞKAN – Kabul edenler ... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Rekabet Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Helal Akreditasyon Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.63) HELAL AKREDİTASYON KURUMU

1) Helal Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	4.191.000
Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:		

GELİR CETVELİ

TOPLAM	4.091.000
--------	-----------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Helal Akreditasyon Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Helal Akreditasyon Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Helal Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	7.743.000,00
Bütçe Gideri	4.999.144,12
İptal Edilen Ödenek	2.743.855,88

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Tahsilat	7.772.727,02
----------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler ... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Helal Akreditasyon Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

26) SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	7.939.333.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	7.242.190.927,27
Bütçe Gideri	6.777.149.650,28
İptal Edilen Ödenek	465.041.276,99
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	141.692.546,67

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.34) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	87.999.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	86.749.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	146.793.000,00
Bütçe Gideri	127.937.607,07
Ödenek Üstü Gider	11.335.872,87
İptal Edilen Ödenek	30.191.265,80

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	146.578.000,00
Tahsilat	134.533.949,51

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.54) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

TOPLAM	90.920.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	90.720.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	165.487.105,82
Bütçe Gideri	131.469.681,48
İptal Edilen Ödenek	34.017.424,34

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	157.974.000,00
Tahsilat	155.065.951,68
Ret ve İadeler	14.459,56
Net Tahsilat	155.051.492,12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.55) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	118.250.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	118.000.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	232.377.211,22
Bütçe Gideri	197.414.691,67
İptal Edilen Ödenek	34.962.519,55

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	213.307.000,00
Tahsilat	199.437.375,65

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.56) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	86.506.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	86.306.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	146.247.550,00
Bütçe Gideri	124.785.907,43
İptal Edilen Ödenek	21.461.642,57

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	145.196.000,00
Tahsilat	126.023.675,99

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.30) KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	1.804.317.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.804.317.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	2.324.231.717,13
Bütçe Gideri	2.247.765.119,85
İptal Edilen Ödenek	76.466.597,28

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	2.020.825.000,00
Tahsilat	2.176.614.175,73
Ret ve İadeler	244.417,69
Net Tahsilat	2.176.369.758,04

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, para konuşulmuyor, para oylanıyor; böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Tanal, sana kulağım sağır bugün.

Türk Standardları Enstitüsünün 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.22) TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

1) Türk Standardları Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	473.659.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	482.000.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünün 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türk Standardları Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	574.537.250,00
Bütçe Gideri	388.093.165,33
İptal Edilen Ödenek	186.444.084,67
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	388.543.000,00
Tahsilat	407.378.652,06
Ret ve İadeler	1.917.454,65
Net Tahsilat	405.461.197,41
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Türk Standardları Enstitüsünün 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.	
Türk Patent ve Marka Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Genel toplamı okutuyorum:	

40.24) TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

1) Türk Patent ve Marka Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	102.165.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	173.117.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Türk Patent ve Marka Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.	
Türk Patent ve Marka Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Genel toplamı okutuyorum:	

2) Türk Patent ve Marka Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	640.067.050,00
Bütçe Gideri	624.002.736,55
İptal Edilen Ödenek	16.064.313,45
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	205.514.000,00
Tahsilat	222.560.736,00
Ret ve İadeler	710.533,62
Net Tahsilat	221.850.202,38
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Türk Patent ve Marka Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.	
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Genel toplamı okutuyorum:	

40.08) TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	3.511.062.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	3.509.662.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.	
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Genel toplamı okutuyorum:	

2) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	5.384.698.055,86
Bütçe Gideri	4.804.256.381,78
İptal Edilen Ödenek	580.441.674,08

Ertesi Yıla Devredilen Ödenek
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

96.319.525,40

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	3.265.696.000,00
Tahsilat	4.576.881.790,61
Ret ve İadeler	485.610,46
Net Tahsilat	4.576.396.180,15

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.09) TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

1) Türkiye Bilimler Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	18.551.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	18.351.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye Bilimler Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) .CETVELİ

Toplam Ödenek	16.767.500,00
Bütçe Gideri	14.363.028,05
İptal Edilen Ödenek	2.404.471,95

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	16.575.000,00
Tahsilat	15.503.456,48

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Bilimler Akademisinin 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Uzay Ajansının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

20.20) TÜRKİYE UZAY AJANSI

1) Türkiye Uzay Ajansı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	24.529.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	24.529.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Uzay Ajansının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın milletvekilleri, dördüncü tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 14 Aralık 2019 Cumartesi günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.01

VIII.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA DÜZELTMELER

1.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, 12/12/2019 tarihli 31'inci Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin dilekçesi ^(x)

^(x) Bu düzeltmeye ilişkin ifade 12/12/2019 tarihli 31'inci Birleşim Tutanak Dergisi'nin'ncı sayfasında yer almaktadır.